

بحر العلوم عالم وعامل اسبق مقام شيخ شهاب الدين بن سلامة المصري
القليوبي حضر تلميزي لاث تأليف كرده سی .

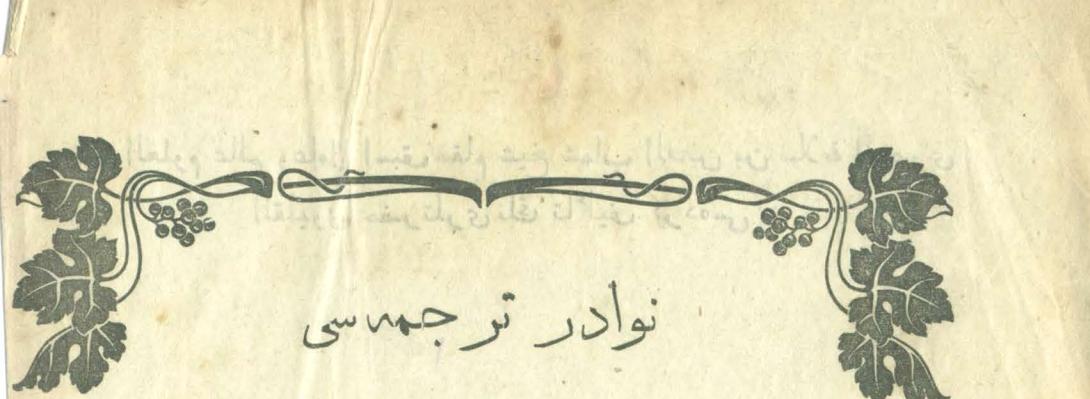
نوادر ترجمہ سی

ایکی بوزدن زیاده هکایه و تولو غرایب و عجایب مشتمل در ۰

الطبعة الأولى طبع في شهر مارس ١٩٥٩
المطبعة: مطبعة كريمهه قزان - بيروت
الطبع: بيروت - لبنان

КАЗАНЬ

Лито-Типографія Т. Д. Бр. Каримовыхъ
1909.

نوادر ترجمه سی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل لمن وقف من عباده واعظاً من نفسه واذاقه من كؤوس شرابه حدا
انسه والصلوة والسلام على قطب دائرة الاسماء والصفات سيدنا ومولانا محمد المنعم
بانواع الكلمات وعلى آله واصحابه واشياعه واصحاته وانصاره واتباعه الذين ابرأوا
باتباعه مدررات المعارف والتراث واحرزوا نوادر اللطائف والفوائد وعلى الناب
لهم بامسان في كل وقت واوان (اما بعد) فريد العصر ووحيد الدهر جامع الف
احمد شهاب الدين بن سلامة المصري القليوبى حضرتلى نك لسان عرب او
تصنيف ايدلش (نوادر) نام کتابی غایت اثری حکایه وعجایبه لری مشتمل اور
عبارة سی عربی اولدغی سبیلی قومزه افاده سی عام اول مدغنهن هرام هزم حصه مندوخت
یاب اولسون لر و عبرت آلسونلر اوچون بو کتابی لسانمنز او زره ترجمه و تر
ایلک قصه و حکایه لر بادی نظرده فاید هست و تضییع وقت کسی کورنسه لرد هم
ونتایج لرینه ساقلور و اعتبار ایدلورسه امور هم دن اول مالری معلوم و مکشف
بعض کتابلرده اولاً حکایه لرا اصلسر اولوب فقط يالغان اول سه لرد هصه فی اشناده
جهتنم آثاری هم او قمک و سویله مک جایز در لکن اهم اولان فنون و معارف

ایتمایب فقط قصه لر ایله امارات و اوقات قیلودن اجتنابلری دخن مامول و توصیله مزدر.

(اوّلگی حکایه بسم الله نک فضیلی بیاننده)

او تکن زمان برایندگو خاتون اولوب بو خاتون فنگ ایری ایسه منافق ایدی خاتون هر ایشده و هرسوزده بسم الله الرحمن الرحيم دیب اینتور ایدی منافق ایری بونگ ایشته همیشه آچیغلا نور و غیرتلنر ایدی بر کون بومناف آچه یا پنځنی خاتونینه ویرب صاقلاق توت یو غالتمه دیدی مقصودی خاتون فی او بالتمق بو اشنی یوزینه او رفق ایدی خاتون یا پنځنی آلوب بر اورنځه قویدی ایر یا پنځنی خاتون نک قویغان برندن آلوب اجنده گی آچه سنی ال دیده یا پنځنی قیووغه طاشلادی هم خاتونینه وارب قایه میکا یا پنځنی دیر آچه کرک دیدی خاتون قویغان برینه آلورغه وارغانده الله تعالی جبرائیل عليه السلام بیوردی که فلاں پرده گی یا پنځنی آلوب فلاں اورنده غی آچه سنی اجینه صالحه خاتون قویغان برگه کینور دیدی جبرائیل عليه السلام در حال کینورب قویدی خاتون بسم الله الرحمن الرحيم دیب یا پنځنی ایرینه آلوب ویردی منافق ایر بو اشنی عجب که قالوب تویه واستغفار قیلوب یخشی لردن اولدی بسم الله برکاتنده خاتون او بالمقدن و شلنده دن قوتلوب منافق آدم یخش لق غه کیلداي .

(ایکنچی حکایه کیچه نماز او قو نک فضیلی بیاننده)

بر باي و غنی کمسه قل بازارینه چقب صاتلواشب بر قل ال دی مذکور قل بو کمهه گه ای خوجه مینی سین صاتروب آلاسن لکن بنم اوچ شرطمن بار برسی شول که بنی نماز وقني کلسه نماز دن طی ما سن ایکنچی س کرنکز ده خدمت قیلدر رسن کېچده اختیارمه قویارسن او چنچس شول که مینی برآ ولاق بور طقه قویارسن اول بور طده هېچ کم بولما سن دیدی خوجه بیک خوش دیوب بونگ شرطمن قبول ایدب قل فی ایوینه کنور دی هم قل غه ای بولرم آرا سندن بر سنه او زنکه اختیار ایت قارا غل قل بونگ بور طلری آرا سندن خراب لف درجه سینه کلمش بر بور طنه اخنیار و انتخاب ایندی خواجه ای قل نه او چون بخشی راق بور طنه تورمی سن خراب بور طنه اخنیار اینمش سن دیدی قل ایندی ای خوجه خراب بور طلر الله تعالی بر له بیزه کل و بانچه بولا دیدی قل خدمت اینمیه باشلاب کونکز ده خوجه سینه اشلر ایدی کېچده بور طینه کروب عبادت قیلور ایدی مونگ خوجه سی بر کون اوین واچکنی مجلسی

یا صادی کیچنگ اور ناسی اولوب مجلس اشیری کیند لدن صکره ایوندہ یور رایکن
 کوزی قل نگ ایوندہ تو شدی قل نگ ایوندہ نوردن بر قندیل آصلغان بخون
 دنیانی یاقوت تور قل او زی همان سجناده یاتور ایدی هم الله تعالیٰ که بالوارب ای
 و بم کوندزده خوجه مذک خدمتی ایله شغل لنمه سهم کوندز هم عبادت ک ایله مشغول اولور
 ایدم یاربی عندرم ف قبول ایت دیور ایدی خوجه بو اشکه عجب لنپ تاکفه قدر
 قاراب طور دی تاک بولغاندین صوک کوتار لوب قل ایرته نمازنی او قوب خوجه نگ
 خدمتینه چقدی خوجه بو حمال ف خاتونینه هم سویله دی بو کون کیچ بولفاج قل دخی
 عبادت قیلماغه باشلا دقنه خوجه خاتونی ایله مو نگ هجره سینه با قوب طور دیلار او تکان
 کیچ ده گی کبی نوردن اولان قندیل دخی یاقوت تور ایدی ایرتگسون خوجه قل فی
 او زی نگ او بیونه چا قردی هم قل غه ایندی الله تعالیٰ نگ رضالقی او چون سینی آزاد
 قیلدم دیدی فقط الله تعالیٰ نگ خدمتی ایله شغل لانورسن دیدی قل بونی ایشن کاچ
 ایکی قولانی کوتارب دعا قیلماغه باشلا ب ای رب سیندن همیشه بغم حالمی غیری که
 بلگرمه دیو صور دیدر ایدم ایمدی حالم معلوم اولدی مبنی دنیاده قوتمه جانمنی
 آل دیو بالواربی در حال جان دیرب وفات اولدی رحمه الله تعالیٰ .

(او چنچی حکایه عبادت حقی بلمکده)

بر عابد و صرف آدم نمازگه کرشوب سوره فاتحه ده گی (ایاک نعبد) دیگان سوزنی
 ایند کنده من الله تعالیٰ گه درست عبادت قیلیم دبو کوکلینه کینور دی هاتفن
 طاوش کل دیکه ای بنده بالغان ایند ک سین بیٹا عبادت اینتم سن بلکه آدم لره
 عبادت ایده سن بس بو عابد توبه واستغفار قیلب خلق لردن آیر لوب عبادت
 اینمیده باشلا دی نمازنده (ایاک نعبد) دیگان کلام شریفی ایند کنده دخی طاوش
 کل دیکه سین میٹا عبادت اینمی سن خاتونگه عبادت ایاک سن دیدی بو عابد خاتونی
 هم طلاق قیلدی عابد که دخی سین مال لرگه عبادت قیله سن دیو طاوش کل دی هم
 مال لرنی بارچه سون صدقه قیلدی دور تنچی مرتبه دخی طاوش کل دیکه اگر ده سین
 بو کلام می اخلاص ایله اینه طور غان او سه ک حف عبادت قیلغوچی سن دیدی بو حکایه دن
 حلق او زره عبادت قیلغان کشی گه خلق لردن آیر لرمق هم خاتون سر و مال سزا اول ف

تیش ایکن دیامسون بلکه آنک معناس نماز اوقداڭ وقندە فقط الله تعالی ف
بیدب خلق لرنى و خاتونئى ایسکە قوشرمە دیگان سوزدر*

(دور تېچى حکایيە ایدگولر ناڭ عبادتلرى ييا ننده)

عصام بىن یوسف دیگان كىمسەنە حاتم الاصم حضرتلىرىنالىك مجلسىيە كىلوب اعتراف قىد
قىلوب يا اباعبدالرەمن نمازىنى پۇچك اوقي سن دىدىي حاتم الاصم جوابىه شروع ايدوب
اگر نماز وقنى كىلسە اچمنى و طشمنى باڭ قىلە من صوڭرىھ نمازە شروع قىلام دىدىي
عصام بىن یوسف اچنى پاك ايلمك نه نرسە ايله اولەدر دىدىي حاتم الاصم حضرتلىرى
ايتدى يىدى نرسە ايله در توبە ايله هم او كىنكى ايله هم دىنيادىن بىزمىك ايله هم خالق لرنىڭ
ماقناولرىنى هم آنلىرە رئيس بولۇنى هم حمد تىكىرلىكىنى قويىق ايله شول يىدى
فرسە بىلان اچمنى پاكلى من صىڭرىھ مسجىدە وارەمن قبلە يە قارشو طورەن گۈۋىھ كعبە دە
اولام هم الله تعالى ئاظر دىيم جىنت اوڭ ياخىمە تموغ صول باغمىدە عزائىل آرقە
طرفەمە دىيم هم آياغىمنى گربە صراطىقە باصە من هم بونماز آخرغى نمازىم دىبواوپلى من
نېيت ايدب نمازە شروع قىلام قرأت او قغانىدە معناسون او بىلەم تواضع ايله ركوع قىلام
تضرع ايله سىجىدە قىلام اميدا يىلاپ التحبيات او قىيم اخلاقىن ايله سلام ويرەم او توزىلىدىن
بىر و منم نمازىم او شبودر دىدىي عصام بىن یوسف اى اباعبدالرەمن بورۇشچە نماز قىلۇرغە
سىدىن باشقە كىمسەنڭ قوتىدىن و كوكچىدىن كىمىس دىدىي هم بىك يىغلادى *

(بشىچى حکایيە بر ياش پادشاه ناڭ حالى ييا ننده)

پادشاه بالاسى آناسى ناڭ و فاقىدان صوڭ تەخت كە او لىتوردى لىكن شاه لقنىڭ لەتنى
ھېچچ طابىمادى او لىرداشلىرىنە ايتدى هر آدم بىن كېمى ياكە لىلت طابالارمى دىدىي غىرى
آدم لىر سەنڭ كېنى دىگل لىر لىلت طابارلىر چونكە آدملى استقامتلى و توفيقلى او لالار
سەنڭ كېنى او لمى لىر دىدىيلر آنداق او لىسە بىڭاھم شولاى بولۇرغە كىركە نە شى ايله
طابارمن دىدىي عالم لىر و صالح لىر بلوارلىر دىدىيلر بىس بوشاه شهرىن اولان عالم لرنى
و صالح لرنى بارچەسون او ندادى بارچەسى شاھنەڭ تىكىرىھ سەنگە ما لىتوردىلىر شاه
ايتدى اى عالملر بىڭا نە لر قىلۇرغە كىركە امرا يىڭىز و نە شى لىردىن طېرلۈرگە كىركە
نەن قىلەڭىز دىدىي بارچەسى بىمان ايدوب شاھنى او گىرتە و يىرىدىلىر بىس بو پادشاه
استقامت و توفيقلى او لىدى هم شاھلىقىن لىلت طابوب راھنەنلىك ايله دورت يوز مىل
عمر سوردى بىر كون بىڭا ابلىس عايه اللعنە كىلدەنده شاه ايدى اى مسافر سن كم

سن دیدی من ابلیس من لکن سنگ کیم ایرکانلک عجب لنه من دیدی شاه آدم
بالاسندن اولان بر پادشاه من دیدی ابلیس ایدی اگر سن آدم بالاسندن اولساڭ
ایدی ڪوبدن وفات اولور ایداڭ نېڭداشلارڭ هر قایوسى مېنديلر بلکه سن
الله او لساڭ كرك آدمى لرنى اوزىك عبادت قىلورغە اوندا گل دیدی شاه نىڭ كۆكلينه
هم بودعوی توشوب آدمى لرنى اوزىنە عبادت قىلماغە اونلاشك اوچون منبرگە چقۇپ
ای آدميلر من سزه او زىنلەك کیم ایرکانمن ايتىماينچە ياشرب طوردم حاضر و قىنى كلىدى
بلە سزار مىن سزه دورت يوز يادن بىر و پادشاهلەق قىلە من اگر آدم بالاسندان او لسام
ایدی او لەر ايىدم نېنىڭ آدم بالالرى هر قاييىسى اولدىلر بلکە من الله من مىننا عبادت
قىلماڭىز مىنى معبود تو تىڭ ديدى الله تبارىك و تعالى حضرتارى شول زمانلەك بىغمىرىنى
خېر و يېرىدىكە بو اھىق پادشاهنىڭ كۆكلى يخشى و قىننە دولتىنە طنچقاف او زىنە هم
امين لىك و يېرىش ايدىم ايمىدى بۇڭا بختىنۇنى مسلط قىلدىم تا كە كېيراڭنى دېرى
دیدى هم كوب طورمادى بختىنۇنى كېلوب او زىنى و عسکرنى ھلاڭ قىلوب خزىنە سندىن
يېمىش كېمە آلتۇن آلوب كېتىدى *

(آلتىچى حكاىيە عقل ايلە كورد كام كور نمك ييانىنده)

خليفه هارون الرشيدنىڭ برقاره و چىركن جاريەسى وار ايىدى هارون الرشيد جاريەلر
آراسىنە آنچە چاچدى جاريەلر هر قاييىسى آلدىلر مگر قاره جاريە آنچە آلمابىپ هېيج
قوزغالماپىوب هارون الرشيدنىڭ يوزىنە باقۇپ طورور ايىدى بىس بوجاريە گە نە
ايچون آنچە آلمى سن دیدى قاره جاريە ايتىدى بوجاريە لرنىڭ مقصۇدلرى فقط آنچە آملق
مېن مقصۇدم آنچە دىگل اياسى نىڭ رضالقى در دیدى رشيد بونىڭ سوزىنەن عجىلىنى
هم او زىنە يقىن لردىن و مېنلىلوردىن قىلدى بوخېر اطرافنە اولان اميرلەر ايشىلوب
خليفه برقاره جاريە گە عاشق اولغان ايمىش ديوسوپىلە شە باشلادىلار هارون الرشيد
بوحالدىن آگاه او لوب مذكوره جاريە گە محىتى توسى ايچون او لمابىپ عقلى اوچون
اولدىغىنى بلگۈرمك اوچون اميرلارنى مجلسىنە اونداردى بارچەسى كلوب حاضر او لىقلەرنىدىن
صىڭىر خليفه جاريە لرنىڭ حاضر او لمالارنى امر بىبورب هر قاييىسى نىڭ قول لرىنە
برار ياقىرتىدىن اولان صاوت و يېردردى هم هر قايىۋىڭنەن صاوتلىرى زىنى واتىڭ ديدى
جاريەلر هېيج قاييىسى و اتمادىلر مگر قاره جاريە صاوتنى واتوب پاره پاره ايلدى
هارون الرشيد اميرلەرنە قاراڭىز بوجاريە او زى قېبىح و ناچار او لىسەدە قىلغان اشى

بیک تاتلی دیدی هم خلیفه جاریه گه قاراب هیچ کم و اتمادقده سن نه اوچون و اندک
دیدی جاریه جوابقه باشلاپ ای سلطانم قولمزم صاوت ویرب و اتکزدیوامر ایله دکلرده
او بلادم اگر واقسام خزینه گه ضرر و اتمام خلیفه گه ضرر چونکه امری بوش
و فایده سزاوله دیدم سزه ضرر ایندون خزینه گه ضرر اینتون آرق کوردمده و اتلدم هم
یخش صاوتنی و اتمقان میکن احمدقلق و ار و اتمام و مام خلیفه گه گناه قیلمق وار او زمه احمدقلقنى
آلمف آرق خلیفه گه گناه قیلودن و آنک امری بوش کیندون دیدمده و اتلدم دیدی
مجلسده گی امیر و خلق لر جاریه نک اشترنی و سوزلنرنی تحسین قیلوب خلیفه نک
موئی سویماکی تیپیش بلکه واجب دیدیلر * آدمیلره یارامق تو سنک ماتورلغی
ایله اولمایوب عقل نک کورکام لگی و اخلاص نک درستنکی ایلان ایمش *

(یدنچی حکایه همت بیاننده)

حکایه قیلندیکه بر ایر مسجد که کروب بوقلا دی اول ایز نک بیلنده آچه یانچغی وار ایکان
او بقوسنلن او بانغاج قاراسه یانچغی و آچه سی یوق جعفر صادق حضرتلىرى مسجدلده
نماز او قور ایکان بو ایر جعفره وار بوب یا بوشلدى مونبه سنلن غیری کمھنی یوق البته
مینم آچه منی سن آلغانسن دیدی جعفر صادق حضرتلىرى آچه نک کوب ایدیمو دیدی
ملک دینار دیدی جعفر بوایرنی ایوینه کینتوردی و ملک دینار آچه ویرب بیاردی بوایر
او زی نک او لندر اشتری یاننه قاینوب کورگان حالنى سویلادی ایبد شلری اینتیلر
سنک آچه بزده او بیون طریقی ایلان آلدق سکا ملک دینار آچه ویرگان کشی رسول
الله نک او لادنلن او لان جعفر صادق در تیز وار آچه سنی ویر دیدیلر مذکور آدم
در حال یوگروب واردی ای او لرغ کمسنه مینم آچه مسنده دگل ایمش خطالق میندہ او لغان
آچه گزنى سکوردم دیدی جعفر صادق حضرتلىرى بن هیچ وقت قولمدن چقارغان
آچه نی کیرو آلغانم یوق دیوب آچه سنی آلمادی رضی الله عنہ *

(سکز نچی حکایه ایولرگه اطاعت نک فضیلتی بیاننده)

بنی اسرائیلدان بریاش یکت بیک قانی آغر مايه باشلا دی مونک آناس اگرده
او غلام سلامتلىسنه دنیادن / دیدی کون چقوب طور و رایدم دیوب ندر ایندی الله تبارک
و تعالی حضرتلىرى بونکت فی سلامتلىندردی اما قارچق ندرینی همان او ته مهی پر کون
توشنان برا گو چقردیکه ای فلانه ندرگزی او ته و الا الله تعالی نک عن ابینه گرفتار او لورسن
دیدی قارچق او بقوسنلن طور غاج او غلینه قصه نی سویله دی هم میکن زیارتکه بار بوب

قبر قازی دیو امرایلادی او غلی و ارب قبرنی قازدی آناسنی ایلنوب قبرگه کرگزدی
 قارچق الله تبارک و تعالی حضرتینه بالواروب و صغنوپ کروب یاتدی او غلی
 قبرنڭ طوفراقلەرن صالحوب تام کوموب کېندى قارچق الله تعالی فی ذکر ایدوب
 یاتور ایکان باشی طرفىن بىرىشىك كورنىدى مذکور قىشكىن قاراصە كوردىكىم
 بىرهىبىت باچە وار واول باچە ده ایکى خاتون وار بوخاتوقلىر قارچق فی مونىڭچق
 دیو چاقىرىدىلەر الله تعالی نىڭ قدرتى اىلە تىشك زورايدوب قارچق چقدى كوردىكىم
 شول قدرهىبىت باچە اور تاسنەن بىركول وار خاتون لر شونڭ تىكەرسەن اولتۇرلىر
 قارچق بونلىرنىڭ يانلىرىنە كەلدى سلام ويرب اولتۇردى لىكىن مونىڭ سلامنى آلمادىلەر
 قارچق ايندى نە اوچون مىيىن سلامنى آلمادىن بولار ايدىلەر سلام بىر عبادتىر
 زىلر اولىگان كشى لرمى اولىگاندىن صوڭ عبادت يوق شونڭ اوچون آلمادق
 دىدىيلەر قارچق بولار احوالنى سوبەلە شورگە باشلادى خاتونلارنىڭ بىسى نىڭ باشنى
 رماتور قوش قىناق اىلە يلىپوب طورور اىكىچىسىنىڭ باشندە بىر قوش وار بورنى
 و پەلە خاتوننىڭ باشنى چوقوب جفالىر وادا قىلۇر ايدى قارچق باشنى قوش راھتىڭ
 يېن خاتوننە ايندى اى فلانە سن بو ھرمەنى ئېڭ تابىداڭ دىدى خاتون مىيىن
 دىنيادە و قىنمە الله تعالى گە عبادت قىلدىم هم اىرمە اطاعت قىلدىم اولىگان و قىنمە
 اىرم مىيىدىن راضى او لموب قالدى شولر آرقەسەنده بودىرىجە و ھرمەنى تابىم دىدى
 اىكىچىسىنىڭ دەسىنى بىر قوشنىڭ عذاب اينماكى نە اوچون دىدى خاتون ايندى
 مىيىن دىنيادە و قىنمە الله تعالى گە بىك عبادت قىلدىم لىكىن اىرمە اطاعت قىلما مادم
 سوزلىرى دىلما مادم اولىگان و قىنمە هم راضى بولوب قالما دى الله تعالى گە عبادتىم
 سېپىلى بىر باچە فى ويرلىدى لىكىن اىرمەنى رېجىدۇرم اوچون بىر ھذا بىنى ويرلىدى
 دىدى هم اى فلانە قېرىڭىن چىقلاچ بىن اىرمەدىن رضالىق او قىنهسن زىھار دىدى
 قارچق خوش اولە دىدى شول آزادە پىدى كون او تakan اىکان قارچقىھ ايندىيلەر
 دار قېرگە كراوغلىڭ آلمۇرغە كادى دىدىيلەر قارچق قېرىنە كردى او غلی قېرىنى
 آچوب قارچقنى كورمىيە وزىارت قىلمايمە كەلدىلەر عذا بىدە اولان خاتوننىڭ اىرى هم
 لەر قارچقنى كورمىيە زىيارت قىلمايمە كەلدىلەر عذا بىدە اولان خاتوننىڭ اىرى هم
 كەلەش اىکان قارچق كورگاننى سوبەلە اىرمى راضى قىلدى شول كېچ قارچق
 خاتوننى توشنىڭ كوردىكىم خاتوننىڭ باشنىڭ راحت وېرە طورغان قوش كەلپ بىلپوب
 طورور بوخاتون قارچق غەسىنلىڭ ياردەملىڭ اىلە عذا بىدەن قورتلىسم الله راضى اولسون دىدى

(طوقز نچی حکایه او لیانث کرامتی بیاننده)

عبدالله بن المبارک حضرتاری مکه مکرمه یه وارمش ایکان شول وقت مکه ده قحط طرف
و آچاق اولدی اهل مکه عرافات چه غوب یا غمور استه دیلر همان بولمادی بر جمعه دن
صوک دخن چقدیلر عبد الله بن المبارک حضرتاری دخن چقمش ایدی کور رکم بر
ضعیف تسلی قاره کمسنه ایکی رکعت نماز او قودی موذنگ صوکنده دعا قیلوپ سجلایه
واردی وايتندی ای ربم باشمنی سجلادن کوتاه رهم تا که قل لرگنی یا غمور ایله صوغار ماینچه
دیدی شول ساعت بر بلوط چقدی آسما دخن بر بلوط قوشلوب یا غمور یاوا باشلا دی
بار چه آدم طرق و راحت اولدیلر بس قاره کمسنه ای ربم صور غانمنی و بر دلگه دیوب
الله تعالی گه همد و ثنا ایتمدیده مکه یه کندی عبد الله بن المبارک حضرتاری من کور
آدم نگ اورنن بلايم دیوب آرتندن ایه ردی قاره کمسنه مکه گه کروب قل وجار یه لر
صاقوچی نگ یور طینه کردی ایرته گیسون عبد الله بن المبارک حضرتاری من کور
یور طینه کلدی خوجه نی کروب ای خوجه میکا بر قل کرک قل لرگنی چقار کور ایم
دیدی بار چه قل لرنی کوستردی لکن کیچه ده کور لگان قاره قل یوچ ایدی ابن المبارک
حضرتاری ایندی ای خوجه دخن قل لرگه وارم دیدی بلی دخن بر قاره قلم واردیدی
آنیک چقار دیابن المبارک حضرتاری بن شوش قل فی آلورم حق پنچ دیدی بکرم در همه
آل منش ایدم سلما اون در همگه ویرم دیدی عبد الله بن المبارک حضرتاری خوجه نگ
صور اغافی قدر ایکی او لوش ویرب قلنی آلوب قوناق ایوبنہ کذور دی بو قل
ابن المبارک حضرتارینه قاراب ای خوجه مینی نه او چون آلدگ خدمت اینه رگه
مینم قوتم و کوچم یو قدر دیدی ابن المبارک حضرتاری ایندی مین سین خدمت
ایندر رگه آلمادم بلکه او زم خدمت اینه رگه آلم دیدی قل ایندی ای خوجه
نه او چون بولای اینه سن بو نه سوز دیدی ابن المبارک حضرتاری او تکان کونن
کور لگان کرامت لرگه او چوتدر دیدی ای خوجه سین بنم حالمه دوشندگی بلی
دو شنیدم دیدی آنداق او لسه مینی وین آزاد ایت دیدی ابن المبارک الله تعالی نگ
رضاس او چون آزاد ایندم آلور مدن مقصودم هم شول دیدی هاتعنی بر طاوش
کل دیکه ای ابن المبارک الله تعالی سینی بار نقادی دیدی من کور قل طهارت آلدی
ایکی رکعت نماز او قودی نماز دن صوک دعا قیلماغه باشلا دی وايتندی ای ربم مینم
حالم سیکا معلوم او تو زیلان بیرونی عبادت قیله ایدم عبادت من هیچ کم گه بلکه در مسکه
وعده ایندمش ایدگه بو کون بلکه درگه ایدمی مینی دنیاده تو تمه جانمنی آل دیدی

شول ساعت وفات اولدی ابن المبارک حضرتلری موڭا كفن صارب نماز او قوب
دفن ايله دى لىن تكفين تجهيزد بېيك گۈزەچە قىلىمادى شول كېچ اين المبارک
توش كوردى توشنەك كوركام كىوملى ماتور يۈزلى آدم بىرالوغ كىسىه ايله يورىلر
كوركام كىسىه ايندەي اى ابن المبارك الله تعالى دن قورقماى سن واو بالماى سن
ايمش دىدى اين المبارك سىن كم ديو صوردى مىن ايسە رسولكىز محمدىن يولداشىم
آقامز ابراھىم پىغمبر دىدى اين المبارك اى الله ناڭ رسۇلى نە اوچون الله دن قورقمايم
داو بالمايم شوناڭ اوچون نمازمى دىرىز مى كوب قىلام دىدى رسول الله ايندە الله
تعالى ناڭ ولى لىرندىن بىر كىسىهنى دفن قىلدۇك لىن گۈزەچە والتىفات ايله دفن اينتمادۇك
دىدى عبدالله اين المبارك حضرتلری او يقوستىن او يغاندى قىل ناڭ قېرنى آچوب
ياڭادن گۈزەچە تكفين و تجهيز قىلدى رحمة الله تعالى .

(او نىچى حكايە دخى اولىالار كرامى بىانىدە)

بروقت صاتوجى آدم لر مصى طرفىندىن دىكىزگىز ايله مۇينە يە وارق اوچون كىمە كە
كردىلىر كىمە دە وارلىر كون يېل داول چقوب دولقىن لر تاغ تاغ كىن اولوب كىمە
سلكىنوب صو كرب باتماق درجه سىنە كىلدى بارچە خلق اميدلىرنى كىسوب توبە
واستغفار قىلماغا باشلادىلىر كىمە ناڭ بىر پۇچماغانىدە ناچار كىمان بىر آدم وارايدى
بو آدم كىمە دن چىدى دە صو اوستىنە يورمىھ و نمازى او قمىھ باشلادى كىمە دە كى
خلق لر اي الله ناڭ ولېي بىرگە دە التىفات ايت دىدىلىر شىيخ همان باقىمى دخى يالواردىلىر
يغلادىلىر كىمە مز باتە خراب اولەز زنهار يازىم ابت دىدىلىر بوشىخ الله تعالى كە
يقىن لق قىلىكىز ياردىم اينە من دىدى خلق لر اى شىيخ نى نرسە ايله يقىنلىق ايدە يك
اينە ويردىلىر دنیانى قويىق و آخىرتى سويمك ايله دىدى خلق لر قبول قىلدۇق اوستەزە
آلدىق زنهار ياردىم ايت دىدىلىر شىيخ كىمە كىزدان مېنەم يانمە چقۇن دىدى بارچەسى
چقوب صوغە هېچ باتماينچە شىيخ ناڭ تىكىرە سىنە جىبولدىلىر بونلىر اىكى يوز قىدر آدم
دار ايدى نە چوڭ چقۇن دىدىلىر كىمە لرى شول ساعت نرسە لرى ايله باتىدى و كورنمىز
اولدۇ شىيخ بونلىر ايندە اىنلىق حاضر قورقۇچەن امين اولكىز دىدى آدمى لر ايندىلىر
اوزمىز امىن اولدىك لىن كىمە مزدە مۇينە فقىرلىرىنە تىبيش مال لر وارايدى خراب
اولدۇ دىدىلىر شىيخ نماز او قوب دعا قىلدى كىمە اچنالىڭ كى نرسە لرى ايله چە كىلدى
اچنەدە هېچ صو يوق ايدى بارچەسى كىمە كە اولنۇوب كەنلىلىر ھە مۇينە طرفىنە

و ارب صودان چقدیلر مال لری نلک فقیرلره دیگاننی هم او زلری نلک مال لرنی مدینه
فقیرلرینه صدقه قیلدیلر بارچه فقیر طوق و شاد اولدیلر بوآدمی لر او زلری
یخشی لردن و عابدلردن اولدیلر بو~~ک~~رامت ایهسی اولان شیخ او بس القرنی
حضرتاری ایدی رضی الله تعالى عنہ *

﴿ اون بر پچی حکایه الله تعالى نلک قضاسینه رضا بولو بیاننده ﴾

شیخ طارق حضرتاری پوردکی وقتنه خطالق ایله برتاشلانمش قبوغه توشلی
چقارغه هیچ امکانی یوق ایدی قیونلک توینه عبادته مشغول اولدی مکه گه حج قیلماغه
واران آدملر بونینندای قیودیو قیونلک آغزینه کلدیلر طارق حضرتاری بونلره
اوزمنی بلگورسم الله نلک قضاسینه رضا اولمغان کیی اولور دیوب اوزنی هیچ
بلگورمی حاجی ار بو قیدرگه آدم توشسه هلاک اولور دیوب قیونلک آغزی تمام
قاپلاب کندیلر قیونلک اچی قارانغرو اولوب هیچ نرسه کورنمز اولدی الله تعالى نلک
قدرتی ایله طارق حضرتارینه ایکی چراغ پیدا اولوب شولارلک یاقتی لری ایله فماز
او قور ایدی شول آراده دخی بیک الوغ بربیلان پیدا اولدی طارق حضرتاری
موندن غایت قور قدی نه قیلورغه بلمه دی بیلان باش طرفن قیونلک آغزینه یبهرب
قیونلک اوستنده گی فرسه لرنی طاشلادی قیروق طرفنی طارقغه صوزب طارقنی
چرناپ قیودن چقارب طاشلادی هاتفدن بر طاوش کلدیکه ای طارق بوایسه سدا
الله تعالى نلک رحمتی در دشمنانک ایله بلادن قور تلذک دیدی الله تبارک و تعالی نلک
قضاسینه رضا بولوی سبیلی نه قدر درجه تابدی رحمة الله تعالى *

﴿ اون ایکنچی حکایه دیتی صاقلامق بیاننده ﴾

حضرت عمرنلک خلیفه وقتنه بربنیچه مسلمان لرروم پادشاهی قیصرغه اسیر دوشیلر
روم خلق لری منکور اسیر لردن برسنی قیصرغه ما قتاب بیک قوتلی و بیک هیبت
آدم دیدیلر قیصر مونی کورمک هو سینه تو شوب اول مسلمان فی کنور گز کدر رایم
دیدی منکور مسلماننی قیصرنلک سراینه کنور دیلر قیصرنلک سراینه برب زنجیر
اولوب حضور پادشاهی کیرن آدم لر منکور زنجیر آستنندن او توب قیصرنلک حضورینه
رکوع قیلغان صورتده و اورلر ایدی بومسلمانلک دخی بربیله و ارماسنی امر
ایتد کلننده مین قیصرنلک حضورینه رکوع قیلوب و ارمام رسولز محمد مصطفی صلی
الله علیه وسلم دن او بیلامن کافرنلک حضورینه باش ایگوب و ار رغه دیدی نه قدر

کوچلسه لرده وارمادی قیصر ایدی زنجیرنی کوتارگز اوز هالنچه کیرسون دیدی
 درحال زنجیرنی کوتاردیلر مسلمان ایرهم کپردی قیصر بونگ ابله کوب سوزلر
 سوپلاشدکندن صڭره اى فلان بزم دینمزه ڪپر پورز گمنی سېڭا ڪیدرمن هم
 پادشاه لقمنی سېڭا وېرمن بازچە ملکت اختیارگىدە اولور دیدی براولوشی ياكە
 ایندی رومنگ دنیادن کوب اولوشی دارمی دیدی قیصر اوچدن براولوشی ياكە
 دورتلدن براولوشی دیدی مسلمان ایندی اى شاه اگرده پتون دنیا رومنق اوسلە
 هم جوھر و آلتون کمش ايله طوللار اوسلە بارچە سنى بوكونگى اذان طاوشون دىلامقە
 آلوشدرام دیدی قیصر ایندی اذان نەدر (اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد
 رسول الله) ديمك دیدی قیصر ایندی بو آدمنگ كۈگۈنلە مەنڭىچىنىڭ مەنڭىچىنى
 قاینارقۇق وېتۈرمك تىيز او لماس دیدی هم بىرلۇغ قزانغە صوپلۇتۇر ب آستىنەداوت
 ياغوب صوقايىنادقىن صوڭىر بىر مسلمانىنى صالحگىز دیدی بونڭ امرى بويىنچە قزاننى
 قىزىرب مۇكىر ايرنی صالماغا باشلادقلىرىنە مسلمان اوز اختیارى ايله بسم الله
 الرحمن الرحيم دىبوب كردى اېكىنچى طرفىن چىلىدى هېچ ضرور بولمادى روم خلقى
 بواشىن عجىبىكە قالدىلر قیصر دەپ مۇنی بىر قارانغۇ اورنىغە يابوڭز آشارغە اچىرىگە
 هېچ قويماتىز فقط دوڭىز اېنى ايله آراقى قويىڭز قرق كون شىلاي طورسون دیدى
 قیصر اينكاخىچە قىلىدىلار قرق كون او لفاج قاراسەلر مۇكىر مسلمان غە هېچ نوسە
 بولغان كىرىگانلىكى ڪەپ سلامت دوڭىز اېنىدە آشامغان آراقى فى هم اچمه گان
 بواشىن عجىبىكە قاللوبنەچون دوڭىزنى آشامادڭ و آراقنى اچمه دڭ و حالنىكە سزنىڭ
 دېنگىزدە ضرورت وقتىدە درس ايدى دىدكلىرىنە اگرمن دوڭىز اېنى آشاغان
 بولسام و آراقنى اچكان بولسام سز شادلانور ايدىڭز فقط سزنى آچىغىلاندر راچون
 آشامادم ديد قیصر ایندی اى فلان مېڭا سىجىدە قىيل اوزىنى هم بولداشلىرىنى
 آزاد ايدىمن دىمىرى مسلمان بزم دینمزدە الله تعالى دن باشقەھە سىجىدە قىلىق
 درس توگل دىدى قیصر دەپ قولمنى او بوب آزاد اینەمن دىدى مسلمان دەپ بزم
 دینمزدە آتا آنفالق هم سلطان عادلنىڭ قولنى اوپمك قىيش سىن بولۇنڭ
 پرسىدىن دە توگل شونڭ اچجون او بىمايم دىدى آنداق اوسلە ماڭلايمى اوپ دىدى
 مسلمان اير ایندی ماڭلايكىنى اوبارمن لىكن بىر شرطىم واردە دىدى قىصر نېچىچوڭ
 قىلىساڭ قىيل اختىارگ دىدى بواير قىصرنىڭ يانىنە واربىڭىنى قىصرنىڭ ماڭلاينە

قویدیده بیکن او بدی قبصه بو ایرن هم بولداشلر فی آزاد قبیلوب بیک کوب
مال و بیروب ببردی حضرت عمرگه خط بازدی خطفده اگر بو ایر بزم ولا ینه مزده
اولسه ایدی معبد تو قوب عبادت قبیلورلر ایدی دیدی *

دین اسلامده ثابت اولرب اخلاص ابله صافلادقی سبیلی الله تعالی نلقدرتی ابله
نه قدر بیلا وجفالاردن قورتلدی هر کم که دین اسلامده ثابت اولرب اخلاص تام
اولسه بلا و قضالردن امین اولماقنده شک و شبه بوقدر *

* اون او چنجی حکایه شعبان نلث اون بشنچی کیچه سی نلث فضیلتی یا ننده در
عیسی علیه السلام سیامت قبیلوب بوردکنده بر قات طاش کوردی اول طاشنلث
اوستنده سوتدن آق دخی بر طاش کوردی بوندن عجبه فالرب طور و رایکن الله تعالی
ظرفندن و می کلديکه ای عیسی موندن عجب فی کورمکنی تلایموسن دیدی یارب
بیک تلایمن دیدکنده درجال آق طاش یارلدی اچنده بر قارت آدم کورنلی که
بوندن بولغان چیکمنی وار قولنده باشل طایاقی وار آلبنده بوزم بمش اوسوب طور
اوزی همان فمازده ایدی عیسی علیه السلام موندن غایت عجب که فالرب ای شیخ
بو اورنده کوبدان مو عبادت قبیله سین دیدی شیخ هورت بوز بیل دن بیرو عبادت
قبیله من دیدی بس عیسی علیه السلام عجب که فالرب ای رب ای خوجه دنیاده موندن
آرف موندان ایدگو کممه یار اتمازن دیدی الله تعالی دن و می کیلدي ای
عیسی محمد امتندن بر کممه شعبان آی نلث اون بشنچی کیچه سینه ایرشوب هم
شول کچه ده او باغ طورب نمان او قسه منم عنده هر شیخ دن آرنقدر دیدی
بس عیسی علیه السلام ای رب کاشکی من هم محمد امتندن اولسلام دیدی *

* اون دور تپچی حکایه تورلی حکم لر یاننده *

ابراهیم علیه السلام زماننده دعوا و قنده حکم اینمک او دایلان ایدی مقلف او زره
اولان کش قولنی او تقه طفسه یانماز ایدی بالغان کممه طقسه یافار ایدی موس
علیه السلام زماننده حکم طایاق ایلان اولرب حق لف او زره اولان آدمه تیک طور و ر
ایدی بالغان آدمه سلکنور ایدی داده علیه السلام زماننده حکم زجیرایله اولرب
ایش حق اولان کش مذکور زجیر فی توتار ایدی بالغان کمسنه تو تماز ایه سلیمان
علیه السلام زماننک حکم بیل ایلان ایدی که مقلف او زره اولان کش گه هیچ فرسه
بولماز ایدی بالغان آدمنی بیل کونه رب طاشلار ایدی ذوالقرنین زماننک حکم صو

ایله اولوب ایشی حق اولان کمسه مذکور صوغه او اولنورسه صوقاتار ایدی بالغان کمسه
او اولنورسه ایرور ایدی رسول النقلین فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عصر نہ
و امنیله قال درمث حکم بیمین یا که شاهد ایلان اولدی بو ایسه یوقار غی حکم لمناڭ هر
قایوسندن عکم و بکل در شوناڭ اوچون الله تبارک و تعالی امت محمد که خطاب ایدی
— (پیر بدل الله بکم الیسر ولا پیر بدلکم العسر) دیدی یعنی ای امت محمد الله تعالی سزه
بئل لکنی و بئرەدر اما آغىرقى و بېرىمىلەر *

* اون بشنجى حکایه روزه لر نئىھەنلىقىلىتى ييانىدە *

سفیان ثوری حضرتلىرى اوچ بىل قدر مکة مکرمەدە طوردى شول وقت مکە اهلنەن بىر
کمسه هر كون توش دېقىنە مسجىدە كلور نماز او قور طواۋ قىلىور دەيىنە اپۇينە كېنەر
ايدى سفیان ثوری حضرتلىرى مۇنى كورور ایدى هم مۇنائىك اىلە دوست او لشىدىلەر
كۈنلىر دە بىر كون مەتكور كمسە بە آغرو و خەستە بىلدا اولدى سفیان ثوری حضرتلىرى بىنە
و صىت قىلىوب ايندى بىنم روحەم فوت او لىدقانان صىڭە او ز قوللۇڭ اىلە جەلس قىلىدەرەم
نمازى اۆزىڭ او قورىن ھم دفن قىلىورىن قبرگە قويغان كىچە دەمنى بالغىز قويىمە قىرمى
يابانىنە او لىنور و بىنگىر و نىكىر كىڭىانىدە كلمە شەماتىت فى تلقىن قىلىوب طور و رىن دىدى
سفیان ثوری حضرتلىرى بىو و صىت فى او سىتىنە آلوب خوش اولە دىدى مەتكور كمسه
وفات او لىدقانىدە سفیان ثوری حضرتلىرى بۇنى دفن قىلىدى ھم شول كېچ يوقلا مېنچە
قېرىنلۇڭ يانىدە او لىنور اىكىن هاتقىن بىر طاوش كىدى يا سفیان سىنە مونىدە
او لىنور ماڭە حاجت يوق تلقىن اىتما كە دەنچ حاجت يوق بىنندە ايسە هر قایوسنى
او زى و بىر بىقىن لىردىن او لىدى دىدى سفیان ثوری اىتىدى بىنندەنلۇڭ يقىن لىردىن
او لىماسىنە سبب قابىر عملى در دىدى هاتقىن يېنە طاوش كىدى رەضانىنار، زە قوتوب
آڭا توناش شوالىدىن ھم آلىنى كون رۆزە توتىمەسى اىلە در دىدى سفیان ثوری حضرتلىرى
بۇنىدىن عبرت معنا آلوب شول كۈنلىر دە رۆزە توتىق فە دايىچەلىق ايدار بولدى ھە
مؤمن و مسلمان اولان آدە شول كۈنلىر دە رۆزە توتىق لازم و تېش *

* اون آلتىچى حکایه ايدى كول نئىھەنلىقىلىتلىرى ييانىدە *

بىر عابد الله تبارک و تعالی حضرتلىرى بىنە او زىنلۇڭ صومعە سىنە بوز بىل قدر عبادت
قىلىدى شىطان نائى مۇڭە مىسى كلوب تورلى و سوسەلر اىلە كۈڭلىنى عبادتىدىن
قۇزغاتىدى عابد صومعە سىنەن چىرۇب قىداشلىرى و دىسلرى اىلە كورشىمك و بورشمك

اوچون شهرینه کردی بر دوستی او چرا دی ده ایوینه کینوردی بونلگ ایوندی بدی
کون قدر طوردی بر کون سحر و قننه او یقوعه کینمش ایکن بیک فاتی قورقانچلی
طاوش ایله فقر ووب او یغافدی دوستی هم قورقوب او یغافنوب نه وارنه اولدی دیدی ای
دوستم شم باندر ووب نه اولغانی بلورسن واشدرسن دیدی شم باندرغاندین صوف
سویله مه گه باشلا دی تو شمد غایت کورگام و هیبت لک ایله رسول مزن کوردم میثاق اراب
الله تعالی دن و آنلگ رسول دن نه عیب تابدک الله تعالی گه عبادت فی قویدک هم
میکا متابعت فی قویدک تیز قایت صومعه گل عبادت قبل دیدی شوندن قورقوب
او یغاندیم دیدی بو عابد تون اجنده دوستندن چقرب قرده یا پانلدہ الله تعالی نه
استغفار و توبه قیلوب بالوارب بورر ایدی یا غمور صوینی اچار و آغاچ با فراقلدون
شار ایدی ای الم بنم قنم عیبلی کوئلم کویوینه چلی دیلم گناهمنی اقرار اید و چی
ای الم عن رمن قبول ایت گناهمنی بار لقه با ستار العیوب یا غفار النزوب یاعلام
الغیوب دیوب فخرر ایدی کوب کونلر بسویله صومعه سینه کلوب کرام
دیسه کورر کم اور ننده بر خطر باتور آلوب قارادی یاز لمش که بزه من متوکل اولوب
عبادت قیلد قنده سنی صاقلپیر ایدک بزدن آیر لوک سبلان بزهم سنی طاشلاق
ایمی کناهمنی اقرار قیلوب بزم حضور مزه ینه کارک گناهمنی بار لقادق عن رکنی
قبول ایندک بزدن نه صور امش سون بار چه سونی و بردک دیوب بوایسه عابد که الله تعالی
طرفندن کلمش خط ایدی عابد بوندن سونوب او زی نلک عن ری قبول اولغانی
بلوب با گادن عبادت اینمیه باشلا دی *

(اون یدنچی حکایه اخلاص بیاننده)

شبی هضرت لری بر کون مجلس ده اولانلره وعظ قیلوب الله تعالی فی ذکر ایدب الله تعالی
هیبت ایاسی در دیدی مونلخ بوسوزنی بریکت ایشندی در حال جان و بردی بکت نلگ
دوست لری شبی که آچی غلانونوب سلطان غه واردیلر شبی فلان بکت فی اولنوردی
دیدیلر سلطان حضرت شبی فی چاقرب موذنه نه وار نه اولدی دیدی حضرت
شبی ای امیر المؤمنین بویکت آدم ایکن چانی الله تعالی ایله دوست ایکن دوستنی
ذکر ایدش ایدم شول آراده وفات اولدی موذنه مینم گناهم واردیدی سلطان
یغلادی هم شبی ده هبچ گناه بوق دیدی *

(اون سکر نجی حکایه الله تعالی گه توکل نک فضیلیتی بیاننده)

(ذی النون) المصری حضرتler کچکننه قزی ایله دریا یاقا سنده بالف توتار ایدی
قزی شبکه سینه ایله گوب بر بالف چقدی قزی بوب بالف در حال دریا گه طاشلا دی ذی
النون حضرتler ای قزم نه او چون طاشلا دی خدمتمنز بوش اوله دیدی قزایندی ای
آتمین الله تعالی فی ذکر ایدن فرسه فی آشامده او بالامن بالف آغزی آچوب الله تعالی فی
ذکر اینمکده ایدی شونلک او چون طاشلا دم دیدی ذی النون حضرتler ری
ای قزم موندان صوڭنە آشارمز قزایندی الله تبارک و تعالی گه توکل قیله مزدکر
الله دن بوش او لغان طعام ایله طعاملىدرر دیدی بیس ذی النون قزی ایله الله تعالی گه
توکل ایدب عبادت قیلماغه باشلا دیلر شول کون پسیع و قننده الله تعالی بونلره کوکدن
طعام ایندردی ذی النون حضرتler قزی ایله بولىکده اون ایکی یلغەچە عبادت قیلدی
ھو کون الله تعالی طرفندن ما ئدە یعنی طعام کادر ایدی بورکون ذی النون حضرتler نلک
کوڭلینه کلدى بوطعامنلک کلمەسی مینم عبادتم آرقاسنده در دیدی شول آراده ایدگو
قزی وفات اولدی طعام ھېچ کلدى ذی النون حضرتler بولىکە طعام کلمەسی او زىدىن
توگل ایمیش او لگى او بىندىن ۋەقىرنىن قايتىوب ياكادىن عبادت ایندە باشلا دی رەھىما الله

(اون طوقز نجی حکایه شفت بیاننده)

رسولمۇز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم عيدىنمازىنە دارىمە چقدى ادراما دى
بالالار ياسىڭىزىم لار كىبوب شادلا نوب او بىنارلار ایدى او رامنلۇڭ چىتىندە بىر ناچار كىيملى
صىپى بالا كويىنوب او بىناما يېچە او لئور ایدى رسولزنىڭ بوصىپ بالاغە غىفقى كلوب
يائىننە واردى اى صىپى سېڭانه او لدى نە او چون يغلارسن نە او چون او بىناما سەن دیدى بوصىپ
رسولى طانىمای اىكىن سوپاھە مەگە باشلاپ بىنم آتام رسول ایله بولىکە صوغشە وارغانىڭ
شەيد او لدى آنام فى فلان كەمسە ناكەلتىدى مالنى آشاب بىنوكىدىن صىڭە قولاب
چقاردى كىارگە كېبۈم يوق طور ورغە او رىنم يوق آشارغە طعام يوق يولىدە كلوركىن آتالى
آتالى بالالرىنىڭ ياسىڭا كېم لار كىبوب شادلا نشوب يورگانلارنى كور دەمە بىنم هم آتام
اولسە ايدى عىيد كونلۇنىڭ شەوار كېيى او لئور ايدىم دېبوب يغلاماغە باشلا دم دیدى
رسولز صلى الله عليه وسلم مۇنى غايىت قىغامىدى اى صىپى بالا آتالى الله نىڭ رسولى
بولوغە آنالۇڭ عائىشە بولوغە فاطمه قىدا شەشكە مىسىن حسپەن ھەم قىدا شەشكە بولوغە راضى مى
سن دیدى صىپى بالا نە او چون راضى او لما يام بىك راضى من الله ميسىر ايلسون دیدى
محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم بۇنى ايپىنە كىتوردى بىك كور كىم زىمنلى كېبۈلەر كىدردى

آشاتدی اچردی ایدی تله گان او رنگلار موندن صوڭھەميشە بىزم تربىيە مزدە او لورسن دىدى بىچارە صىپى شادلىنوب صىپى لرىيانىنە او يىناوغە واردى صىپى لر بونى كورب عجب گە قالدى لار ناچار و فقير ايدىڭ كويىنچەدە ايدىڭ حاضر شاد او لغان سن دىدىيلر صىپى اينىدى اى دوست لر دەم بن آچ ايدىم توق او لدم كىمەسىز ايدىم كىيملى او لدم يتىم ايدىم الله نىڭ رسولى آقام او لدى عاشە آنام او لسى فاطمە قىداشى او لدى دىدىي صىپى لر بۇ حال گە قىزغۇب بارچەسى كاشكى آنانارمىز شول صوغشىدە او لگان بولسا لار دىدىيلر مۇكىر صىپى رسولمىز و فاتىئە قىدر تربىيە سىندە او لوب رسول مىزدىن صوڭ حضرت ابوبکر تربىيە سىندە او لدى *

— ٥ — يىكىر منچى حكايىه الله تعالى گە قايتۇنڭ فضىلىتى يىانىندە

داو دعلىيە السلام زمانىندە بىر كافر پادشاه وار ايدى بىك ئاظالم و خلق قە جېرىلى ايدى خلق لر بۇ پادشاه دەن شكايت قىلوب دا دعلىيە السلام غە وار دىيلر دا دعلىيە السلام بۇ پادشاهنى دارغە آسماغە امر اىلە دى خلق لرمۇنى شهرىندەن چقاروب طاغا او سىندە دارغە آصدىيلر دە شور گە قايدىيلر پادشاه او زىنڭ عبادت قىلە طورغان پىتلرى يىنه ياردەم اينىڭز دىۋونە قدر يالنىدى فائىدە او لەدى ھە قويىاش اىلە آيغە اينىدى بىن سزە چە يىلدەن بىر و عبادت قىلىم بوكۇن مىكىا ياردەم اينىڭز دىدىي ھېچ قايدى سىندەن فائىن بولماغاچ حق الله بىلار ھېچ دىكلى ياكان دىوب او يىلاپ الله تبارك و تعالىنى طانوب دعا قىلىماغانه باشلاڭدى واينىدى اى يولرىنى و كوكلىرنى يارانقۇچى بىر الله من بوكۇن بىلەم حق الله سن ايمش گناه لەرمىدىن توبە قىلىم بوقۇنە دەن مىنى قوتقار دىدىي الله تبارك و تعالى حضر تلرى جبرائىل علىيە السلام غە اينىدى فلان كەسىنە بوكۇن مىنى طاتنىدى ھە دعا قىلىدى توبە سىنى و دعا سىنى قېرىل ايدىم وارغل داردىن تو شورگىل سلامت او لسون دىدىي جبرائىل درحال وارب مۇنى داردىن قوشىدى بىر كون طورغاچ قوملىرى دا دعلىيە السلام غە وارب ئاظالم پادشاهنى داردىن تو شورە مۇز دىيدى كلەرنىدە خىر تو شور ئىز دىدى قوملىرى شهرىن چقۇب دارىيانىنە وار سەلر كور دىيلر كەم پادشاه داردىن تو شكان صاغ و سلامت او لتۈر ورمۇنىن عجب گە قاللوب دا دعلىيە السلام غە خېرى دىيدىيلر دا دعلىيە السلام دەن عجب گە قاللوب مۇنىدە بىر حكىمت و سروار دىدىي ھە اىكى رىكعت ئىمازا و قوب يار بىم بۇندەنە او لسىمە مىكىا بلگۈر دىدىي الله تعالىى دەن وەن كىلىدى اى دا دبوقل او زىنڭ عبادت قىلغان الله لرىيە يالنىدى فائىدە بولماغاندىم صوڭ آنلاردىن يوز دۇندۇر بىر حق الله بىر او لەقىنى بىلدى نوادر ترجىھەسى ٢

هم توبه ایدب دعاء قیلدی شول سبیلی مونی داردن تو شردک وسلامت قیلدق دیدی
هر کیم بزی راست بلوا ایله بلسه و مقصودنی صورا سه البته قبول ایده چک من دیدی
داو دعلیه السلام من کور پادشاهه ایمان و دین حق نلک احکامنی او گره تدی پادشاه
هم یخشی لردن و عابدلردن اولدی *

(یکرمی بر نجی حکایه ایدگو خاتون بیاننده)

زا هدلر دن بر کمنه حج گه و ارماغه چقوب یولده بار ور کون بر غاتون غه او چرادی که
آز قسزو آقه سر کلور ایدی بوز اهدخاقون غه ایندی ای فلانه قاید وار اسن سفر لث
قایه دیدی حج گه و ارام الله نلک ایوینه کرم دیدی زاهد ایندی نه قدر بردن کله سن
آزق آقه آلمغان سن دیدی بس خاتون ایندی ای الله نلک ایندگوینده سی سرنلک
بر گز مجلسس یاصاب آشلر حاضر له ب قوناقلر چاقر سه شول مجلس گه چاقر لمش قوناقلر
من کور مجلسه آشار او چون طعام آلب وار سهلر کیلشور می البته کیلشم از بزم
الله تعالی نلک قوناقلری مز آذلک ضیافتینه وار خاند رزق آلمق بیگرا ک مصلحت تو گل
شونلک او چون آلمادم دیدی مکه مکرمه بیه یقین لاشد قلر نلک خاتون بیت الله قاید بیت
الله قایه دیو آشغوب کلور ایدی بیت الله غه یندکار ندن صوکره بیت الله شوش
دیده لر بس خاتون بیت الله نلک اچینه کرب توبصه سینه باشنى قریدی ده ای رفم
سینک یور طلک شوش می الله تعالی نلک یور طی شوش در دیو یاتور ایکان شول
آزاده جان ویردی رضی الله عنها *

(یکرمی ای یکنچی حکایه دخی بر خاتون بیاننده)

رسول مز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم زماننده بر غاتون رسول مزه محبت ایدب
سوز لرفن و وعظ لرن ایشتمک او چون مسجد گه کرم اگه کلور ایکان بریاش یکت
او چراب خاتون نه قایه وار اسن دیدی خاتون رسول الله نلک مجلسینه وار امن دیدی
یکت سن رسول الله نی سوه سن می دیدی خاتون البته سوه من محبت وار شونلک او چون
کلدم دیدی یکت آنداق او لسه پرده گن آچوب میدایوز گن کوستن دیدی خاتون نلک
رسول الله غه غایت محبت او لدغندن رسول مقی دیگاج او زنی توتنه آلماینچه یوزنی
کوستن دی یکت شول آزاده خاتون نلک یوزنی قرتدی خاتون موندان او گنوب دکرینوب
ایوینه قایندی واقعه نی ایرینه سویله دی ایری بو خاقون نه سو ظن قیله رق رسول مز
صلی الله علیه وسلم گه وار ب واقعه دن خبر ویردی رسول مز صلی الله علیه وسلم ایندی

اگر مینم محبتم و حقم اوچون ڪورگازگان اولسه هیچ ضرر بوق آنداي اشلر بوله طورغان اما آنی بلامک اوچون سیکا بر شی اوگره تایم قایتوب پیچکه اوست یاقده خاتونکه شول پیچکه مینم حقم اوچون ڪرو رگه امر ایله دیدی مذکور ایر ایوینه قایتوب پیچینه اوود یاقدردی خاتوننگه شول پیچکه کر دیدی خاتون باش طارتندی ڪرمایم دیدی رسول الله حق اوچون کر دیدی شولا ڏیگاچه خاتون درحال کردی ایر پیچنگ آوزن قابلادیده رسولمزه کیندی رسول ایندی قایتوب قاره ضرورمز اولسه خاتوننده هیچ خیانت بوق دیدی قایتوب پیچنی آچدی خاتوننگ بر یربل يانماينچه پيچلن سلامت چقلدي *

(یکرمي اوچنجي حکایه الله تعالیٰ فی او نو تماق بیاننده)

بر ایر الله تعالیٰ فی او توز یل قدر اصلا تلینه ڪینورمدى فرشهه لر ایندیلر ای - بارچه مخلوقاتنى يارادن ورزق ويرن الله بوقولڭ سيني اوونتىدى ديدبىلر الله تعالیٰ ایندی بوقل هميشه نعمت و راحتت اچنلا بره رعفت کورسه ذکر ايذر دیدی جبراچيل عليه السلام غه ایندی وارغل شول ايرنڭ تېبرانە تورغان طامرلرندن برسنى توقطاط دیدی جبراچيل عليه السلام بو ايرنڭ بىر طامونى توقداتقان ايدى درحال سىكرب طورب (يا رب يا رب) ديو تىقىرماغه باشلادى الله تعالیٰ اى قولم ملک ملک موچه يلدن بىر و قايىدە طور داڭ دیدى *

(یکرمي دورتنچي حکایه الله تعالیٰ يولنده اولغان بنده نڭ بلادن قتلوي بیاننده) هارون الرشيد زماننده بىنچه كمسىن اوغرى طلادقە خليفه گه وارب فلان اورنى اوون نفرىبول باصوجى بار ونه دىيە سن نەقىلايىق ديدبىلر هارون الرشيد ايندی كوب كمسه ایله چقوپ بارچە سنى توتوب حبس كه يابوڭز دیدى بونلار واروب اوغرىبلنى توتوب ڪنور دلارنده برسى قاچدى نەقدر مشقت چىكىدىلىر توتە آلمادىلر اوئنڭ برسنى قاچورب طوقۇنى آلوب قايساقي خليفه بىز كە بىرىنگ مالنى آلوب قاچرغانمىز ايكان ديو آچىغلافور ديو قورقوغە توشىدىلىر حيله قىلايىق بولدان بىر كىسىنى توتوب ايلتايىك ديدبىلر بىر ايدىگو آدم حج گە كيتوب وارر ايكان مذکور حاجى فى توتوب آلوب ڪيندىلىر خليفه گە اوون اوغرىنگ بارچە سون توتوب ڪنور دلارنده بىر دلارنده حبس كه يابوڭز دیدى بارچە سنى حبس كه يابدېلىر بونلار حبسىدە بىر آز مىلت ياتدىلىرندن سڭرە گناھلى ترقى كمسه باش طاشلار ينڭ باردىملارى ایله هر قايسىس

اوچون اون ملک درهم آنچه تولاپ حبس دن چقدیلر گناهسز بیچاره حاجی باش
 طانشلری اولمادفی کبی آنچه سی هم اولمادفی سبیلی همان حبسن قالدی حبسنک
 صافی لری حاجی غه ایندیلر سنگ یاردم اینتوب چقاراچق کش لرگ یوقمی دیدیلر
 بلی یوقدر لسکن خط یازسام خلیفه گه ویررسنی دیدی ویرورمز و طابشرورمز
 دیدیلر قلم و کاغد آلوب خط یازماگه باشладی خطی نک صورتی بویله در (بسم الله
 الرحمن الرحيم بوط فقیر آدمدن الوع و بلند الله تعالى گه ای الله سنگ مخلوقلرگ
 شفاعت قیلاچق دوستلری سبیلی گناهملری اولسده حبسن چقدیلر اورگ به سن
 مینم بوصوصه هیچ گناهیم یوق یاردم ایندوب حبسدان چقاراچق و سورمنی قبول اینه چک
 هم خلیفه گه طرفمن اینه چک دوستلر و مده یوق بالغزمهین سیندن غیری یاردم اینه چک
 دوستم یوق یاردم ایت حبسدان چقار) خطنه بویله یازب تمام ایندیکنلن
 صکره بوطخنی خلیفه گه طابشر دیوب صافی غه ویردی صافی ایندی بوطخنی مین
 خلیفه گه ویر آلمبم چونکه بوط الله تعالى گه یازلغان دیدی حاجی ایندی آلداق
 او لسه همسخانه نک تو به سینه چقارب قویغل دیدی صافی خطنه چقارب حبسنک تو به سینه
 قویغان ایدی خط آلطاق اوق کبی هواگه اوچدی شول کیچه ده هارون الرشید تو ش
 کور دیکه تو شنده فرشته لر کوکن تو شدیلر حاجینک خطنه آلدیلر هارون الرشید که
 ایندیلر ای هارون گناهملری اولان آدلر شفاعت قیلاچق دوستلری سبیلی حبسن
 چقدیلر بر گناهسز صالح آدم قالب یکه الله تعالى دن باشه شفاعتچی سی یوق من کور
 آدمی حبسن چقار والا هلاک او لورسن دیدیلر هارون الرشید او یقومندان او یغاندی
 زندان صافیلر فی چاقروب حاجینی کنورمالزنی امرا ایندی در حال حاجینی کنور دیلر
 هارون حاجینی خرشلاب آلدی خلوالر و طعاملر کتوروب آشاتدی و اجردی هم موچه غه
 کرتوب یخشی کیم کیبورندی رضالق او تنووب ینهش تو ینهش غلام وجارده ویردی هم
 اوراملرده آدمیلر یاردمی ایله قورتلان آدمونک جراسی او زلرندن اون درهم آلمق
 ایدی خالق یعنی الله تعالى نک یاردمی ایلان قورتلان آدمونک جراسی هارون
 الرشیددان بودر دیوب چقرتندی رحهم الله تعالى ورضي الله عنهم *

(یکرمی بشنچی حکایه یخشی دیب او یلا و نک فضیلتی بیاننده)

او غریلردن بر غنچه کمسه یول با صماق اوچون کیچ ایلان چقدیلر کیچنک قارانغولغی
 بیکقاتی اولدقده یا پانده مسافرلار اوچون صالحان یو طقه کیلرب ایشکنی قاقبیلر

بزلم الله تعالى نک بولنک صوغش قیلوب یوروجی بنک لرمزا یوئزده کیچ او تکار مکنی
 قلای مز رخصت اینسه گز کرور ایدک دیدیلر بو ایوده تورغوجی آدم در حال
 ایشک آچوب بولرنی کرتدى ایونک صاحبی بولرنی عزت و حرمت اینمیه باشладى
 بولرنی حرمت ایدب الله تعالى گه یقین بولونی ور فالقون آلونی ایسترايدی چونکه
 صاحب یورط بولرنی الله تعالى بولنکه یورگوجی آدم بز دیو ظن قیلور ایدی ایو
 ایه سی نک بر آیا قیز او غلى وار ایدی مسافر لردن قالغان طعامنی چقارب خاتونینه
 ایندی یخشی بنک لردن قالغان طعام ایله بالانک آیاقن بولاغل ان شا الله توزلور
 دیدی خاتون هم سوینوب منکور طعامنی او غلى نک آیا قلرینه سور تندی قالک
 اولغاندین صوک او غریلر مونک ایوندن جقوب کیندیلر یا پانک یورب کوب مال
 طالادیلر کیچ اولغاچ دخی منکور یورطقه کلوب کرسه لر کورلر کم کیچن آیا قیز
 اولان او غل یوکرب یورر بولر ایرا یاسینه ایندیلر کیچه گ آیا قیز او غلک شوشی می
 بونچک توزالدى دیدیلر ایو ایه سی ایندی آیا قیز در آیا قینه سزادان
 قالغان طعامنی سور تکان ایدم سر یخشی لرنک بر کاتنک الله تعالى سلامنلک ویردى الحمد لله
 رب العالمین دیدی بولر یغلاماغه باشلاپ ایندیلر ای فلان بزلم سین او بیلاغان
 یخشی کشی لر تو گلمز او غریلر و عاصن لرمز یول با صماғه چقمش ایدک لکن سین
 بزی یخشی کشی لر دیو او بیلا دلک سبیلی الله تعالى بالا گزه سلامنلک ویرگان در
 بزلم هم بو اشمزدن قایندق توبه قیلدق دیدیلر هرقایوسی توبه واستغفار قیلوب
 یخشی لردن اولوب همیشه الله تعالى نک بولنک صوغش قیلغوجی لاردن اولدیلر .

(یکرمی آلتیجی حکایه ابلیس نک مکری بیاننده)

ابلیس علیه اللعنه بروقت ضحاک اسملى پادشاهه کردی پادشاهه ایندی من تورلى
 طعام لر و تملى آشلار پشرونگه ما هرمن اغتیار اینمه گز سزه آش پشرونچی آولایم
 دیدی ضحاک ایندی خوش اولا تلاگان طعاملر کنى پشرونگ دیدی اول وقت ده
 ایت آشامق یوق ایدی ابلیس تورلى ایت لر پشرونوب آشاتدى ضحاک بیک یاراندی
 بو طعام لرنی همیشه پشرونگ دیدی هم ابلیس ن بیک یقین لردن وايناخلى لردن
 قیلدی ابلیس نک مقصودی ضحاک ایله دوست اولوب ضحاکن آدم لرنی اولنره
 وهلاک این تورغان یولغه تو شرمک ایدی بر کون ابلیس ضحاک که ایندی مینی سین
 حرمانی لردن و یقین لردن قیلدک ایدی بکار رخصت و پرگل ایکی اینئنی او بایم

دیدی ضحاک اذن ویروش ایکان ابلیس ایکی اینندن او بدی ابلیس او بکان او رندن
 درهال ایکی ایت او سمیه باشلاپ یلان صورتنک اولوب کوزلری و آوزلری دار
 ایدی هم آشارلر ایدی ضحاک ہر کمسه نلک ابلیس ایرکاننی بلدی لکن اش او زدی
 ضحاک ابلیس که ایندی ہونلرنک ہواں و ہونلرہ آشناچق شی نہ در دیدی ابلیس
 ایندی ہونلرہ هر کون دورت آدم نلک می لرنی آشاتقل دیدی درحال غایب بولدی
 ضحاک بوایکی یلاندن غایت اذالندی وجفالندی وزیری هر کون دورت سیمز کشینی
 صویدر رب می لرنی آلب مذکور ایکی یلانغه آهاتدر رایدی آشاتما سه لار ضحاکنی
 رنجنور لار ایدی اوچ پلگه قدر هر کون دورت کشی هلاک ایدلدی بو وزیری وفات
 اولوب آنک اورزینه ایکنچی بروزیر اولوب می بینه اولگی کیں دورت کشی صویدر مغه
 می لردن آلب قوی می بینه قاتشدرب آشاتور ایدی ایکسنی صویما ینچه قرغه طاغلار
 آراسینه پیبرور ایدی یمی یوز میلغه چه شولای قیلدی لر آنداں صوٹ ضحاک فوت
 اولدی طاغلر آراسینه وارن آدم لر خاتون لر آلب وبالا لری اولوب بیک
 کو بایدی لار کرد دیگان طائفه شولار ایمش والله اعلم .

(یکرمی یدنچی حکایه بسم الله فضیلتی بیاننده)

یهودیلردن برایر یهودیه برخاتون غه عاشق اولوب یمنون کیں اولوب آشامان واچماز
 اولوب بیک رزمت و محنت چکدی یهودی ھول زمان نلک علم استندن عطا نام عالم گه
 واردی حالنی سویله ب ای عطامین در دمه دوا نه بیله دیدی حضرت عطا بسم الله الرحمن الرحيم
 بر کاغد گه پازدی شول کاغدنی یوتقل دیدی یهودی کاغدنی یوتندی درحال
 ای عطا کوئلم ده ایمان نوری پیدا اولدی ایمان او گرت دیمیه باشلا دی حضرت
 عطا ایمان فی واحکام اسلام فی او گره تدی بسم الله بر کانتنک یهودی نلک کوئلنک ایمان
 نوری پیدا اولوب عبادت ایله مشغول اولوب خاتون فی او نقوب رزمت دن قورتلدی بو
 یهودی نلک عاشق اولمش خاتونی بر کون حضرت عطا گه کدی ای عطا میگان تو شمان
 بر کمسنے کورنڈیان جنت ده اورنکنی کوره سلٹ کیلسه عطا گه وارغل دیوب ایندی
 شونک اوچون سیگان کلام جنت قاین کور ساتکل دیدی حضرت عطا ایندی جنت که
 کرو دن اول ایشکنی آچار گه کیرک دیدی خاتون ایندی نه ایله آچلرر عطا بسم الله
 الرحمن الرحيم دیوب ایت دیدی خاتون بضم الله الرحمن الرحيم دیوب اینکان ایدی
 کوئلنک ایمان نوری پیدا اولوب یاعطا میگان ایمان او گرت دیمگه باشلا دی حضرت

عطاء ایمان او گره تدى بسم الله بر کاتنه خاتون دخ مسلمان او لدی خاتون مسلمان
او لوب ایوینه قایتدی شول کیچه توش کوردى قوشند او جماخ اچندا او لوب سرايلرده
و باچه لرده يوردى او يقوسنلن او يغافاج اى ريم من جنت ده ايدم نه چون چاردىڭ
مېنى دنياده توته شول جنت كە كرگز گل ديو يالواردى شول آراده خاتونك ايوى
دا تلوب او سئينه تو شوب شەيد بولدى .

(يىكرمى سكز نچى حكايە عبد محروم يياندە)

صالحىلدن بر كەسنه بيت الله فى طوف قىلوب يورى ايكان كورۇ كە كعبه الله يياندە بىر آدم
سجدە ده ياتور ياخوجە محروم قىلك توغر و سفلە نە قىلدىڭ دبور ايدى صالح كەسنه
طوف ايندە كەن صوك مەتكور آدمىڭ يانىنە كەنلى بوهى سجىدە دن قالقىش ايكان
صالح ايندە اى ايندگو بىنده نە چون او زىنى عبد محروم دېھىن دېلى بى كەسنه
سيئاھالىمنى سوپىلەيم و بىيان ايدەيم دىوب سوپىلەمگە باشلاپ ايدى بىز لر روم خلقىنە
صوغش قىلامق اوچون كوب عسىكىر اىلە وارمش ايدىك صوغش قىلىنىڭ كوب شهرلىنى
آلدىق هم كوب امير لرده آلدىق عسىكىر مىزلىڭ باشلاپ ئەنلىق كوب شهرلىنى
قاوا لىقىھە چقاررى ايدى بىكون دخ اون كىش اىلە چقىش ايدىك روم لاردىن مەڭ
آطلۇۋە توغرى كەنلىك بىزى اسير ايدىب تو تىلىر هرم شهرىنە بىردىلىر روم پادشاهسى
بىز لر فى زەدان غە يابىردى اهل اسلام عسىكىر قوللىرنى ده اولان اسيير لرنى او لىقىملىرى
ايكان شول خبىر روم غە ايشىلىك كەن دەن بىز لر هم قولمىزدەغى اسيير لرنى او لىترا بىك
دىوب بىز لر فى ھېسىن چقارب آدم او لىقە طورغان مېدا نەنگە كەنوردىلىر بىز لر فى او لىقىمە كە
حاضر لەندىلەن ده كۆك طرفىنە باقساق كوردىك كەم اون جارى يە طورلىر قوللىرنى ده بور
طبق و بېرەر ياولق دار بولازىڭ او سئىنەن كۆك دە آچىلغان اون ايشىك كۈرنور
يولداشلىمنى او لىتۈرمە باشلا دىلىر قايوسنى او لىتىرسەلر بىرجار يە تو شوب روھىنى
ياولق دە تورب طبققە صالحوب يوقارى منوب ايشىك لىزىڭ بىرىسىن دە كەن كەن ئاشار ايدى
شولرىنى كۆز اىلە كورب طور ايدىم اىپداشلىمنى او لىتۈرمە نوبت مېڭىڭ كەن كەن دە
وزىر ايندە بوسنى او لىتۈرمە يەن قايقىوب بىزىڭ پەركا او لىقىگانمىزنى اىپداشلىرىنە خېر
و يېرسون دېلى شول سېبىدىن مېنى او لىتۈرمە دىلىر بىرجار يە قاللوب مېنم زۇھىنى كوتوب تورە
ايدى مېنى او لىتۈرمە مەتكور جارى يە محروم دىوب كۆك كەن ئاشى شول كوندىن
بىر و الله تبارك و تعالى حضر تلىرىنە تضرع قىلوب حالىنى نە قىلدە ئەنم حالم نېچك

دیو صور بیدور ایدم بر طاوش ایشندم که سن الله تعالی نک فضلندن امیدسراولمه
دیو قچمردی شونی ایشلب شاد او لم دیدی *

(یک مری تو قز نچی حکایه الله تعالی نک قضاسینه راضی او لمغان کشی ییانده)
بر کمسه نک با چه سی او لوپ با چه سنده یوزم لری و با شه یمش لری وار ایدی بر کون
بو گنا یمش لرکنی صروق یعنی قراو آلدی دیو خبر کل کده بو کمسه حسرتکه دوشوب
تور رایکان شیطان و موسسه قیلوب اینتدی الله گه عبادت قیله سن و حالنکه سین رعایه
قیلما ینچه یوزم لرکنی و آغاج لرکنی هلاک ایله دی دیدی بس بوایر الله گه آجیغلانوب
ایوندن چقدیله با چه آجقچنی هواغه آتدی یمش لرمی هلاک اینتمش بیلک آجقچنی
هم آلغل دیدی الله تعالی نک قدرتی ایلان آجچچ هواغه او چوب بر ساعتن صوک
تو شدی آنک آردچه بریلان کلوب بو کمسنه نک موینیه چرنالدی هیچ تو شره آلمادیبار
قرق کون جفالندی صکره وفات او لدی وفات او لغاندین صوک قرشلوری پوارغه
قصدا ایند کلنند مذکوریلان تو شدی یوب بنور گاج دخی چرنالوب عذاب اینمیه باشلا دی

(او تو زنچی حکایه عدی بن حاتم رضی الله عنہ نک خاتونی ییانده)
یزید بن معاویه بر ماتور و کور کام خاتونی کورب کوکلی دوشدی او لایسنه عدی
بن حاتم حضرت لرینک خاتونی ام خالد ایدی یزید بن معاویه بو عشقی سبیلی آغرو
و خسننه گه دوشوب تو شکله یاتمایه باشلا دی آدمی لرودستلری مونک حاليین بلما گه
کلور لر ایدی امانه آغرو ایله خسته او لدقنی بلمازلر ایدی عمر و بن العاص مضر تلاری
ایدی مونک حالن هیچ کم بلماز آناسی نه غنه ایتور دیدی یزید نک آناسنی
کنور دیلار آناسی یزید که اینتدی ای او غلم سنده نه وار نه او لدی دیدی بزید
ام خالد که عاشق او لدقنی سویله دی آناسی معاویه گه سویله دی عمر و بن العاصه
ایندی او هلمز عدی بن حاتم نک خاتونی ام خالد که عاشق او لمش ایکان بو ایشتنی نچک
قیلاقی کش خاتونون آلمق بیک چیقین اشتر دیدی عمر و بن العاص ایدی دورست
آفر ایش لسکن موئنه حیله قورم و مال صرف اینتمک کر کدیدی ام خالد نک ایری
عدی بن حاتم حضرت لری دمشق شهر ینه چا قرديلار عدی بن حاتم مدینه دن چقوب
دمشق غه کلی معاویه بیک کوب مال ویردی و کیم لر کیور دی عدی بیک شاد او لدی
نه او چون ایرگانون بامه دی معاویه عمر و بن العاص قه اینتدی ای او موموندین صوک
نه حیله قیله مزدیدی عمر و اینتدی ایرته گه عدی مجلس کل کده خاتون نک دارم حیات ده می

دیو صوره اردیسه هیچ جراب ویره او کمکان صورتنده اولوب قولنی بوزن ماصوق
 دیدی ایرتگوسون عدی بن حاتم خلیفه نه مجلسینه کامش ایدی معاویه ایندی یاعدی
 سنه حاضرده خاتون نک وارمن خیاتان می دیدی عدی ایندی و اسلامت و خیاتنده دیدی
 موندین صوک معاویه هیچ سوز اینتمایوب قولنی بوزن مه صوقی عدی موندن عجبه
 قالوب مجلسدن چقوب وار رایکان عمر و گه بولقدی معاویه نک نه قیلغانن سویله دی
 عمر و ایدی معاویه سیداً قزنه و برمکچی ایدی خاتونم واردیگاج ویرگه یاراما غانه
 بلوب او کنگان دیدی عدی ایندی یاعمر و موندنه نه حیله قیله من دیدی عمر ایندی
 ایرته گه معاویه نک مجلسینه کودکنده شول سوزن دخ اینسمه خاتونم بوق دیوب
 ایت دیدی ایرته گه سون عدی معاویه نک مجلسینه دخ کرمهش ایدی معاویه سورزی
 دخ تکرار قیلدقان ای خلیفه امیر المؤمنین مینم خاتونم بوق دیدی معاویه ایندی
 مین سینه نک بوسوزنک ایننانمیم اگر خاتونم اولسه طلاق باین ایله طلاق اولسون دیوب
 اینمسنک دیدی عدی ایندی اگر خاتونم اولسه طلاق باین ایله طلاق اولسون دیدی
 معاویه او زینک یاز و چیلرینه امر ایله عدی نک سوزن یازکز دیدی در حال
 یاز دیلر عدی بن حاتم قصه دن خبردار اولدی نه چاره که او زدی مطلقة ام خالد
 نک عدی تمام او لورغه بیرون کل کن معاویه کوب مال ویرب ابو هریره رضی الله
 عنہانی مدینه گه بیهودی ام خالدی مینم او غلم بزید که عقد و نکاح قیلغل دیدی ابو
 هریره مدینه گه یتوب اورامن وارده عبدالله بن عمر رضی الله عنہما او چورادی هم
 واقعه دن خبر ویردی عبدالله ایندی یا ابو هریره ام خالد مینم هم نیتم و ارمین ده
 ذکر ایت دیدی موندن او زب وار رایکان عبدالله بن زبیر گه او چورادی اول دخ
 او زینه صوراً مفی او تندی بولاردن صوک حضرت مسین گه او چوراب واقعه دن خبر
 ویرد کمله حضرت حسین ام خالدی میدادی منه من آلام دیدی حضرت ابو هریره
 ام خالد که کردی ایرک عدی طلاق قیلدی بوکون عدنک تمام اولدی خلیفه نک
 او غلی بزید که سینی صوراً مف او چون کلام دیدی هم حضرت حسین و عبد الله بن
 عمر و عبد الله بن زبیر صوراً لر دیدی ام خالد ایندی یا ابو هریره سین میدن
 بولارنک حال لرنی بیان ایت دیدی ابو هریره ایندی بو دورنک برسر نک
 مالی کوب دینی بسوق اول بزید دو ایکسی نک مال لرنی هم دین لرنی وار
 آمار عبد الله بن عمر و عبد الله بن زبیر دیدی برسی نک دینی بار مالی بسوق

اولسی حسین دیدی ام خالک ایندی ای ابوه ریره بولارنگ قایوسنی او خشاتسلک
 مین شوئا و بزگل دیدی ابو هریره ایندی سن ادرلگبیله سن میدن فقط
 حاللرن بیان ایندم دیدی خلیفه طرفدن کلسه ده بزید که راضی توگل دیدی ام غالد
 ایندی سن مونده کلمه سکنه من بو اشنی سندن با شقه قیلماس ایدم البته مین
 بولرنگ بر سینه و بره سن دیدی ام غالد هم رضا اولوب حضرت حسین که عقد و نکاح
 قیلدیلار ابوه ریره معاویه دن **کنورمش مال لرنی بارچه سون** حضرت حسین که
 و بردی موندین صوڭ ابوه ریره دمشق شهرینه واردی واقعه دن خبر و بردی و بركان
 مالىنى حسین گه و برم دیدی معاویه موندن حسرته تو شدی مینم و بركان مالمن نېچون
 غیری گه صرف ایندگ دیدی ابوه ریره ایندی اول مال سنگ آتالر ئىمن پابالر ئىمن
 قالغان بلکه الله تعالى نڭ و آنڭ رسول نڭ در رسول نڭ او غلینه و برم بو ایسه
 صامیی در دیدی عدى بن حاتم بیك حسرتکه تو شدی دمشق دن مدینه گه قایندی
 بورکون حضرت حسین نڭ مجلسینه کرد کنە عدى بن حاتم قاتی قاتی صولولار آلور
 دیدی حسین ایندی ای عدى سین ام خالدى صاغنه من در دیدی عدى ایندی
 يا ولد رسول حسرتم شول در دیدی حضرت حسین در حال ام خالدى چاقردى دەيام
 خالدى مین سینى تو تاقانم وارى دیدی ام خالدى هېچ تو تىمادڭ مین بو اشىن عجبە قالاشم
 دیدی حضرت حسین ام خالدى شول مجلسى طلاق ایندی اولگى ايرڭ عدى گه و ارفل
 دیدی حضرت حسین ایندی ای عدى مینم ام خالدى نكاھلەنماق فايىل نەمق ايچون دگل
 دیدی بلکه سىڭا رەمت دياردم اوچون دیدی ايمى مقصودمه ايرشىم دیدى *

(او توز بىنچى حکايە آتا ناغە ايدى كولك قيلو نڭ فضىلىتى بىانىنده)
 سليمان عليه السلام يرايىلە كۈڭ آراسىنلار بىل اىيلە اوچوب يورۇر اىكان در يادە دو لقىن لار
 كوروب در بىا يقايسىنە تو شدی بودرىيانڭ تو بىنلە نەلار واردە قاراڭز دىب شىطان لارە
 امر اىيلە دى شىطان لار بىرى آرتىنەن بىرى چومدىلار در بىانڭ تو بىنلە آق زېرى جىدىن
 برقە تابدىلار ھە سليمان عليه السلام خبر و بىرىدىلار سليمان عليه السلام چقاراڭز
 كورايم دیدى قەھىن چقاردىلار سليمان عليه السلام حضورىنە قويىدىلەر هېچ يىردىن
 ايشك يوق ايدى سليمان عليه السلام موندىن عجبە قالوب الله تعالى گە دەمە قىلىدى شول
 ساعت قەھە ده ايشك پىدا بولوب آجلدى كورلار كم اچىنە بىرياش يكىت سجىدە
 ياتور سليمان عليه السلام بۇڭا اي يكت سين فرشتهمى جن مى دیدى يكت مىن سين

ینکانلرگ برسیده توگل آدم دیدی سلیمان علیه السلام ایندی بود رجه فی قایو
 مل قایو ایزگولك ایله تابدگ دیدی یکت آنامه خدمت و اطاعت قیلماق
 ایلان تابدم قارتلق درجه سینه ینکان آنام دارایدی شول آنامنی تربیه قیلدم
 حتی آرقامه یوکلاب یوردم شول وقت آنام ای الله مینم او غلمه ایزگربخت ویرمینم
 وفات بعدنده او غلم نلث اورننی یردده قیله کوکده دیلمه دیودعا قیلورایدی
 آنام وفات اولغاج شوشی دریا یقاسنده یوریدر ایدم منکور آق قبه فی کورب
 یقینراق کلسه ایشک آجلقدره اچینه کردم الله تعالی نلث قدرتی ایله ایشک یابلدی
 شول زماندن بیمرلی عبادت ایله مشغول اولدم الله تبارک و تعالی طرفندن هر وقت
 رزق و طعام کیله در لکن بوقنه نلث یرده با کوکده ایزکانون هیچده بلما بام دیدی
 سلیمان علیه السلام ایندی الله تعالی دن رزق نه کیفیت ایله ویرله در دیدی یکت
 ایندی اگر آشارغه تلسم منکور طاشدن آغاج پیدا لا اول آغاجده یمنش او سه هم شول
 طاشدن سوتدن آق بالدن تاتلی صو چه یمشدن آشی من صودن اچه من فخان
 کم طویسام آغاجده بتنه صوده بتنه در دیدی سلیمان علیه السلام دخ کوندز ایله
 کیچنی قایدن بله سن دیدی یکت ایندی طاڭ طوغسە قبه نلث اچی آق اولا و نورلانه در
 اگر قویاش باتسه قاراله و قاراڭغاوله شوندن بیله من دیدی سلیمان علیه السلام
 دعا قیلدی قبه یابولدى قوش یمورقەسى كېڭ او لوپ دریاتوبینه کیندی لا ھول
 ولا قرة الا بالله والله على كل شيء قدير *

(او تو زایکنچی حکایه سلیمان علیه السلام نلث ملکی بیاننده)

سلیمان علیه السلام گه ینمش ملک تورلى قولى خدمت و اطاعت ایندی بولدىلر
 هر قایوس نلث توں لرى و قیافت لرى باشقه او لوپ بروینه برى اصلا بکىزه زلر
 ایدی سلیمان علیه السلام نلث باش او ستنده بلوط کېن قابلا يو آلوپ ترور لر
 ایدی بر وقت سلیمان علیه السلام بولاردن صورا دی سازلر نلث معشیت لر گز نچك
 نچك یمورقە صلاسز نچك بالا چقاره مز دیدی قولىلار ایندیلر بىزم بعضلر مز ھواده
 یمورقە صالحوب ھواده بالا چغاره در بعضلار مز یمورقە من قاناتینه قویوب بالاسنى
 چغاره در بعضلار مز یمورقە سىنى بورنینه قویوب بالا چغاره در بعضلار مز یمورقە ده
 صالحى بالاده چغارىن شولى ده نسلی آرتور دیدىلر سلیمان علیه السلام نلث يفکىدن
 اشلىمش بىپالاص دارايىدى جن لراشلىقلار ایدی منکور بالاصقە بارچە عسکرنى

و آطلارنى وباشقه جىلىمدى شلرنى جنلار و ينوارلىرى و قوشلارنى بارچەسون اولقورتوب
 يرايىلە كوك آراسنده اوچوب يوررايدى قايدىه بارونى تلاسە شوندە باررايدى
 هم سليمان عليه السلام نىڭ جواهر و يواقيت ايلە بويالىش بورىختى وارايدى هم تختېنىڭ
 تىكىرەسىنده وزيرلىرى و عالىملار او لىتورە تورغان اوچ مڭ كرس وارايدى عىڭىزلىرى
 دەپ بىك كرب ايدى آدمى دن اولان عىڭىزى بىش فرسخ و جنلارلار دن اولغان
 كىنلەك يىكمى بش فرسخ ينوارلار دن و قوشلارهن اولغانى كىنلەك يىكمى بش
 فرسخ ايدى آش پىشلە تورغان او زىنده هر كون يوزمڭ قوى قرق مڭ صغر صوپلور
 و پىشلۈر ايدى شولاى او لىسىدە سليمان عليه السلام مۇكىر آشدىن آشما يوب
 او زىنڭ قول كىسبى ايلە تابقان آنچەسى ايلە آرپە ايكمەگى آلوب آشارايدى
 بىر كون پالاص دە عىڭىزى ايلە اوچوب يوررايكان هر ئىرسە مىسخراولوی و دولتىنىڭ
 الوغلىقى سېبىلى كۆئلىيە غرور پىدا اولدى شول آرادە پالاص ساكنىما يە باشلاپ
 اون اىكىن مڭ عىڭىزى هلاك او لىدى سليمان عليه السلام عدل اول دىيپالاصنى صوقدى
 پالاص تىڭە كلوب خليفە عدل او لىسون دىدى سليمان عليه السلام او زىنڭ كۆئلىكى
 غرورى سېبىلى پالاصلنىڭ مأمور اىكەنون بلوپ سجدە يە واردى و قوبە قىيلدى پالاص
 معندىل اولوب طنچاق كەدى بىت المقدس نىڭ آچقچى سليمان عليه السلام نىڭ او زىنده
 تورور ايدى بىر كون بىت المقدس كە كرايم دىيوب وارسە آچە آلمادى جنلەگە
 و آدمى لىرە آچماگە امرايىتى هېچ قايىرسى آچە آلمادىلار سليمان عليه السلام نە
 كىناهم او لىدى ايكان الله تبارك و تعالى منع ايلە دى دىيەھىزى دوشوب او لىتورور ايكان
 بىر قارط كىمسە تايابقۇھە تايابقان حالىدە كلوب سليمان عليه السلام حضورىنى توقتادى
 ياسليمان سىنى كويىنچىلى كورەمن دىدى سليمان عليه السلام مۇكىر ايشك آچلاماس
 او لىدى شونك اوچون كويىنچىدە من دىدى قارط مىن شول كەمە لىرنى يعنى سوز لىرنى
 سىئىلا او گراتايم مى آتاكىدا دەمىزىت و قىتلارنى دە و قورايدى دىدى سليمان عليه السلام
 بىك او گرهت دېگاچ قارط ايندى (اللهم بنورك اهندىت و بەفضلك استنىت
 و بىك اصبعەت و امىسيت ذنوبى بىن يدىك و اتوب اليك يامنان يامنان) دىيوب
 اينكل دىدى سليمان عليه السلام مۇكىر دعائى او قوغان ايدى الله تبارك
 و تعالى نىڭ اذنى بىرلە ايشك درھال آجلدى

(اوتوز اوچنجي حکایه غفوی بولو بیاننده)

فارس پادشاه لرندن بهرام اسملى پادشاه عصرى ايله آوغه چقدقنده بير قرايشاگى اوچوراب آرتوندن گيندى هسکرلندن يراق كيتوب غايپ اولدى ايشاك گهوارب ينتوب توتى بوزغالايم ديبوب آلمىنن توهدى شول اورنە بركتوچى وار ايكان يا فلان مىنم آطملى توتوب طور بو ايشاكنى بوفارلايم ديدى كنوجى خوش اولاديبوب توتوب طوردى بهرامنىڭ آطى ماڭلايندە قىمنلى جوهروار ايكان كنوجى مونى آلدى بهرام كنوجىنڭ اوغرلادقنى كوردى لىكىن كشىنڭ هيبينى كورمك اوزى عىب ديبوب ايندەدى دى بلماش اولدى موندىن صراف آطىنه آطلانوب عسکرى يانىنەواردى وزير مونڭ آطنداقى قىمنلى جوهرنىڭ يوق ايركانون كورب يابادشاھ آتلۇزداغى جوهرقايان در ديدى مونى ايشنكاج بهرام كولدى آنى وېرىم طورغان بىر آدم آلدى اگر سزنىڭ بىرگىز اول كمسەنڭ قولنىڭ مىكىر جوهرى كورسە اصلاً تعرض اينماڭز ديدى *

﴿ اوتوز دور تىچى حکایه عدل او لمق بیاننده ﴾

ڪسى لردن نوشروان زماننده بىر كمسە يورط و بنالار صاتوب آلدى مىكىر كمسە يورطىدە خزىنە و معلم تابىدى يورطنى صاتقان كشى گهوارب ايندەى اى فلان يورطىدىن خزىنە چىدى نە قىيلە سن ديدى صاتوجى ايندى مىن سىئىدا يورطنى صانىلم خزىنە والقىنى بلماش خزىنە ھەمىپىدار ديدى صاتوب آلوچى ايندى يوق سىئىدا تىش مىن بارى يورطنى آلدە ديدى بىس بولارنىڭ آراسىن ئىزاع چىوب اخىردە پادشاھە واردىلە دعوى لرفى بىيان ايدىلىلەر ملك نوشروان سزلەرنىڭ بالاڭز وارمى ديدى صاتوجى ايندى مىنم اوغلۇم وار صاتوب آلوچى ايندى مىنم قزم وار كسى اى سزلىر قىلاشىز خزىنەنى اوغلەڭز ايله قىزگىزە وېرسىز ديدى بولى كسى اينكائچە قىلاشوب خزىنەنى اوغل ايله قزىھە وېرىدىلىر دەھواچى لرچىك عدل و يخشى خزىنەنى آلماس اوچون طالاشورلىر پادشاھ دخى نىندا يبون عدل كە هيچ طرفە جىبر اينما يېچە حكم قىيلدى *

﴿ اوتوز بشنچى حکایه جمعه كونى نىڭ غسلى بیاننده ﴾

عيسى عليه السلام سياحت قىلىرب يورا يikan يابانى آوجى آدملىرى اوچورادى شبکە لرىنە بر كىك توشمەدر بوكىك عيسى عليه السلامنى كورگاج الله تعالى نىڭ قدرتى ايله تلگە كىلىوب ايندى اى الله تعالى نىڭ پىغمەرى مىنم بىك كېچىك و ياش بالاسىم وار بىك آقدىلىر ارج كوندى بىر و بوشىكە دە بىللانوب طوردم زنهاشىكە اىھە سندىن اذن صورا وارب بالارمىنى طوبىدا يام دخى كلو من آوجى نۇقىلىسى دە قىلىور ديدى عيسى

علیه السلام آچی دن اذن صور دقنه آوچی مین بیدر و رایدم کیک قایتماس بالغانلر
 دیدی عیسی السلام بر سوزن کیک که ایند کنده کیک ایندی اگر مین وعده ده
 تورب قایتماس جمعه کوننده صو تابوب ده غسل قوینمغان کشی دن یاوز راق
 اولورمن دیدی هم وعده آلوب بالاری یانینه بارب بالارنی طوبدردی او زاق
 طور ما بوب تیز لک ایله آوچی نلگ یانینه کاری عیسی علیه السلام موندن او توب کیتمش
 ایکان دار دار بولنده بر قزل کیر پچ کور دی الله تعالی طرفندن و می کل دیکه یا عیسی
 بو کیر پچ فی آوچی غه کیک بد لینه ویر گل دیدی عیسی علیه السلام مذکور کیر پچ فی
 آلوب آوچی غه ویر ایم کیک فی قوتا ایم دیوب کلسه کور دیکم آوچی کیکشی
 بوجار لاغاندر عیسی علیه السلام بوندن آچی غلانوب ای الله موناک کسبندن بر کت
 و فایده فی آلغل دیو دعاء قیلدی (حصه) جمعه کوننده غسل قوینما و وعده گه
 خلاف ای قیلودن ناچار راق ایمش *

(او تو ز آلتنجی حکایه جمعه کوننده صدقه نلث فضیلتی ییاننده)

سمرقند شهرنده بر ایر بیک قات آفردی اگر بوجار قمند خلاص تابسام هر جمعه
 کون تابقان کسبمنی آنام ایچون صدقه قیلور ایدم دیوندر ایندی بو کمسه
 آغرونندن صلامت لندی هم نچه بیل لار جمعه صایبون تابقان نرسه لرنی آنا آناس ایچون
 صدقه قیلدی بر جمعه ده کسبی و فایده مس اولاد خندن ویر و رگه صدقه قیلور غه
 هیچ نرسه قابما غاج بیک حسرتکه تو شوب بر عالم گه ایندی جمعه صایيون آنا آنامه صدقه
 ویر و رگه ندر اینمیش ایدم بو کون هیچ نرسه تاب ماد نه قیلایم دیدی بو کمسه تیز لک ایله نه
 تاب سکده ویر قاون و قار بوز قابق لرنی او لسه ده بارار دیدی بو کمسه تیز لک ایله
 یوگر و ب داردی طاشلان غان اورندن قار بوز قاون قابقلری حیدی تازار توب بودی
 ویر فقیر کممه نلث ایشا کینه ویر ب مونلگ ثوابنی وفات او لش آنام ایله آنامه با غسل ادام
 دیدی شول کیچ تو شنده آنامنی و آنامنی کور دی هر ایکسون مون قوچا قلا دیلر
 و ایندیلر ای او غلم بزلره نه قدر خیلر و صدقه لر ویر ب شادان دو دلث حتی
 بو کون قاون ایلان ده طعام لندر دلث قاون فی بیک آرزو قیله مش ایدک الله تعالی
 سندن راض او لسون دیدیلر اخلاصی و جمعه کوننی او لر غلامی سبیلی
 الله تعالی قاون قابو قنی قاون قیلوب آشانمشدر *

(او تو زید نچی حکایه قیلغان اشنده فکریو رتو، الله تعالی گه تو کل قیلو بیاننده)

مالک بن دینار حضرت‌لرینه زماننده بر تو غمہ ایکی موسی کوب بلدن بپرو او تقه عبادت قیلور لار ایدی پر کون کچک موسی آغا سینه ایندی ای قرداش سین بو او تقه یتمش او ج یل عبادت قیلد لکمین او تو ز بیش یل عبادت قیلدم بز بوندہ او بیلا یق وقارا یق که بو اود غیری آدم لرنی پاندر غان وهلاک اینکان کمی بز نیله هلاک اینازمی با پاندر مازمی اگر یاندر ماسه عبادت قیلور مز باندر سه وهلاک ایلسه نه او چون عبادت قیلامز دیدی آغا سی موکا اتفاق ایدوب او دیقا صینه کاندیلر کچک قرداش ایندی با آغا قولکنی او تقه کرتکل دیدی او لوغ قرداش سن کرتکل کچک قرداش راضی او لوغ قولنی او تقه کرتکان ایدی بار ماقلنی پاندر و ب چغار دی آه بز سیکانچه بلدن بپرو عبادت قیله مز سیننده هیچ وفا یوق ایمش قولمنی پاندر دلک وهلاک ایلا دلک ای قرداش بزلر بو او تقه عبادت قیلمایق بش بوزیل طاشلاب بور و بدی بر ساعت توبه قیلوب بر کون عبادت قیلوا بیله بار چه قیلغان گناهانی عفو قیلا طور غان الله گه عبادت قیلامیق کمدر بزی حق دین گه دعوت قیلور و کوندر ر کیناییک وا رلاییک دیدی بس بولار اتفاق ایدی مالک بن دینار نک مجلسیه کندیلر بولا ره ارغان و قنده این دینار بصره ده آدمیلره وعظ قیلوب اول ترور ایدی مذکور موسی بوجلعنی قاراب تور در لر ایکان الوغ موسی ایندی مین بو اشنن قایندم کیرو دونندم کوب بیلاردن بپرو او تقه عبادت قیلدم بو کون آندان آبر لسام اهل و عیالم یار اتمار لار او زمان آبر ولور لار دیدی کچک قرداش سین بو اشنن دونمه اهل و عیال لک او زگار سه لردہ کوبیکه و ارماسلر قاینور لر او تقه عبادت قیلو کده هیچ فایده یوق دیو نه قدر سویلا سه ده وعظ قیلسه ده دللاماغاج ای شقی فی تلاسک شونی قیلور سن آخر تنه عذابینه توز ارسن دیدی او لوغ موسی موندان قالقوب ایوینه کیندی کلوب اول تور دی مالک بن دینار حضرت‌لرینه قصه فی تمام سوبله دی او زمه وبالارمه ایمان او گرو تکل دیدی مالک بن دینار حضرت‌لری بوقلره ایمان و اسلامنی و احکام عبادت فی تمام او گره قدی ایماننی تمام بلدگمیں صوک قاینماغه نیت ایند کنده مالک بن دینار ایندی بای و اغیام زدن بر آز آچه آلب و برايم رزق لانور سز دیدی بای اثما مین ایندی مین آدمیلر دن هیچ نرسه امید ایندایم عبادت من الله تعالی گه قیلد قدمن صکره رزق می هم آنکا طا شردم دیو مالک بن دینار نک مجلسن چقرب جماعتلری ایله بر خراب یور طقه کروب عبادت قیلماغه باش لادی

ایرته گه سون خاتونی ایندی بازاره وار کسب ایت ده بالالرمزه رزقانه کنور دیدی
 بمومن بازاره واردی بوردی هیچ شی تابمادی برخراپ بورطفه کرب عبادت قیلدیده
 آشامدان صوڭ ایوبینه قایندی خاتونی بر شی ده تابماد گزمن دیگاچ پادشاه گه
 خدمت ایندام بوكون و بودی ایرتگه و برسه کرک دیدی مرادی الله تعالی ایدی بوكون
 آچ قوزدیلر ایرته گوسون دخی بازاره چقوپ بوردی هیچ شی تابمادی بر بور طان
 عبادت قیلدی ده ينه قایندی پادشاه جمعه کون و بور من دیدی انشاء الله ایرته گه
 دیروز دیدی بو کچ دخی آچ قوندیلر بالالر یغلاشورلار ایدی جمهه کون دخی
 بازاره وارب بوردی هیچ نوسه تابما ھاچ برخراپ بورطفه کرب عبادت قیلدی هم
 الله تعالی گه دعا قیلماغه باشلاب (ای روم مین سین دین اسلام ایله حرمتلارک توغری
 بولغه کوندردک املام دینى نلک و بو جمعه کونى نلک حرمى ایچون مینم ڪوڭلەنەن
 بالالرمىڭ نفقة قايغۇسىنى آلغى بالالرمىن او بالامن ڪوب كۈنلەر بوش قایندىم
 آنلىرىڭ حاللىرى او زگار و دن اسلام دان اخلاص لارى چقۇدىن قورقا من دیدى بوكون
 قایندىما يوب مذکور بور طان همان عبادت قیلدی دور تېچى کون او لىدى بالالر او لمك
 و هلاك او لاف درجه سينه گلدىلر شوشى کون او يىلە رقنى يىندىكەن مۇنلۇڭ ایوبینه بىر آدم
 گلوب ايشكىنى قاقدى خاتون چقوپ قاراسە كوركام بوزلى بىش يىكتىرر قولنىڭ آلتون
 اىلە تولتۇرلمىش بىر طبق وار خاتون غە مذکور طبقى و بىردى بو ايسە سىنلۇڭ ایرتك
 عملى نلک اجرى در عملى دخى آرتىرىسى بىزهم آرتىرىمىز دىلدى خاتون طبقى
 آلوب كىردى اچغان ملک دينار آلتون وار ايدى بىر دينارنى آلوب آلتون آلوچى غە
 ڪىندى آلتون آلوچى نصرانى مۇنى كورگاچ آدمى لرا يىشى او لمائىوب آخرت ھدىيەسى
 او لمىغۇنى فوم ايدىب بو آلتوننى قايدان آلدىڭدىدى خاتون قصەنى سوپىلەدى
 نصرانى اى خاتون مىتا دم ايمان او گرهت دى يوب ايمان او گرەنوب مسلمان او لىدى خاتون نغە
 ملک درهم كىش و بىردى رزقلارنى گىزىغا توگانسى دخى گلۇڭىز دیدى خاتون طعاملار
 درزق لر آلوب قایندى آش پىشىپ بالالرى طويىردى ياخامۇمن عبادت قىلوب
 آه واه اينتوب اخشام و قىندە ایوبینه قایندىما ھەچقىدى خاتون نە آلوب قایندىڭ دىواوستە
 گلەنەن آلون آلوب قایندىم دىبو اينتۇرمن دىبو يالقىنە توقراق صالوب قولىنە توتوب
 قایندى ایوبینه كلسە بىلۇر كم ایزىنە آش و طعام ايسلىرى وار يالقىنە توقراقنى
 طشدە قالىرىپ ایچرە كرسە كوركىم ايو اچى نىعەت و بايلق اىلە طولمىشىر يوقسە

مال قایدان حاصل اولدی دیدی خاتون بارچه هالنی بر بر بیان اینکاج با گذاشتن
 شکر سجده سی قیلدی خاتون ایدی یاولف ایله بر نرسه توتوب کنوره ایدلک قایده
 قویدلک دیدی ایر ایندی سین آن میندن صورامه دبوب توفراق فی طاش لاب
 یاولقنى آلیم دیه اچنده گی توفراق اون اولمش بوهؤمن دخن ایکنچى شکر سجده سی
 قیلدی بوار عمرلرنی عبادت و بایلک ایله و بخشیلک ایله کچوشلر در رحههم الله تعالی
 (فایده جمعه کو نندہ رسول مز محمد علیه السلام گه صلوات ایتو نلک فضیلی بیانندہ)
 انس رضی الله عنہ دن روایت قیلدی که رسول ایتدی بر من جمیع کوننل ملکا صلوات
 اینتمه بوز مرتبه الله تبارک و تعالی بو بنده نلک آخرت حاجت لرندن ینهش حاجتن
 دنیا حاجت ارندن او توز حاجتن او تار هم بو کمسه نلک عذر ایندیه برو فرشته فی موعل
 قیلوراول فرشته منکور صلوات فی مینم قبرمه کیرتوراول کمسه نلک اسمندن خبر
 و برو راول کمسه نلک اسمنی آق کاغز گه پازب بینم بیانمه قویار قیامت که چه طور و ردیدی
 (فایده) عاشوراء کونی نلک فضیلی بیانندہ رسول امیر محمد مصطفی صلی الله علیه
 وسلم گه جبرا ایل علیه السلام نلک اول نزولی عاشوراء کوننل ایدی الله تبارک و تعالی کوکلرنی
 و بیرلرنی لوح فی و قلم فی جبرا ایل فی طاغلرنی و بولدزلرنی براق فی و هور العین لرنی
 و طربی آغاچن عاشوراء کوننل بیارتدى آدم علیه السلام ایله دوانلک بارادلماقی وجنت که
 کیرمک لرنی گناه ارندن صرک تو به لریندی قبول اداماقی ادریس علیه السلام نلک
 کوک که آشماقی نوح علیه السلام نلک پادشاه لغی بیونس علیه السلام نلک طوغماس هم آنلک
 توبه سی سلیمان علیه السلام نلک پادشاه لغی بیونس علیه السلام نلک طوغماس هم آنلک
 ظلمت دان یعنی بالف قارنندن چه ما سی ابراهیم علیه السلام نلک هلیل اولما سی و اوتلن
 قورنلما سی کعبه شریق فی ابندان بناسی اسحق علیه السلام نلک تو غما سی و اسمه عیل
 علیه السلام نلک تو غما سی هم اسماعیل علیه السلام ایچون نکه بیرلەسی یوسف علیه
 السلام نلک حضرت یعقوب ایله کورشمیس و یوسف علیه السلام قیودن میس دن چه ما سی
 عبسی علیه السلام نلک تو غما سی و کوک که کوتھ رلما سی رسول نلک حضرت دل جهی
 نکاحنلری و حضرت فاطمه فی حضرت علی گه و برمه سی حسن ایله حسین نلک تو غما سی
 و موس علیه السلام نلک تو غما سی فرعون صوغ غرق اولوب بنی اسرائیل نلک فنده دن
 قورنل اقلری بو واقعه لر بارچه سی اشپر عاشوره کوننده ایدی شولار کبیں حرمنلوا
 ایش لار بو کوننده بولغ نلکی ابچون بو کون نلک فضیلی تو غدر بو کو ملار روزه توتنه ف

صدقه و پرمهک غسل قوینهق سورمه لنهک ینیم لرباشن طارامق علماء زیارت قیلمق
وفاتحه آمل اهل و عیالله کیمیلک قیلمق ترناقلرنی کیسیلک و سوره الاخلاص نی ملک
مرقبه اوقدق مستحب در *

(فائده) عالم لرنلک فضیلتلری بیاننده اخبارده کلگان در که قیامت کوننه محمد
صلی الله علیه وسلم ناک امتهنهن بر عالم فی کنور رار بو عالم الله تبارک و تعالی ناک
حضورینه توقدنار بس الله تبارک و تعالی جبرائیل علیه السلام غه اینتورای جبرائیل بو
عالم ناک قولنهن توت محمد یانینه ایلت دیوجبرائیل علیه السلام و عالم فی رسول زنلک
یانینه کینور اول وقت رس— ولز هوض کوثر ناک کنار نده حوضدن صاوت ایله
صو آلوب خلق لره ایچررس رسولز بو عالم منی کور گاچ شادلانور حوضدن اوجی
ایلان آلوب صو ایچر ربا شه آدم لرا اینور لرای الله تعالی ناک رسولی بزه صاوت
ایله اچره ایدک بوگا نه ایچون اوچک ایله اچرب آرتق حرمت ایندک دیور لر
رسولز اینور بو آدم دنیاده و قنده غیری آدم لر کیف و صفا ایله تجارت و کسب
ایله شغل لاند کده علم تحصیل اینور بر له منم سنتم فی اهیا قیلو ایله شغل لازمی شونلک
ایچون آرتق حرمت قیلمد دیور مونلک صوکنده بو عالم ناک صراط تماسی ایله امر
اینلوب صراطدن کیچه باشلادقنده صراط ناک آسندهن یافلان مکا یاردم ایت دیگان
طاوشنی ایشدر عالم اینور سن کم سن تجفر غوچی اینور من سنلک دوس-ندر کدن
ایدم دیو بو عالم ای رب منم دوستم ناک هالی دشوار ایمش ایوا ایله گل دیور بس مونلک
دوستنی هم عالمی آرقاسته صراطدن او تکار و رعلم تحصیل اینور ایله و عالم اول
ایلهن آخر تده درجه آرتق اولدقی کبی عالم لرنلک دوستی ده صراطدن سلامت لک
ایله قورتله لار ایمش عالم اول مسده اقل اهل علمی دوست توتفق تیشدر *

(او توز سکن نچی حکایه الله تعالی برلان صاتو قیلمق بیاننده)
حکایه قیلاند یکم علی رضی الله عنہ فقیر اولدغدن اهل بیتی اوچ کون آچ تور دیلم حضرت
فاطمه ایدی یاعلی ایدی آچاق قه صبر مزم المدی دیوب آرتق ازار فی و پردی بازاره
ایلتوب صاته رزق کنور دیدی حضرت علی ازار فی آلنی درهم گه صاتدی یولده
فقید لرگه صدقه قیلوب بوش قول کاور ایکان بر آدم گه یولقدی بر توه ایله کلگان ایدی
یاعلی بو توه فی صاتامن آلمی سنمی دیدی حضرت علی ایدی آلور ایدم آچه م یوق
دیدی بو کمسه ایدی آچه لک اول مسده قرض غه و پرهن دیگاچ حضرت علی توفی یوز

در هم گه صاتوب آلمدی توهنی بیننه کله و ارایکان برآدم گه ترغری کل دیکه باعیلی بتوهه فی
صاتاسن می دیدی حضرت علی پلی صاتامن دیدی کوب می صورای سن دیدی
حضرت علی او زم بوز در هم گه آلمد دیدی بو گممه آنداق اول سه مین بوز
آلتمش در هم گه آلام دیوب آنچه ویرب توهنی آلوب کینه دی حضرت علی قایندوب
کادر ایکان توهنی صاتاقان کش گه اوچراب بوز در همنی ویردی او زینه آلتمش
در هم فایده قالدی بو آنچه فی کنورب حضرت فاطمه غه ویردی الله تعالی گه آلتی
در هم ویرگان ایدم آلتمش در هم ویردی الله تعالی ایلان صاتو قیلدم دیدی
موندین صوک رسول الله صلی الله علیه وسلم گه وارب اشبوا قصه فی سویله دی
رسولمز ایندی ای علی سیئن توهنی صاتوچن جبرا ایبل صاتوب آلوجی میکا شیل ایدی توه
ایسه فاطمه نلک قیامت کوندن آطلانه چق آطن در دیدی رسولمزینه ایندی ای علی
سیئن اوچ نرسه ویرلدی که اول نرسه لرسیندن باشنه غه ویرلدی دی بری سکاشوند این
خاتون ویرلدیکه جنت خاتونلاری نلک خوجه سیدر ایکنچن سیئن ایکی بالا ویرلدی
جنت نلک باشلاری نلک خوجه لری در اوچنچن شول قاین آتا ویرلدی که بارچه
رسول لرنلک سیدی در ای علی ایدمی الله تعالی گه شکر قیل و همب اینکل دیدی.

(او تو ز تو قز نچی حکایه اول گان کشی گه صدقه و دعا نلک فایده سی بیاننده)
ابی قلابه حضرتلاری بر کیچه توشنده کوردی کم قبر اهل لری بارچه سی طشنه چقغانلار
قبر لرنلک یقاصنله اول تورغان لر هرقایوسی نلک حضور لرنده نوردن اول گان طبق
دار مگر برایرنلک حضور نمده طبق یوق ایدی ابی قلابه موندان صورادی ای فلان
نچک منک طبق یوق دیدی بومیت ایندی کورشی لرم نلک آردلر ندی قالغان بالالاری
و دو سفلری صدقه ویره لر و دعا قیلالر من کور طبق شولار نلک ژوابلری در هم بربالام
دار اینکو تو گل صدقه ویرمی و دعا قیامی شونلک ایچون حضور مده طبق و نور یوق
بیک محروم من بیک او باتلی من دیدی ابی قلابه او یقوسندن او یغانه اج بو ایرنلک
او غلینه کورگان توشنی سویله دی هم صدقه و دعاء قیلما سی ایله امر ایله دی اول بیکت
ایمدی توبه قیلدم دیوب عبادت قیلماغه باشладی آناسی ایچون دعا قیلور ایدی
و صدقه ویر و رایدی ابی قلابه کونلوده بر کون شول قبر نلک اهللر ون دخ کوردی
بارچه سی قبر لرندن چقغان لر هرقایوسی نلک حضور نمده نور لی طبق لر وار طبق
سزا ایرنلک حضور نمده هم طبق وار شول قدر نور لی در کم قویا شدن ده یافتنی ایدی

بواير ايقدي اى بى قلابه الله تبارك تعلو يىدا بندگر جز المروبر سون سينڭ سوزڭ
 ايلان ميني اوعلم عذابدان وكورشى لرم آراسنده او بالمقدن قرتقاردى ديدى *
 قرقچى حكاية آتا آناحقن رعايه قيلوهم بركتلى نرسه نڭ كوب اولوي يياننده
 ويس اليهانى حضرتلر ندن حكاية قىلىنى براير نڭ دورت اوغلى وارايدى مذكور
 ايمرگه آغرو وفسنه اولدقدە اوغلارى نڭ برسى بوته نلرى يېھه ايقدي آتامزى
 تربىيە قىلورغە قايىرگىر كفېل اولا ميراثدان هچ نرسه آلام اوشرطى ايلان اگر افتخار
 وبرسىڭز مين كفېل اولام ميراث دن هچ نرسه آلام بىدى بوتەنلر ئىختيار ويرگاچ
 بواوغلى كفېل اولوب آناسنى تربىيە قىلىمى وفات اولغاچ ھم تربىيە قىلوب دفن ايلەدى
 ھم ھېچ مىد ائلن حصە سنى آلام بىرىگىت كە توشىنە براگو ايندى فلان او زۇغا وار بوز
 دىنار آقچە آل اماپر کىنى يرق دېدى او مقوسىن دن او يغانغاچ خاتونىنە قصەنى سوپىلەدى
 خاتونى آلىق دېدى يكىت بركت بولماعاج آلام بىدى ايکەنچى كېچە توشىنە يىنە
 كىردى وابتورلىرى كە شول اورنдан اون درھم آقچە آلغى همان ركاني بوق دېدىلىر
 خاتونى آلمۇرغە اشارت ايتسە ده بركت اولغاچ آلام بىدى اوچنچى كېچە توشىنە
 يىنە ايلىدىلىر فلان او زۇغا وار بردىنار آقچە آلغى ھم بوكىلى در دېدىلىر او يقوسىن دن
 او يغانغاچ شول او زۇغا واردى ھم بردىنار آلدى قاينوب كلاورايكان ركشى گە اوچورادى
 ايکى باافق تونقان صاتامن دبور بويكىت ايقدي بولىنى كوب كەمى صاتورىسن بالقچىن
 ايلىدى بردىنار يكىت بردىنار آقچە سنى ويرب بالقلىرى آلوب ايپىنە كېقىدى قاينوب
 بالقلىرى يارسەلر هر ايکىسى نڭىچە اچىنە قىمنلى وذى بها اولغان انجودر انجۇنى
 پادشااغە ايلىنى پادشاھ چىكسىز كوب مال ويرب بويكىت بىاي او لمى بوايسە
 آناسىنە خدمت قىلو، بىلى ھم بركنى نرسه گە آزا او لىسى دەقىاعت قىلوى سېبلى ايدى

(قرق بىرچى حكاية آتا آناغە ايىزگولك قىلو يياننده)

بروقت داود عليه السلام كۈڭلىچىكە رب زبورنى او قور ايكان كۆئلىنە كىنوردىكىم الله
 تبارك وتعلى كە مېنەم كېنى عبادت قىلوچى يوالمىر دېدى الله تبارك وتعالى مۇنڭ بۇ
 عجىنى قايتارماق اىچۇن وەن قىلىدىكىم اى داود فلان تاغنڭ او سەنینە مەنگل برايرنى
 كوررىن سەنەن عبادتلى راڭدر بىدى بوزىلدىن بىر و عندر طلب قىلمقده او زى نڭ
 ھېچ گناھى يوق مگر ايتوۋە سەنە بوردىكىدە توفراق توشورب شول توفراق آنام
 او سەنینە توشىدى ديرب مېنەن مغفترت طلب قىلمقده سن آڭاباشارت وير يارلاقادم

دیدی داود علیه السلام تاغ لک او سقینه منته کور رکم بر بیک یابق و اینسز کمه
وار سویا کلری کور زوب تو رو را زی عبادت نه و نیار د، ایدی فما زنی تمام قیلهاج داود
علیه السلام سلام ویردی عابد سلام ف آلدی هم ای هه فرسین کم او لاسن دیدی داود
علیه السلام من داود من دیدی عابد ایندی اگر داود ایرکانلی بالسام ایدی
سلامکن آلمخان بولور ایدم دیدی زیرا سن گناه دن توبه قیله ما ینچه عبادت اینه ما ینچه
و قنگنی بروشه او تکاروب بوری سن دیدی ینه ایدی مین ایسه ایو قربه سنان یور دکمه
خطالف ایلان توفراق تو بوردم اول توفراق آتا منک باشینه تو شدی یدی یوز بیل
او لمدی شرل گناه م سبیلی الله عالی گ، استغفار قیلام و عندر اینه م الله تعالی یار لقادی
یا یوق آنام هم راض او لمدی یا یوق شولا رنک هیچ قایه و مین بل مایم الله تبارک
و تعیی نک عندا بندن قور قوب آشاغام واچکانم یوق یدی یوز بل او لمدی یا داود
مینم بآمدن کیت عبادت مدن منع اینه دیدی داود علیه السلام ایندی مینی مونده الله
تعالی یبردی اول ایسه سن راضی ه آنک راضی سین بورگان ایونک آستنده
آنک بولغان هیچ گناه ای یوق خفاده بول اماغل دیدی عابد بوسزی ایش کاچ سجدہ
شکر قبلدی موندن صوک میلنا دنیاده طر و کرکس دیوب الله تعالی دن موتنی طلب
* بیلی در حال جانی چغوب وفات او لمدی *

(قرق ایکنچی باب آتا آنای رنجتو نک نچار لقی بیاننده)

عطابن پسار حضرت لرندن حکایه قیلنده برق دم سفرگه چغوب و ارولر کون صحراغه
تو شدیلار ایشنده دلار کم توقف سز برا ایش اک با قرر بونیگه با قره ایرکان دیوب و ارسه لار
ایشاک یوق مگر کیزدن او لغان بر ایو و ارا چنده بر قارچق و ار بر لار قارچقه ایندیلار
بزار ایش اک با غرغانغه کلمش ایدک سینک یازگه هیچ ایشاک کور مدک دیدیلار قارچق
ایندی مینم بانمده ایشاک یوق لـکن مینم او غلم و ار ایدی میلکا قارشو لق قیلوب بر وقت
ای ایش اک دیدی مین او زک ایشاک بول دیدم هم مرنی ایشاک قیل دیوب الله تعالی گه
دعای قیام و فاتنده صوک قبرنله تا گه چه ایشاک بولوب با غردد دیدی بوم سافر لر
قاراق، ایچون قبرینه و ارب یکننه قارادیلار موبنی و باشی ایشاک بولغان ایدی
اعوذ بالله من ذلک الحال لاحل ولا قوة الا بالله اعلم العظيم

(قرق او چنچی حکایه قناعت بیاننده)

بن اسرائیل زماننده بر عابد وار ایدی غایت فقیر ایدی آچلقدن عاجزا ولغانج مر

کون صحراغه چغوب عبادت قیلوب الله تعالی دن رزق طلب قیلدی بر طاوش کلدیکه
یافلان قولگنی صور غل دیدی قولنی صوز سه قولینه ایکی انجو قریلدي یولدز کبی
نوری ایدی عابد انجلورنی ایوینه کتورب خاتونینه و پر دی فقیر لسکدن قوتلدق
دیدی بو عابد بر کیچه تو شفده چفت ده اولدی بر سرای کور دی بو سرای سینک
سراینک دیدیلر هم سرایله ایکی کرسی کوردی بری قزل آلتوندن بری کمشدن
ایدی بر سی سنک بر سی خاتوننک ایچون دیدیلر بو ایکی کرسی نک توبه سینه
قاراسه لعله و انجلور ایلان تو غلامش مگر ایکی انجومقداری اورون بوش ایدی بو
اور نزدنه ایچون انجلویوق دیگاچ اول او زنده هم انجو وار ایدی سین آشغوب دنیاده
صور اغاج حاجنک ایچون دیدیلر او بقوسندن بغلاب او بغاندی قصه فی
خاتونینه سویله دی خاتون ایندی الله تعالی گه دعا قیل اول انجلورنی او رنینه قاینارسون
دیدی عابد صحراغه چغوب بو ایکی انجونی او چینه قویوب بولارنی میندن آل او زنلرینه
قوی دیوالله تعالی گه بالوار دی انجلور هر ایکسی قولندن غایب اولدبلر هم یافلان
اور نلرینه قایفاردق دیگان طاوشنی ایشندی موندین صوک الله تعالی گه کوب
کوب حمله روئنالر ایندی *

(قرق دور تشیحی حکایه دنیانک هیچ کم گه خوش تو گل لکی بیاننده)
یزید بن معاویه اول ترد اشرینه ایندی دنیاده هیچ کم بر کون قایغوسز و حسرت هز
او لمیدر من بو کون قایغو و حسرت کور ما ینچه او تکار مکنی تلهی من دیوب او بیون
واچکی مجلسی قورب کوب کمه ایله مجلسکه او لدور دی غایت کور کام و محبو به سی اولان هنانه
آطلوجاریه سی وار ایدی جاریه سی پرده آرتیبه قویدی مجلس اشری ایلان اجار
و اینهار ایدی جاریه سی بیانینه چغوب هم حضور قیلور ایدی شول رو ش ایلان کوننی
او تکار مگه قوتندی ایگنندی و قنی بندکاچ رمان بیمشی کدور دیدلر رمانی یزید او ز قوی
ایلان بار دی جاریه هم آشار غه باش لاب قابقان ایدی بر او رل ق جاریه نک طاماغینه
او لدور و ب در حال وفات اولدی یزید موندن غایت قایغولی او لوب منی دورت کونگاچه
هیچ کم ایلان سویله شملی هیچ کوننی قایغوسز او تکه رمک مکن دگل ایمش بلکه
پرساعت قایغوسز او تمیدلر *

(قرق بشنچی حکایه رسول مزصلی الله علیه وسلم نک معجزه سی بیاننده)
انس بن مالک رضی الله عنہ دن مکا به و روایت ایندی رسول مزصلی الله علیه وسلم

بر کون حضرت فاطمه نلث ایوینه کرسه فاطمه رضی الله عنها آچلقدن زارلندي اوچ
 کوندن بیرو آچ طور همزدیدی رسول الله صلی علیه وسلم اینندی سین اوچ کون
 آچ بولغان سن آنالث دورت کوندن بیرو آشاغانی یوق رسول مز فاطمه نلث ایوندن
 چغا باشلا دقاتنه قایغودر که او غلترم حسن و حسین آچلر دیدی رسول مز توقناما یوب همان
 کیندی بر نرسه تابوب کدورمک نیننده ایدی مدینه نلث او رام لارندن او توب چقمه
 بر اعرابی قبودن صوچیقارر رسول مز یانینه توقناب ایندی یافلان صوچقار و رغه باللام
 سنمی دیدی اعرابی بالایم دیوب رسول مز نی باللاب صوچقار را یچون چبله که ویرب هم
 آشارینه اوچ خرم او بردیه اعرابی او زی کیندی رسول مز صونی چقاره باشلا ب سیکز چیلا ک
 چغارغان ایدی یب او زلوب چبله که قبوده تو شمی اعرابی کلدی آچیغلانوب رسول مز نلث
 یوزینه اوک قولی ایلان صوقدی هم اجرلخ دیوب یکرمی دورت خرم او بردی رسول مز
 قیونلث توبینه صور لغان صور تان او لوب قبودن چبله کنی چقارب اعرابی غه و بردی
 کیندی حضرت فاطمه نلث ایوینه و ارب حضرت مسن نی اوک بو تینه و حسین نی صول بو تینه
 او لئور توب اغرا آشاتورغه و طویلدر رغه تو تندی حضرت هز کینتکاج اعرابی بو کمه
 چبله کنی قبودن پچک آلد بو البتنه نبی حق او اسه کرک خراب او لدم دیوب اوک قولنی
 کیسلی هوشی کینتوب یقلدی مسافر لار او توب و ار لر ایکان بو گلاصالقون صوصال دیلر
 اعرابی عقلینه کلوب او لئور دی مسافر لار ایندی لرسیکناده او لدی قولکنی نه ایچون کیسلی که
 دیدیلر اعرابی ایندی بر آدمن بوقولم ایلان صوچغان ایدم صوکنن بلعکه او ل
 ایسه محمد پیغمبر ایمش شونلث ایچون قولمنی کیسلام دیدی هم کیسلگان قولمنی
 تو توب مسجد یانینه واردی اصحابه محمد قایان دیو چقردی اصحاب کرام رسول دن
 نه صورای سن نه ایشک واردیدیلر هاجتم و ار کوستنگز دیدی سلمان الفارسی رضی الله
 عنہ اھرabi نی قولندن تو توب فاطمه رضی الله عنہ انلث ایوینه کینتوردی رسول مز حضرت
 فاطمه نلث باللار و ن طویلدر ماقان ایدی اعرابی ایشکنی قاقغاج رسول مز حضرت فاطمه غه
 قارا غل ایشکن کم و ار دیدی حضرت فاطمه قارا سه کور دیکم بر کمه وار اوک قولنی
 کیسوب صول قولینه تونقان قان آغادر او زی یغلی در رسول مز بونی حکایه ایله دی رسول
 علیه السلام چقدی اعرابی رسول نی کور گاچن ای محمد عندر منی قبول ایت مین سین تانمادم
 خطاطیلدم دیدی رسول الله علیه السلام ایندی قولکنی نه اوچون کیسلی که اعرابی
 ایندی سینی صوچغان قول ایلان نه قیلا یم شونلث اوچون کیسلام دیدی رسول الله ایندی

مسلمان اول عفو یلورمن هم سلامت او لورسن دیدی اعرابی مسلمان او لامن قولمنی
ترزات دیدی رسولز کسلیگان قولمنی او زینه قویوب قولی ایلان سپهاغان ایدی قولی
حاضر توزالدی اعرابی هم اخلاص ایلان مسلمان او لدی *

(قرق آلتونچی حکایه کشی حقن آشامق بیاننده)

ابو یزید البسطامی حضرتlerی نچه بیلار عبادت قیلدی عبادتندن هیچ لند
وحضور تاهمادی مردان بر نرسه بولورغه کرک دیوب او بلاب آناسینه ایدی ای او لاغ
آنامین فارنگان و قدان یا کی مین امرگان وقتنه مره رهram رسه آنامادگی دیدی
آناس کوب وقت او بلاب طدر سیز فارسان وقت بروتوبه یعنی آمدقدمه
او بانطام سودم فسم له گچ فرم فه فدر آلب صاحبی نک اذنندن باشه
آشدم دیدی ابو یزید حضرتlerی ایدی ینم عبادتمان لندت یوقنق شودان ایکا تیزلك
اورره نک صحبیه وارب خبر و بر گل دیدی آناسی اول کمسه یه وارب خبر
ویردی خواجه راضی او لدی هوندین صوک ابو یزید البسطامی حضرتlerی
عبادت قیلماغه باشلاپ هم لندت تابدی *

(قرق یدنچی حکایه صاتوده خیانت ایتماو بیاننده)

حکایه قیلنندی امام ابوحنیفه ایله بصره دن بروکمه آراسنگ صاتو ایتووده شربکلک دار
ایدی بروقت ابوحنیفه حضرتlerی بوكمه یه یندمش کیوم بیه ردی هم خط یازدی شول
کیوم اونک آراسنگ فلان کیوم نک عیبی وار صانه انان عیبلی سون ایدنوب
کورساتوب صانقل دیدی بوكمه کیوم لرنی صاتوب کرفه گه کان کنده عیبینی
ایتنوب صاندگی دیدی بوكمه اوندقان من دیدی آنداق او لسه یاراما دی شبه
کردی بارچه کیوم نک آنچه سون صدقه قیلدی *

(قرق سکن نچی حکایه بالانک فضیلی بیاننده)

بر فاضی وفات او لدقان آردنه هاتوفی همللی و بوكلا قالدی خاتون ایربالا
توغرل رب تربیله ب او سدردی مکنیب که وار لف بو لغاج استاذغه سبق او قنورغه
ویردی اسناد (بسم الله الرحمن الرحيم) دیوب ایدمکنی او گره تکان ایدی آناسینه
عنابی کوتارلدى الله تبارک و تعالی جهرا نیل عليه السلام گه ایندی بزی ذکر
قیلغان بنان نک آناسن عذاب قیلمق لایق توگل دیدی *

(فرق تو قز نچی حکایه کورکام مناظره بیاننده)

حاتم الاصم حضرتلوی بر وقت بخداده وارمن ایکان ایندیلر موں برعالم یهودی بارچه عالم لرگه غلبه قیلکی دیبلیار حاتم حضرتله ایندی مین اوی بیهودی ایلان س. پله شور من و مناظره قیلشورمن دیدی حاضر مواعاج مانه مدن ص رادی یا فلاں الله تبارک حضرتلری قابو نرسه بـلـاـبـرـ هـمـ اللـهـ تـبـارـکـ وـتـعـالـیـ دـهـ فـایـوـنـرـهـ بـوـقـلـرـ هـمـ قـایـوـنـرـهـ خـزـ بـیـهـ سـنـدـهـ بـوـقـلـ هـمـ قـلـ لـارـدـ فـیـ نـرـهـ صـورـ بـیـدـ رـوـ قـایـرـ نـرـسـهـ بـاـغـلـیـ درـوـقـ بـوـنـرـهـ فـیـ بـاـغـلـامـیدـرـ دـیدـیـ حـاتـمـ الـاصـمـ حـضـرـتـلـرـیـ اـیـنـدـیـ جـوـابـ وـیـرـوـنـ اـگـرـ مـسـلـمـانـ اـوـاسـلـیـ دـیدـیـ یـهـودـیـ الـبـدـهـ مـسـلـمـانـ اوـلـوـرـمـنـ دـیدـیـ حـاتـمـ حـضـرـتـلـرـیـ جـوـاـقـهـ شـرـوعـ قـیـلـاـبـ دـیدـیـ یـهـودـیـ الـبـدـهـ مـسـلـمـانـ اوـلـوـرـمـنـ دـیدـیـ حـاتـمـ حـضـرـتـلـرـیـ جـوـاـقـهـ شـرـوعـ قـیـلـاـبـ الله تبرک و تعالي لـفـ بـلـمـهـ گـنـیـ شـرـکـیـ وـبـالـاسـیـ درـ زـیرـاـ بـولـارـةـ سـرـ اللهـ تـعـالـیـ دـهـ بـوـلـغـانـ نـرـسـهـ ظـلـمـ دـرـ خـزـ بـیـهـ سـنـدـهـ اـرـلـغـانـ نـرـسـهـ دـیـرـ کـمـدـرـ قـلـ لـرـدـنـ صـورـاـیـ قـرـگـانـ نـرـسـهـ سـیـ فـرـضـدـرـ اللـهـ تـعـالـیـ زـلـکـ بـاعـلـاغـانـ نـرـهـ کـافـرـ اـبـچـونـ بـوـلـغـانـ زـیـارـدـ بـاعـلـامـغـانـ نـرـسـهـ سـیـ مؤـمـلـهـ اـیـچـونـ اوـشـبـهـ زـیـارـدـ دـیدـیـ سـسـیـ بـهـ وـدـیـ اـمـلاـصـ اـلـانـ مـسـلـمـانـ وـمـؤـنـنـ اوـلـدـیـ .

(ایانچی حکایه آخرت حالمون اویلاهق بیاننده)

ابو یزید البسطامی حضرتلری بر وقت ایوندن چقلی کوزنندن باشلری آگادرابدی ایندلیلرای شیخ نه اویلدی نه ابچون بغلای سن دیدی بار بسطامی حضرتلری ایندی ایرشدی میلشاول حال که قیامت کرنی اویسه بر قل مساب اویزینه ذصی ایلان کلور وایندروکه من دنیاده وقتنه اینچی ایدم اوشبو ایبر بر وقت میندن ایت صورادی بارماقی ایلان ایننی باصفالادی اویزی آلمادی بو کون مین شول بارماق قدر حق وایندگولک که عناج من دبور الله تبارک و تعالی بپوررکه شول کمه زلک حسناتندن ذره قدر قصاب قه ویرک دبور قصابقه ویررلر قصاب زلک ایندگولک میرزانی آغر کلرب جنت که کرور خصم زلک ایندگولـگـیـ کـیـمـوـبـ تـمـوـغـهـ کـرـرـ مـیـنـ بـرـلـارـ زـلـکـ قـایـوـسـلـدـنـ اوـلـاـجـفـ منـ حـالـ هـیـچـ مـعـلـومـ دـگـلـ شـوـزـلـکـ اـبـچـونـ بـغـلـایـ منـ دـیدـیـ *

(ایللی بـونـچـیـ حـکـایـهـ حـرـامـدـنـ وـکـشـیـ حـقـنـدـنـ صـاقـلـاـنوـ بـیـانـنـدـهـ)

ابراهیم بن ادهم حضرتلری مکه مکره ده وقتنه بـراـبـرـدنـ خـرـهـ صـاتـوبـ آـلـوـرـایـکـانـ آـبـاقـ آـسـنـدـهـ اـیـکـیـ خـرـمـ کـبـرـدـیـ بـوـغـرـهـ لـرـمـینـدـنـ توـشـکـانـ لـرـدـرـ دـیـوبـ اوـیـلـابـ فـرـهـ لـرـنـیـ آـنـیـ وـآـشـادـیـ مـکـهـ دـنـ بـبـیـتـ المـقـدـسـ کـهـ وـارـدـیـ صـحـرـ زـلـکـ قـبـهـ سـینـهـ کـرـبـ بالـغـزـیـ قالـدـیـ فـرـشـتـهـ لـرـ سـوـبـلـهـ شـورـلـرـ کـهـ بـوـکـمـ بـوـ نـیـنـدـیـ کـشـیـ بـرـسـ اـیـدـیـ بـوـ اـبـرـاهـیـمـ بنـ اـدـهـمـ

خراسان عابدی در آیکنچی برسی ایدی شوشی می عبادتی هر کون کو ککه آشوب مقبول
 او لا تورغان کش برسی ایدی بلی شوشی در لکن بر یلدن بیرو عبادتی و دعا سی قبول
 او لیدر غیر ینگ حق او لان ایکی خرمه نی آشادقی ایچون دیدی فرشته ام ر تا گنگه چه
 عبادت ایله مشغول اولوب قبه دن کیندیلر ابراهیم هم قایغرو حسرته تو شوب کیر و مکه گه
 کیندی خرمه آلغان دکان نلک فاتینه واردی لکن بونلک آلغان کشی سی یوق بر یاش
 یکت تورور ابراهیم بن ادهم ایندی بود کانده او تکان سنه بر قارت ایدی حاضر نه
 اول فایله در دیدی یکت جواب ویردی اول ایسه مینم آتم ایدی وفات اولندی
 دیدی ابراهیم حضرت امیر قصه نی سویله دی یکت ایندی مین او زم نلک مصه منی عفو قیلدم
 و راضی اولدم مینم آنام هم بر قز قراشم وار شولردن دخی رضالف آلغل دیدی ابراهیم
 بولرنلک یور طلمی صور اب آناسینه کیندی وارب ایشک لرنی قاقدی تایاقله تایانغان
 بر قارچ چدقی سلام ویردی قارچ هم سلامنی آلدی ابراهیم بن ادهم قصه نی
 قارچ قه سویله دی قارچ راضی اولندی قزندن کن لک رضالف آلدی موندن
 صوک بیت المقدس که ینه کیندی وارب یندوب قبه گه کردی ملا که لر هم حاضر اولوب
 بو ابراهیم بن ادهم بر سنه دن بیرو عبادتی و دعا سی قبول او لیدر ایدی خرمه نلک
 صاحب لرن راضی قیلدی حاضر نه عبادتی مقبول اول ماغه باشладی و درجه سون هم
 او لگیچه قیلنده دیدیلر ابراهیم بوئی ایشنکاچ شاد لغدن زار زار یغلا دی ینه آرتق
 عبادت قیلماغه باشладی هنی یدی کونده بو افطار قیلور ایدی *

(ایلی ایکنچی حکایه شیطان غه ایارو و نفس تله گان نی قیلو بیاننده)
 بنی اسرائیل زمانن دن بر صیصا اسمی برعابد وار ایدی نچه یلدن بیرو صومعه سنده
 عبادت قیلور ایدی شول شهر نلک پادشاهی خاتونی بر قز بالا تو غدر دی پادشاه
 قزمه آدم و ایرلار قری قیار دیوب قور قوب عابد یانیمه قویاپی اول ایسه آندای اشدن
 پرا قدر دیوب بر صیصانلک یانینه و صومعه سینه قویلی قز بالا صومعه ده طور دی وبالغه
 درجه سینه ایرشدی ابلیس علیه اللعنہ بر شیخ صور تنها اولوب بر صیصاغه کل دی
 نچک او لسه ده بر صیصانی آلداب قزغه جماع قیلدیر دی قز بر صیصادن هملی او لدی
 حملی بلنه باشلا غاچ ابلیس دخی کیلدی و ایندی ای فلان اگرده بوقز بالا سنی تو غدر سه
 سنده زناچ او لافق ثابت او لور بوا سیکندا قباحدندرسن بوقز فی او لنور ده آتسینه
 وفات او لدی دیو اینتورسن کلور لرد دیدی بر صیصا ابلیس اینکاچه

قیلدی قرنی دفن ایندیلر ابلیس بر عالم کم سه صور تمنده او لوب پادشاه غه واردی
عابد نک قیلغان اشلاندن خبر دیردی قرنگن قبرندن چفارب اچن یارب فارا
اچنده بالاسی او لسه مین راست ایندوچی او لورمن والامینی او لترورسن دیدی پادشاه
قبرگه وارب قرنی آلوب بار در سه اچنده بالاس وار موندین صوک پادشاه عابد که
آچیغلا نوب صومعه سنندن کنورتوب طوفارغه و آصارغه امر ایله دی عابد نی طوفارغه حاضر
اولدقلرنک ابلیس کلوب بر صیصاغه ایندی ای فلان مین امرم ایلان زنا قیلدک هم قرنی
قتل ایله دک میکایمان ایت بوبلا دن سنه قورتار ایم دیدی بس عابد شیطان غه ایمان
کنور دی و سجهن قیلدی ابلیس بونک یاننده تورما یوب کیتمگه باشداد قنده عابد
ایندی نه ایچون بنتی قورتار مای کینه سن دیدی ابلیس ایندی نه ایچون سینی قورتار ایم
مین سینک گیب من الله تعالی دن قورقان من نه قیلغان سن بسلامه راضی
اولورسن دیدی هم کیندی .

(ایلی او چنچی حکایه الله تعالی گه سوکای بنده نک حالی بیاننده)

ذی النون المصری حضرتلری مکه مکرمه به واردقنده مسجد حر امغه کرمش ایکان
کور رکم استیندا آسنده بر آدم یاتور یالانخاج کیومی یوق همیشه الله تعالی فی ذکر
قیلور اوزی نلک قلبنده کیونچ وار ایدی ذی النون حضرتلری بو گایقین راق وارب
ایندی ای فلان سین نیندای کش سن اسمک پلک در دیدی بو ایر ایندی مین غریب
ایر من اسم مطلوب دیدی ذی النون حضرتلری نه ایندی سن دیدی بو کم سه غاییت یغلام غه
باشدادی ذی الغون حضرتلری هم یغلادی غریب یغلادی یغلادی شول ساعت وفات
اولدی ذی النون المصری حضرتلری پرده او لسون دیوب از ارن یابدیده او زی کفن
از هر گه کیندی یا گادن کلسه غریب کم سه بو اورنده یوق ایدی ذی النون حضرتلری
بوندن عجبه قالدی نه قیلور غه بلمه دی بر آز او یقوغه کین سه هاتفین طاوش کل بکه
ای ذی النون بو کم سه شول آدم در شیطان از لیدر ایدی تاب میدر ایدی تموغ صافچی سی
از لیدر ایدی اول هم تابه بیدر ایدی او جماح صافچی سی از لیدر ایدی اول هم تابه بیدر
ذی النون حضرتلری ایندی ایدی اول قایدہ دیدی هاتفدن ینه آواز کل دی الله
تهارک و تعالی نلک هضور نده دیدی یعنی بو ایر نلک عبادتی شیطان دن صاقلانوب توگل
و تهوغدن قور قرب توگل او جماح فی امید ایندی بوگل بلکه الله تعالی له دوستلی
جهتندن ایدی دیمکدر *

(ایلی دور تنجی حکایه فرست ایلان بولغان و عظانش تائیری بیاننده) او کان زمان بر کار پادشاوار ایدی اول پادشاه رئیصالح مؤمن مرد زیری دار ابدی وزیر مو پادشاه غه و عظ قبیلوب دین اسلام غه اوند همک ابعض آن فرست وقتی ارله ایدی بر کچ پادشاه بوگاطور طفه آطلان ب شهر آراسینه چغیق آدمی لر رئیحال لرن قارایق دیدی ایکسی ده چقدیلر تاغ غه او خش ش مر او رنجه یقه سه لر کور رارکم او ط بازن سی وارد را یوند کی یقینیده وارسه لر او بیون و غنا طاو ملای بار هم اجنبه برایر وار پنچار چوبلار آراسینه یه تقان کبوم لری بیک پنچار حضور فده خاترنی وار پادشاه لار بولاکی ایلان ایمن بر لالکی در ایدی هم پادشاه خاتون نیمه تیوش او لفان بولاکار و پرده در پادشاه بولار فی وحالار فی کور گچ ایندی بوبچار لار هر کدن شوالی قبلا لادر دیدی وزیر برو واعده فی فرست و غنیمت بلوب ای آندا زن الدغ پادشاه بزل رهم شوی لار کی غرور دها و لماق هزدن قدر قام دیدی پادشاه ایندی چک او لور پنچک غرور ده مزد ملی وزیر ایدی هم بع عالم فی خلف ایدن و عالم ولان کمسه عنده زنک دولنک و پادشاه رئی سنه کوز آلمند هق چوبلک کپی در واول زره تور غان کرسی لونک و سرای لار رئی اشبوای ایلان خاتون کبکدر دیدی پادشاه ایندی سن نه چون میتا اولده خبر و پر ملک و تنبیه ایندی دیدی وزیر هیبت نک و سلطنت نک منع قید ایدی وزیر ایندی اگر سنه کوز رئی حق او لسه فکر بی رنایک و او بیلایق دیدی بر کوندن صرک وزیر پادشاه غه کرب ایندی سنه مطلوب و مراد گف آنالر رئی قبیل رندن تابیدم دیدی اول ایسه او شیو بیت لر ایدی *

* لر ندن تابدم دیدی اول ایسه او شبو بیتلر ایدی *
انعم عن الدنیا و افت بصریر * و تجهل مافیها و افت خبیر

وتصبح تبنيهَا كانك خالد * وانت غدا عما بنيت تسير

وترفع في الدنيا ببناء مفاخر * ومشواك بيت في القبور صغير
ومنك فاصنع كـ انتصانع * فلنـ نـ دـ هـ دـ المـ لـ قـ

و دونت فاصنع دهها امت صادع * دان بید-وت امیدین فجور

پادشاه بوبیت لری ایشکاج دویه و اسدیه سار ویلوب مسلمان اویندی وع-دادب
الیمن نجات تابدی *

الیم دن نجات تابدی *

(ایلی بشنچی حکایه الله تعالیٰ که تو کل قیلو و قضا سینه راضی بو ای بیاننده) مالک بن دینار حضر تلر ندن حکایه قیلاند که اینده در هج سفرینه چقوب با دیه و صحرادن دار را بد کوردم که بر قارغه و ار بر بور ننده بر کرمچ وار ایندم که بو اوزی قارغه بر نینه

کو مع آغان البته بر حکمت او لسه کورک دیوب آرتندن کیندم قارغه و ارب بر چفورگه
کردی چفورگی و ارب قارسام کوردم کم برا ایر و ارایکی آیاق و ایکی قولی با غلود آرقاسی
اوز بینه باتور قارغه مونگ پانیده او لغور و ب کومچنی لقمه لقمه و بیرایدی هین و ارغاج
قارغه او چلی و ایردن ضور ادم سن کم نیندای کش سن دیدم اول ایندی هین ایسه بر راج
ایدم بولله بارده او شبو عمله او غریلر او چوراب بارچه مالمنی آلوب او زمنی بیلا ب
تاشلا دبلر بش کونگ قدر آچلچغه توزدم بش کوندن صوک الله تبارک و تعالی گه دعا فیلم
و ایندی مکه (بامن قالی کتابه امن بجیب المضر اذادعا هفا مضطرب فارهمنی) دیدم بس
الله تبارک و تعالی مک او شبر قارغه فی بیهودی هر کدن طریدرر و اچرورایدی دیدی
بس بو کسه فی بجه و ندن خلاص ایندم ایکه بزگه کندک صحراده و ارده صوصادی
براقدن بر قیو کوردک تیکره سینه کیکار چیلغانلر صواچه لر بن بارغاج کیکار قاچدیلر
بن بارغاجه قیونگ کصوی تو بینه کیندی بچک او لسه ده اجتهاد ایلان صو آلوب
اچدک صوصامدن قوط المدق الله تبارک و تعالی گه ندا چیلوب ایندم که ای رب کبکلر
سجده رکوع قیلمی لار آلا رغه صوفی بقین قیلمش ایدک بزه براق قیلدک دیدم هاندن
طاوش کل دیکه ای مالک کیکار نگ کجب و چیله کلری یوق بزه تو گل قیلدیلر سین ایسه
ترکل قیلمادک جب و چیله ک آلدک دیدی *

(ایلی آلتیچی حکایه الله تعالی گه دوست او لغوچی لرنگ حاله ری بیاننده)
ذی النون الصری حضرتلرندن حکایه قیلنده اینه در که قز قرداشم نگ بر قزی و ار
ایدی الله تعالی نگ عبادتی و ذکری ایلان مشغول ایدی بروقت بو قز غایب اولدی
بر آیه قدر طاب مادم بچه کوندز روزه توتوب و عبادت قیلوب الله تبارک و تعالی گه
تضرع قیلوب قاین ایکانون صور ادم او بیقوغه کینقسیم هاندن بر طاوش ایشندیکه
اینه در سین از لی تورغان قز تیه صحراسنندیدی سپحان الله اول بر بچک وارغان دیدم
طعم وه و بولکار دنکور او رنگه و ارب از لادم هم بولکار مده بیک آغر بولدی اون کون
مدت او زدی ایر تگه قاینه من دیوب نیت ایندوب او بیقوغه کینقسیم را گوا و بیرون من
او بیغانتدی قاراسام شدل قزم ایدی ای چخار قلابی ترکلسز کش آرقاگه نه قدر آزق
بولکار گان من دیوب او ز مدن کولدی ایندیکه ای قزم سینی برا آی بولدی تاب مادم
بونه حال دیدم قز سویله مگه باشلا ب ایندی مح را بم دهنماز او قوب و عبادت قیلوب تور و ر
ایدم او بیلا دم که کوکنگ و بزگ داله سی قرود ریان نگ هراب و عمرانلى او زنلر نگ

الله س بر در الله تعالى گه خراب برده بر آی و عمارتلى او رنده بر آی عبادت قيلور
 ايدم الله تعالى نلک اذار وقدرت لرن کور رايدم ديدى شول وقت بو تيه ده او لدم فرق
 کون او لا در عيادت قيلدم الله تعالى گه تو تاشام وحضور نله او لدم بارچه خلايقدن
 موگسز قيلدى ديدى هم برساعت مدت يغلادي بوق زميّنا قاراب ايدي اى خالم
 قارنلک آچ بوغای ديدى البنه آچ در ديدم بس قز کوك طرفينه قاراب ايقىدى اى
 مولام مينم قرداشم و خالم آچ در سنلک قاتلکه مينم دوست لغمنى بلملک تليدر ديدى
 دعاسى تمام او لمادى بر بلوط مغوب قاركىن آق طعام ياغدى آشاب خوشلاندق قزغه
 ايقىدم اى قرداشم نلک قزى بو ايسه من در سلوى قايىدە ديدم قزم ايقىدى سلوى مىدن
 صوك او لاديدى هم پچه هر قبه سلوى نى ده ڪوردم بوق زدن هيچ وقت آبرلامادم
 و مفارقت ايته دم ديدى *

(ايللى يد نجى حكايىه علم نلک فضيلتى و عالم لرنى سومكىڭ فضيلتى ييانىدە)
 كعب الاخبار حضر تلوزىن حكايىه قيلنىدى قيامت كونى او لسىه قللار حساب قيلنور لار
 باوز عملى ايىزگۈ عملىيىنه آغرى بولغان قىلىنى تموغىھ بېرور الله تبارك و تعالى جىرا ئىيل
 عليه السلام غە ايتنور اى جىرا ئىيل شول قىلدۇن صورا غل دنيا ياده عالم جىلسىندە او لئوردى
 مىكان شولار شرافتنىدە يار لقارىن مەرائىيل عليه السلام صورا رقل ايتنور ھېچىندا او لئور ما دم
 ديو الله تبارك و تعالى جىرا ئىيل عليه السلام غە يىنه ايتنور وار غل بىرر عالمنى دوست
 تو تما دى مىكان جىرا ئىيل عليه السلام گلوب صورا رقل ايتنور يوق هيچ عالم دوستم يوق
 ايدي ديو الله تبارك و تعالى جىرا ئىيل عليه السلام غە يىنه ايتنور وار غل اسى بىر عالم
 اسمىيىنه طوغرى كامىن من ياكە عالم نسلنلىن تو گلمى جىرا ئىيل عليه السلام صورا رقل
 يىنه يوق اسىم مشابىه دگل هم عالم نسلنلىن تو گل من ديو الله تبارك و تعالى جىرا ئىيل
 عليه السلام غە يىنه ايتنور وار غل صورا غل عالمنى سوگان دوست تو تفان كشىنى
 سومدى مىكان ديو جىرا ئىيل عليه السلام صورا رقل ايتنور عالمنى دوست تو تفان
 كشىنى دوست تو تدم ديو بىس الله تبارك و تعالى جىرا ئىيل عليه السلام غە ايتنور
 وار غل شول قىلىنى قولنلىن تو قوب جنت كا ايمىنلک عالم لر شرافتنىدە گذاھىسى
 يار لقادم ديو جىرا ئىيل جنت كا ڪرتور.

(ايللى سكز نجى حكايىه لا حول ولا قوه الا بالله ديمكىڭ فضيلتى ييانىدە)
 مامون خليفه زمانىنىدە بىر نصرا فى بىرمۇمن ايلان سفرگە چغوب دار را ياكان يولىدە

بر کوسمه گه توغری کل دیلر پچان کوتورگان پچانی بر یاقفه توشارگه و آوارغه یقین ایدی
 نصرانی بونی قولی ایلان توزاینکان ایدی ایکنچی یاقفه دخن قنفرایدی بس نصرانی
 لاحدول ولاقوه الا بالله دیدی هم بوکمه فی بیک الوغلا دی موندان هجه به قالوب
 ایندی یافلان او زکایمان کتورمای سون بوکله فی خایت الوغلا یسن سبب نه در دیدی
 نصرانی ایندی بوکله فی نه ایچون الوغلامایم بوکله فی مین کوک فرشته لرندن ایندی
 دیدی مومن بخدادقه قاینقاچ بو قصه فی خلیفه گه سویله دی خلیفه نصرانی فی چاقر قوب
 صورادی یافلان بوکله فی فرشته هللردن پچک ایندی دیدی نصرانی بیان غه شروع
 قیلوپ ایندی مینم آنام ایلان بر توغمه قرداشم وار ایدی آنک بیدیک گوزه ل و ماتور بر
 قزی وار ایدی بو قرغه کوکلم توشوب آغامدن صورادم ویرمی اینکنچی بر یگند که
 ویردی طویلری اولوب یکت قرقاتینه کرگان ایدی کیاوشول وفات اولدی موندین
 صوک ینه صورادم ینه ویرمی اینکنچی یکنکه ویردی اول یکت ینه وفات اولدی
 اوچنچی یکنکه ویردی اول یکت دخن قرقاتینه کرگان کیچ وفات اینکنچی
 کشی لر آلغاج قرداشم بو قز فی میدن ویردی طری اولوب قز قاتینه کرد کمن تاغ
 کبک بر شیطان ظاهر اولدی و ایندی موندی موندی ایچون کید ایکیا اولوب خاتونم یانینه
 کیلدم دیدم شیطان ایندی سندن مقدم نچه کشیدنی هلاک ایندی ایندی مگم دیدی
 بیانی ایندی دیدم شیطان ینه ایندی بو قز ایکیچ مین بولورغه کوندو ز او را
 بولورغه راضی اوله سن می یوقسه حاضر اولتره من دیدی بس شیطان غه ایندی تمام راضی من
 دیدم شول روچه اتفاق ایلان بر آز تور غاج بر کیچه شیطان ایندی بو کیچل کوک که
 فرشته لرنک سور لرن دکلارغه منه من نوبت میدن تیدی اگر تله سک ینی ده
 آلوب وار من دیدی بیدی معقول دیدم شیطان توه صورتیغه کردی میدن آطلان
 دیدی آطلان دیدم کوک کا اوچوب کیند ایشند ک کم فرشته لر لامول ولاقوه لا بالله دیو
 اینور امر شیطان مونی ایشند کاچه بیلارب توشی هنی هوشی کیندی مین هم توشیم
 بر ساعت دن صوک هوشی کلدی میدن کوزنکی یوم دیدی یوس سام قز ایکیچ ایوی
 آلدنه بولدم خاتونمه ایندیم ایونک هر بر تیشکلارن بیکله گل دیدم خاتونم هم تمام
 بیکله دی کیچ اولغاج شیطان کیلدی ایشکنی هم بیکله ده ملاحدول ولاقوه الا بالله دیدم
 شول ساعت ایوده دیندر گان طاوش ایشندیگه باشلا دی اوچ مرتبه او قدم خاتونم
 ایوگه کید دیو فقر ماغه باشلا دی ایوگه کرسه م شیطان بوق خاتونم سویله مگه باشلا

ایندی سین شول کلمه‌نی بر مرتبه او قوغاچان شیطان قاچارگه و چغارگه اورون و تیشك
از لهب تورلی با غفه به‌رلی تابمادی ایکنچی مرتبه او قوغان ایدک برآود کرب شیطان‌نی
قا بلا بی‌آلدی اوچ چ من مرتبه او قوغان ایدک شیطان بانوب کل اولدی دیدی
شوندان بیرو بی‌کلمه‌نی قورقنج و قذارده اینه واو ق من دیدی مامون هوندان
عجب که قالدی هم بیش یوز درهم آنجه‌نی هبه قیلدی *

(ایللى تو قز نچی حـ کایه الله تعالی نی کـ رو نی سوـ مک نـ فضیلتـ بـ یـ اـ نـ دـ)
حارـهـ بنـ اـ بـ اـ فـ حـ ضـ رـ لـ رـ نـ لـ نـ نـ صـ رـ اـ نـ کـ وـ اـ بـ اـ بـ دـ مـ دـ کـ وـ نـ صـ رـ اـ نـ اـ جـ لـ
آـ غـ روـیـ اـ يـ لـهـ آـ غـ روـغـ باـ شـ لـ اـ دـ قـ دـ نـ حـارـهـ حـضـرـتـ لـ اـ رـ مـ وـ نـ لـ حـالـنـیـ صـورـاـمـهـ وـارـدـیـ
وـاـیدـیـکـهـ اـیـ کـوـرـشـ مـسـامـانـ اـوـلـ قـیـامـتـ کـوـنـنـاـ سـیـلـاـ جـنـتـ اـوـمـاـقـنـیـ اـوـسـنـدـهـ آـلامـنـ
اـوـلـ جـنـتـ دـهـ حـوـرـلـرـ وـسـرـاـیـلـرـ وـارـهـیـچـ قـایـوـسـینـلـکـ اـرـهـشـاشـیـ یـوـقـ دـیدـیـ نـصـرـاـنـیـ
ایـنـدـیـ مـیـنـ بـوـلـارـدـنـ آـرـقـنـیـ تـلـایـ منـ دـیدـیـ حـارـهـ اـیـنـدـیـ مـسـلـمـانـ اـوـلـ مـیـکـلـازـمـ اـوـلـسـونـ
سـیـلـاـ اللـهـنـیـ کـوـرـسـهـ تـمـکـ دـیدـیـ بـسـ نـصـرـاـنـیـ اللـهـنـیـ کـوـرـمـکـ عـبـتـیـ اـیـلـانـ مـسـلـمـانـ
وـؤـمـنـ اـوـلـدـیـ هـمـ وـفـاتـ اـوـلـدـیـ بـرـکـیـچـ حـارـهـ حـضـرـتـارـیـ مـذـکـرـوـ نـصـرـاـنـیـ فـیـ تـوـشـنـاـ
کـوـرـدـیـ جـنـتـ دـهـ بـرـاقـ اـرـغـهـ آـطـلـانـوـبـ بـوـرـیـدـرـ بـوـشـ اـیـنـدـیـ اـیـ کـوـرـشـ وـفـاتـکـنـ
صـوـكـ اللـهـعـالـیـ سـیـلـانـهـ قـیـلـدـیـ دـیدـیـ نـصـرـاـنـیـ اـیـنـدـیـ جـانـمـ فـیـ تـنـمـلـنـ چـغـوـیـ اـیـلـانـ
عـرـشـ گـهـ کـتـورـدـیـلـارـ اللـهـ تـبـارـکـ وـتـعـالـیـ اـیـتـ لـدـیـ نـیـگـاـشـوـقـ وـعـبـتـ اـیـلـهـ وـؤـمـنـ
اـوـلـدـکـ اـیـمـدـیـ سـیـلـاـ مـیـلـاـ بـوـلـقـمـ نـصـیـبـ دـیدـیـ هـمـ بـوـلـقـدـمـ دـیدـیـ *

(آـلتـمـشـنـیـ حـ کـایـهـ اـوـزـنـ اـوـزـیـ وـعـظـقـیـلوـ بـیـانـنـدـهـ)

بـوـکـمـسـهـ نـهـنـچـهـ بـلـ عمرـ اـیـنـدـکـنـنـ صـرـلـکـ اوـیـغـهـ توـشـوـبـ عـمـرـنـ مـسـاـبـ قـیـلـوـرـغـهـ توـنـنـدـیـ
عـمـرـیـ آـلـنـمـشـ بـلـ اوـلـمـشـ کـوـنـلـرـنـ صـانـادـیـ اوـنـ بـرـمـکـ بشـ بـوـزـ کـوـنـ اوـلـمـشـ بـسـ
بـوـ اـسـ بـیـرـکـ تـاوـشـ اـیـلـانـ فـقـرـدـیـ نـهـ اوـکـچـ درـ کـوـنـلـرـ گـاهـ اوـلـسـ دـهـ نـهـ قـدـرـ
اوـلـهـ دـرـ دـیدـیـ وـهـرـشـ کـیـنـدـیـهـوـشـ کـلـاـ گـجـ دـمـ آـ وـاـهـ دـبـوـبـهـوـشـ کـیـنـوـبـ بـقـلـدـیـ
قدـزـغـاتـرـ بـ قـارـسـهـلـارـ وـفـاتـ اوـلـمـشـ اـبـدـیـ رـهـمـ اللـهـ تـعـالـیـ *

(آـلتـمـشـ بـرـنـیـ حـ کـایـهـ عـذـرـنـیـ قـبـولـ اـیـتـمـاـوـنـ نـچـارـلـغـیـ بـیـانـنـدـهـ)

ـ اـبـلـیـسـ عـلـیـهـ اللـعـنـهـ بـرـکـوـنـ فـرـعـوـنـ گـهـ کـرـدـیـ وـاـیدـیـ مـیـنـ تـاـنـوـرـمـوـنـ فـرـعـوـنـ بـلـیـ
تـاـنـوـرـمـ دـیدـیـ اـبـلـیـسـ بـنـهـ اـیـنـدـیـ فـرـعـوـنـ سـیـلـاـ آـرـنـقـ اوـلـدـکـ بـرـ خـصـلـنـدـهـ
دـیدـیـ فـرـعـوـنـ اوـلـ نـرـسـهـ نـهـ دـیدـیـ اـبـلـیـسـ اـیـدـیـ اـدـلـ اـیـسـهـ اللـهـ لـفـ دـعـوـیـ قـیـلـمـاـقـلـدـرـمـیـنـ

سیندن الوغ اولسامدە عالم رەکا او لسامدە و قوتلى رەکا ولسامدە بوكاجيرات ايتدى دم
 دىلى فرعون ايتدى درست سين اينكايچە لىكىن مىن بوندىن توبه قىلام دىدى ابلىس
 موندىن قورقەرق يافرعون توبه قىلەمە مصى اھلى بارچەسى سينڭىڭ الله ايرگانوگە
 ايندانوب طرفىڭە او لورلارا گىر بواشىن قاينتساڭ بارچەسى كېرى و دوندارلارا يەرسىلەر
 دشمانىڭا ايدىرلەر پادشاھ لقىلىن تو شروپلىر خور او لورسن دىدى فرعون ايتدى
 درست ايتدىڭ لىكىن دنيبايوزندە ايكمىزدىن ياوزراق وارمىن يا يوقمى دىدى ابلىس
 ايتدى دنىيادە بىزدىن ياوزراق وار او لايىھە شول كىشى دركە آڭاعدر ايتدە لە عندرنى
 قبول ايتماس بوكش بىزدىن ياواز دىدى *

حضر عليه السلام در يايقادىندا او لنورور ايكان بىرسائل كارب الله مۇقى ايچۈن مىلّا بىر
 نرسە و بىرگل دىلى خضر عليه السلام ھوشى كىتىب يەلمى عقللى كىلەگاچ ايتدى يافلان
 مىنم او زەمن باشقە هېچ نرسەم يوق الله مۇقى ايچۈن دىوب صوردىڭ ايەدى نەقىلايم
 او زەمن بازارە قىل ايىزىب سات شول آنچە ئىلان رزق لانورسن دىلى بىس سائل حضرى
 بازارغە ئىلندوب ساھىم بن ارقى نام كەسە كە صاتىدى ساھىم خضرى في ايويىنه آلدەپ كىتىدى
 ايويىنه آردەن باقچەسى وار ايلى هم شول باقچە قاتىنە بىر تاغ وار ايلى خضرى
 باقچە غە ئىلندى قوراللار و يەردە شوشى تاغنى قازوب تو فراغنى باقچە غە صالح دىلى
 ساھىم او زى حاجتى ايچۈن بازاره كىتىدە ساھىم ايويىنه قايتىدى خانۇنلارى يەنە ئىلندى ياساڭا
 قلغە آشارغە و يەردەزىمى دىلى بىز هېچ كورگانمىز يوق طعامدە و يەرە دك دىدى يەر
 ساھىم طعام آلوب قىلەنە ئانىيەنە وارسە كورور كە تاغ زەن بارچە سون قازوب باقچە غە
 صالحوب بىرگان او زى نماز او قىدر ساھىم بوندىن عجىتكە قالدى ھوش كىتارگە يەنە
 خضرغە ايتدى اى ايندەگە و بىنە سين كە نېيدە ئى كشى ايتنىكىل و خبر و يەرگل دىدى
 خضر ايتدى الله تعالى زەن و سينڭىڭ قىلەنە من دىدى ساھىم يەنە زەنها تۈغرى ايتدى
 خضر بىر ساعت قدر ھوش سزا او لوب آينغاندىن صەرڭە مىن خضر دىدى بونى ايشنىڭاچە
 ساھىم ھوش سزا او لدى عقللىنە كىلەگاچ توبه قىلماگە باشلادى الله تعالى گە بالوارب
 ايتدى اى ربم مىن بوكىسىز ئى كە ايرگانزۇن بلمادام عفو قىلغىل دىدى هم خضرى آزاد
 قىلوب و كوب عندرلىر قىلدى *

(آلتىش او چىچى حكايىه الله تعالى دن قورقوپ يەلامق زەن فضىلى ئيانىدە)
 خبىردى كىلەگانلىرى بىرقلىنى قيامت كونىدە مىزان قاتىنە كېقورورلار ياوزلۇقلىرى
 نوادر ترجمەسى ۴

ایندگولکارینه آغر کیلوب تموغفه ایلنورگه امر ایدارلر پس بوقل نلث ایکی کوزیندگ توکلرندن بری ایتور بارب سیننگ پیغمبر لک محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم برا گسر الله تعالی دن قورقوب یغلasse اوی کوزنی الله تعالی تموغفه هرام قیلور دیمش ایدی اگرده بوبنده فی تموغفه ایلنساڭ بزی آلوب قال زیرا بزرسندن قورقوب یغلاغاند هفی یاش ایلان چلافندق دیور بس الله تعالی اینورای مخلوق نه ایچون بوبنده نلث خلاص او ماقن صورامای سن دیور کرپک صوراماوم سندن قورقوب ایدی دیور بس الله تبارک و تعالی او شبوچلانغان توک بس رکاتنده بوبنده فی تموغدن خلاص ایله ر *

(آلتمش دور تپچی حکایه طاعت فی دنیاغه مقدم قیلو نلث فایده سی ییاندھ)
 حکایه قیلنگی حامداللغاف مضرتلری جمعه کون نماز غه واریم دیمه ایشاگی یو غالغان از لهرگه بیلک وقت ایدی هم تگرمانگه اون ایلنکان ایدی هم ایگونگه صوبیه، رمک مونلث نوبنی ایدی اویلا دیکه اگر جمعه گه وارسام بوایشلارم قالادر وار ماسام دخی بار امیدر دیدی دخی ایندی یوق دنیا اشن قیلورهه بار اماس آخرت اشن قیلایم دیوب خاقوننندن صورا دی خاتون ایندی ایشکنی قاقغان کم ایکان دیوب چه سام ایشاك قایتفان اون طارتلوب ایوگه کذورلگان خاتونی ایکمک پشرون و موندن عجیکه قالوب بونه حال دیوب خاقوننندن صورا دی خاتون ایندی ایشکنی قاقغان کم ایکان دیوب چه سام ایشاك قایتفان ایدی بپ آرسلان آردنه ترور ق دالاب کتو روش در ایشکنی آچقاچله ایشاك کردی اما ایگن نلث صوفار لوي کورشمز یرن صوفار و رغه توتفاندھ او زی یوق لاغان صوی تو قنامیجه آغوب بزم یرمزه چغوب ایگنمز صوفار لمشد اون تارتلوب شولا ی بولغان فلان کورشمز خطالق ایلان بزم بگد ایمز تارتلرغان صوکنندن قاراسه بز نلث بگد ایمز او لمش هم موندھ کنورب ویردی حامد باشن کوک جانبینه کوتورب ایندی بارب مین سیننگ برماجنگئنی او ته گان ایدم سین اوچ حاجتمنی او تادک دیدی هم کوب حمد و ثمالر ایندی

(آلتمش بشنچی حکایه تو به قیلغان کمسه نلث کرامتی ییاندھ)
 بنی اسرائل زمانند ببر زنا قیلوب چی دار ایدی برقون زنا قیلوب بوشانغاچ غسل قویونایم دیوب در بایقاسینه وار گاج دخی برم تبه زنا قیلایم آندا ان صوڭ غسل قوینورمن دیو اویلا دی الله نلث اذنی بزله در بیانلگه کیلوب ایندی ای مسکین ہراش تاشقە ده قبیح قاید آدم بالامینه قبیح او ماسون بر آز الله دن او يالماي سنمی دیدی بس بو کمسه بیلک قورقوب

و حسروتکا تو شوب اشلرینه او کنوب تاغلر آراسیننه کېتىدى و عبادت قىلماغانه باشلادى
بر كون ايپداشلىرى او شىمودرى يانڭ يقا سينه كېلدىلار بويىگەت آنىمىن گناھمنى بلوچى
دار دىپ كامدى بونڭ ايپداشلىرى كېلىگاچ درياصوئى يەنە تالگە كېلىوب ايتنى سز ئىڭ
فلان ايپداشڭۇز قايىد نە ايچۈن كېلىمەدى دېيدى بولار ايقىدىلەر مىن آنىدا و ارمائىم گناھمنى
باڭىچى وار او يالامن دېوب قالدى دېيدىلەر وار ئىز اول يېكتىكە ايتنىز عبادتىنى مىنەم
يانمەن قىلىسون دېيدى هم بويىگەت دريانڭ ياننىڭ عبادت قىلىدى حتى وفات اولوب
او شەپ او زىنلەدەن ايدىلدى دفن قىلىنەقىن صوك قېرىيە بىر توبىلىن يىدى چوشى
آغاچ او سىدى يوپىرددە مۇنەن مۇنۇم اول آغاچ يوق ايدى *

(آلتىمش آلتىچى حككىيە الله تعالىي نىڭ بعضى اسىلىرىنىڭ فضىلىي بىيانىنده)
نوح عليه السلام كىمە كە اول تورغاچىلە كىمە يېر كوك آراسىنە كوتارلىدى دو لقىنلار كىدەنە فى
سلكىنۇرلىرى ايدى صونۇڭ اسسى لىگەنلىن كىمە نىڭ صولالما لارى ايرودى كىمە كە صو كىرب
غرق او لماغە يېقىن كابى بىس الله تبارك و تعالىي نوح عليه السلامغا بعض اسىلىرى
او گراتىدى نوح عليه السلام شول اسىنى او قروب دعا قىلغان ايدى صومالالر قاتوب صو
كرۇدن توقتادى اول (اهيا شراھيا) دېگان لفظلىرى ايدى معنى سى ياخىن ياقىيۇم
دېمكىلر توراتىكەم بواسمى لرنى اينكان كەمسە غرق بولودن قورتلۇر دېدى ابراھيم
عليه السلامنى ذەنە دا تىقەصالىقدە او شەپوا سىلىرى ذەنە ايلەب سلامت او لىدى اسماعىل
عليه السلامىخەدە او گراتىدى مەتاج بىلغان و قىتلار دە بوا سىلىرى ايلان دعا قىلغان دېدى
زمزم قىدوسى هم او شەپوا سىلىرى بىر كاتىنە چىدى *

(آلتىمش يەنچى حككىيە شەھىدلەر نىڭ كرامتلىرى بىيانىنده)

خليفەهارون الرشيد محمد البطلان حضرتلىرى يەنە ايتنىدى اى بطال روم ديار نىڭ صوغىشىدە
بۇرگانى كورگان واقعە لىزنىڭ قايوسى مەجبۇر وەكسوپىلە گل دېدى محمد البطلان سوپىلە مەھە
باشلاپ ايتنىدى كورگان اشلىرم نىڭ عجىراڭى شول در كە بىر وقت بىرهىبىت او لانلى
بلۇنلەدان جىپولوب بارا ايدىم هېچ قورالمى يوق ايدى هم آتسز ايدىم بارى باشىمن
بۇرگەم وار ايدى آرتىدىن آط كېلىگان طاوشنى ايشتىم قاراسام آطقە آطلانغان صوغىش
قوراللارى آلغان بىر كەمسە كاور مىڭىن يېتكاچىدە سلام و يېرىدى سلامنى آلمىم بطال دېو
مشەھور اولغان كەمسەنى كۈرمادىڭىم دېدى بطال من او زم دېدىم در حال آطىنى
توشىدى مىنى قۇچاقلادى و آياقلىرى منى او بىدى نە ايچۈن بولىلە قىلاسۇن دېدىم سېنىڭ

قدرگئی بلوب خدمت اینه رگه کلدم دیدی شول ساعت کورد که آلدوزدان دورت
 رومی کور هر قابوس آطقه آتلانغانلر صوغش قوراللاری آلغانلر کیلوب بنزه
 حمله ایند کرنده ایند اشم رخصت ویرسات بولره قارشو چقايم دیدی خوش او لادیدم بر
 ساعت هزاری صوغش قیلدی اخیره بیچاره فی قتل و شهادا به دیلم صنّر میتاهمله
 قیلدیلر بولارغه مینم ایلان صوغشماقنى تلايىزمى دیدم بلى دیدیلر آنداق او لمى
 اینداشمىڭ قورالى ایلان قوراللانيايم و آطيئه آتلانايم ديدم مهلت ويردىلر
 حاضرلاندم و ايندەم بالغزكشى گەدورت كشىنڭ بىردن كىلماكى مناسب توگل بىرەر بود
 كىلدىڭ زىدم قبۇل كوردىلر برسى كىلدى او لنوردم اىكىنچىسى كىلدى او لنوردم اوچنچىسى
 كىلدى او لنوردم دورتنچىسى چىلى بوسى ایلان صوغشورغا توتندق بىك قوتلى وبها در
 ایكان سونگولر مز صندى آطىزدان توشكقالان و قلچ ایلان توتندق آنڭلار مىنەمە
 قالقانلار مزاولدى قلچ ایلان قالدىق اىكەن زىنگە قلچەم زىڭ سابلارى واقلوب يەرەدوشى
 قورالى سز كوراشورگە توتندق كىچ بولدى تون اوزدى قوياش چىدى هيچ قابو زىغا
 آلمادى برابر اولدىق قوياش چىغاج ايندەم يېنە نېچە، نمازلىرمۇڭىنىڭىز تووقناسان
 نمازلىرىمنى او قورايدىم ھەم بىكۈن استراحت قىلساقان يار بىردىم خوش او له دىوب
 تووقنادى نمازلىرىمنى او قوبدىم او لەم او زېچە عبادت قىلدى كىچ اولوب يوقلارغە وقت
 بولغاج رومى ايندى عربىلر خاين بولاتورغان مىنەم اىكىچاڭم او بىرسى قلاڭلە طاق
 اىگر تۈرساڭ و قوزغالىساڭمۇن ايشىلەپ تورورمن دىدى اىكىمەزدە قلاغمەچاڭ ئاغوب
 يوقلادق اىرتىگەسون دەپ كوراشورگات توتندق كوتارب يەقىمنى كوكراگىنە او لنورب
 بوجازلىقىنى قىدايدىم بومرتىپە عفو قىيل دىدى عفو قىلام دەپ كوراشورگا توتندق
 آياغم تايوب كىنەن بىك يەغلەرمۇم او سەممە منوب او لنورب بوجازلىقىنى قىدايدى كەن مىن
 عفو قىلام سىن ھەقىلاسۇن دىيدم عفو قىلدى اوچنچى مرتبە دەپ توتندىش ايدىڭ رومى
 دەپ يغوب كوكراگىمە منوب او لنوردى ذېغ قىلام دىدى عفو قىلاسۇن اىكىنچى مرتبە مىن ھە
 عفو قىلۇرمن دىيدم عفو قىلدى دۆرنچى مرتبە دەپ توتندىش ايدىڭ رومى دەپ يغوب
 كوكراگىمە او لنوردى ايمىدى عفو قىلام يوق رومى لرنى فەنە ئىدىن قورتارايم دىوب خنجر
 چقارب صويماگە قىدايدى كەن او لىگان اينداشم ترلوب قلچ آلدېن رومى زىڭ باشنى
 كىسىپ توشوردى ھەم (لاتجىسىنالدىن قىتلارا في سبېل الله امواتا باب احياء) آية كرىمە سەن
 او قوردى دەپ وفات او لىدى آۋەن زىڭ معناسى الله تعالى زىڭ يۈلنەن صوغش قىلوب

اولگان بندەلرن او لوک دیو حساب ایتمەڭز بلە آلا تر کلر دېمکدر *

(۶۸) نچى حکایە ذوالجھ نئچى او لگى او نندە روزە تو تمق نئچى فضىلىتى بىانىدە)
 يعقوب بن يوسف حضرتلىرىنىن حکایە قىلىنىيکە ايدە در مىنم بىرايندۇر و صوف و عابد
 ايدە شەم وارايدى لىكىن يخشىلەقنى كشى لەر بىلگۈرماپىرپ فاسق و بوزوق كورنور
 ايدى فاسق لار كىومن كىدار ايدى كعبە اللهنى يكىرىمى بىل طواف قىلىمش ايدى بىر كون
 روزە بىلوب بىر كون افطار قىلىور ايدى مىن هردايم و هر كون روزە بولور ايدىم مىڭلاسین
 بوروزە ئايلە اجر تابىمازىن زىبرا آش-اماسقە نەقسە ئادەتلەدەر ايدى بۇھم
 ذوالجھ نئچى او نونىندا روزەنى قالدىرمائى تو تارايدى بىر وقت طرسوس شهرىنە كىردىك
 بوشەر دە بىر خراب يورتىدە عبادت قىلىور ايدىك بىر آزمىت تورغانلىدىن صوك
 ايدە شەم وفات او لىدى دفن قىلىق اىچون كفن از لەمگە چقىمان خلق لار الله تعالى نئچى
 دوست لارنىن فلان ولى اولگان ايمش دېبوب جنارەغە كلورلىك اوزىزە كەن
 آلوب قايتسام كشى نئچى كوبىلىكىنىن مىت بىانىنە كىر ورگە حال بولىدى سبحان الله بونىڭ
 و فانى مىدىنىن غىرى كەمسە بىلمە گان ايدى نچىك جىلغان لار دىيدم بىك كۈچلەك ايلان
 كىردىم كوردىم كە مىت نئچى يانىندا مەسىھ مەسىھ مەسىھ مەسىھ مەسىھ
 ايلان باز لەغان بوايسە او زى نئچى رضالقۇن قويوب الله تعالى نئچى رضالقۇن دوستلىقۇن طلب
 اينكان كشى نئچى جزاىسى دور دېبوبس اشبو كفن ايلان صارب نماز او قوب دفن ايلە دك
 رحىمە الله تعالى شول كىچ او يقۇمە كوردىمكە ايدە شەم باشل كېدۇم كېگان باشل
 آطقە آطلانغاڭ بىر طون كوتارب دارر آردىنىن بىرىات يىكىت كوركام بىزلى خوش
 آطقە آطلانغاڭ حالىدە كلار آنڭ آردىنىن اىكى قارت كاۋر بولار آرتىدىان يىنە بىرىاش
 يىكىت ايلان بىر قارت كاۋرلىر ايدەشە اينىدم بولار كەم لە دىيدم مىنم آرتىدىن كەنگانى
 رسول مەممۇت عليه السلام آرتىدىان كەنگان اىكى قارت حضرت ابوبكىر ايلە حضرت
 عمر آرتىدىاغى قارت حضرت عثمان ياش حضرت على دىيدى بوكىفيت ايلە قايدە
 داراسز دىيدم ايدە شەم ايدى مىنم قېرىمە وزىيارتىمە وارامز دىيدى بودرجه و بوجەمنى
 قايو عملك ايلان تابىدڭ دىيدم او زى منىڭ نەسمەن قايغۇر تاماپىب الله تعالى نئچى رضالقۇن
 طلب ايتىمە كەم ايلە ذوالجھ آپىنە ئاونچىن كونىندا روزە توتماق ايلان دىيدى يعقوب بن
 يوسف حضرتلىرى مىن دەم او شېرى او نونىدە روزە توتماق فى اصلا قويەمادم
 دايچىلىق قىلىم دېمىشىر *

(آلتمنش تو قزچی حکایه بسم الله نک فضیلی بیاننده)

ابومسلم الحولانی حضرتlerی نک ببیک گوزله بوجاریه سی وار ایدی بوجاریه ابومسلم فی
سومه کندن او لتر و فی قصد ایدب نچه مرتبه آغولی آش آشاتدی هیچ ضرر اینمه دی
بر کون ابومسلم گه ایندی سپلچه مرتبه آغرا آشاتدم هیچ ضرر اینمه دی سنده نه وار
دیدی ابومسلم ایندی هیچ طعام فی بسم الله دیوب ایندما نچه آشاغامن یوق شون نک فایدہ سی
دیدی نه چون میکلا آغوا آشاته من دیدی جاریه قارت او لدغلک ایچون سوما میم دیدی
ابومسلم جاریه فی آزاد ایندی *

(یتمشنجی حکایه رجب آیی نک فضیلی بیاننده)

مقابل حضرتلر زین حکایه قیلنده اینده در که قاف تاغی نک آرتنه کمش کبی آق پر
وار آنک کیکلکی بودنیاقدیریدی او لور اول بر فرشته لر ایلان طولودر هنی اینه
تو شرسک آر الارینه صغماز هرقایوسی نک قولنده بر طومار اول طومارغه لا الله الا الله
محمد رسول الله دیوبیاز لمش در قایچان رجب آیی بولسه بوفرشته لر بارچه تاغ نک
تیکرمه سینه جیلور لار محمد امنی ایچون دعا قیلور لار وايتور لر که بارب محمد علیه السلام نک
امتنینه رحمت قیل عناب قیله دیوبیغلا لار تضرع قیلور لار الله تبارک و تعالی ایندور ای
فرشته لر نه تلایقورص اشبو آیی بر کاتنده محمد امنی نک یار لقانف لرن تلایی مز
دیور لر الله تبارک و تعالی امت محمدی یار لقادم دعا گز نی قبول ایندم دیور *

(یتمش بونچی حکایه رابعه رضی الله عنها گه واقع اولان حال لر بیاننده)

حکایه قیلنده که رابعه خاتون نک ایوینه او غری کردی رابعه او زی یوقیلدر ایدی منبور
ایونده گی نرسه لرن و کیو مدن آلوب چقايم دیسه ایشك فی یوغالقندی بر آز
یاقنورسن دیوب او لتور دی هاتفن بزطاوش کل دیکه آلغان نرسه لرن کنی قویغل ایشكدن
چقارسن دیواوغری نرسه لرنی قویغان ایدی ایشك کورنی بول تابلغاج کیو ملو فی
آلدی ایشك ینه یوغالدی اوچ مرتبه شولای قیلدی هاتفن ینه طاوشن کل دی رابعه
یوقلاسده دوسنی یوقلامیدر غافل بولمه دیدی بس او غری کیوم و نرسه لرنی قویوب
ایشك دن چقوب یولینه روان او لدی *

(یتمش ایکنچی حکایه شریعت حکمینه رضا بولو نک فضیلی بیاننده)

حکایه ده کلگان در که علی رضی الله عنہ گه فلان نرسه فی او غرلا دی دیوب قاره قلنی
کیفور دیلر علی رضی الله عنہ قل غه ایندی اشبولار اینکان نرسه فی او غرلا دگمی دیدی

قبل بلى او غر لادم ديدى او ج مرتبه صوردى همان او غر لادم ديدى حضرت علی بونڭ
قولنى كيسارگە امرايدىب قىلناڭ قولنى كىسىدىلىر قلچقوب وار رايكان سلمان الفارسي رضى
الله عنھ گە توغرى كېلىوب حضرت سلمان بوڭا قولسکىن كم كىسىدى ديدى قل جواب
وېرب ايندى دىن نىڭ ترەگى رسول زنڭ كيابى حضرت فاطمه زوجى رسول الله نىڭ
عمى نىڭ او غلى عاى رضى الله عنھ كىسىدى ديدى حضرت سلمان عجبا قولسکىن كىسكن
كشى گە بىر قىدرىنى اىقەسەن ديدى قل ايندى نەچۈن ئىنمايم بىر قولنى كىسىمىڭ ايلە
منگو عندا بىدن قورتاردى ديدى سلمان رضى الله عنھ بوقصەنى حضرت علی گە سوپىلە دكىن
درەمال حضرت علی بوقلىنى چاقرتدى كىسىلىگان قولنى او رىزىنە قويوب بىرىاولق ايلان
او رتوب دعا قىلغان ايدى الله تعالى نىڭ اذن بىلان توتاشىدى وتۈزەلدى *

(يىتمش او چىچى حكایيە يالقش سؤال كودكام جواب ييانىدە)
روم پادشاهى قىصر ابن عباس حضرتلىرىنە يازدى كە قوناق قىلوچى قوناقلىرىن
يورتىدان چقارىق لايفى ديدى يعنى آدم ايلە خوانى الله تعالى نە اىچۇن چقاردى
ديمك درابن عباس جواب وېردىب ايندى آلارقى يورتىدان چقارمىدى بلەكە كىومىلىرىنى
صالوڭز ديدى آلا راجماتلىرىن طلب قىلورغە كىنتىلىر حاجىلىرى ماصىل او لىغاچ
حاضرلىنگان نعمت و طعاملىرى دارلىرى ديدى *

(يىتمش دور تىچى حكایيە مقصودن الله تعالى گە طا بشرغان كمسە ييانىدە)
ئى اسرائىيل زماننىڭ اىكى بىرادلىرى دار ايدى بىرى مؤمن بىرى كافر ايدى هر اىكىسى
درەيادن بالق توتارلار ايدى كافر قردهش پىتقە سجىن قىلوپ شەكە سنى صالورا ايدى
كوتارە آلاملىق بىك كوب بالق كرور ايدى مؤمن قردهش الله تعالى گە عبادت
ايندوب صالورا ايدى آپقۇ بىر بالق كرور شولاي دە حمد شەكىر قىلور ايدى
بىر وقت مؤمن قردهشنىڭ خاتونى ايو توبە سېنە منسە كورركم ايرى نىڭ قردهشنىڭ
خاتونى تورلۇك بىيزك ايلان زىيىنلىنگان و ماتور كىوملىرى كىگان بوخاتون مۇنى كورگاچىن
كەوٹلى بوزلىدى و شىطان و سوسە قىلىدى كافر قردهشنىڭ خاتونى بوڭا ايندى ايرگە
ايت مىنما ايرمنىڭ دىنېنە كرسون سېنە مىنم كېن كىنور و بايورىن ديدى بىر خاتون
قايدغۇلى اولدى مؤمن قايتوب ايوينە كرسە خاتونى نىڭ چەرەسى بوزلىغان قايدغۇرخان
حالىدە اول تورر مؤمن ايندى ياخلاقانە سېڭىن نە اولدى خاقۇن ايندى مىنى ملاق
قىل يَا كە قردهشنىڭ دىنېنە كرگىل ديدى مؤمن بونە سۈز الله تعالى دە قورقۇمى سەن مى

بونڭ کېي چخار و قېبىچ سوزايىنەسەن دىدى خاتون اينىدى كوب سوپىلەمە مىن يلانغاچ
 بولما مېن كېلى لر تورلى كىپىملەر كىھلەر چىكىدە اىكىنچىڭ بىرسون قىلغۇل دىدى مۇمن
 سوزىنچىڭ فايىن سى يوقلىغۇن بلوپ اينىدى ايمىدى مىن صبرايلەگىل ھەر كون اجرايان
 خدمت اينە رەن آقچە سەنى سېئاڭا بىرورۇن تله گانڭىنى قىلاورىن دىدى خاتون بۇڭا
 رضا اولدى ايرتەگۈسۈن مۇمن اىيوندىن چىدى اشچىيلەر يانىنە واردى ڪوتوب
 اولتىرىدى هېچ كم بونى النفافة، آمادىيلەر خدمت كە ياللاما دىيلەر اش بولمىغاندىن
 صولىڭ درىاسىنە وارب كىچ كە قدر عبادت قىلوب ايوينە فايىنى خاتون اينىدى
 فايىن اشلاڭ مۇمن اينىدى پادشاھە اشلادم لىكىن آقچە فى تىز ويرمىيلەر خاتون
 اينىدى كونىگە كوب ويرەمى دىدى پادشاھ يومارددو خزىنەسىن آقچە كوب نە قىدر
 ويرەمەدە ويرور تعىيىن اينەمەدى لىكىن اوتوز كون اشلاۋى شرط وتعىيىن اينىدى
 دىدى خاتون ھەم بونى راسنەقە توتىدى وايناندى مۇمن يكىرمى توقز كونىگە چەللە تعاىى ھە
 عبادت قىيلدى اوتوزىنچى كېچە خاتون اينىدى ايرتە گە مال كىفورمىسىڭ مېنى طلاق
 قىلاورىن دىدى بىچارە مۇمن ايرتە نمازنى او قوب قايغۇرغان حالدا ھا يوندىن چىدى
 الله تبارك و تعالى جىرايىل عليه السلامغە اينىدى يكىرمى توقز دينار آلتۇن آل نوردن
 او لان طېق غە صالح مۇمن نىڭ خاتونىنە وير ھە من پادشاھنىڭ كشى سى بو دينار ايسە
 ايركىنلىڭ اشلەگان اجريدر اىگر آرتق اشلاسە بىز ھە آرتىرىمز بو كون بىزنى
 قويوب بىريهودى گە كىنندى شونڭ ابچۇن كېمىنلىق دىۋاينكل دىدى جىرايىل عليه
 السلام مىذكور آلتۇننى خاتون غە ويردى ھە يوقارىداغى سوزلەرنى سـوـيلە دى
 خاتون آقچەنى آلوب بازارغە كىتىوب مڭ درەم گە صاندى چونكە بودىنار لارغە لالەللە
 وەنلا شرىك لە دىو يازلىش ايدى مۇمن ايوينە قايقسە خاتون اينىدى بوكون فايىن
 بولدۇڭ بىر يەھودى دە ايدىم دىدى خاتون اينىدى نەچون پادشاھە بو كون خدمت
 اينەمە دىڭ آلتۇننى كىنورگان كشى شولاي اينىدى بولاى اينىدى دىو جىرايىل عليه
 السلامنىڭ سوزنى سوپىلە دى مۇمن بو سوزنى ايشنىكاچ هوشى كىنندى عقلىينە كېلىڭاچ
 يغلابىو اينىدى مىن شاھغە نچە كون خدمت اينىدم لىكىن حق خدمت اولمغان دىدى ھە
 خاتونون طاشلاپ صحراعە تاغلار آراسىنە كىنوب عبادت كە كوشىدى حىنى شوندە
 وفات اولدى رحمة الله تعالى -

(یتمش بشنچی حکایه عاشوره کو نیناث فضیلتی بیاننده)

عاشورا کوننده بر فقیر آدم شهروندگی قاضی غه واردی و ایندی الله تعالی قاضی فی
عزالی قبیلسون مین فقیر ذو عیال ایرمن سیلما کلم شونلک ایچون که او شبوع عاشوره
کونی نلک حرمی ایچون اون من ایکمک اون من ایت ایکی در هم آنجه و پرمه سن
بالارمنی تو ز درب ساد قبلا یم دیدی قاضی او بله وقتنه کلورسن دیدی فقیر او بله
وقینده کلدی ایکمک ده دیدی ایکندی ده کلدی آخشامده دیدی آخشامده کلسه
سیلما و پرولک هیچ نرسه یوق دیدی فقیر بیچاره کو گلی صنوب یغلاب بالارندن
قورقوب پنچ بجواب و پرورمن دیو قایتوب دار را بکن بر نصرانی غه او چورادی مونک
یغلاغانون کور گاچ یافلان نچون یغلای سن دیدی فقیر قاضی ایلان نه لر بولغانی
او زی نلک قایو حمالنده او لغانون سویله دی نصرانی ایندی بونیندای کون فقیر بوعاشورا
کون در دیدی هم فضیلت لرن سویله دی نصرانی نلک دلیبی بومشاب و پنکله رب بوفقیر گه
صور اغنانوندن آرتق ایکمک و ایت و پرده هم بکرمی در هم آنجه و پرده بونعمتلری
آل بالارگی تو پررب شاد ایله بدلارنی سلما آی صابون و پرورمن اوستمه لازم
اول سون او شبوب کون نلک حرمی ایچون دیدی فقیر بیونوب و شادلانوب نعمتلری
ایوبنه کیتوردی هم شادلاندی لار و ایندی امر بز نی شاد قیلغان کش گه تیز لک
او زرنده شاذ اف و پر دید پلر شول کیچ قاضی او بیقوسنده تو ش کوردی ها فلن بر اگو
ایته در که باشلنی بوقاری کوتار گل قاضی باش کو قارسه کور رکم ایکی سرای دار
کید پچلوی آلتون دن کوش دن در قاضی عجب که قالرب ایندی یاری بوا بکی سرای
کمنک در دیدی اگر فقیر نلک حاجتن اوتاساک سیلما بیدی او تامه دلک فلان نصرانی یغه
اول بکی دیدی بلر قاضی او بیقوسنده فی او کنچ نی حسرت دیوب او بیغاندی در حال
نصرانی غه کیندی دارب ایندی سن نه ایز گولک و نه اش قیلدک دیدی نصرانی
صور او کیا سبب نه در دیدی قاضی کور گان قصه سن سویله دی نصرانی هم فقیر گه
قیلغان احساننی اینه و پرده قاضی ایندی حصه کنی میلما صاتقل بوز در هم و پرمه من دیدی
نصرانی ایندی پر تولو آلتون و پرسکله صاتهمام یاقاضی شاهد اول من ایسه ایمان کنورب
ایندی من که اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد ا عبد و رسوله دیدی هم وفات او لدی ۰

(یتمش آلتپچی حکایه ایز گولر نلک حالمری بیاننده)

ابراهیم ابن ادهم حضرت ارندن حکایه قیلدی بیت الله گه زیارت و حج قیلمق ایچون
چغوب سفرده وار را یدم بیک صالح قرن و صوققه اد چورادم توزه لک بولما گاج بر تاغنک

تیشگینه کردم کرب بر آز تورغان ایدم بیک الوغ و قوتلی بر آرسلان کردی تلگه
 کلوب سینی مونده کم کرتدی بومینم او رنم دیدی بر غریب و مسافر ایرمن بو کیچه
 سینکا قرناق من دیدم بو سور زدن صراحت غیرتی سونوب یانمه یاتوب یوقلا دی
 ایرته گوسون کینمه کچی بولدمده آرسلان ایندی ایمده سن آرسلان یانده پو قلا دم
 هیچ ضرر اینمه دی دیوا اینورسن اوج کوندن بیرون آشاغان یوق ایدی والله اگرده
 میکنند ایناق اول ماسک آشاغان بولور ایدم دیدی رحمت لرا و قوب چغوب یولمه رو و ان
 اولدم بلادن قور تولدقم ایچون الله تعالی گه کوب ثنا و حمدار ایندم هم مکه مکرمه گه
 دارب حجم فی اها قیلو ب معبدیه قایندم یکری یلدن بیرون نفس رمان یمشی تلیدر
 ایدی ویرمیدار ایدم بر کون نفس رمان ویرمسک عبادتله یالقاویق کنور رمن
 دیدکنده یانفس اجنه دایت توغری کلسه مرادئن ویرمن دیدم صحراده بورد کمده
 بر رمان آغا چینه توغری کلوب بر فی آلوب قاپدم آچی بولدمی دور تکه قدر آشاده همان
 آچی بولدمی نفس مین آچی سون تلامیم قمنی سی کرک دیر عمار قلی و باچه لی اور نگه
 کیندم هر باچه غه و ارب باچه ده تو رفوجی کمسه دن رمان صورا دم ویردی آشاسام آچی
 بونه حال رمان بارچه سی آچی دیدم او تکان قصه نی هم سویله دم بو کمعه ایقدی نفسکه
 ایه رمه او زک تلا گانگه آنی ایه رت مین او شهو باچه ده قرق یلدن بیرون طور امن آچینی
 تمنی سنهن آیرما یم دیدی بومالدن بو کمعه نلک سور زدن عجب که قالوب بولمه رو و ان
 اولوب و اراده ایدم کوردم که بر یاش بکت بلانوب یاتور تنی بلانلر چانچورلر
 و قورت لار آشاز لار ایدی یکت او زی همان همد اینور و شکر قیلور ایدی موندن
 بیک عجلنندم و ایندی که ای یکت شوندای الوغ بлагه دوچار او لمش سن همان همد
 اینه سن دیدم یکت باشن سکونه رب میکافارادیه ای ابراهیم تنی بلانلر نلک
 چانچوری رمان یهش تلاودن وا زلاب یور و دن ایزگورا کدر نفسک آرتندن بورد کلک
 ایچون الله تعالی تملی رمان لار فی تمسز قیلدی دیدی بو سور زدن هوشم کنوب یاندم
 عقلم کلگاچ یکت که ینه ایندم ای فلان بولبلادن قور تلماقنی الله تعالی دن صورا یهی سن
 یکت ایندی ای ابراهیم الله تعالی او زینلک قللرند تصرف بور تو چیدر اختیار لیدر
 نه قیلشه ده قیلور والله اگرده مینی کیسک کیسک قیلو ب از گلاسه ده هیچ نرسه دیما یم
 همان دو سفلق آرتور دیدی بومالاردن عجب بلنوب او زمنی شلته لهب قایندم دیدی

پیش یدنچی حکایه ینه ایدگولره واقع اولان عجب حالر بیاننده
 (حکایه) ابراهیم الحواص حضرتاری اینه در او لوغ لرنگ بعضی میندن صورا دیکه
 سیماهندنگ کورگان نرسه لر لرنگ قایوسی عجب رک دیدی سویله مگه باشلاپ ایندم
 سیاهات قیام قیام بردر یا یفاسنه نجه کونلر و آیلر اقامت ایله دم هر کون قفق
 یاصاب صوغه تاشلار ایدم بر کون او بیلامد که بو قفق لر قایم کینه مرو قایم واره لر
 در بیانگ بویندن کیتمد و ارسام کوردم که در بیانگ بیانگ بر فارچق یغلاب اولنور
 چون یغلایسن ذه بولدم دیدم قارچق جواب ویرب ایندی ایرم وفات اولوب تریمه مده
 بش قزم قالدی فقیر لکمن آلانی تویدر رغه هیچ نرسه تابیادم او شهو در بیانگ
 یفاینه کسام کوردمه قفق کیلور شول قفق هر کون کلور ایدی بازاره ایلنوب
 صاتوب بالالرمی تویدر ایدم بو کون دهن کلدم لـکن قفق یوق بالال آچ لرنه
 نرسه ایله تویدر ایم ھیوب یغلای من دیدی پارب اگرده بو قارچق نگ بش بالاسی
 او لدغنى بلسم ایدی عملمنی آرتدر ایدم دیدم هم قارچقه ایندم قایغوره اغل
 اول قفق نی یاصاوچی و صوغه تاشلادچی مین ایدم دیوهم قارچق نگ ایوینه کیندگ
 هر کون قارچق نگ ایوینه واره بولدم دیدی *

پیش سکن نچی حکایه جا هل و فاسق لرنگ ایدگولره ضرر قصد قیلو لری بیاننده
 بنی اسرائل زماننگ بر منقی و صوف کمسه وار ایدی بالغزی بر خراب بورتائ
 الله تعالی گه عبادت قیلور ایدی قریه نگ امیری بو عابد که هر کون ایرته و کیچه کور
 حالت بلور ایدی قریه خلفلری بو عابد نگ هالنه هسد قیلوب اول ایسه فلان خاتون
 ایلان زنا قیلادر دیو تمثیت قیلدبار بو غاتون غایت کورکام و ماتور ایدی بر کیچه
 او شبوخ اتون عابد نگ صومعه سینه واردی ایشك قاغوب ایدی آدمی لردن آبرلوب
 عبادت قیلغورچ ایدگوبنن بر الله نگ حق ایچون موسی عليه السلام نگ آخر زمان
 پیغمبری محمد عليه السلام نگ مقلری ایچون ایشکنی آچقل کرا ایم کیچ او تکارا ایم قریه
 بیک براق قضا ایرشور دیو قورقانم دیدی عابد ایشكنی آچدی خاتون اچزو کردی
 کرد کی ایله آکیوم لرن صالحوب او زن هابد که کورساندی عابد کوزن یومدی نفسن
 طیدی هم خاتون نه ایندی ای آچلاین احمد خاتون حاضر کورب تور غوجی یاشرن واشکاره
 اشلرگنی بلگوجی الله تعالی دن قوره مایسنه دیدی خاتون ایندی کوب سویله مه
 مینم کورکامل که نی دماتور لقمی کورمای سنه می تیز لک او زره فایلان مل بولغل دیدی هابد

ینه بونیقدی قارشو و بوزق خاتون سن قیامت کونی نلک قنسی لغدن و سومنی
 تورغان تمودن و بدمی تورغان عنابدان قورقمای سن می دیسه ده خاتون همان بوزقلقدن
 اولرب مرادگی حاصل ایت دیوب کوچله دی عابد ایندی سین هیج بر تموغ نلک اوتندن
 قورقمای سن ایکان بیک کچکنه اوتنلک نذابن قاریف نچک اولور دیوب صاوته
 مای صالحوب و پیلنه قاتشدروب اوست تور توب باش بارماقن تقدی او دباش بارماقن
 یاندر ب سبابه بارماقن هم یاندر ب اوچینه چقدی خاتون با قوب طرددی عابد براود
 ایمه بیک کچکنه در آخرتلگی او دنلک عنابی نچک اولور دیدی خاتون بوهالدن
 قورقوب بیک قات آواز ایله فقردی در حال جان و بردی عابد خاتون فی نه قیلورغه بلمه دی
 آبنداردی کیومی ایله اوستن بابوب او زی ینه نمازغه توتندی ابلیس علیه اللعنه برواقعه فی
 فرصن بلوب شهرده فقردی فلان عابد فلانه ایلان زنا قیلدی هم صومعه سنک او لنوردی
 دیدی شهر نلک امیری برواقعه فی ایشدب عابد نلک صومعه سینه واردی فلان خاتون
 مونکمی دیدی عابد مونک دیدی امر اینکل اول خاتون مونک چقسون دیدی
 عابد ایندی اول خاتون ایسه وفات اول عابد دیدی امیر ایشندیکم و اقعه راست ایمش
 دیب عادکه ای زاهدا ولگی بخش لفکنی بورغان سن حاضر فی وغایب فی بلگوچ
 الله تعالی دن قورقمان سن نچک بوایشکه با تر چیلک ایندک آخترلک نه کله چکنی
 او بیلامادگی دیدی عابد امیر نلک سوزی نلک هیبتندن جواب و بیرگه قادر او لمه دی
 چاره سز سکوت ایندی امیر مونک قیلغان اشی حف ایکان دیوب عابد نلک صومعه سون
 و اتدردی موینینه زنجر تاقدرب عذاب قیلاتورغان اورنگه ایلندردی او لمگان خاتون
 هم بانلزنک ابدی امیر ایندی با شفه زناچ لره قیلنه تورغان عذاب بچق ایلان یار غالق
 ایدی بونی هم شرلای قیلگز هیچ کم شفاعت و حمایت اینمه سون و منع قیلاماسون دیدی
 عذاب قیلوچی لار شروع قیلوب بچقونی عابد نلک باشینه قوید قلرقن عابد آه و آه
 اینروب کوک که قاراب ایندی ای سرلرنی بلگوچی حاله هنظرگی صال دیدی هاقفن
 طاوش کلديکه سنلک هالکنی کورب سمات اهلی بارچه سی بغلادیلار آه اینکانوگی
 ایشدب پرد کوک دتر دیلر دیدی شول ساعت الله تعالی نلک اذنی وقدرت ایله او لمگان
 خاتون ترلوب او زدن قالقوب او لنوردی خلف لر با قوب عجب له نوب تر رلر ایدی خاتون
 فقر ماغه باش لاب ایندی بوعابد که ظلم اینه سز مینم ایله اصلا زنا قیلامادی هم او لنورمی
 من ایسه حاضر نک بکری من دیدی باشندن او تکان قصه فی سویله دی عابد نلک قولن

قارا سه لر یان غن ایدی خاتون دخی جانون و بردی امیر بو اشنی قیلغانینه بیلک او کندی
و قایغفردی عابد بیک قات آواز ایله فخر دی وجان و بردی خاتون ایله ایکسون بر
قبرگه دفن ایله دیلار روحها الله تعالی آمین *

(یتمش تو قز نچی حکایه تو کل قیلمق هم الله تعالی نک رضالغن استمک بیان نده)
حکایه قیلدیکه بر فقیر کمسه و خاتونی هم بالآلری طعام اول مادغندن اوچ کون آچ
توردیلر خاقدنی ایندی بالآلرم آچ لقلرندن بوزلری صارغا بدی بوره کلری کوبیدی
و یاندی نه ایچون هیچکه قایغورمای سن طوبکرو اجنها دنده بولای سن دیدی ایس
ایندی آلانی رزقلاندر را بچون اش از لاب نه قدر بوردم هیچکه خدمت که باللا و چی
بولمادی چاره همز بولدم بالآلرم ایچون بوره کارم یانادر دیدی خاتون باش اوره چک
پرده سنی و برب ایندی اشبوب قناعنی صات بالآلره رزق کنور دیدی ایر هم قناعنی
آلوب بازارغه و ارب ایکی درهم گه صاتوب طعام آلورغه وار رایکان آرتوندان بر کمسه
کلوب ای فلان والله آشارغه هیچ نرسه میوق نچه کوندن بیدر و آچ من الله تعالی نلخ هنی
و محمد پیغمبر محبتی ایچون احسان اینکل دیدی بو ایر الله ایچون رسول هنی محبتی
ایچون اشبوب ایکی درهم نی توت دیو آچه سنی بوئما و برب اوزی بوش قول
قالدی خاتونینه بوش قاینورغه قور قبی نه قیلورغه بلمه دی مسجد که وارب عبادت
قیلوب قیلغان اشنان ته کرا ایدب کیچکه قدر اول نور دی کیچ اول غاج او بالغان حالان ایویه
قایندی قناعنک آچه سنی قایدی قویغانون سویله دی خاتون ایندی بو اشنی اخلاص
ایلان قیلغان بولساڭ بیک یخشی قیلغان سن الله تعالی ایله بولغان اش حسن در دیدی
هم عدل نام نرسه سنی و برب اشبوب قاینورغه قیلغان سن الله تعالی ایله بولغان اش حسن در دیدی
وارب عدل نی صاتارغه بو بوردی هیچ ده آلوجن بولمادی بیلک قایغورو سرته تو شوب قاینور
ایکان بولد، بر کمسه بر الوغ بالق کوتار گان کلور بو ایر ایندی بیافلان بالقئنی میدن
صانقل اوئمبو عدل نی ویرا بام دیدی بالقئنی هم راضی اولوب بالقئنی و برب صاتو قیلدیلر
ایر بالقئنی کینورب خاتونینه ویردی بالقئنک اچن يارس، لار کور رار اچی طولو
جوهر در فقیرلر بو حالدن غایت شادلاندیلر الله تعالی گه حمد و شکرلر قیلدیلار ایر
جوهرنی آلوب طعام کیت، برب بالآلرن تو بدره ق ایچون آشغوب بازاره و ارب بر
صاتوچی غه جوهرنی ویره صاتوچی ایندی بوئما ایسه بزرنک مالمز بترلک تو گل دیوب
او لچاب بو اشنی قاراب دورت ملک درهم گه آلدیلار طعاملار آلوب ایوینه قایندی

بالالری شاد و مسروور اولدیلر بولارشول حالدهار ایکان بر سائل کیلوب ایشکنی
 فاقدی ای الله تعالی نلک دوستلری قوللزاره اولغان مالدن میکا هم ویرگزدیدی
 فقیر ایندی خوش کارک مردجا کامداک المزدک بارتی سفی سیدا ویره مز راضی
 اولماساڭ بارچه سون دیر و رمز دیدیلر سائل آرب کینار گه توه ایلان کلدرمن دیوب
 کیلوب و بیندی بولار سائل فی قاچان کلور دیوه مان کوتله لر ایدی سائل هیچ کلمه بی
 هیچ فقیر توشنلی سائل کورب ایندی ای فلان نه ایچون کامداک بزرگ سینی نیچه
 کونلر کوتلک دیدی سائل ایندی مین آندای مال آلوچی سائل توگل ایدم فرشته
 ایدم الله تعالی مینلک فقیر لىكىگه صبر ایند کاش کېن مالغەھم صبور لقئىنى بلامك اوچون
 بېرمىش ایدی بلد کەھ هر حال صبرلى سەن الله تبارك و تعالی سینلک ایکى درهم
 صدقە ئىنى قبول ایدب شول قدر جوھر ویردى ھم جىنلە فراف ایشتمە گان و کوز
 ڪورمە گان سرايلر بنا قىلدی چونلە سینلک هر عملک الله تعالی اوچونلر ھم بىدك
 صبرلى سەن دیدی يە ایندی الله تبارك و تعالی بعض كنابنل اوچنى اوچكە مسلط قىلاماسام
 دنیا امرى منظم اولماس ایدی هر قايغولى کوئل لره صبرنى مسلط قىلدىم اگرده
 صبر اولاسە ایدی قايغولى كىمسە لارھلاڭ اولورلار ایدی مینكە ناچار ايسىنى مسلط
 قىلدىم اگرده مینلە آندای ناچار ايس و قىخلىر اولاسە ایدی دفن اینما يەچە بولۇنلە
 توتارلار ایدی بىدا يە قور طارلىنى مسلط قىلدىم اگرده بىدا يەن قور طارلنۇن قورقۇچ
 اولماعە ایدی بايلر و پادشاھلر بىدا يەن آلتۇن كېي جىبوب و صاقلاپ توتارلار ایدی
 دیو اینه دور دیدی انه فعال لاما يېرىد والملک السکریم المجيد *

(سکسانچى حکايه نامحر مدن صاقلا نو يىاننده)

ایدگو صالح لردن بر كىمە يەلدىن وارور ایکان خطالىف ایلان کوزى ياط خاتونخە
 توشدى صالح بىر عالدىن رنجلدى و قايغوردى الله تبارك و تعالى گە دعا قىلوب ایندی بارب
 سین کوزنى میکا فاین اوچون ويرمىش ایدك ضرر اولور دیوب قورقە من ايدى
 اوزىڭىڭ دىدى درھال صوقر دکوز سز اولدى مسجىد كە وغىر اورنلە واردقىن
 قىداشىنىڭ كچكىنە اوغلۇ اولوب شول يالا يەككەب يورتۇر بولدى صوقرنى مسجىد كە
 كىرتىدى ايسە صېيلر آراسىنە اوينارغە كېتە رايدى مسجددان چقغان و قىندە دەن
 كلور ایدى لىكن بۇنى يەنە كەب يورتۇن بىنلە مەركە كور رايدى صالح بىر كون مسجد كە
 كىلوب نەماز او قور ایکان تىكىرە سەنلە بىر نرسە نلک يور گانون سىزىب قورقۇب بالا گە قىغۇرىدى

بالا کیلهه دی قیلماڈی بس صالح صوقراغندن طویوب کوزلی اولقناٹ قدرنی پلوب کوککه
یونالوب دعا قیلماffe باشلاپ ایندی ای سیدم و مولا میٹا کوز بیرونش ایدک قاریدر
ایدم و حاجمنی ادا قیلورایدم ضرر کلور دیو او بلاب آلامنی صورا دم هم آلدک
حاضرنده بلدمکه آندان حاجت نرسه واعضا یوق ایمش قدرتک ایله کوزمنی قاینار
وصوقراغن قورقاو) دیدی الله تعالی دعائی قبول ایدوب کوزنی ویردی صبی غه
احنیا جدن باشه ایوینه توغری قایندی والله علی کل شی قدیر *

(سکسان بر نچی حکایه صبر سزاق نک حسد نک ناچار لغی بیاننده)

بنی اسرائیل زماننده برایر وارایدی اصلا بالاسی اولمازایدی کشیلرنک بالامرینه
حسد قیلوب اورامغه چقغاندہ بالالرو چراسه آلداب ایو وینه کرتوب بر چوقرغه صالحور
ایدی خاتونی بواشکه راضی اولما یوب یوقنی قیلا سن الله تعالی دن نه ایچون قورقمای
سن دیو نهی قیلورایدی ایره مان شول اشنک اولوب قویه اینچه مین براشنه نیچه قیلدم
الله تعالی هیچ نرسه قیلماڈی دید کنن خاتون ایندی صاوتشک طولماغان بر دقت طولر
شوندہ کیره گکنی آلورسن دیدی بوایر بر کون دفی اورامغه چه، مش ایکان بر توغمہ
ایکی بالاغه پولقدی غایت بیزه کلی کیوملر کیگانار بولارنی دخی آلداب ایوینه
کرتدیده اولنور بچو قرینه صالحی بالالرنک آتالری ازله ملک اوچون چغوب یوروب
تابه مادقلاندن صدره شول زماننک پیغمه برینه واردیلر واقعه نی س- وبله دیلر پیغمبر
ایندی بالالر گز نک اوینی تورغان نرسه لری وارایدیم دیدی بلى وار بر کوچک
وات ایلان اوینارلر ایدی دیدی پیغمبر ایندی اول کوچکنی موندہ کینتور گز دیدی
در حال کینتور دیلر پیغمبر کوچکنک ما گلاینہ بوزینی تیکور دیده ایرگه ایت- دی
دارغل بو کوچکنی آلدان بیه رگل او زک آرتوندان فاراب دار قایو بور طقه کر سه
بالا گز شوندہ اولور دیدی کوچک ادرام بولاب باره بارا بالالری اولنور گان اینرنک
ایوینه ینکاچ قابقاسندن کردی توغری بالالر تاشلانغان چو قورغه دارب توفنادی
چو قورنی قاراسه لار بیه اینرنک او غللری او لگان حاللر زن باتور لر و باشه کشی لرنک
بالالری هم کوب ایدی اولنر و چی ایرنی تو توب بیله ب پیغمبر گه اینلن دیلر قیلغان
گناه لرن اثبات ایندیلر پیغمبر بو کمسنه نک جزاسی طونامقبر دیوب طونار غه
و آصار غه امر ایله دی ایرنی طونار غه و عناب قیلور غه کینتور گاج خاتونی دارب ایندی

مین سیدتا اینمه دم بواشدن تو قناغل دیوبیر وقت صارت لک طولودیم ادمی مینم سوزمنی
آلغان بولساڭ ایدی بو حالتن کورمس ایدىڭ دیدی *

(سیکسان ایکنچى حکایه محمد صلی الله علیه وسلم نئچە بعض معجزه سی ییاندە)
جابر بن عبد الله رض عنده دن روایت قىلنىڭدى اینە در كەرسول صلی الله علیه وسلم
ايلە سفرده او لمش ایدىڭ منه بىر آتاتووم وارايدى آطلانۇر ايدىم لىكن آقرن يورر
ايدى توه ايلە رسولزىڭ يانىنە كىل كىمن توه گە دعا قىلدى ايمىدى آطلان دىدى
تهو گە آطلانوب كىنندام شول قىدر آشغۇب كىنندى حتى هر كىنڭ آلدېتە چقىدى رسولز
يىنە اینىدى يا جابر قوه نېڭ يورىدرېنچىك تايدىڭ دىدى دعاڭىز بىر كانىڭ ايوالدى
دىدم دەن اینىدى توه ئىنى مىندا صاتامىسن دىدى بوتىن توه اولە سەدە صاتامايم دىبورگە
او بالىدم بىلى صاتام دىدم مين نە قىدر صوراسام ھمان آرتىر رايدى واينى بىرقە آلتۇنغا
قىدر صورا غل الله تعالى يارلىقاردىدى كىلىشوب توه في آلدە ھەمدىنە گە قايىنقا ئاخە آطلانوب
قايىنورغە امر ايلە دى مدینە گە قايىنقا مەزدن صوڭ بلالغە اينىدى آنجە ويرگل مۇزىكىن
صوڭ قايىنە رب آلغىل توه سەنى كىرو ويرگل دىدى بوايسە فقط بىر تعلیم ايدى *

(سیکسان اوچنچى حکایه خاتون لرنىڭ و فاسزلق لرى ییاندە)
بني اسرائىيلدن برايرنڭ بىك كوركام و ماتور خاتونى او لوب خاتون وفات اينىدى كەن
اير بۈڭىنىڭ عشقى و مەبىتى سببلى هر كون خاتوننىڭ قېرىنە وارب او لىنورور و بىغلار
ايدى بىر كون عيسى عليه السلام قېرىستان دن او توب وارا يىكان من كور ايرنى قىر
يانىنى كوردى ھەمىشە يغلىر ايدى عيسى عليه السلام بۈڭىنىڭدا ئاچقۇن يغلىرسن دىدى
اير حالنى اينە ويردى عيسى عليه السلام اينىدى اگر خاتوننىڭ كورمك تله سىڭ
ترلىدرەيم دىدى اير اينىدى خوش او لور نېچە كۈنلىن بىر و مينم حسرتىم شولىر دىدى
عيسى عليه السلام دعا قىلاب قېرىارلىوب خاتون قېردىن چقىدى ايرسىمۇنوب اى الله نىڭ
پېغمېرى خاتون فەم شوشى در دىدى عيسى عليه السلام اينىدى خاتوننىڭنى ايوشك آلوب
قايىنلىق معىشت قىلىڭىز دىدى اير خاتونى ايلە ايوگە كىنندىلەر مى آز حال احوال
صورا شەقللىرىندا صوڭ اير اينىدى نېچە كۈنلىر حسرت ايلان يغلاپ يوقلامادم بىك
او يقۇم كەنلى دىوب خاتوننىڭ بوتىنە ياتوب يوقلا دى خاتون ايرنى يوقلا توب او لىنورور
ايكان كوركم پادشاھانىڭ او غلى بولدا ان او توب وار بىك كوركام و ماتور ياش بىكت ايدى
خاتون نىڭ موڭارغە كۈٹلى تو شوب اير يىڭ باشنى قىرىدى بىكىت كە كورنىدى يىگت

هم بوخاتون غه عاشف او لوپ او زى ايله برا برا آلوپ كيتدى ايرا ويقو سندن او يغاسه خاتونى يوق تيزلنك ايله يوگروب خاتونى نلڭ آرتوندن وارسە كوردىكم خاتونى پادشاهنىڭ او غلى ايله پرگە وار پادشاهنىڭ او غلىينه ايتدى اي يكت نه ايچون مېنم خاتونمى آلامن و الله بومىنم خاتونم وفات او لامش ايدى عيسى عليه السلام نلڭ دهاس بىراكاتىن دىلدى خاتون ايتدى يالغان سوبلايسن مىن سينىڭ خاتونىڭ توگل پادشاه او غلى نلڭ جاريھسى من دىلدى يىگت هم بوخاتون مىن جاريھم اصلا سينىڭ مقلقى يوق دىلدى شىلاىي فقرىشب تزو رىرا يكان عيسى عليه السلام چۈد كىلدى ايرا ايتدى اي الله نلڭ رسولى خاتونم آزدى مىنى طاشلاپ پادشاه او غلىينه اياردى شوشى خاتون البقى مېنم مل كىمده او لان خاتون بىلورىن دىلدى خاتون ايتدى يوق يوق و الله من آنلۇ خاتونى توگل بىلە كە پادشاه او غلى نلڭ جاريھسى من دىلدى عيسى عليه السلام نلڭ موڭآ آچىدى كىلوب اى يازى خاتون بزو بىرگان نعمتىنى حاضرى ويردىگان ايلى خاتون شول ساعت جان ويردى ايرمونىن صوك خاتون آلماسە آنطايانىب خلقىن آيرلوب وفات او لغانغە چە ياباپانى عبادت قىلدى خاتون لار نلڭ او لگاندىن صوك ترلگانلىرى مونداق و فاصزاولسى او لم آچىسىنى تاتىيمافانلىرى قاچان و فالى وايناخلى او لسون خاتونلره او شانغان كشى لر بوقصە دن عبرت آلسون آلماسە باشنى جفاغە صالحsson

(سكسان دور تىنجى حكايىه يازوغە حقى اظهار يىاننده)

كرد طائفة سندن برآدم زمانى نلڭ اميرينه واردى مذكور امير مونى قبول ايدى بوجلسىنە اولتىرىدى اميرنىڭ يالچىن خىلەتكارلىرى بونلره اىكى توه بالاسى پىشىپ كىنوردىلر قوناق كشى بوايىكى نلڭ برسنى آلدىدە فقرىب كولدى امير ايتدى اي فلان نه ايچون بويىلە كولدىڭ مىكىت نه در دىدى بوا آدم ايتدى مىن يول باصۈچىلردىن من بروقت برصاتوجى آدمىنى باصدق حصاتوجى بىزه نه قىدر يالنى قبول ايتىما يېنچە اولقىرمگە توتوندق شول وقت برصاتوجى طاغ او سىنە ئىكى توه بالاسنى كورب اى تىرە بالالارى شاهد اول لىز بوا آدملىرىنى ظلم ايلە او لىردىلر دىوب توه بالاسنى شاهد ايتىمش ايدى توه بالاسى نلڭ پىشىلە كىلگانلىنى كورگاچ اوڭ كىمسە نلڭ احمد قلغى خاطرمە توشىپ كوللىم دىدى امير آنداق او لسى شاهدلەر شاهدە لرنى ادا قىلدىلر و فاسز ايدىن سەن دىب خىلەتكارلىرى يە امر ايلب باشنى كىسىرىدى *

سکسان ییشنجی حکایه الوغ کشی بارده فکر سزا ش قیلو نک نا چار لفی بیاننده
آرسلان بوری تولکی اوچسی یولداش بولوب آوغه چقدیلار بر ایشاک و بر کجه
بر قویان توتدیلار بر اورنگه کیلوب اولتوردیلار نک آرسلان ایندی بولار فی بولگز پچک
بوله سز دیدی بوری ایندی بـوبیک یـکل و آـنصات اـش مـونـدـه هـبـیـچـ مشـکـلـ بـوقـ
دـبـوبـ اـیـشاـکـ اـولـوغـ کـشـیـ آـرسـلـانـغـهـ کـجـهـ مـیـکـاـ قـوـیـانـ کـچـکـ کـشـیـ تـولـکـیـ گـهـ دـیدـیـ
آـرسـلـانـ مـونـکـ بـوـبـیـلـهـ بـولـونـدـنـ آـچـیـغـ کـیـلـوبـ بـوـرـیـنـیـ صـوـغـوبـ باـشـنـ اوـزـدـیـ تـولـکـیـ گـهـ
ایـنـدـیـ اـیـمـدـیـ سـینـ بـولـبـ وـیرـ دـیدـیـ حـیـلهـ لـیـ تـولـکـیـ اـولـدـهـ سـجـدـهـ قـیـلـکـیـ اـیـ سـلـطـانـمـ
بـولـارـدـنـ اـیـشاـکـ اـیـرـتـهـ آـشـاوـٹـاـ قـوـیـانـ کـیـچـکـیـ آـشـاوـٹـاـ کـجـهـ فـیـ دـخـیـ شـولـ اـیـکـیـ آـرـادـهـ
آـشـارـسـنـ دـیدـیـ آـرسـلـانـ اـینـدـیـ سـنـ بـوـبـیـلـهـ بـیـخـشـ بـولـمـهـ کـنـیـ کـمـدـنـ اوـیرـانـدـکـ
دـیدـیـ تـولـکـیـ اـینـدـیـ سـلـطـانـ بـورـیـ باـشـیـ اوـیرـانـدـیـ دـیدـیـ (ـحـصـهـ) هـرـکـمـ گـهـ الـوغـ
آـدـمـ وـارـدـهـ اوـزـيـنـهـ اوـلـوشـ اـیـسـتـهـ سـهـ وـفـکـرـسـ زـاـیـشـ قـیـلـسـهـ بـورـیـ کـبـکـ اوـلـاـچـقـدـرـ*

(سکسان آلتنجی حکایه غیر یگه زیان قصد قیلوب او زی تو شمک بیاننده)
جانوار لرنک پادشاه و سلطانلاری اولان آرسلانغه بروقت آغزو خسته پیدا اولدقلن
جانوار بـارـجـهـ سـ آـرسـلـانـنـکـ حـالـمـنـیـ بـلـمـهـ گـهـ کـیـلـدـیـلـوـمـگـرـ تـولـکـیـ کـیـلـمـگـانـ اـیـدـیـ بـورـیـ
ایـنـدـیـ اـیـ سـلـطـانـمـ بـارـجـهـ مـزـ کـیـلـدـکـ مـگـرـ تـولـکـیـ کـیـلـمـدـیـ دـیـبـ تـولـکـیـ گـهـ زـیـانـ وـضـرـرـ
کـیـقـرـمـکـنـ قـصـدـ اـینـدـیـ آـرسـلـانـ تـولـکـیـ گـهـ بـیـکـ آـچـیـغـلـانـدـیـ اـیـنـجـیـ کـوـنـ اـولـدـقـلـاـ تـولـگـیـ.
آـرسـلـانـغـهـ کـیـلـدـیـ آـرسـلـانـ اـینـدـیـ اـیـ یـاـوـزـعـنـلـوـقـنـهـ اـیـچـوـنـ مـیـنـمـ حـالـمـنـیـ بـلـوـرـگـهـ کـیـلـمـادـکـ
دـیدـیـ تـولـکـیـ اـینـدـیـ اـیـ سـلـطـانـ بـیـکـ قـاقـیـ آـوـرـدـمـ وـخـسـتـهـ وـارـاـیـدـیـ شـوـگـارـدارـ وـازـلـهـ بـ
بـورـدـبـ قـالـلـمـ دـیدـیـ آـرسـلـانـ اـینـدـیـ آـوـرـوـثـنـهـ وـوـشـچـهـ پـچـکـ درـدـیدـیـ تـولـکـیـ
ایـنـدـیـ سـزـنـکـ آـوـرـوـثـنـهـ بـرـاـبـرـ دـیدـیـ آـرسـلـانـ صـوـٹـ دـارـوـ طـاـپـدـگـزـمـ دـیدـیـ
تـولـکـیـ اـینـدـیـ بـلـیـ طـابـدـمـ بـورـینـکـ آـرـتـ آـیـاغـنـکـ سـکـرـیـ اـیـمـشـ دـیدـیـ آـرسـلـانـ
درـحـالـ بـورـبـنـیـ چـاقـرـتـبـ کـیـتـورـدـیدـهـ آـرـتـ آـیـاغـنـکـ سـکـرـفـ اـوـزـوـبـ آـلـدـیـ بـورـیـ
قـقـرـبـ آـقـصـابـ کـیـنـدـیـ مـونـکـ بـوـبـیـلـهـ جـفـالـانـوـبـ بـارـوـنـ تـولـکـیـ بـرـاـقـدـنـ کـورـبـ آـیـ قـزـلـ
چـیـنـکـ کـیـگـانـ جـانـوـارـنـهـ اـولـدـیـ نـهـ وـارـمـونـلـنـ تـوـبـهـنـ نـمـامـلـفـ قـیـلـمـهـ دـیـوـقـرـدـیـ (ـحـصـهـ)
کـشـ گـهـ ضـرـرـ وـیـهـانـلـفـ قـصـدـقـیـلـوـبـ نـمـامـلـفـ قـیـلـسـاـثـیـاـکـهـ غـیرـیـ بـرـجـهـنـدـنـ زـیـانـ قـصـدـ
قـیـلـسـاـثـ بـورـیـ کـبـیـ ضـرـرـ اوـزـکـهـ قـایـنـاـچـاغـنـدـهـ اـصـلـاـ شـکـ وـشـبـهـ یـوـقـدـرـ*

سـکـسانـ یـدـنـچـیـ حـکـایـهـ شـرـیـحـ توـلـکـیدـنـ حـیـلهـ لـیـهـ لـرـهـ لـکـ دـیـگـنـ سـوـزـنـکـ اـصـلـنـ بـیـانـنـدـهـ
شـرـیـحـ رـحـمـةـ اللـهـ عـلـیـهـ بـرـوـقـتـ صـحـراـدـهـ نـمـازـ اوـقـرـ آـیـکـانـ بـرـ تـولـکـیـ کـیـلـوـبـ شـغـلـاـنـدـرـبـ

نمازینی بوزدوردی ایکی ده اوچله بوزدوردی شریعه موئیلا حیله قوروب بر آغاچنی
قاقدی و کیومنی کیورتب آدم صورتنده یا صاب او زی آرت یا قده قاچوب اول توردی
تولکی دخن کیلوب حیله قیلماغه باشلاغان ایدی شریع آرطیاغنلن صوق دیده اول توردی
سکسان سیکن نچی حکایه الله تعالی نک قضا سینه صبر قیلو نک فایده سی بیاننده
بر این گو آدم بادیه یعنی صحراده اقام ایدوب عمرنی کیچرور ایدی فماز و قنی
اول سه خبر ویره چک بر تهه چی وار ایدی اوغری لاردن صاقلا غوچی بر اتنی وار ایدی
صلارنی وغیری نرسه لرنی یوکلاب یورته چک بر ایشاگی وار ایدی بر کون بو آدم
یقین اورنن تورغوجی بر آدم نک چادر بنه واروب بر آراول تورغان ایدی تهه چکنی تولکی
آشادی اتلک اول دی ایشا کننی آرسلان آشادی دیو خبر ویرد کلرنده یا بیغور ما یوب
صبر ایله دی انشا الله بواسنک آخری خپری اولور دیدی کیچ اول دله اور نینه
قايدوب تنهعلق ایله یو فلا دی هیچ بلا و قضا اولمه دی اما بونک و ارغان کورشی سی نک جمیع
مال و اشیال رنی اوغری لار کیلوب طالاغان لارات و تهه چ وا بشک طاوش ایله کیلیگان لر
ایمیش مونک تهه چ وا بشک اکلری اول مادغی سبیلی قضادن قور تلمش در *

(سیکسان طوقز نچی حکایه خاتون لر نک مکر لری و حیله لری بیاننده)
بنی اسرائیل زماننن بزر زاهد و صوف آدم وار ایدی مونک بیک کورکام و ماتور
خاتونی اولوب بیک عاشق و محبتی هم غیری آدلردن کونلا وچی اولوب هنی بر پرگه چغار
اول سه طشدن بیکله ب کینار ایدی خاتون نغه چقماگه هیچ یول یوق ایدی طوره طور غاج
بو خاتون بر یاش یگت که هو سی تو شوب قاتوش ماغه باشلا دی لکن ایرینک بیکله ب
کینوندن بیک عاجز و چاره سزا دیدی او بیلا دیده بر آچقچ یا صاتندی اول
آچقچنی یگت که ویردی زاهد بیکله ب کینندی ایسه یگت طشدن آچوب کر ایدی اول
زماننده یاوز کشی لرنی بر طاغه ایلتب یمین و آنت ایندر رلر ایدی یالغان آنت
ایتسه هلاک اولور ایدی کونلرده بر کون زاهد خاتون نینه اینندی ای فلانه مین سیننده
بر باشقه حال کوره من طاغه ایلقو ب یمین ایندره من نه اولور دیدی خاتون
ایقدی میننده هیچ باشقه حال یوق اگر تله سلک بر آنت تو گل یوز آنت ایندر گه ممکن لکن
آنط ایندو ایله سینک خاطرک توز الورمو دیدی ایرا بیندی البته توز الور چونکه حلق
ظاهر اولاد دیدی خاتون آنداق اول سه بیک یخشی کوکلک طنج لق طابسون لکن
قاچجان ایندر رسن دیدی زاهد نصیب اول سه ایوته گه وار رمز دیدی خاتون خوش اله اشک

دق او لفاج آنطا اینتو ده ضرر يوق ديدی زاهد بوكون ده چغوب کيندي يگت ايشكى
آچب در حال گردي خاتون يگت که قصه فی سویله دی يگت قایغور ماغه باشلادی خاتون
نه ایچون قایغره سن هیچ قایغورمه مین بويولده بر حيله قورام بلادن وهلاک اولودن
قورتلام دیدی يلت بيدک خوش اولور ايدی نیچوک قورتلانه نه حيله قوراسن دیدی
خاتون ايرتكه سین فلان و قنده فلاں اورندا ايشاگىنى حاضر ايذوب طورغل شوند
مېنەم حيله منى كور ورسن دیدي يگت بيدک خوش دیوب چغوب کيندى ايرته گوهون زاهد
ايندى بوكون طاغغه وارامز حاضرله نگل هيدى خاتون بيدک خوش اوله لكن مين جيماو
بارا آلميم ايشا كىله آطلانوب وارامن دیدي زاهدي يولك ايشاك اوچرار ايلقوجيلر
و ياللانوجيلر اولور دیوب ايودن چغوب کيندىلر خاتون اينكان قابقه دن چقسە لر
كورور لر برى يگت ايشاك ايله تور و رزا هدايندى اى يگت مېنەم خاتونمنى فلان طاغغه
آلوب وارغل اجرنى ويرور من دیدي يگت خوش اوله دیوب خاتوننى ايشاگىنه توتب
منگوردى اوزى برابر قولاب واردی طاغغه يندىلر زاهد ايندى اى يگت ايمدى
خاتونمنى توشور گل دیدي يگت توتب توشور دى خاتون ايشا كىندن توشكانى اوزىنى
اوزى يقدى اشطافى يوق اىكى كوملا كى آچلوب بارچە عورقى كورندى يگت هاي
امق خاتون عورتىڭنى كورمىنىڭ ادب سز اىكىن سن دىب ظاهررا خاتونفنى سو كدى
طاغغه چقد قلۇرنىڭ زاهد خاتوننى آنط ايندره باشلادى مېنەم و عورتمنى سيندىن باشقە
و ايشا كچى يىگىندىن باشقە كشى توتفانى و كورگانى يوق دىب آنط ايندى خاتون نىڭ
بو آنطى راست ايدى هم زاهد عندىن راست ايدى شوندڭ اىچون خاتون غەبرىزىسى دە
او لمادى زاهد خاتون نىڭ حالتىن تىچلاندىق كېن خاتون ايله يگت ده تىچلاندىلر

(طوقسا نىچى حكايه برقىر نىڭ عىيىنلىرى بلوى بىيانىندا)

او تىكى زمان بىرىنچە كىمە كورشىلۇنىدىن پىشىلەمش قوى بىلاس صاتوب آلوب
آشاماغە اولتوردقلەرنىڭ بولارنىڭ مجلس لويىنە برقىر آدم كىلىدى بونلار اى عزتلىۋ آدم
خوش كارڭ دىب مجلس لرينىه اولتوردقلەيلر بىورڭ طعامىدىن ديدىلر زاند بىر لقەمە
آلوب قابقان ايدى كىرو طاشلاپ چغوب كىتمايمە باشلادى مجلس دەگى كىمە لە
ايندىلر اى فلان نه اىچون آشامى سەن طاشلاۋىڭزە سبب نەدر ديدىلر فقىر مىڭىا
برىزىسى معلوم اولدى آغاودن طىە در ديدى بولار سين آشاماز ايسەڭ بىزەم آشامىمىز
دیدىلر زاند تلاسەڭز نەقىلەنگىز ديدى ويرلىنە كىندى بولار هم ايتىنى آشاماغە

چپر کندیلر پشترگان کمسه‌نی چاقراییق نه وار ایکانون ایغور دیوب اتفاق ایدوب
پشرونچی و صاتوچی فی چاقردیلار بولاردن بیلک کوچله ب سورا دقلمزدە پشرونچی
ایندی بواولسگان قوی ایدی طاشلاماغه قزغانوب پشرب صاندم دیدی بس بولار
ایت فی آشاما ینچه ات که طاعلادیلار بر آز مدتتن صوڭ باياوغى قېيرنى ڪورب
سورا دقلمزدە ایچون آشاما دقلمزدە وار دیوب بلدک دیدیلر فېیر ایندی نېچە يلان بیدر و
نۇسخ آشافن تلامیدر ایدی آشاغامن يوق ایدی سزنىڭ طعاملىز نېھوڭ اوڭلۇرۇم نۇسخ
آشافن ئله دى شول سەمبلى سزنىڭ طعاملىزدە الېنە حرام نىسە وار دىب آشاما ھە دیدی

(توقسان بىر نىچى حكايىه اهل بولغانغە اىزگولك قىلو بىانىنده)

اینگو ويخشى لردن برا آدم آوغە چقوب وار رايكان يولىدە برىيلانغە اوچرادى يلان
تلگە كىلوب اى فلان مىنى صاقلا دشمانم او لىتورىمكە كىلە در ديدى برا آدم بىلاننى كىومى
ايلان قاپلاب ياشرمىنى قىدىقىلىدى ايسە يلان سىن آلاى ياشرەتكا يالە مىنى قورتولىدرە
آلماز سەن بلەكە اينگولك قىلایم و معروف ايناييم دىسلىڭ مىنى آغزۇ كەرنىڭ ھېلى
ايىر سىننى آغزۇمە كەرتورگە قورقامن هلاك ايدەرسىن ديدى ضرور وزيان اينديم
دىب آنط وعهد ايندی بواير آغزىنى آچغان ايدى يلان كىرىدى شول آزادە براير
يۈگىر كىلىدى موندى يلان قايدى كوردىمى ديدى يلان يوتقان آدم يوق كورمه دم
يولقىمادم ديدى و بويالغان سوزىنە ڪفارت بولسون ایچون يوزمرتبە استغفار الله
دیدى يلان آرتۇندىن كىلىمگان ايىركىنلىكىن صوڭ برا آدم يلانغە ايندی ايمىدى
دشمازڭ كىنلىقى قورتىلەڭ اچمە ياتە چىقل ديدى يلان ايندی اى فلان مىن چقارە
كرىمامى ايىكى نىڭ برسون اختىيار ايت يوره كىنلىقى هلاك قىلامى ياكە قىلىنى هلاك
ايداممى ايرايندى سېھان الله و عده ئانطڭ قايدە يلان ايندی مىن سىنلىن اھەف
كىشىنى كورمه دم آناتك آدم گە قىلغان اشنى او نو تىلگەن آنى جىنلىن چقاروچى مىن
ايدم مىلما اينگولك قىلىرگە سېئىتا كم قوشى نە ایچون اۆلدە او بىلامە دەڭ اير
ايندی ايمىدى مىنى او لىقرەسەن برا آزمەلت و ير طاغفة وارب و فاتحە او رۇن حاضر
ايدەيم دیوب طاغفة وارب دعا قىلما گە باشلاپ (بالطيف الطف بى بلطفك الخف
بالطيف ياقدىر اسالڭ بالقدرة النى استويت بىها على العرش فلم يعلم العرش اين
مسنقرىڭ ياخكىم ياعلىم ياخلى ياعظيم ياخى يالله الله ما كېيىمنى هذه الحبة) دىو
دعاه قىلدا شول ساعت براير نىڭ فارشىسىنى برا آدم توغرى كىلوب بى يافراق ويروب

شوشی فی یوتقل دیدی بوایر یافراقنى یوتقان ایدی ایچنده گن یلان پارچه پارچه
اولوب واتلوب تو شدای یافراق ویرگان کمسه گه ایندی ای الوغ این گوشی سین کم
سین نیندای کش سن اول ایندی سین الله تبارک و تعالی گه دعا قیلد قنده بارچه کوک
اهلى قز غاشوب یغلاشدیلر شول وقت الله تبارک و تعالی میگاجنت که وارغل طوبی
یغاجندن بر یافراق آلوب دعا قیلغل بوقلغه ایلتوپ ویرگل شول یافراقنى آشاسوندہ
یلان نلک جفاسنلن دیلی شول سبیل من مین سیلکا کیلدم او زم معروف
اصلی فرشته مین همان این گولک معروف قیلغل این گولک قیلنه مش کممه قصری
بلمسده الله تعالی بدور اجوی یوغالماس دیدی *

(طو قسان ایکنچی حکایه موسی علیه السلام زمانده اولغان حادر)

موسی علیه السلام زمانده برایر خلقنی تیکرہ مینه جیوب موسی علیه السلام فلان
ایندی فلان ایندی دیب حدیث روایت قیلوب خلقنی بخشی کورنوب یالغاناق ایله
کدن کچرور ایدی کونلارده برکون موسی السلام گه برایر کیلدی قاره
یب ایله بر دوگفر یناکله گان ایدی موسی علیه السلام گه ایندی ای الله نلک رسولی
فلان کمسننے فی بیله من سن دیدی موسی علیه السلام ایشلوب بله من دیدی ایر ایندی
شول دین ایشلب بلگان ایر شوش دوگفر دیدی موسی علیه السلام موندن عجب که
قالوب الله تبارک و تعالی گه دعا قیلوب ای رب موندنه وارنه اولدی بلگور دیدی الله
تبارک و تعالی ایندی بو کممه دنیان دین ایله اشایدر ایدی شونلک ایچون دوگفر
صورتینه کرتد ک دیدی دین اول ماغان نرسه فی دین ایتوب کورساتندی پیغ، بردن صادر
اول ماغاننی حدیث دیوب کورساتوب خلقنی یالغان لادی دیکان معنی دهدر *

(۹۳ حکایه الله تعالی نلک مخلوق لرینه اعتراض قیلو نلک ناچار لغی بیاننده)
برایر کوبه له کنی کوروب ایندی الله تعالی مونی یو قغه یاراقان موندنه هیچ فایله یو ق
دیدی کونلارده برکون بو کممه گه جراحت پیدا اولیوب طبیب لر دوا قیلوب هیچ
توزه ته آلمادیلر خن توز المس اولور دیو هکم قیلدیلر برکون جفالانوب یاتور ایکان
اور امده بو کممه نلک طاوشنی ایشلوب شول کممه فی کتو رکز مینم جراحتمنی باقسون
دیدی ذ قدر طبیب لر قاراب فایله اول ماغاچ آندای طبیب غیر حاذق دن چنک فایله
اولور دیدیلر البته حاضر ایده سز کرسون دیدی مذکور کممه کرب مونلک
مراحتن قارادیده فلان تورلی کوبه له کنی کتو رکز دواسی شول در دیدی مجلس ده

اولان خلقان کولاهه باشلاديلر آور وهم او زينگ حالنى آڭلاپ حاضر ايىدىز
موندە حكىمت واردىدى كوبىلك حاضر ايىدىلىكىن مذكور كىمسىه كوبىلكنى يانىرىپ
كولنى جراحت كە صالحان ايىدى درحال توزەلدى آغرو كىمسىه حاضر اولانلاردا يىتدى
بىلەزلىرى مىن فلان وقتان الله تعالى بوكوبىلكنى پوشقە ياراتقان ديواعتراض قىلماش
ايىدم وحالنکە الله تعالى نىڭ هر مخلوقنىڭ ئايدىه وارايىمش شۇنى مىڭابىلگوردى مىيىم كېنى
الله تعالى نىڭ ايشلىرىنە هيچ وقت اعتراض قىلماڭلار دىدى *

(توقسان دورئىچى حكايىه رزقىدە الله تعالى گە توكل قىلو يىانىنده)
اشعر قبىلە سىدىن ابو موسى وابو مالك وابو عامر بولىرىن باشقە بىر آز كىمسىه رسولز
صلى الله عليه وسلم گە كورشمك اىچون يمن دن مەدینە گە وارماغانچىدىلىرىلە بولىن كارلىرى
ايكان آزقە بىك آبىزادىلىرى مەدینە گە يقىين كابىكارنىدە رزق صورامق اىچون
بىر كىمسىھنى رسول عليه السلام گە يېرىدىلىرى بىر كىمسىه دارب يىتھە ايشلىرى كىم رسولز (دما
من دا بە ئا لەلى الله رزقاھا) آية كەرىيە سىنى او قورايىمش هيچ مخلوقدىن بولىدى بولىدى ايسە
رزق الله تعالى او زرە در دېگان معنادە در بىس بىر كىمسىھ بىزم رزقىز الله تعالى دە ئايمش
صوراب يورمهڭىز خطا ايكان ديوب كىۋە ما يېچە اىبىدە شلىرى يانىنە واردىدىه شادلىق
اولسون سزە سوچلى خېر كەدى دېمىي اىبىدە شلىرى رسولز صلى الله عليه وسلم بىزە
طعام يېرىدىرى گە وعده اينكان ايكان ديوب سوندىلىرى شول ساعت بولىنىڭ جىلىسىنە بىرەر
طبق توتقان اىكى اىبر كلوب طبق لەرقى بولوغە ويردىلىرى طبق اچىن پىشىلگان اىت و كۈچ
دار ايىدى آج كىمسىلر آشاب آشاب طويىدىلىر قالغانلىنى رسولزە وېرورمز ديوب
بىر بىر كىنوردىلىر رسولز صلى الله عليه وسلم گە كورشور گە كىرد كىرنىدە يا رسول الله
بىردىكىن ئايدى طعام بىك لەتلى او لەدى مۇنۇڭ كېنى لەتلى طعام آشاغانمىز يېرقى ايىدى
دېيدىلىر رسولز صلى الله عليه وسلم مىن سزە طعام يېرىگانم بىق دىدى آزق صورامق
يا كېڭىغان كىشى من رسول الله ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە
رسولز صلى الله عليه وسلم ايندى او لە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە ئەھەھە
سزە ئەھەھە
بىد

اد (توقسان بشىچى حكايىه حجا اسىلى احمق نىڭ فعل لرى يىانىنده)
جە حجا اسىلى بىرا حمق كىمسىه واردىدى بوازىندا اول كىمسىھ نىڭ احمق لەقلرىنىڭ بعضىلىرىنى
ذىرى ايدىلور بىر كون حجا قرغە چىقۇپ يېرىنى قازرا ايكان بىر اىبر اوچراب اى فلان فى نىرسە

از لیسن نه چون قازیسن دیدی هجا آفه کومگان ایدم شونی قازیم لسکن اور فنی
بو غالتندم تابمیم دیدی بو کمسه آفه گنی قویغان و قنده علامت قویغان ایدگمی
دیدی هجا بلی علامت قویغان ایدم او سندمه کوله گله ب تورغان بولوط بارا دیدی دیدی
صورغان کمسه کولوب یولینه کیدلی بر کون هجا ایودن چسنه کور رکم او رامن بر میت
باتور بو میت فی کرتوب اوزلرینگ قیولرینه صالحی آناسی مونی کورب قیودن
مینه چقارتوب دفن ایلدی موندین صوک هجهازگ آناسی بر تکه فی اول تور دیده میت او زینه
قیوغه صالحی میت زگ قره اشتری کوفه نگ اورامنده ازله ب یور ایکان هجا
بولرغه او چراب سرنگ از لاد کلز میت بزم قیومزده دیوب اوزلری زگ ایولرینه
کینتوردی میت فی چقارماگ هجانی قیوغه تو شردیلر قیوغه تو شکاج هجاتقدی ای فلاندر
سرنگ میت گزلاچ موگزی وارا دیدیمو دیدی مینه گزلاچ قرداشلری کولشووب کیدرو
کینتیلر بر کون ابو مسلم الحولانی حضرتیلری یقطین اسلامی کمسه فی یوب جهانی
ایوینه چاقردنی حجا یقطین ایله ابو مسلم الحولانی زگ ایوینه کردیلر ایوده ابو مسلم دن
با شقه کش یوق ایلدی هجـا ایندی ای یقطین سرنگ قایوگز ابو مسلم
الحولانی بر له در دیدی *

(طقسان آلتچی حکایه آرسلان ایله آیو نگ قیوده اولدقلری بیاننده)

بر آدم آرسلان دن ڈاچوب وار رایکان ناگاه بر قیوغه تو شدی آرسلان مونگ آردندان
دارب دخی تو شدی بولردن مقدم قیوغه بر آیو تو شمش ایکان آرسلان آیو غه ایندی
ای قرداشم سین موندہ کوبدانم دیدی آیوا یندی کوب کوب کوندن بیرو یاته
من لکن آچلک ایله او لمک درجه سینه کلام دیدی آرسلان ایندی آچلک اول سه یانه مزده
اولغان آدمنی آشای مز آچلک کینت دیدی آیوا یندی ای سلطان بزرل بو آدمنی
آشاف ایله درست بر مرتبه طویار مزا یکنچ مرتبه دخن آچلک کیلور آن زه قیلور مز
پزه بو مصلحت دگل بلکه بز بو آدمگه زیان و ضرر این ماسکه یمین و آنطا اینایک بزنی
موندان قورقاره چقار مقغه جهد قیلسون آدم بالاس حیله گه بزدن آرتق بوله هر
نیچلک بز نگ چقام ام زایچون بر حیله تابار دیدی بس قیودا ق آدم حیله قورب او زی
چقدی آندین صوک با چچ کبی بر فرسه یاصاب قیوغه قدر تو شرب آرسلان ایله
ایونی دخی چقاردی آیونگ تدبیری آرسلان دان آرتفرار ایمش *

(طوقسان یدنچی حکایه دخی آرسلان ایله آیو بیاننده)

بر قاریداغی کبی بر آدم آرسلان دان قاچوب باروب بر آغاج باشینه مندی بوقاری
قاراسه بر آیوب و قاقنه او لئوروب يمشلر تی آشار ایدی آرسلان کیلوپ ینوب آغاج
توبینه یاتندی بو آدم نلک تو شما کنی کو قارا ایدی بو آدم آبوجه دخی قاراسه کور رکم
آیوب ابار ماغی ایله اشارت ایدوب بار ماغنی آوزینه طغار ایدی مقصودی پوا یرنلک تیک
او لئور ماشی واوزی نلک بالالغنه بلگور ماسز لگنی اشارت ایمیش بو آدم بیک آبترا دادی
نه قیلاور غه بل مادی توبه ن تو شمه آرسلان بر قاریغه منسنه آیو ایدی اخیرده او بیلا ب
بیلنگی پچاق ایله آیو او لئور خان بو تاقنی آقر نغنه کیسمایه باشلا دی کیسه طور غاج
بز تاقنی او زدی آیوب غلوب تو شکان ایدی آرسلان آیونلک او سینه منوب جراحتله دی
آشاب طو میدیل بو ایرگه التفات ایندما یوب یوانینه کیتندی بو آدم ایکسن دن
قورتلوب راحتنه او لدی .

(۹۸ نچی حکایه الله تعالی نلک نعمتنده صارا ننق قیلو نلک ناچار لفی بیاننده)
زمان او لده بای و ماللی بر آدم دار ایدی بر کون طاوق پشتربوب وباشقه نعمت لر
حاضر له توب آشاماغه او لئور میش ایکان بر فقیر کیلدی پوبای فقیرگه التفات قیلاماق هیچ
فرسه و پرماینچه بوش بیده ردی کون لردہ بر کون : بو کمسه نلک خاتونی ایله آراس بوزاشوب
خاتوننی طلاق قیلب خاتونی ایکنچی ایرگه واردی بوبای نلک خاتونی کیتند کی کبی
ماللاری دخی بتمیه باشلا ب طلاق هنی فقیر و مسکین او لوب سائل لک قیلاماغه باشلا دی
سائل لک قیلب بور دکنل بر بور طفه کرسه کور رکم او زینلک خاتونی ایکنچی ایری
ایله طاوق لر وباشقه نعمتلر آشاب او لئور خاتون ایری ایندی ای فلا فه شول
سائل که طاوق ایندین وغیری نعمتلر دن و بیرگل آشامون ورزق لانسون دیدی
خاتون بوایرگه کوب نعمتلر دن ویرگل ایلده کی ایری او لدی
بلدی سائل کیتند کمند صولک خاتون قصه نی ایرینه سویله دی ایری ایندی ای خاتون
سر نلک طاوق لر و نعمتلر آشاب او لئور دهکنر وقتنه واروب بوش کیتکان فقیر مین
ایدم الله تبارک و تعالی آنلک نعمت لرنی بارچه سون میدا و بیرگان ایمیش دیدی *

(طوقسان طوقز نچی حکایه هر کشی نلک اصلینه قایتو وی بیاننده)
بر عرب سفرگه چه درب دار ورده کیچنلک قاران غولق قاطی او لفاج بولده بر چاتر رغه واردی
چانور ایاسی نلک خاتونی بو عرب بنی کوروب سین نیندای کشی سن دیدی عرب قوناق

کش من دیدی خاتون بوگا آچیغلانوب قوناق بزم ایله نه قیلسون صمرا بیک کیلک
 بور ور دیدی بگدای تارتی اون یاصاب ایکمک پشرب آشاماغه اولتوردی قوناقه هیچ
 نرسه و یومادی شول وقت خاتوننگ ایری قاینوب کردی قولنده صاوت ایله سوتی
 وار ایدی عربنی کور دیده سین نیندای کشی دیدی عرب قوناق من دیدی ایر
 مرhaba خوش کلدنگز النفاتنگزه رحمت الله راضی اولسون دیوب قولندا غی سوتدن
 موگارغه اجردی شاید بوخاتون سیلکا هیچ نرسه ویرمگاندر دیدی خاتوننگ قاتینه
 آچیغلانوب کردی او زنگ آشی سن قوناقه نه اوچون آشاتمادگ دیدی خاتون مین
 آنی نه ایچون آشاتیم میند نه حقی دار والله هیچ نرسه ویرمام دیدی بولار آراسند
 نزان چغوب ایرخاتوننگ باشنی صوغب یار دی طشقه بیوگرب چغوب قوناقنگ توه سنی
 بیغب صویل دیدا اوت یاغوب پش ردی او زیده آشادی قوناقه هم آشاتدی وایندی
 و الله میلکا کیلگان قوناق آچ او لماز دیدی ایرته گوسون بر توه قوتوب کینوردی فارارغه
 او بالورلک بیک کور کام و سیمز ایدی قوناقه ایندی صویلغان توه کا ایچون بو توه فی
 سیلکا ویردم ز نهار راضی او لغل دیدی قالغان ایت لردن کرب ایت ویروب ایکمک
 و باشقه نعمت لر ویرب قوناقنی او زاتدی مرhabا کلکنگز موندان یور بیه چک او لسکن
 همیشه رحیم اینگز دیدی عرب موندان او توب وار رده کیچ یقین او لغاج دخی بر
 چادرغه واردی چادر ایاسینگ خاتونی مونی کوروب من نیندای کشی دیدی بو عرب
 قوناق من دیدی خاتون خوش کلدنگز مرhaba کلدنگز النفاتنگزه رحمت بیوگز
 او لتوردی گز دیدی هم تیز لک ایله آشغوب آشغوب ایکمکلر پشرب سودلر ایله کتور دی
 هم طاوق ایندلری پش رو ب کینوردی ای قوناق بار نهمه زن قبول اینب آشا گز
 بو تهن نعمه مز بوق معذور مز دیدی بو قوناق نعمت که غرق بولوب آشاب اولتورد
 ایکان خاتون نگ ایری قاینوب کردی عربکه سین کم نیندای کشی سن دیدی عرب
 قوناق من دیدی ایر قوناق موندان نه قیلسون بزده نیندای حق وار دیب غیر قله نوب
 خاتونی قاتینه کردیلن قایامینم طعام دیدی خاتون قوناقه آشاتدم دیدی ایر مینم
 طعام منی نه ایچون کشیله ویره سن دیب بولار آسنده نزان چغوب ایرخاتوننگ
 باشنی صوغوب یار دی ایر قوناق یانینه کیلسه قوناق کولوب اولتورد ایدی ایر ای فلان
 نه ایچون کوله سن دیدی عرب او تکان کونده لی واقعه فی سویله دیل بوایکی اشن
 عجب لنوب کوله من دیدی ایر ایندی کیچده او لغان چادر نگ صاحبی نگ خاتونی مینم

سفرداشم مینم خاتونم آنلش قرداشی دیدی عرب موندان عجب لنب صاران نسل صاران اوله
ایکان یومارد نسل بومارداوله ایکان هرشی اصلینه قاینادیگان سوزدرست ایکان دیدی

(یوز نچی حکایه بعضی ایدگو آدم لر نلث مذاقلبری بیاننده)

شیبان رضی الله عنہ فی بر وقت ده آرسلان و قابلان کبی بر تقوچی جنوارلر آرسینه
صالدیلر مقصودلری مونلش هلاک بولماسی ایدی جنوارلر مونلش بانینه کیلدیلر
ایمناب ایسفاب کیتندیلر هیچ زیان اینمه دیلر موندین صولٹ شیباندان صورا دیلر
جنوارلر آراسنل نه قیلوب ونه ایتنوب اولنوردلک دیدیلر شیبان هیچ ش اینمادم مگر
مال لرنلش بر تقوچی حیوانلر لش سوئلری حقنک او لغان سوزلرن او بلاب اولنور دم
دیدی امام شافعی ایله احمد بن حنبل حضرتاری و ارلر ایکان بوللک حضرت شیبان
نویلر کوتوب کتوچیلک قیلوب یور گانون کور دیلر حضرت احمد ایندی بو کشینلش
بانینه وارامز مسنه لر صورا میز دیدی امام شافعی صورا میز دیسنه ده احمد بن
حنبل حضرتاری وارب ای شیخ نه دیه من شول من حقنک که ایکی رکعت نماز او قودی
ورت سجله سنن ده يالغوشی شیبان ایندی او زنلش منه بکزه بفاغی صورا پیز
زم منه بکزه ایندی دیدی حضرت احمد عجمـا بولار ایکی منه بکی دیدی البـه
یکی منه بک در دیدی حضرت احمد آنداق او لسه هر ایکسنهن خبر و پر گل دیدی
حضرت شیبان جواب ویرب ایندی سـنـلـشـ منـهـ بـکـزـهـ اـیـکـیـ رـکـعـتـ نـمـازـ اوـقـورـ
سـجـدـهـ سـهـوـ قـیـلـوـرـ بـزـمـ منـهـ بـکـزـهـ بـوـ اـشـنـیـ اـیـکـنـچـیـ مرـتبـهـ قـیـلـمـاـسـ وـنـ اوـچـونـ
نـسـنـیـ شـلـانـهـ لـمـکـ دـیدـیـ اـحـمـدـ بـنـ حـنـبـلـ حـضـرـتـارـیـ دـفـنـ بـرـ کـمـسـهـ لـنـلـشـ قـرـقـ قـوـیـ بـولـسـهـ
رـیـلـ مـدـتـ طـلـغـانـ بـولـسـهـ بـوـ کـشـیـ کـهـ نـهـ وـاجـبـ دـرـ دـیدـیـ حـضـرـتـ شـیـبـانـ اـینـدـیـ سـنـلـشـ
هـبـکـزـهـ بـرـ قـوـیـ بـزـمـ منـهـ بـکـزـهـ بـارـچـهـ سـنـیـ وـیرـمـکـ دـیدـیـ اـحـمـدـ بـنـ حـنـبـلـ
نـدـانـ عـجـبـ کـهـ قـالـدـیـ هـنـیـ هـوـشـ کـیـنـهـ گـهـ یـقـینـ اوـلـدـیـ حـضـرـتـ شـیـبـانـلـشـ کـرامـتـ
فارـقـ عـادـتـ اـشـلـرـیـ کـوـبـدـرـهـ بـیـشـهـ اوـقـیـ طـورـگـانـ دـعـاسـ اوـشـبـودـ (ـیـاـوـدـوـدـ یـاـوـدـوـدـ)
ذـاـ عـرـشـ الـمـجـيدـ یـاـمـبـدـیـ یـاـمـعـیدـ یـاـفـعـالـ لـماـ یـرـیدـ اـسـالـکـ بـعـزـکـ الـنـدـیـ لـاـیـرـامـ
ملـکـ الـنـدـیـ لـاـیـزـوـلـ وـبـنـورـ وـجـهـکـ الـنـدـیـ مـلـاـرـکـانـ عـرـشـ وـبـقـدـرـتـکـ الـنـدـیـ قـدـرـتـ

* اعلی خلقک ان تکفینی شر ظالمین اجمعین

لـیـادـنـ وـکـرامـتـ اـیـهـ سـنـنـ عـبـدـالـلـهـ القـشـبـرـیـ حـضـرـتـارـیـ اـینـدـیـ بـوـٹـاـ هـمـ
وـارـلـرـ مـوـنـسـلـوـرـ وـهـیـچـ زـیـانـ قـصـدـ قـیـلـمـاـزـلـرـ اـیدـیـ هـنـیـ جـنـوارـلـرـ اـیـچـونـ بـرـ اـیـوـ

با صاب قویم ش ایدی جنوار لر کیلوب آشاب داجب گینار لر ایدی *

(یوز بز پچی حکایه بعضی کمه له اه الله تعالی نک فضلی و احسانی یا ننده)

عبدالله بن جدعان اول عمرنکه فقیر هم بیک توفیق سر و جنایت اید و چی ایدی
حتی آناسی آناسی و قبیله لری قبول اینما بیب قرار دیلر مذکور ارضی تو گلمز
دیب آنت ایندیلر بس عبد الله مکه دن چسب کیندی نه قیلو رغه بلمه دی حق او لمنی
آرزو قیلما غه باشلا دی مکه دن چسب طاغ آراسن دن و اور ایکان بر طاشن تیشك
کور دی مذکور تیشك که وارب کردی مونده بیلان لر اولوب چافار لر ده اوله ر من
جفادن قور تلور من دیدی تیشك نک اچنه رک بر بیلان کور دی که کوز لری او د
که بیانار وشم کمی با قتو رتور ایدی بیلان نی کور گاج قور قب آرتنه رق چیکل دی
قارشی وارب قاراسه آلتون دن یا همالغان صورت ایم ش کوز لری با قوت دن ایدی
موندان او زب وارسه برایو کور دی ایونک اچنه کرسه اچنه الوغ آدم صورت لری
یاتور ایدی هر قایوسینک باش طوفر و سفله بر طاقته اولوب نیندی گشی
وقابو وقت وفات او لفان لقلری باز لش که جر هم قبیله سدن او لغان پادشاه و کشی
لر ایم ش ایونک اور تاسن ده او بیل لگان نرسه کور دی آلتون کمش لؤلؤ زبر جد
و آلار دن با شهه اصل ذات لر ایدی عبد الله بن جدعان بیلان کوشی و اندی کوز لوند ه کی
گوهر نی آلدی و کرک قدر آلتون کمش آلدی ایونی بیکله ب سلامت قویب
مکه گه قایندی بیک بای او لدی مکه ده آنک کمی بای او لمدی آناسینه و آناسینه هم
کوب آلتون واصل طاشر و بیدی قرداش قبیله لرینه هم کوب احسان قیلدی
فقیر لرنی و مسکین لرنی رعایه قیلوب طعام لفدرر و کیوم لر و بیرون بول دی و الماصل
با لار دان و این گولر دن اولوب عمرنی را هنلک ایله کیچه ردی *

(یوز ایکنچی حکایه عبدالمالک بن مر و انک عرب بکه محبتی یا ننده)

تابعین دن زهری رحمة الله عليه بنی امیه دن بشنچی خلیفه عبدالمالک بن مر و انغه
کرد کنده عبدالمالک ایندی یا زهری قایدان کلذک زهری مکه دن کلام دیدی
مکه ده کم فالدی که مکه اهلینه سید لک یعنی ادب و علم او گرهه و خطبه لر او قیدر زهری
عطای بن ابی رباح دیدی عبدالمالک عطا بن ابی رباح عرب دنی یا که موالي دین
یعنی عجم و قرک غلغلن دن دیدی زهری موالي دین دیدی عبدالمالک ایندی موالي دین
بولغان کشی عرب لر گه پچک سپد لک قبیله در زهری ایندی دیانتی و علمی و امین لگی

سپهی دیدی عبدالملک دیانتلی و امینلی آدم البتنه سیدلک قیلورغه تیش دیدی
 عبدالملک ینه اهلینه کم سیدلک قیله در دیدی زهری طاوس بن کیسان دیدی
 عبدالملک عرب‌دانمی موالی‌دنمی دیدی حضرت زهری موالی‌دن دیدی عبدالملک
 صر اهلینه کم سیدلک قیله در دیدی زهری یزید بن ابی هبیب دیدی عبدالملک
 عرب‌دانمی موالی‌دنمی دیدی زهری بلی موالی‌دن دیدی عبدالملک ینه اهل
 شام‌غه کم سیدلک قیله در دیدی زهری مکحول الدمشقی دیدی عبدالملک
 عرب‌دانمی موالی‌دنمی دیدی زهری م-والی‌دن دیدی عبدالملک ینه
 جزیره اهلینه کم سیدلک خواجه‌له قیله در دیدی زهری میمون بن مهران
 دیدی عرب‌دانمی موالی‌دنمی زهری موالی‌دن دیدی عبدالملک ینه خراسان‌اهلینه
 کم سیدلک قیله در دیدی زهری ضحاک بن مراهم دیدی عرب‌دانمی موالی‌دنمی
 دیدی زهری موالی‌دن دیدی عبدالملک بصره اهلینه کم سیدلک قیله در دیدی
 زهری حسن بن ابی‌الحسن دیدی عرب‌دانمی موالی‌دنمی زهری موالی‌دن دیدی
 عبدالملک ینه کوفه اهلینه کم سیدلک قیله در دیدی زهری ابراهیم‌النخعی دیدی
 عرب‌دانمی موالی‌دنمی دیدی زهری عرب‌دانمی دیدی س-عهد‌الملک‌ایتدی یازه‌ری
 مونیله عرب دیده‌سلک هلاکات در جه‌سینه کامش ایدم بونی عرب دیده کلث ایله
 حضرت و فایغودن قوت‌لدم یازه‌ری بونیندای اش که عرب اهلینه موالی سیدلک
 قیلوب منبراره منب خطبه‌لر اوق‌لار عرب‌لر آلارزک آستنده جمادکیں او ترور‌لر
 دیدی زهری ایتدی ای امیر‌المؤمنین بوایسه موالی‌نلک باب عام‌ده اجتمه‌داراند
 والله تعالی‌نلک اموزنده و دیننده مقید اول‌مالارندندر که الله تعالی‌ امرلرنی توئارسه
 سید توئماز ایسه سید و خواجه دگل در دیدی *

(یو ز او چنچی حکایه بعض ایزگو کمه نلک دعا‌سینک قبول بولوی‌بیاننده)
 خراسان شاه‌لارندن یعقوب اسلامی شاهجه آورو و خسته پیدا اول‌قده دواستن
 طبیب‌لر عاجز و حیران او مدیلر که خبر ویردیلر بونده بر ایزگو کمه وارکه اسمی
 سهل‌ون عبد‌الله در دعا‌سی هر وقت مقبول در حاضر ایدن دعا آلسائک‌چک او لور
 دیدیلر امیر‌حاضر ایدگز خوش اول‌لور دیدی حضرت سهل‌نی در حال کنوردیلار
 امیر‌ایتدی مینم آغروم بتنماسنی و سلامت اول‌ماقنى الله تعالی‌دن صوراً غل و دعا‌قیلعل
 دیدی سهل‌ایتدی پچک دعا‌قیلایم سین ظالم کش سلامت‌لذک ایسه خلق‌غه ظالم و جفا

اینه سن دیدی امیر بارچه اشندن توبه قیلوب هیچ ظلم اینتمام حبس ده اولانلر زن
 بارچه سون خلاص ایده رمن خلق آراسنده عدل حکم ایده رمن دیدی حضرت سهل
 دعا قیلما یه باشلاب (الاهم كما ارینه ذل المعصية فاره عن الطاعة و فرج عنه ما يضره)
 دیدی امیر ترلدى سلام مذلتندی سهل گه عندرلر قیلوب کوب مال و پرمگه قصد قیلدی
 سهل میکاه ال حاجت دگل دیوب هیچ آلمایوب شهر ینه کیندی یولده و ار ایکان کور گان
 کمه امراهی سهل امیر نک مالن آلسک نه اولا ایدی کپره کمه فقیرلر له و پرور
 ایدک دیدیلر شول کمه لرنک آیاق آسنلارندی یاتقان واق طاش لاره سهل قاراغان
 ایدی بارچه سی جوهر او لدیلر سهل پوجوهردن نه قدر تله سکز آلئز مونک کبی
 عزت و پرلگان کش امیر نک مالن نه ایچون آلسون دیدی بارچه سی یا ولی الله عفو
 قیل دیوب عفوا و تندیلر *

(یوز دور تپی حکایه شیخ عیسی نک صفتلری یاننده)

شیخ عیسی یولدن و ار رده بر یاوز خاتون غه او چراب ای فلانه مین بو کیچ سیکلادار
 من دیدی خاتون موندن بیلک شادا ولوب کینتوب تو زانوب او لنر و رایکن پسیع دن
 صولک شیخ کلدى مونک ایوب نه کرب ایکی رکعت نماز او قودیله چغوب کیندی ان شاء
 الله مقصودی حاصل او لور دیدی شول ساعت خاتون تنره مگه باشلاب شیخ نک آرتندن
 بو گرب چقدی یا شیخ مین بارچه اشلر مدن قایقدام توبه قیلدم دیدی شیخ عیسی
 بو خاتون نه توبه قیلدردی بر فقیر آدم گه خاتون لقغه و پردی طوی قیلد قکرده تورلی
 نعمت لر حاضر قیلما گز فقط بتارلک آش بولسه یارار دیدی شیخ عیسی نک قیلغان
 اش امیر گه یند کده امیر آچیغلاندی چونکه بو خاتون ایله دوست ایدی شیخ نه
 خور لاون قصد قیلوب ایکی شبشه آراق یبه ردی ایلنکان کش سینه ایندی شیخ عیسی گه
 من آنک قیلغان ایشندن بیلک راضی او لمم بو ایکی طعام ایله خوشاننسون دیوب ایت
 دیدی مذکور کمه شیشالرنی شیخ غه و پردی شیخ ایندی صوکغه راق قالغان سن
 مجلسمه اوزغان ایدی دیبی شیشالرنک ایکسنده توکدی بر سینه پال بو سینه مای
 صالحوب قاتشد ردی ای فلان او لنر آشایق دیب امیر نک کش سی ایله برگه آشادیلر
 مذکور آدم قایق شیخ عیسی نک سوز لری و قیلغان اشارندن خبر و پردی عمر مده
 کورمه گان طعام آشاتدی غایت لنتلی دیوب امیر دفی بونی کور مک ایچون شیخ
 عیسی نک مجلس سینه کلوب مذکور طعام منی آشاد قنده شیخ غه تسليم او لوب عندرلر قیلوب

یاوز لاق لر ندن قایقوب یخشی لر دن اولدی بولار بار چه سی شیخ نلث بر کاتنده ایدی *

(یوز بشنچی حکایه دولت و بایلق نلث کیتوی بیاننده)

محمد بن عبد الرحمن دن حکایه قیلنگیکه اینده در قربان عیدی کوننده آفام بانینه کرمش
ایدوم کوردم که بر ناچار کیمی فقیره غاتون او لتره در آنام میکا ایندی بو خاقونی
تازور موسن دیدی یوق تازوما یوم دیدم آنام ایندی بو ایسه هارون الرشید نلث بتون
دنیاغه بایلق ایله مشهور اولغان وزیر جعفر البرمکی نلث آناسی عنایه در دیدی
اول ایکان بسلگاچ الوغاب سلام و پردم هالنی صوردم حرمته دم وا یقدم که ای عنایه او تکان
اشلوکدن میکا خبر و پرگل دیدم عنایه بن سیکا حالمدن برسنی ذکر قیلايم که عقل
ایاسی عبرت آلور بای و مرتبه لی و قدمده شوشی نلث کبی بر عید کونی اولدی شول
کون مینم سرایمده حاضره نگان نعمت و کیم لردن با شقه دورت یوز خدمتکار تیکرمه
 قول فاشرب طرور لرا ایدی حاضر نده شول قدر محتاج او لدم که او سنه طون تگب
کیمک ایچون ایکی قوی تیرسی صورا مخه کلام دیدی عنایه و فی سویلک کنلدن صکره
غایت قزغاندن بیش یوز در هم آچه و پردم هر وقت کیلوب یور دیدم هم وفات اولغان زنده چه
بره کیلوب رز قلاقوب یور دی دیدی *

(یوز آلتچی حکایه خیانت نلث ضردی بیاننده)

الله تعالی یولنده غازیاچ و صوغش قیلوب یور و چی بر کمسه بر ماوز کافر فی اولقره بیم
دیب نه قدر قصد قیامدی آطینه نلث بارماوی و چیگلکوی سببلی او لتره آلمادی ایکنچی
مرتبه او چنچی مرتبه قصد قیلدی همان آطینه نلث ناچار لف قیلوب سببلی او لتره آلمادی
غازی بو حالمدن بیک حسرت و قایغوده اولوب نه قدر صوفش قیلوب آطینه بویله
ناچار لف کورنده کنلدن آطینه ده بیک آچیغلاندی شول کیچ یوقلا دقتنه توشنان آطی
بوکا قارشو کیلوب ایندی ای خواه سین بو قایغوده او لما قلکنی میندن کوره سن مینی
شلخه لی سین او تکان کون میکا آزق آلدقدنه بالغان لب ناچار آچه و پرداز شونک
ضوری دیدی غازی او یقوسن دن او یغاغاچن صاتو چیغه و ارب ناچار آچه اور نینه
یخشن آچه و پرداز هم مقصودینه ایرشدی *

(یوز ید نچی حکایه اصحاب لار نلث راست سوزلی بولواری بیاننده)
صحابه دن قس بن حرشه حضرت ایلر قبیله سی طرف دن رسوله ایلچی بولوب کیلک کنلدن
رسوله ایندی یا رسول الله مین سیکا بیعت اینه من الله تبارک و تعالی دن سیکا کیامش

شی لرناک راست لغی او زره هم هر و قنده حق سوزنی اینما کم او زره دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایندی اگر سین میندان صوڭ قالىڭ كوررسن كە الله تباراك و تعالی سزی بلاندرو شونداين امير لار ايله حفني اینما گە كۈچكىزدن و قوتلىك دن كلماز دیدی قس ایندی يار رسول الله میدن سېڭى بیعut و وعده اینمايم ایندیم ایسه وعده قىلغان اشلىرىنى وفا قىلۇرۇن يعنى شول امير لار محضورنى ده حق ایندۇرۇن دیدی رسول صلی الله علیه وسلم ایندی اى قس اگر سین شول و قنده راست و حقنى اینساڭ هيچ ضرر كۈرمىز سن وعده گىدە ثابت تر و چى اوغلل دیدی حضرت قس رسول ماز صلی الله علیه وسلم دن قالىب بنى امیه و قتینه ايرشىرى بنى امیه طرفىن بىرھە و كوفە ده امير اولان زيادىن واوغلى عبد الله فى شريعت كە موافق ايش قىمازلۇ ظلم وجبرا يته لر ديو سوبىلەدى بو سوز عبد الله بن زيادقه ايشىد كىدە ابن زياد حضرت قسىن مجلسىئەن چاقىرى عبد الله بن زياد حضرت قس كە ایندی سېنەمى الله تعالى ناڭ رسولىئە و آنلاڭ اميرلىرىنه افترا قىلە سەن حضرت قس ايندى مىن افترا قىلمايم اگر تله سلەن ناڭ رسولىئە افترا قىلغان كشىنى ايتايم دیدى عبد الله ایندی خېرى و يېرىگىل كەدر كە الله تعالى رسواينە افترا قىلە در قس ایندی الله تعالى ناڭ رسولىئە افترا قىلغان كشى شول من بولۇر كە كتاب الله و سنة رسول الله ايله عمل اینمز دیدى عبد الله ایندی كەدر كتاب الله و سنة رسول ايله عمل فى ترك قىلە در قس ایندی سین و آنلاڭ و سزى امير ايدىوب قويغان كشىلە دیدى عبد الله آچىغىلاندى و ایندی سېنەسى سوبىلەب يورىسن بولارنىك هيچ قايوسى مېڭىاضرر اينه آلمازلار ديو قس البقە ضرر اينه آلمازسن هيچ قورقايم دیدى ابن زياد خەمنكارلىرىنه قىقدى او لىتروچىن و عذاب اينۋەچىلەرنى كېنۇر ئىز بونا بىنڭى بالغايىي ايكانلىكى بىلنسون دیدى خەمنكارلى او لىتروچىلەرنى آلاماغە كېنەكاج حضرت قس ابن زيادقه ایندی ياش ئالام مېڭى ضرر اينۋىمى قىصد اينەسەن هيچ ضرر اينه آلمازسن دیدى شول آرادە حضرت قس ياتدىيە جان ويردى خاف لر مۇندان عجىب قالدىلار رسول ناڭ اينكان سوزى البد راست دىدىيلر *

(يوز سکز نېچى حكایە زید بن عمرو بن تقیل و رقه بن نوبل ناڭ حال لرى)
 زید بن عمرو بىن زغىل رسول محمد مصطفى صلی الله علیه وسلم گە پېنگ بېرلەك كلودن اوّل مشركىڭىز دن صاقلاقىن بىت لرغە عبادتىن يوز دوندرىپ مىنە و قان كېنى ھرام

نرسه لرنی آشاماز ایدی حضرت زید خدیجه رضی الله عنہا نک آناسی ایله بر ترغیمه
نلگ او غلی ورقہ بن نوبل ایله حق دین ازلہ مک او چون شام طرفینه وارب یور دکلرنده
بریهود عالمی او زلرینک دین لرن بیک ما فتاوی دی ورقہ مونلگ دینینه کردی حضرت
زید کرمہ دی صوکوہ نصاری عالم لرینه یولقدیلر آلام ره او زلرینک دین لرن بیان
قیلیب ما فتاوی لار ورقہ یهود دیندن دونب نصاری دینینه یقه کردی زید همان
قبول اینمه دی موندن صوک براهیب گه او چرا دقلرندا راهب حضرت زید گه ایندی
سین دنیا یوزنک او لاما غان دیننی از لاپسن دیدی حضرت زید ای قرداش اول
قا یو دین دیدی راهب ابراهیم علیه السلام دینی دیدی حضرت زید دینه ای قرداش
ابراهیم علیه السلام نک دینی نلک کبیفینی چک دیدی راهب بیرنی و کوکنی پاراقان
بر الله گه عبادت قیلمق هم شریگی یوق دیمک کیمده ده نماز ! و قم دیدی حضرت
زید و فاتینه قدر منکور ابراهیم علیه السلام نک دیندنکه او لدی خلق فی شول دینگه
او ندادی شونک او چون بعضی از زید بن عمر و نی فبی دیدیلر مونک و فاتی و قدنده
رسول میر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم توغان او لسه ده پیغمبر لک کیله گان
ایدی حضرت رسول بر کون ابوسفیان ایله آش آش ای شاب او لتر و رایکان منکور زید
بن عمر و اوتب و ادر اب اوسفیان بونی کور گاج ای زید آشار گه کیل دیو چاقر دی حضرت
زید ای قرداش او غلی مین ذبح سر حیوان نک اینتی آشامیم دیوب کلام اینچه یولینه
کیتدی رسول میر صلی الله علیه وسلم موئی ای شنکا ج ذبح سر حیوان نک اینتی آشامز
او لدی پیغمبر لک کلام گان او لسه ده طبیعتنده یخشی لف و پاکا ک و ار ایدی مهاجرینک
لوگسی عشره هبشره نک بر سی حضرت سعید نک آناس منکور زید در بر کون
سعید صحابه رسول علیه السلام گه ایندی مینم آتم زید نک حالی قیامت کوننده چک
او لور دیدی رسول علیه السلام ایندی زید قیامت کوننده او زی بر حف امت
اولوب قوبار دیدی *

(۱۰۹) حکایه عمر بن عبد العزیز حضرت ترینه واقع اولان غریب حال لر)
بنی امیه خلیفه لرندن عمر بن عبد العزیز و قتنده عرب یور طنده قحطانی اولوب
هر طرفدن و هر قبیله دن مال و رزق صورا مف ای چون خلیفه گه ایلیچار بیهودیلر
منکور ایلچیلر خلیفه نک حضورینه کرد کلرنده آرالرندن بر سی سویله مگه باشلا
ایندی یا امیر المؤمنین بزر سیداً الرؤوف و ضور حامت ایله کیلدک بزر نک تیر بل مردم

سویه کلرمزه یابوشدی آشاره روز قمر و طعام همز یوغلق سبیلی بزم راهنمز بیت
المالد در بیت الممالد ایسه یا بالله تعالی نک یا که سینک یا که الله تعالی نک قل لارینک
اگر الله تعالی نک او لم، قل لارینه و بر ورگه تیوش او زی ماله مذاج تو گل اگر سینک
او لم، بزر لره صدقه قیل غل (ان الله يجزي المنصرين) اگر قل لارنک او لم، حق لارنی
اوز لرینه ویر گل حاضر حاجت لری تو شدی دیدی عربدن بوسوزنی ایند کن
صورک عمر بن عبد العزیز نک کوز لری قازان کنی قایناب یا شلری آقدی و ایندی
سز نک ایند کلز و سویله دکلز سوز لر بارچه سی راست دیدی بیت المالد بولارنک
هاجنلرنی تمام ویر دی چقاماغه قصد ایند کلرنده عمر بن عبد العزیز ایندی ای
ایند گوایر الله تعالی نک قللرینک حاجنلرن میکن ایر شدر دک مینم کلامنی و حاجمنی
هم الله تعالی گه ایر شدر دیدی هذکور عرب یوزنی قولنی کرک طرفینه قوبوب
دعای قیلمایه باشلاپ ایندی (ای الهم سینک عز نک والوغنک ابله صواریمن عمر گه
ویر شونیکه اول پچک سینک قل لارگه ویر دی) بوعرب سوزنی تمام اینمه دی باغمور
با غمه ایه باشلاڈی باغمور ایله برعوغ بوز کوکدن برگه اینب بر آغاجه طوغری کیلوب
بار لمش قاراسه لار ایچنده بر کاغدو ار بازانهش که بر الله تعالی دن عمر بن عبد العزیز گه
تمو غدان قور تلما سینه و مقصودی حاصل او لم اسینه دلیل در دیو *

(یوز او ننچی حکایه صبیه قز نک نوشروا نفه قیلغان فعل لری)

فارس پادشاه لرندن نوشروان عادل بر کون آو غه چغوب کیک آرتندان و ار تور غاج
عسکر ندن آیرلدی بیک صوصاب طاقنسن اولمی شرل او نفه یقین یور طلار
کورب بر یور طنک ایشکی تربینه وارب صو دیر گز دیو صورادی بیور طده هیچ کم
او لم ایوب مگر بر صبی قز وار ایکان قارشو چقوب نوشروا نفه قارادی مرنک بیک
صوصا غانون بلگاچ یو کرب ایوینه کردی شیکر قامشنى واتوب صوفه قاقوش در دی
بو صوفی بر صارتقة صالحوب نوشروا نفه ویر دی نوشروان صارتقة قارادقنده صونک
او سندکه تر فراق و چوبلر کوردی برهه بر ره یوتوب بخرا گانچه اجلی بعده بو صورک
تانلى ایکان او سندکه گنی چوبلر ید بولمسه چن دیدی صبیه قز ایندی اول چوبلرنی
یوری صالحدم دیدی نوشروان نه ایچون صالحان دیگاچ قز ایندی سینک بیک صوصاب
کیلک کلنى بلدم قاپل و تیز اچساڭ ضر لانورسن دیو قورقوب آقرن وجایلاب اچملک
ایچون چربلر صالحدم دیدی مونک زیوه کلمندین وزکیده لگندن نوشروا ان عجب لندی

هم بوصوغه نچه قامش صدقلاش بيلك تاتلى اولدى ديدى قىز برقاوش سقلىم ديدى بوندن
دھى عجبلنىدى نوشروان مدين شهر ينه قاينىڭ قىنلن صىڭره مذكور قرييەنلەك خراجنى
قارادقىنلە آز كوردىكىنلە خراجنى آرتىدرور من ديو اوپلادى بر آز مەنتىن صوڭدەخى
آوغەچغۇب سوصادقىنلە اۆل سواچكان اىيوجە داردى سېبىيە قىزمۇنى كورب يوگرۇ چىسىه اۆل
كىيلەگان كەنى اىكالىن بىلدى سوچقا رمايە اىيويىنە كردى بىلەك او زاق طوردى چقاردىقىنلەن
صىڭره نوشروان اينلىنى نەاپچۇن بوبولىدە او زاق طوردى كىلدە قىز حاجنلاش برقاوش اىلە
حاصل اولمادى اوچ قاماشقە يېتىم يدى نوشروان بوكا سېبىنە در اۆل دەكلە كەنلى برقاوش
يەنمىش ايدى ديدى قىز اينلىدى بىز لەر برقومكە پادشاھانلۇنى يېتى باشقارسە بىر كەنلى كوتارلۇر
دىگان سوزنى ايشىدەن شاھەمىزنىڭ نېتى باشقارغان اولسە كىركىدى ديدى نوشروان مۇندىن
عجبلنىوب كولدى و كۆئىلەنگى نېتىنى بىرىدى هم قىزنى ناكاھللانوب اوزىنە خاقانون اىلە دى

(یوزاون بر پنجی حکایه ملک کشتناسب نک وزیر لری ایلان او لغان حاللری)
کشتناسب اسمی پادشاه نک (راست روشن) اسمی بر وزیر او لوب اسمی پخشی
او لدق سبیل پادشاه بروزیرنی پخشی و ایندگردیو ظن قیلور ایدی بر اگر وزیر
طوغر سفدن یمان سوز اینته اصلا ایشته هنی اول کشینک او زن شلنله لر ایدی اما
وزیر بیک ضرر لی و خیاننی ایدی بر کون وزیر کشتناسب که ایندی خلفلار مزسر کشلک
قیلمایه باشدادیلار بو ایسه بزم آرتق عدالت قیلو مزدن و ادب و بر ما و مز دندر حاضرند
بارچه سی فساده ایله نوب وار البرزگه حاضرند تیش اوله در بیک چیکلن چغافانلر
پرا قله بیه رمک بوزقلرنی شهردن قو الامق و ایندگولرینه هم ادب و بر مک دیدی کشتناسب
هم راضی او لوب خلقنی اذا وجفا قیلور غه تو تندیلر کمنیدر اول قنورگه یا که غیری
اور و نغه بیه رگه کنور سه لر هنکور وزیر کوب آنجه و رشوت آلوب قوتادر رایدی
مقصودی هم شول ایدی بو هالی بیک اوزاقله تارتلی خلقنک حاللری بیک فقیر لک
وناچار لقنه کیندی خزینه ده هم هیچ مال قالمادی چونکه خزینه گه و برو لک مال خلقن
بنکان ایدی خلقنک بویله ناچار حالده او لدقنلری کشتناسبکه معلوم او لدقده خفاده
او لوب خزینه فی قارادی آنده هم هیچ مال بولما غاج آرتق خفاده و قایغوده او لدی هنی
عسکرنی آشاتر لق مال قالمادی نیچه کوندان صوک ملک کشتناسب بر آز کوکل
آچب کبلایم دیب صحراغه چقدی وار ایکان پرا قدن بر چادر کور دی بو چادر غه پقین
کلدکله کور دیکم بوقلا بانغان قوی لار وار هم تری لای تیرسن طوناب آصب

قویغان بر ات ملک کشتناسب که فارشو چاتردن بر پاش بگت چغوب خوش کلدگز
دیوب اچرو کوتردی طعام کیدوردی کشتناسب ایندی مین طعامنی آشامیدمن تریلهی
طونالمش ات ناچ حالفدن خبر و بولما یانچه دیدی بگت سویلهه گه باشلاپ ایندی بواتنی
قویلارمنی صاقلیدر دیب بیک قدرلی وایناچلی توته ایدم و حالتکه بوات بوری
ایله دوست اولوب برگه قویلارمنی آشار ایمش و برگه بورولر ایمش برکون بو
قویلارم فیچک کیمی باشладی نه ایچون آزادی قوی لاریمه قاراب آبندراب تورادر
ایدم بر بوری کیلدیله بر قوینی کوتارب آلوب کیدی ات شونده ایدی هیچ
ده شمه دی واورمه دی خیانت اتفه ایکاننی بلدمده جزا اولسون دیوب قریلهی طونادم
دیدی ملک بوسوزدن اویغه و فکرگه کیدی و کوکلندن خلفلار بزم قویلارمز در
آلارده بولله ناچار حال قایدان کیلسگافنی مین هم اویلام د تیکشوره بم دیدی بورطینه
قایندنندن صکره بوجمال ناچ اصلنی تیکشوره ماگه باشладی بلدیکه اشلم بارچه سی
وزیرهن ایمش بس کشتناسب بوزیری ات کبک ایندوب تریلهی طوناتوب دارغه
آصدردی وبوتهن بروز بز قویدی وایندی برم بوزق کشینلک حالینه اعتبار ایله
قاراما یانچه اسمینه آلدانب بور و سه آز قسر قالور فیافت قیلسه جانسر قالور دیدی *

(یوز اون ایکنچی حکایه اسکندر ناچ ایلچسی ایله او لغان حال)
ملک اسکندر فارس پادشاه لرندان دارابن داراغه ایلچی ببه ردی بوایلچی وارب
قاینده مدن صکره داران لک اینکان سوز اون سویله دی اسکندر مون لک برسوزنی
آللامادی و آجیغلاندی ایلچی شوش ایکی قولاغم ایله ایشنندم نه قیلسکله قیلورسن
دیدی اسکندر بوجمالنی تیکشوره ایچون ایلچی ناچ جوابن داراغه بیازب ببه ردی
داراخطنی او قوب اسکندر آلاماغان سوزنی کیسوب آلوب اسکندرگه کیرو و ببه ردی
وایندی طبیعنی کورکام و نینی هسن پادشاه لار ایلچین لک سوزین لک یالغان ایرکانون
بلورلر بوسوزنی کیسب کلدگزه ببه ردم چونکه بوسوز مینم کلام توگل دیدی اسکندر
اول کون ایلچین چاقرتدی نه ایچون بولله ناچار ایش ایشله لک دیدی ایلچی ایندی
ملک دارامینی هیچ قدر و عزت ایده دی اعتبار غه آلمادی شوک ایچون آجیغلانب
ایشله دم دیدی اسکندر مین سینی او ز لک ناچ قدر و عزت کورما لک ایچونه ببه ردم
بلکه دولت و ملته ناچ فایل م ایچون ببه ردم دیب تلنی کیسم اگه امر ایدب تلنی
کیس بیلر یالغانلاده یالغانلاس لک تو تلورسن دیگان سوز راست و درست ایمش

(يوزاون اوچنچى حكايىه او زنى الوغ تو تمق و همتلى اولمك بىانىنده)
 عماره بن حمزه آدلۇ امير خلیفە منصورنىڭ بىلسىنە وأردقىنە منصور مۇنى الوغلاپ
 او ز ياقىنە اولىتىدى بىك كۈن ايسە مصخۇر ئەظالمارنىڭ ئۆلمىرىنى تىكشۈرە طورغان كۇنى
 اولوب بىلەسىنە خلق بىك كوب ايدى بواير آياق او زە طوروب بىرلەك طاوش ايلە يامير
 المؤمنىن ئۆزىلۇم من دىبى تىقىردى خلیفە سېكىتا كم ئۆلەم اينىدى بىيان اينكلە دېلى بواير
 عماره بن حمزه در كە مىنەم بور طلرمى دا اورنلىرىنىڭ آلدى دىدى خلیفە عمارە كە اينىدى يَا
 عمارە خىصىڭ ايلە برابر اولىتىرىپىن توشكىل دىدى عمارە يَا امير المؤمنىن اگر بۇ
 كەمەسە اينكان بور طلرمى دا اورنلىقان اورنلىدىن ھېچىج دە تعرىض اينمايم اگرا او زە ئۆلسىدە آڭاھە
 قىيلدىم امير المؤمنىن خەنلىق اولىتىرىقان اورنلىدىن ھېچىج دە طورمام بىر بور طابچون بۇ
 حەرمەتى بىدورمام دىلى حاضر اولان خلقلىرى مۇنىڭ ھەمنىدىن او زېنگى قدرنى
 بىلەسىنەن بىك عجبە قالدىلر *

(يوزاون دور تىچى حكايىه عبد الله ئىلە ئاتاسى مبارك نىڭ حاللىرى)
 خراسان ولايەتىنەن مەرأسىلى شەھىدە نوح بىن مریم اسملى بىر عالىم و فاضل آدم اولوب
 شەھىننىڭ قاضىسى و رئىسى ايدى ھەم الوغ مرتىبەلى بىك ماللى ايدى بىوقاپنىڭ نىڭ
 بىك ماتور « كور كام دىنيداھ او خشاش او لىماغان بىرقىزى اولوب » بوقۇنى نە قدر الوغ
 و مرتىبەلى آدملاو ياخچى بىھەرسە لىردا ھېچ قايموسىنە دېرورگە بىلماز ايدى نوح
 بىن مریم حضرتلىرىنىڭ مبارك اسملى بىر ھەندى قارە قلى دار ايدى بىر كۇن بۇ فلغە
 اينىدى يَا مبارك سن باچەغە و ارغل يەمشى لرنى صاقلا غل دىدى مبارك باچەغە و ارب
 يەمشى لرنى صاقلاماغە و تربىيە قىيلماغاھ باشلادى اىكى آيدىن صوك نوح حضرتلىرى
 باچەغە واردى يَا مبارك مىلۇ يوزم يەمشى كېتىرگل آشاب قارايم دىدى مبارك
 درحال يوزم كېسب كېتىردى نوح آشاب قارايم آچى ايدى بۇتن يوزم كېتىر
 بوس آچى و تەمسىز دىدى مبارك دارب آردىچە بىك يەخشىسى دېب كېتىر سە
 دەن آچى اولدى مبارك كە اينىدى باچەدە بىعش كوب بىچون بوبىلە آچىنى كېتىرە سن
 دىدى مبارك يَا خوجە مىن آچى ايلە تەمسىزنى و تانلىنى آبوروب بىلەميم دىدى نوح
 حضرتلىرى سېھان الله اىكى آيدىن بىر و طورەسەن نەچون بىلەپورسەن دېك كەنە مبارك
 اى خوجە سىن مىنى يەمشى آشارغە و تەملەن قارا رغە يېرمەڭ بىلەكە صاقلا رغە و تربىيە
 قىلۇرغە بېردىڭ مېن ئاشام ايسە سېكىتا خەيانىت قىلۇدۇر مىن ھېچ و قەنگ سېكىتا خەيانىت قىلما دادم

وامرکه مخالفت اینمدم دیدی نوح حضرت‌لری موناگ دین لی و امین لکندن عجب‌لندي
ومینم سیئلا رغبتم توشی سیئلا بر کیلش اینه من آنی بیان اینما یقه سزه چاره یوقدر
دیدی مبارک یاخوجه‌سین نه دیسک شول اولور اول الله تعالی گه اینکچی سیئلام طبع من
دیدی نوح حضرت‌لری ایندی جمال‌الله کور کامل‌لکده تیکلداشی یوق بر قزم دار
اول قزني الوغلر صوری‌لارده بايلرده عالم‌لوده صوری‌لر بولار نلک قایوسینه ویره‌یم
بر کیلش ویرگل دیدی مبارک ایندی جاهلیت زمان‌لک قزني نسبی و هسبی کشیگه
ویرولر ایدی نصاری و یهودی‌لر کورکام و ماتور کشیگه ویرولر رسول‌مفر زمان‌لند
و آنک یولنده یورگان کشیلر دینلی و تقوی کش گه ویردی‌لر بزم زمان‌مزده مال‌الله
وبای کشیگه ویره‌لر بولار نلک قایوسنی اختیار اینسلکش شوگا ویرورسز دیدی نوح
ایندی مین‌هم دینلی و تقوی آدمگه ویروفی تلامیم‌یامبارک قبول‌ایت قزمنی سیئلا ویره‌م
دیدی مبارک ایندی ای خوجه مین‌هند طرفندن کلمش پرقاره‌قل من آچه‌لنى ویرب
صاتوب آللک بس نیچک میئلا فزگزی ویره‌سن قزگ‌چک قبول اینtar دیدی نوح
ایندی فالف ایده ایوگه وارامز بو ایشنی قیلامز دیدی ایوگه کردکلرنده نوح
حضرت‌لری خاتونینه ایندی بو قل بیک دینلی و صالح و منق آدم قزني موئاد ویرمکچی
بولامن دیدی نه دیه‌سن دیگاچ خاتون اختیار سینان لکن قزغه اینتو قاریم دیوب
قز قاتینه کینده ای قزم فلان قل غه ویرمکچی بولامن نه دیه‌سن دیدی قزاغنیار
سزده مین سز نلک قیلغان ایشکره خلافق قیلمام دیدی خاتون قزگ‌لک اینکان سوزلر
ایرینه ایندی نوح بن مریم موندان شادا ولوب انشاء الله بو ایشمز خیری اولور دیوب
قزني مبارک که ویرب طوی لار قیلدی هم مبارک ایله قزغه بیک کوب مال ویرب
بر آزم‌لدن صوک برا اوغللری اولدی اسمنی عبد الله قویدی‌لر عالملرواد لیالار

آراسنده مشهور و معلوم اولان عہل‌لله بن المبارک اوشبودر *

عبد الله بن المبارک حضرت‌لری بیک عالم و فاضل و صاحب کرامت اولدی و بیک همتلی
و یومارد ایدی از جمله برکون قوناقلر بیک کوب اول‌لدار قولنداغی نرسه‌لری
بارچه‌سی بتنده بولار دن صوک‌دغی قوناقلر کیلدی خوش کیلدگز دیوب ایرینه آلوب
کردی آشاتوره هیچ نرسه‌سی یوق ایدی مگر بریل‌حج گه بریل الله تعالی یولنده
صوغش قیلوره وارا طورغان بر آطی وار ایدی شول آطنی یغوب صویب‌مند کور
قوناقلرگه آشاقدی خاتونی موگا آچیغلاق‌ناب آقطف آطکنی ده بتردگ دیدکده

عبدالله بن المبارک قوناق باراتغان خاتون میلّا کیره کعن سین میندن طلاق دیوب
 خاتوننی آبروب ببهردی مالسز قالدی کبی هم خاتون سرقالدی شول کونلرده عبد الله
 بن المبارک گه برآدم بیک ماتور و کورکام قزآلوب کیلدی یا عبد الله برقزم نلّ
 آناسی وفات اولش ایدی شوئا حسرتلغوب مینی بیک جفالی و غفالی در زنهار برآز
 وعظ قیلغل عبرتله نسون دیدی عبد الله حضرتلىرى تورلى مثالىر گینورب وعظ
 قیلدی قزحسوتلىرن تمام او نوتدى هم آتسینه ایندی ای آتسین اینه در ایدلک قزم
 سینی تورلى او رنلردن صورايلر دیوب مین شوشی عبد الله بن المبارک دن باشقه کمسه گه
 دارمیم هم راضی توگل من دیدی آتساس هم بیک خوش دیب قزنى عبد الله بن المبارک
 حضرتلىرى یه ویردی هم بیک کوب مال ویردی بیک یخشی اون باش آط ویردی عبد الله
 ابن المبارک حضرتلىرى بر کچق توشندە کور دیکم بر ایرمۇئا قاراب ای عبد الله الله تعالی
 ایچون قارط خاتوننکن طلاق اینمش ایدلک یاش و ماتور خاتون ویردی و قوناقلر ایچون
 آفتق آطکنی صویه ش ایدلک بر آط او رنینه اون آط ویردی بلگل کم « من جام بالحسنة
 فله عشر امثالها » یعنی بواگوب را یذگولك ایقسه اول کمسه گه اون ایندگولك ویرلور دیدی

(یوزاون بشنچی حکایه دین نی دنیاغه مقدم قیلو ایله دنیانڭ تابلوی بیاننده)
 بىن اسرا قیل زماننده بر ایندگو عابد آدم وار ایدی خاتونی هم بیک عبادتلى و ایندگو
 ایدی الله تبارک و تعالی شول زمانداگى پېغمبرگە ایندی فلان کمسه گه ایت مین آنڭ
 يارطى عمرى باي قیلدىم يارطى عمرى فقير قیلدىم بايلاقنى ياشلىكلىمى اخنيدار
 قیلا قارطلقان من دیدی مذکور پېغمبر ایرگە خبر ویردکنە ایر خاتوننینه کیڭاش
 قیلوب سین زه دیه سن دیدی خاتون اخنيدار سیننڭ قایوسن اخنيدار ایتساڭان ایته رسن
 دیدی ایر ایندی مین بايلاقنى قارطلقان اخنيدار اینما کچپ بولامن چوقكە ياش و قىنده
 عبادت قیلور من قاتى لقلر اولسى ده صەرا يغۇرمۇن قارطلقان بايلاق اولسە فقير لىكىن
 كىلەگان قاتىلقلره صېر اینتوب بولماس و عبادت قیلوب بولماس دیدی خاتون بايلاقنى
 ياشلىكلى اخنيدار قیلساق طاعت قیلورغە دە الله تعالی ویرگان مالنى او رنینه ویر ورگە دە
 قادر او لورمز وبلورمز قارطلقان اخنيدار اینسەك مالنى او رنینه یعنی الله قوشقان
 او رنلرە ویرە آلمامز دیدی ایرەم سیندەك سوزڭ راست دیوب بايلاقنى ياشلىكىن
 اخنيدار اینتب باي او لوپ مالنى فقير لرگە و کېرگە او رنلرغە صرف قیلماغا ياشلا دىلر
 او زلری ھەن طاعندە و عبادتىدە او لىيلر الله تبارک و تعالی، پېغمبرگە یەن ایندی فلان

کمسه گه و خاتونینه اینکل مین آلانک فقط يارطی عمرلرنی بای قیلمش ایدم لیکن
نیت لرینک اینکو بولووی سبیلی هم دیرلگان مالنی مینم یوله صرف قیلو لرنی
سبیلی بارچه عمرلرنی بای قیلدم دیدی واقعا بولار همیشه عبادتده اولدقلى
کمی عمرلرنی بیکوچه بای اولدیلر *

(یوز اوون آلتیچی حکایه غریب و عبر تی حال لر بیاننده)

او تکان زمانک بر خاتون نک هملی اولوب و قنی ینب بر کون کیچ قونک بر قر بالا
کینوردی و ایوندہ اسلامک اوچون بالغه تو تفان خدمتچی سی دار ایدی بوئا ایندی
بافلان او دیاندر غل یاقتی کیره ک دیدی مذکور خدمتچی ایردن چقسه بر کشی طورور
خدمتچی گه ایندی اول خاتون نه تو غدردی قزمی او غلامی دیدی خدمتچی بلی قزدر
دیدی مذکور کش اول قزاوسکاج بیک آزغون و بیک زناچی اولور اخیرد خدمتکار
اولغان کمسه گه نکاح لائز هم اوره کوچ ایلهن وفات اولور دیدی خدمتچی بوقز بوله
زناقیلغاندین صوکنه چون نکاملا نایم بوایسه هار لکدر بوقزی او لتره یم خفاسدن
قررتلایم دیب پچاق آلوب بالانک قارننی بار دیده قاچب چغب در بایله بر اغه
کیندی قزی آناسی و قرنده شلری کروب قرنک قارننی تگب دوالار قیلدیلر ایسه
قزتمام توزالدی و سلامتلنگی قزاوسب یندکدن صوک آزغون اولب زنا قیلماگه
باشладی قز بوله یاوز اولدقدن صوک قردesh قبیله اری رضا اولما بوب بور طلر زدن
قوالاب چغار دیلر قز در بایقا سینه و ارب بر قریه ده طور ماغه و کون کچرمه گه باشладی
کسپی زنالق و آزغون لف ایدی قز نک قارننی بار غان خدمتکار قاچب کینکان برقنده
کسب ایندی و بیک بای او لدی نچه بیل لار او تکاندین صوک در بایله بو طرفه چغب
قز نک طوره طور غان قریه سینه کردی بوقریه ده بر خاتون نه ایندی مین ایوله نمکچی
بولامن بیک کور کام قزلار و خاتون لار وارمن دیدی خاتون ایندی بوقریه ده بر ماتور
او خشاش او ماغان قزو وار لکن بیک زناچی ایرا ایندی آنداق اول سده او لسون
خاتون لاق غه کلر گه رضا او لسنه نکاملا نورون دیدی خاتون و ارب قز غه ایندی سینه
بر بای و ماتور کمسه خاتون لقغه صوریدر قبول ایقه من سن دیدی قزمیں بار چه
ایشلر مدن قایقدم و توبه قیلدم تلاسه و قبول اینسنه و ارامن دیدی خاتون بوسوزنی
ایر گه و ارب ایندی ایر هم راضی اولوب بوقزی نکاملا ندی بیک محبنلی اولوب را هنلک

ایله کون کچرمگه باشладیلار لکن قز ایردن غایت قورقار ایدی بر کون ایولرنده را همراه نوب آشاب اچب اولنرب تورلی خبر لر سویله شدیلار ایرهم او لمه قز بالاغه قیلغان اشلمق سویله دی ایسنه خاتون ایندی والله اول قارق پارلغان قزمین ایدم دیب قارننی آچب کور ساتسه پارلغان او رنی وار ایدی ایر ایندی طشن میگا او چراغان کشینلک سوزی راست ایمش دیب عجمله ندی هم اول کشی میگاسینی او رمه کرج ایله او له ر دیگان ایدی اول دخن راست و دورست او لسه کرک بزر لر او رمه کوج دن ساقلاق تایف دیب قزغه برو بور ط صالدر ب او رمه کوج و غیری فرسه کرامسلک ایندردی ایوگه کرب کوب طور مادیار توشه مده بر او ره کوج کور دیلار ایر منه او رمه کوج نه قیلا یق دیگان خاتون اول مینی او لنر گونچه مین آنی او لنر هم دیب بر فرسه ایلان صوغان ایدی او رمه کوج ایدنگه تو شدی خاتون آیاق ایلان با صوب او لنر هم کچی بولوب با صقان ایدی او رمه کدرج نلک آغوی باش بار ما قینلک ترقان آراسینه کرب بنون آیاغی قارالوب صزلاماغه باشладی کوب طور مایوب دفات او لدی *

(یوز او توز ید نچی حکایه ام جعفر گه واقع اولان حال لر)

ایکی صرق رو گوزسر فقیر آدم ام جعفر نلک بوری طورغان بولینه وارب او لنر دیلار چونکه ام جعفر یومار لف و همت ایله مشهوره ایدی بولار نلک برس یاربی او زنگه فضل مکدان رزقلاندر دیبور ایدی ایکنچی سی یاربی ام جعفر نلک فضلمند ویرگل دیبور ایدی ام جعفر بولار نلک حال لرندان خبردار او لوب الله تعالی نلک فضلمند صوراغان کشیگه ایکی درهم آفعه او زینلک فضلمندان صوراغان کشیگه ایکی کومج و برشکان طاوق بیرب طاوق اجینه او ن دینار آلتون قویدی کومج و طاوق ویرگان صورا او زینه آفعه بولاغان فی بار اتمایوب کومج ارنی و طاوق فی ایبد اشینه ایکی درهم گه صاتوب آفعه آلدی طاوق نلک اچنده دینار و ارلقی ایکسییده بلمه دیلر بر آی او ند کدن صوک کومج ویر لگان صورا دن ام جعفر بزو ویرگان رزق لار سبیلی فقیر لکدن قورتلدی میکان دیو صورا تدی فقیر ایندی مین نچک فقیر لکدن قور تلايم میثانه ویر دی دی دی ام جعفر ایندی مین طاوق اجینه او ج یوز آلتون قریغان ایدم بو صرق کوزن کیرب او کنوب والله من اول طاوق نی ایندی هشم نلک ایکی درهمینه ویر مش ایدم دیدی ام جعفر بوسوز راست و درست او لور ایکی درهم ویر لگان صورا الله تعالی نلک فضلمند صور ایدر ایدی کوب آفعه آن نصیب ایندوب فقیر لگندن قور تارغان بو صرق مر مین

فضل من صور ايدي مدين وبر سه مده قولنلن آلغان فقير لك وباهيلق الله تعالى دن
ايكان لكتني بلسونلر ايچون بوايجه آدم باللاينه بربعت در ديدى *

(يوز اون سکز نچي حکایه سویله مه ينچه تیك طور مق بیاننده)

ذى النون المصرى حضر تلرى برياشل وهيبت باچه دن اوتب وار را يكان بربكت
كوردى آلما آغاچىنىڭ آستنلە نماز او قوب توروردى النون المصرى حضر تلرى
مۇنكى ئىمانلىق ئۆغانۇن بىلما يېنچە سلام وبردى يېكت آلمادى نمازن تمام اينكىچ دخى وبردى
عهان آلمادى ذى النون المصرى حضر تلرى مۇنكى سلام آلماداينه وسویله شەھە وينه
عىبەلەنوب طورە يikan ھويگەت بارماق ايله يرگە ايکى بىت يازدى

من اللسان من الكلام لانه * سبب المردى بل جالوب الافتات

فاذانطقت فكن لربكذا كرا * لانفسه وأحمد في الحالات

مېننم تلم سویله و دن طيلىدى سویله مه دى چونكە سویله مك ناجار لقىھ بىلەك كوب بلالرغە
سبب در اگر سویله سڭ بوتنى في سویله مه الله تعالى في سویله يعني ذكر ايت الله تعالى في
ھېچ حالد او فوئمه دىگان معنادە در ذى النون حضر تلرى بوبىتنى او قودى دە يغلادى
هم بارماقى ايله ايکى بىت يازدى

مامن كاتب الاسيللى * ويحقى الدهر ما كتب يداه

فلاتكتب بىلك غېرىشى * يسررك فى القيمة ان تراه

ايمس هيچ ياز وچى دن يازدى ايسە بر بлагە گرفتار او لور زمانە هيچ يازمى شولابىن
باقى اگر ياز سالڭ بوته نى يازمه قيامت كۈقىنەن في نرسە دو سەكلاشاداق ويرەشونى ياز
اگر بىلسە ئىدىگان معن دە درمن كورى يېكت بوبىتى او قوغاج خىقرب جان وبردى ذى النون
حضر تلرى تربىھەلەب دفن قىلايم دىوب نىيت اينتمش ايكان بر طاوش كىلىدىكە بوبىنلەنڭ
دەنخىنە هيچ كەقاتوشما سون فرشتە لە دفن قىلىورلەر ديدى ذى النون حضر تلرى چىندىكە رەك
كىندوب بر آغاج توپىنه باروب نماز او قوماھە باشلادى نمازنى تمام قىلغاندىن صوڭ قاراسە
يىگەت او رىنلى بولما دى بوجاكى يە ذى النون المصرى حضر تلرى يىڭى او زىمن نقل ايىلەمشىر *

(يوز اون توقز نچي حکایه حضرت سهل نڭ حال لرى بیاننده)

سەل رضى الله عنە دن حکایه قىلىنىكە ياش و قىنمە جمعە كون طهارت توزوب مسجدى كە
واردم آدمىلر تولغان ايكان هيچ قايوسىنە التفات اينتما يوب تابناب وارب آلداغى
صفە او لظردم كوب او لظرمادم اوڭ ياغىمنى كوركام صورتلى و ماتور يوزلى
برىگەت ياسەل حالىڭ نىچىك ديدى حالم خير اصلەجىك الله دىلەم بوكىسىنە نڭ مېنى

طانوماقینه عجبه قالدمشول وقت میتابول کیلادی که تمام عاجز او لمد کیم و چغار ایدم
آدمیلر بیک کوب کرگانده چقغانده نیچک چغه سن چقماس ایدم هیچ صبرم قالمادی
من کوریگت دفن یاسهل بولگه قسنالدگمی دیدی بلی تمام عاجز من دیدم در حال
میدا ایننهن گن اهرامنی صالحوب ویردیده ایندا یابده تیزرك بول ایت طهارت آآل
نمازدن قالورسن دیدی من کور اهرامنی آلب اینمه صالحان ایدم او زمنی بریور طده
کوردم قضا حاجت قیله چف و طهارت آلاچف اورنی هم مساوکلری و بارچه حاجت
درسه لری وار قضا حاجت قیلدم طهارت آلمد بر طوش ایشنندم که حاجتنگنی بتردگمی
دیدی بلی بتردم دیدم شول ساعت او زمنی مسجدده گن اورنده کوردم لکن اهرامنی
بیگت آلغان ایدی بوحالدن عجب که قالدم نماز تمام اولغاندین صوک منکور
بیگت آرتندن ایاردم وارب مین طهارت آلغان یور طقه کردی میدا ایندی ای سهل
بواشنی راستقه توتدگمی البته اینداندم دیدم موندین صوک کوزمنی صیفادی
کوزمنی آچسام یور طده یوق بویگت ده یوق هیچ نرسه کور مادم دیدی رضی الله عنہ*

(یوزیکر منچی حکایه نصیب مالنگ قایتوی بیانده)

بني اسرائیل زماننده بر عابد در یا یاقاستنده عبادت قیلور ایدی اول عابد نگیقینه
بر قصار بعنی کیرم بوب تروچن وار ایدی بر کون در یا یاقاسینه آت آطلانغان بر کمسه
کیلوب آتلندن توشب غسل قویم بوب ینه آطلانرب کیندی آچه یانچغنه اونتوب قالدرمش
ایکان بالف تو توجن لارغه طوغری کیلوب آچه نی آلب کیندیلر بر آزمدندن صوک
آطلانغان کمسه چابوب کیلادی آچه سنی تابه مادی قصار گه ایندی مونه هیچ کم
یوق مگر سین آلغان سن تیز ویر دیدی قصار مین آمادم دیب نه قدر اینسه ده اینانمادی
قصار فی قلچ ایله اورب او لنور دی شیخ بوحالنی کورب بیک آچیغلاندی هم ای اللهم
آچه نی آوچن لار آلدیلر قصار گناه سزا ولنولدی پونه جبر در دیدی عابد شول کیچ
تش کور دی تو شنده الله تعالی ایندی ای عابد بو اشکه قایغورمه ربک زک علمینه
کوشمه بلگل که قصار فی او لنور مش آدم آوچ لرنگ آتلرنی او لنرب آچه لرنی آلمش
ایدی من کور آچه آتلار بینگ اولندندن حق لری در آلسون لر دیدی قصار نگ
بارچه گناه سزا ایزگولک که ایله نوب او لنر و چن نگ بر ایزگولگ وار ایدی اولده
یا وز لق غه ایله ندی دیدی*

(یو زیکرمی بر نچی حکایه بلاعه صبر قیلو بیاننده)

ایزگولردن او لغان بر آدم نک دوستی و صدیقی و ارادیدی مونک دوستی پر تهمت
سبیل زندان غه یا بوللدی ایزگو آدم کشی ببه رب عالی نیچک ایکان دیو صورا تندی
المحمد لله حالم بخش دیدی بر کون حبس که بر جو سپنی کرتدیلر من کور کم سه ابله
ایکسنسی بر بوجاوا ابله بوغاولادیلر مجوسی قایده وارسه شوندہ وار رادیدی مجوسی
 حاجت او تارگه چقسه برگه چغار ایدی و کوتب تور و رادیدی صاصی ایسلرون ایسنار
ایدی ایزگو آدم دوستی نک بو حاله ایرکانه ایشتب کشی ببه رب ای دوست سینک
نیچک دیدی بو کم سه الله گه شکر حالم بیدک بخشی دیدی ایزگو آدم دخی ای دوست سینک
کور گان بلا گدن وجفا گدن آرتق مشقت بولور می نچک همان شکر ایکان دیدی
زندان داغی کم سه ایتدی ای دوستم اگر بوجوسی نک بدلنگ کن زنار میکن با غلانور
ایسه مشقت شول بولور مین ایسه شوشی کور گان بلا رغه صبر قیلسام شونک بر ابرینه
الله تعالی میکانیمات کوننکن یکل لک ویرسه نه غنیده بت بس نه ایچون شکر ایتمه م البته
بو حالمه شکر ایکام ای دوست ایشنه دکمی سین شونی که بر شیخ نک باشینه بر طست
کل قریدیلر شول وقت شیخ الله گه شکر دیدی حاضر اولان آدمی لرشیخ غه حالت
بزیله ناچار اولدی نه ایچون شکر قیله سن دیدیلر شیخ ایتدی طست ابله باشمه اوت
قویار لردیب قورقه ایدم بوكل نک جفاسینه صبرا یتلدم اوبله او تدن قور تلسام نه ایچون شکر
قیلمایم دیدی شونک کبی مین هم صبر قیله من چونکه بلاعه صبر اینکان بننک نک آخر تدان
حال یکل اولا چاغی معلوم و بدیهی در دیدی *

(یو زیکرمی ایکنچی حکایه الله تعالی نک قضاسینه رضا بولو بیاننده)
موسی علیه السلام الله تبارک و تعالی گه ایندی ای ربم اولیالرئدن بروی فی میکن
کور گاز گل دیدی الله تبارک و تعالی ایندی او شهو طاغه منوب چو قورغه تو شکل
صورا گانکنی کور ورسن دیدی موسی علیه السلام طاغه چفوب چو قورغه تو شسنه بر
تیشك کوردی اول تیشكلن برای بکور دی اچینه کرسه آیاقسز قولسز بر آدم یا تور
گویا کیسوب تاشلا گان ایت ایدی موسی علیه السلام سلام نک اولیهون یا اولی الله
دیدی بر آدم سیکن اهم سلام نک اولیهون موسی کلیم الله دیدی موسی علیه السلام
مینی سین قایدن بیلک نچک تانیدیلک دیدی شیخ ایندی مین الله تعالی دن سینک ابله
کور شما کنی صورا دهن الله تعالی قبول اینمش ایدی مونک کلاما کنک ایله سینی
موسی دیب بلدم چونکه بواور نغه هیچ آدم کیل گانی بوق دیدی موسی علیه السلام

مونده کم خدمت قیله آشامق اچمک قایداًن کیله در دیدی شیخ ایندی مینمیر او غلم وار
هر کون چو قورغه کیله در هر مانک اصلندان و هیبتلر ندن بر آز کینوره شونک ایله
رزقلانه من دیدی موسی علیه السلام مین سینک او غلستانی هم کور رايدم دید کنه
شیخ او غلینک صفتني و کیله چک یولنی بلگور دی موسی علیه السلام مونک او گره تکان
یولینه وارسه کور رکم شیخ زک او غلی کیلور بیک کور کام یاش بگت بوزی آی کبی
نوری ایدی موسی علیه السلام موندان عجبله لنوب طوره ایدی بر بر قوچی چنوار
کیلدیک یگننی بار الاب او لنوردی موسی علیه السلام موندان آچیغی کیلوب ای ریم
ای خوجه مرو لینک خدمت اینه تورغان او غلی هلاک او لدی بونه اش آنک هیچ کمه سس
قالما دادی دیدی الله تعالی دن و من کیلدی ای موسی یگننک آتسینه و ارغل بو حالدن
خبر و بوقل الله تعالی زک صبری قللردن کور ورسن دیدی موسی علیه السلام تیز لک
او زره شیخه واردی او غلستانی چنوار او لنوردی و هلاک ابله دی دیدی شیخ بون ایشنکاچن
شاد لانب و راحتلن ب کولدی قولنی کوتار ب دعا قید لاما غه باش لاب ای الهم میکا با او غلنی
ویر گان ایدک ویرمه کلث ایله شاد او لمقم کبی آلمافک ایله هم شاد او لم دم ایدی
مینم جانه منی آل دیدی شول ساعت جان و بردی موسی علیه السلام دعا قیلب ایندی
ای ریم شول قدر بخشی دوستک ناچار و تربیه سر اورنده وفات او لمش هم
او غلی تربیه سر باتور بولانک حال لرنی بخشی ایله دیدی در حال جبرا ئیل علیه
السلام کیلدی ایکسنده غسله زندر دی و تربیه قیلب دفن ایله دی موسی علیه السلام

(یوز یکرمی اوچنچی حکایه توکل نلگ کو دکامنگی یانا ندہ)

ابو همزة الخراسانی حضرت‌تری ایته در حج سفرینه چقدامه بر صحرادن وار ایدم
خطالق ایله بر قیروغه توشه نفسم یاردم طلب قیلوی ایسته بیاردم ایدوچی اولسه
یاردم تله گل دیدی فکرده ایدم قیونلک آغزینه ایکی ایرکیلوب بررسی ایندی بو
قیونلک آغزن بیکلایک کشی توشب هلاک او لامسن هیدی نفسم بولارغه فخر و رغه
واوزمنی با گورئورگه شول قدر کوچله دی لـکن الله تعالیـلک قصاصینه راضی
بوله ارد چیلک بولور دیب هیچ سوز اینمه دم بولار قیونی قاپلاب کیند کلنندن صرک
کدوب وقت او زمادی قیونلک آغزی آچب بر حیوان آیاغنی توبه ن صوبز
یابوش دیو اشارت قیلدی آیاقینه توتنغان ایدم در حال تارتوب چغاره کور دمکه

یر تقوچ حیوان ایمش هاتفدن بر طاوش ایشندکه ای ابو همزه بو کورکام نجات
و قورنلو تو گلمن بلادن بلاغه دو چار اید و چن ایلهن قوتقاردق دیدی بوصبر مدن
فایده کورب حج قیلو و مدن آرتق شادلاندم دیدم *

(یوز یکرمی دور تنجی حکایه هشام بن عبدالمالک وقتنه او لان حال)

بنی امیه خلیفه لرندن هشام بن عبدالمالک وقتنه آچاف و قحطاف اولوب عربلر
جیلشب بر آزرزق صور امیق ایچون هشام غه واردیلر مذکور عربلر ایلهن بر گه
در واس بن حبیب العجلی دخ کردی هشام مونی کورگاچ خدمتکارینه قارادیده
آچیغلانه رق مینم مجلسیمه هر کم کرومن دیدی در واس او زینه اینکانی بلب یا امیر
المؤمنین سر زنگ مجلس سکنیه مینم کرم کمله سره هیچ ضرور یوف مگر مجلس گز ایله
مشرف اولم ف مینکا حاصل اولدی آدمیلر کر گاچ میند کردم چونکه آنلر زنگ حاجتی
مینم هم حاجتیم ایدی اگر رخصت ویرسه گز برو آز سویله رایدم دیب سویله مگه با شلاق
ایتدی ای امیر المؤمنین بزرگه اوچ بیل تونوش آچاف و قحطاف اولدی که اولگی یلن
ما یلرمز اردی ایکنچی یلن اینلر مز آشالدی اوچ بچی یلن سویله کلرمز صور لوب
بنده گه یقین کیلدی الله تعالی ایله قسم قیلو ب اینه من که سر زنگ قول گزده البته مال
و آنچه وار اول الله تعالی زنگ اولس سه قللرینه ویرگز اگر قللر زنگ و بنده لرننگ
اولس سه اولز بینه ویرگز هبس قیلب یات قور رما گز حاضر حاجتلری تو شدی اگر
او ز گز نگ اولس سه صدیه قیله گز ان «الله لا يضيع اجر المحسنين» دیدی هشام اولدیه قات
تورسده بوسوزدن صوک مهر بانی کیلو ب کر گان آدمیلر گه یوز ملک دینار در واسنگ
او زینه یوز ملک دینار ویرگز هبس قیلب یا امیر المؤمنین هر کم گه میندا ویرلگان
کبی یوز ملک دینار م دیدی هشام باشه لرده بولا ویره ک مکن تو گل مالمزینه میدر
دیدی در واس آنداق اولس سه مینکا مال کر کمس مونی آلوب سینکا ذمن و ناجار لقنى
کنترچک ایش قیلما یام دیب مالنی آلام اینچه قبیله سینه کیتدی هشام بونی در واس
آرتندان بر کش ایله بیهه ردی بو کشی مالنی در واس، طا پشود قنای ده در واس بوز ملک
دینار زنگ طوقسان ملک دینارینی طوقز قبیله گه ویرب اون ملک دینار فی او زینه اینلر قبیله سینه
قالدردی هشام بن عبدالمالک من بور زنگ بو ایشنی ایشند کله یخش طبیعتل کش
لردن کورکام ایش چفاردی دیدی *

(یوز یکرمی بشنیچی حکایه معاویه نئ آناسینه واقم اولان حاللر)
 هند بنت عنبه بیک ماتروکور کام خاتون او لدھن کبی بای و ماللی ایدی هر ھیواندان
 ملک باش اولوب هم ملک قلی دار ایدی مذکور نئ فاکھه اسمی اولب
 قریش بیکنلرینئ بر پنخسی ایندی فاکھه بیک یوماراد ایدی قوناقلر دوستلر
 هر وقت کر رلر و قربیه لنور لر ایدی بر کون فاکھه ایوندن چقب حاجت او چون
 ڪیقد کندہ بر دوستن کیلدی ایوده هند نئ یا الغز ایر کانون کوروب کیری چقدی فاکھه
 قایتب کبلور ایکان مو نئ چقد غینه توغری کیلدی ایوده هند نئ کور گاج فاکھه گه شبهه
 تو شوب هند که تھمت قیلوپ آچیغلا ندی مو ندی بوساعت توره رخصت یوق آتالار آتا
 ڪیت دیب هند نئ ڈوالادی آدمیلر بو خصوصیه تورلی سوزلر سویله دیلر هند نئ
 آناسی عنبه بونی ایشنل کندہ هند نئ بر آدلاق اور نغه چا قرب ایندی ای قزم آدمیلر
 سینلک ڈقلنک تورلی سوزلر سویلر راست و توغر و سنی ایت اگرده خلق سویله گهن
 سوز راست او لسہ فاکھه فی او لترقہ مزده قورتلہ مزاگر یا لغان و باطل او لسہ بر کاهن
 دن قاراتوز مزده حلال ٹاھر او لنور اگر فاکھه دن آیر لغاج مالک ناچار او اما یه
 چف او لسہ آیر لوسن فاکھه دن ونه قورتلورسن دیدی هند بو ایش میندہ اصل او لغافی
 یوق دیدی هم یمین ایندی عنبه هم شاد او لدی و فاکھه گه غبر بیه دری بزم قز حقنده
 تھمت قیلوپ سن ایمش اگر یا لغان ایر کامیه این ناما ز ایسلک کاهن گه دارا یق حالمزی
 بلگور ما یونچه قاراتایق حق ظاهر او لور دیبی فاکھه هم بو ٹا راضی او لوب هند آتاسی
 و بنی امیه خاتونلری ایله فاکھه عبدال الدار او غلرندن بر پنچه کمسه ایله کاهن گه
 یمندیلر کاهن یقیل لاشد قلوزن عنبه هند نئ یوز نئ قور قر اثری کورب یا قزم
 ایسلک حقی دیدی هند ایندی اول ایشلک یا لغان ایر کانل کند شک یوق کاهن
 درست ایتسه یارا ایدی بلما یونچه اینقب تھمت که تو شور مسہ یارا ایدی عرب اجنده
 ناچار لف ایله مشهور او لور مز دیب قور قه من دیدی عنبه ایندی هبیچ قور قه بزلر بو
 کاهنی قاراتودن اول امتحان قیلو رمز باسمه قارات امابز دیوب بر بغدادی او رلغنی
 آطلارینئ ذکر یونه قویدیلر کاهن گه یند کارنده کاهن بولارنی او لو غلاب آلدی
 عنبه کاهن گه ایندی آطم مزده برحال کور هم زنه وار دیدی کاهن آطکنئ ذکری
 اجنده بر بغدادی او لغی وار بو تهن حال یوق دیدی راست ایندی ایملدی شوشی
 خاتون لار نئ حال لر فی قارا دیدیلر خاتونلر فی بر ره بر ره قارا ب هند که یند کله بو خاتون غفه
 فلان یا وز لغنی نسبت دیور شلر ایکان اول ایسه یا لغان و غطا بو خاتون نه آندی
 ایش یوق گناه سز دیدی هم بو خاتون نه بر پادشاه او لور اسمی معاویه او لوب کوب

پرلرگه پادشاه‌لیف قیلور دیدی فا کمه کاهننک سوزلرنی ایشناکاج بوكرب هندنک
یانینه واردی قوچاقلادی و باشنى او بدى اماهند کیم و طوردى بقىن بورمه براق كيت
پادشاه‌نک سیندن توغماسىنه اجنهاد قیلور من دیدی كوب وقت او زمادی آرالزند
ارلان صالحونلۇق سبېلى مېبتىرى او لمايوب فاكەهندى طلاق قیلدى هندن دن بر
پادشاه توغلاچق دېگان خېرھر كىمگە ايشىلدىكى سبېلى هندى الوغلردن كوب كشىلر
آلامقىپ بولوب يوريلار ابوسفيان بن حرب ھم مونى آلماغە قىد قیلوب كوب مال
صرف قیلدى آخردە هند ابوسفيانغە ناكاھلۇنى بولاردن معاويه طوغوب شامدە
اولوب مشرقدن مغرب كە دىكۈن حكم ايلەدى *

(يوز يكىرىمى آلتىچى حكايىه هارون الرشيد كە واقع اولان بعض حاللارى)
برکون هارون الرشيد فضل بن الربع حضرتلىرىنە ايندى قان البارايدى برقان
آلوجىن كنور سوبىلەشمای تورغان كشى اولسون طاشىندە ساكت اولسون ديدى
فضل بن الربع مېنم بىرغلام دارقان آلادر كوب سوپىلى تورغان كشى توڭل ديدى
خليفه ايقىدى خير آنداق اولسە كىنور كىز ديدى فضل ايوينه قايتوب مذكور غلامنى
بىهەردى ھېچ سوزسوپىلەم خراب وهلاك او لورسن دىب قلاغىنە سىڭىر بىهەردى
غلام خليفه‌نک حضورىنە وارب قاننى آلا باشلاقدە يا امير المؤمنين اميننک
خليفه لىگىن نه اىچۇن مقلۇم قىلدىڭ الوغ اولغانانق اىچ—ون مامون كە تىش
ايدى ديدى خليفه اشمىز تمام اولغاچ جواب و بىرمن ديدى غلام دخى
يا امير المؤمنين جعفر بن يحيى البرمكىنى نه اىچ—ون اولئردى ديدى خليفه
كىذلک اشمىز تمام اولغاچ جواب و بىرمن ديدى غلام يا امير المؤمنين
شامنى نه اوچۇن بىدادقە اھنىيار قىلدىڭ وحالانكە بىغدا دىخشىراق ايدى ديدى خليفه
دەش اشمىز تمام اولغاچ جواب و بىررم ديدى شول آرادە فضل كىلوب كردى خليفەنى
آچولى و كىيفىز كوردى هارون غلامنىڭ سوپىلەگان سوزلرن بارچە سون فضل بن
الربيعىغە سوپىلەدى فضل بۇندان غايىت قورقۇغە و حىسرت كە توشىدى قان آلوجىنەڭ
اش تمام او اغاچىدە خليفە خەمتىكارلارىنە تىقىردى حاضر بوغلامنى اولئر كىز بىر ساعت
توتماڭز مىنلىن شونداين نرسە لە صورايدىر منصور كىلىسەدە جواب و بىرمس ايدىم
دیدى بىرلار شول حالىدە ابودلامە يغلاب كىلوب كردى خليفە ايقىدى يا ابى دلامە
نه اولدى نه اىچۇن يغلائى سن ديدى بونى ايشناکاج ابولامە دخى طاوش كوتار بىرەك

بغای باشладی وایندی ای امیر المؤمنین خاتونم دلامه وفات اولدی شونلک اوچون
 بغلایم هم تکفین و تجهیز ایچون مال کیده ک ویرگز دیدی خلیفه ابو دلامه گه آنچه ویرگه
 امرایلدی درحال ویردی لر هم ابو دلامه نلخ خاتونی ام دلامه خلیفه نلخ خاتونی زبیده گه
 بغلاب کردی زبیده یا م دلامه نه اولدی دیدکنه زوجم ابو دلامه وفات اولدی
 شونلک ایچون یغایم تجهیز و تکفین ایچون مال کیده ک دیدی زبیده کوب مال ویرب
 ببردی ابو دلامه چقدفن صولک زبیده قساتینه کردی لکن یوزن مده کیفسز لک
 غیرت اثری وار ایدی زبیده مین سیننه کوینچ و حسرت اثری کوره من نه اولدی
 دیگاج هارون الرشید قان آل پیغمبر آجی غلان غافون هم ابو دلامه نلخ حالتون سویله دی
 ایسه زبیده کوله باشладی هارون نه ایچون کوله سن دیگاج زبیده ایندی ام دلامه
 حاضر گنه میدای غایلاب کرب ابو دلامه وفات اولدی دیوب کوب مال آلوب کیندی
 دیدی موندان هارون الرشید اوزن او زی توته آلماینچه کولدی و شول حالده فضل
 و غلام جملسینه چقدی همان کوله ایدی فضل این الرابع درحال غلام نلخ معفو او ماسنی
 طلب اینکان ایدی خلیفه عفو قیلدی هارون الرشید ابو دلامه فی چاقرب صورادی
 یا ابو دلامه نه ایچون بویله اتفاق قیلدگز دیدی ابو دلامه ایندی ای امیر المؤمنین
 خلق لر ابو دلامه خلیفه نلخ مالن هروقت هیله ایله آلا دیب اینه ماسونلر ایچون دیدی
 هارون الرشید موندان دخی آرتق کولدی *

(یوزیکرمی یدنچی حکایه متنمات بنت هیشم نلخ خبری بیاننده)

اصمعی حضرتی اینه در حج و قننه ملایمه مفوره گه وارمش ایدم مینم کیلسگانمنی ایشدب
 فقیرلر قریه لردن جیلشوب کیلدیلر شولانلک ایچنده بر فقیره قزوار که ایرلر ایله برگه
 کلور صاف و پنکه طاوشه ایلان آنچه صورادقنده یوزینه قاراسم کورکام لگنندن و یوزینلک
 نورلی لغندن کوزلر چاغله در اوzman گورقوب کوزنم بومدم یاربی شیطان غه
 یول و یرمه دیوب الله تعالی گه صغندم موندین صولک بوقزغه ایندم ای جاریه سیکنامالی
 بوقدر ماتور یوزلک ایله ایرلر آراسنده یور و رگه دیدم قزم سوزم فیشنکاج
 بغلادی هم جواب ویرب مینم بویله یور ماک اختیار مدن تو گل زمانه نلخ فاچار لغندن
 و دفاسز لغندن آنام و نسلم اولما یوب تر بیده قیلوجی اولمادغی سیبلی غریب اولدغمدن
 یوریمن دیگان معنی ده بیت امر او قودی بوقزی قزغاندم ورز قینه بفارماک قدر
 مال آنچه ویردم دخی ای قز سیننه اس. لکنک در دیدی اسم متنمات بفت الهیشم در

آنام صوغضش ده رفات اولوب او زمشوش حالده قالدم دیدی موندن او توب ابی کلثوم
طوق بن مالک گه کلد کمه بوقزنگ صفات من و اهوان ذکر و بیان ایله دم ایکنچی
من کور ابی کلثوم قوزناقنه دهوت و چاقره اسی ایله یور طینه واردم پنه کون قرن ساق
اولد قمدن صوٹ یخشی و کورکام کپوم لر کیگان بر خدمتکار کیوم و غیری ذات
فرسه لر کیتورب حضور مزغه قویلی بونه هال دیوب طور ایلم ابوبکرثوم ایندی با بال العباس
بوسیدن مذہمات نلک هدیه س در من کوره فی سین ایله مین آنی طابوب
نکاحلندم هر ایکه مز سپلکا ردمت و حمد او قده و شکرانه قیام قد من دیدی *

(یوزیکرمی سکزنجی حکایه شن حال بیاننده)

عرب یکت لردن (شن) اسمی بریکت وار ایدی غایت زبره ک و فهمی ایدی
خاتون آلام مگر او زم کبک زکیه او لسه غنه آلرمن دیوب آنط ایندی شهردن
شهر گه قبیله دن قبیله گه یور دی قرازلر ایدی بعض سفر نده بوش برا ایر او چرادی
بوایر ایله کوب سفر قیامیلار بر کون بولده وارور لر ایدی بیک او زاقنه کینکاچ شن
ایندی بافلان مینه سینی یوکلیم یا که سین می هینی یوکلای سن دیدی ایر ایندی
ای اهمق آطقه آتلانغان کشی فی یوکلارمی بونه سوز دیدی موندان او توب او سوب
اولترغان ایگنلک گه ینک کلزنده شن ایندی بوایگن آشالدیمو یوق مو دیدی بوایر
ای اهمق بونه سوز او سب اول تورغان باشاغنده بولغان ایگن نلک آشالسون دیدی
موندان او توب وارور لر ایکان فارشولزند، بر جنازه کوتار و ب کیلور لرشن ایندی
بوجنازه ترک میکان او لک میکان دیدی ایر ایندی ای جاهل بونینه ای اهمق سین او لمگان
کشی فی قبر گه قوبارگه واره ارمی دیدی ایر نلک قریه سینه ینک کلزنده من کور ایر
شن فی ابوبنه آلوب کردی بوایرنلک بر قزی وار ایدی طبقه اسمی ایدی ایندی شن نلک
صور اغان و سویله گان سوزلار بینی قرغه سوبله دی و کوله دی طبقه ایندی ای آتابو کشیدن لک
سوز لری برسیده خطاء توگل باری صواب لکن بوار فی آنلاوغه زیر دلک کبره ک
سفرگز آغرا ولجاج شینه میکلیسون مینه میکلیم یوکلیم دیگان نلک معنی سی سین خبر لر
سویله ای سن من یا که مین خبر لر سویله دیم کیلار چونکه خبر لر سویله نسنه سفر نلک
یکل اولاچی مع اوم در بوایگن آشالدیمو دیگان سوز بوایگن نلک صاحبی ایگن نلک
آنچه سندن فاید لان دیلارمی دیگان معنا ده در بوجنازه ترکی او لکه دیگان سوزی بو
هیت نلک آرتوندہ خیر و امسانی یا که او غلی قالدیم او زی او لسنه ده اسمی ذکر

قیلدۀ او نو تدرم طورغان نرسه سی قالدیم دیگان معناده در بوا بر شن یا زینه
چقد قله قزینلگ سوزلرینی سوبله دی شن ایندی بیک خوش وزکیه قزک وارایکان
میگان موقاف ایکان میگان کاملاً ندر مینم از له گه نم شولای ایدی دیدی ایر هم قبول ایدب
قزی و پردی شن ایله طبقه هر ایکسی فهمی اولوب راهنلک ایله عمر کیچره شلدر .

﴿ ۱۲۹ حکایه الله تعالی گه یالنغانده مقصود اولوی بیاننده ﴾

برا بند گو آدم جاریه سی صادی مذکوره ده محبتی دار ایکان صادتغینه پشیمان ده
اولدی لیکن اظهار قیلور غه خلقدن طارلنده ایکی او چینه مقصودن و ماجتنی باز دیده
قولنی کوک که قویوب یا الهم مینم حالمی اوزگ بله سن دیدی تلی ایله حاجدن ایندمی
ایرته گو سن برا گرا بشک قاقغا نانه چقنه جاریه فی صاتوب آلغان کش در جاریه فی هم
آلوپ کامش در باغلان جاریه گزی کینوردم او زگزگه اولسون دیدی بو عابد بیک شاد
اولدی بر آز تور آنجه سی چقارایم دیدی جاریه فی کینورگان کشی ایندی میگان آنجه
کیزه کمن آنجه دن خیر لو نرسه آلم دیوب سوبله مهباش لاب ایندی بروکون تو شده
برا گو ایندی باغلان سین جاریه آلغان کش ولی الله درهم جاریه سینه محبتی اولو
سبیلی صادتغینه پشیماند اگر اول جاریه فی آنجه سر قایتار و ب ویرساگ سینی جنت که
کیر تور من در لر و برو من دیدی شونگ ایچون سیندن آلامیم دیدی .

(یوز او تو ز نجی حکایه اولو دن قاچون نک فایده سز لفی بیاننده)

زمان او لدہ برا پادشاهه عز رائیل علیه السلام جاننی آلف ایچون کیلدی پادشاه ایندی
سین کم مین عز رائیل جاننی آلف ایچون کیلم دیدی پادشاه ایندی میگان بیکی یلغه
مهلت ویراول ایچون حاضر لنه بیم دیدی الله تعالی نک اذن ایله عز رائیل علیه السلام
مهلت ویرب پادشاهه نک قاتنلن چقلی موندین صوک پادشاه برسور بنا قیلدیردی
سورنگ قیلدیر سیندن بیکی قات خنیق قاز دردی سورنگ اچنده برا سرای بنا قیلدیردی
هیچ نرسه کر مسلک او لدی مقصودی شوش سرایخه کرب عز رائیل دن قور تله ق
ایشک صاقچی لرینه امر ایله دی مینم یانمه هیچ کمنی پهاره ائزر خست یوق دیدی بیکی
بیک مدت تولغان ایدی سرای اچنده عز رائیل علیه السلام ظاهر او لدی پادشاه بیک
قورقى سینی کم کرتدی نچک کردک دیدی عز رائیل علیه السلام ایندی پر ط
اباسی کرتدی دیدی پادشاه صاقچی لرن چاق ردی نه ابچون کش پردگز مینم امرمه
خلال لف قیلدگز دیدی صاقچی لر بن هیچ کمنی پهاره کر هیچ کم کر گانون کوره رک

دیدیلار و آنط اینتلیلر عزرا ائبل عليه السلام اینتدی ای بنده مین یوقنی صورا شمه
پورط ایاسی یعنی الله تعالی موندای سر ایلاره محتاج توگل آنڭ رسول لرون موندای
سر ایلار و سورلر منع قیلامی در دیدی پادشاه اینتدی یاعزرا ائبل نە مراد ایله کیلدىڭ
جانڭى آلماغه کیلدىم دیدی پادشاه دفسى آما بىنچە چاره یوقنی دیدی البته چاره
یوق دیدی پادشاه اینتدی جانمۇن آلدە قىلدىن صوك قايدە اولور دیدی عزرا ائبل
علیه السلام اوزىڭ بناقىلغان یور طەھ اولور دیدی در حال جاننى قېمىس ایله دى *

(یوز او توز بىزىچى حکايىه اولو دن قوتلو مەكىن او لمائى بىانىدە)

وھب بىن مەنھە حضرتلىرىنىڭ حكاىيە قىلغىسى الله تبارىك وتعالى حضرتلىرى ابراھيم عليه
السلامغە وەن قىلدى آزق حاضرلەب سفرگە چىغب یورگل عجب لر كور ورسن دیدى
ابراھيم عليه السلام آزق حاضرلەب سفرگە و سياحت كە چىغب بىر دىياباقاسىنە ايرشىدى
قوېلارغە كتوچىلەك قىلوب یور وچى بىرقارە قىل كوردى ياغلام او زىڭىدە صورىما كە
سود یوقىن دیدى قىل ايندى قاپوسن تلايسن اىكسىدە اولور دىنى ابراھيم عليه
السلام ايندى صوارىسى بىارار دیدى قىل كىنلىقى قولنىڭ بىر طاباق وار ايدى شول طاباق
ايلە بىر طاشنى صوقىدى اى طاش ابراھيم خليل الرحمن حق اوچۇن ھۇرىپرگل دیدى الله
تبارىك و تعالى نىڭ قىرتىن ايلان طاش يارلىب صوپىقدى قىل من كور صودن آلوب ابراھيم
عليه السلامغە صونىدى ابراھيم عليه السلام صونى اچىل كىنلىن صوك قاراب طوردى قىل ايندى
عجب لنه سەنمى دیدى ابراھيم عليه السلام نە ايدچۇن عجب نىمايم مونىڭ كېكىنى كور گانم
یوق دیدى قىل اى فلان مىن سىئى موندىن عجبنى بىيان قىلايم كە الله تبارىك و تعالى نىڭ
ابراھيم اى سەلى خليلى وارد شول خليلى ذكر اىتىپ آنڭى حقى اوچۇن الله دن ما جەمنى
صور صام ھىچىدە وېرىغا يېنچە قالمىرى دیدى ابراھيم عليه السلام ياغلام مىن شول خليل دیدى
غلام سىن شولى دىو صور دى ابراھيم عليه السلام شىل من دىدى بىس من كور قىل
قىقردىدە جان وېرىدى شول آرادە كوكىن نور تو شب قابلا دى كوكىكەمى كوتارلىدى
يا كە پىريوندىم ابراھيم عليه السلام ھېچ كوردى و بلەدى ابراھيم عليه السلام
موندىن او تىپ بىر طاغە مەندى كور كم بىر اىيواار اىيوجە كرسە اچىلدە بىر سېر وار
سېر وار سەنندە بىرمەت وار يەندەش قات زىنلىلى حلەسى وار باشى توغرۇ سەنندە بىر
طاقطە وار طاقتە دە يازامش كە (مىن شادابىن عاد من مڭ يىل عمر سوردم مڭ تورلى
عىسکرگە خلبە قىلدىم مڭ بىكىلى قىز جەفتانلىم مڭ بالام اولىدى كوب درڭلر ایاسى

او لغان ارم با نجه سن با صادم اما او لوم یقینلاش قلن فیچه تورلى حیله لر و نیچه تورلى
 طبیبلر کینتوردم هیچ قایوسی ایلهن قوتلمادم مینم عالمه قارا گزده دنیا فه هیچ آلدان ماڭز
 سرزىڭ هیچ قایو گز مینم کبى باى او لاماس هیچ قایو گز مینم کبى او زاق ياشاماس مینم
 حکم قىلغان يىلارم قدر كوب يىرگە حکم قىلماس مینم او لادم کبى كوب بالا گز او لاماس
 شولابىن دنیاده ابدى قالىدام سز ده شولاي **كىنە رمز دنیانڭ** حیله سىنه هېچن
 ايندانماگاي سز ديو) اپراھيم عليه السلام موندىن چىدى الله تبارك و تعالى وەن قىلىدى
 اى اپراھيم نە حاللر كوردڭ اپراھيم عليه السلام اى رىم بىك عجب شى لر كوردم
 دىدى بس الله تبارك و تعالى يالاپراھيم ايدى شهرگە قاينتىل مینم عجايىم **كوب**
 بارچە سون كورب بىنە آلامان دىدى *

(يو زاو تو زايكنچى حکایيە اپراھيم بن مهدى مامون بن هارون الرشيد بىيانىنده)
 مامون خلیفه زمانىندا آناسى هارون الرشيد نڭ قردهشى اپراھيم بن مهدى خلیفەلك
 دعوا قىيلب بغداد خلقى ھم بىعىت و پىرد كىرنىن اپراھيم بىرىل او ن بر آى بىداده
 خلیفە او لب طوردى مامون خلیفە او ل وقت خراسانىن مرو شهرنىن ايدى آرالىن
كوب صوغش او لب آخرده مامون غلبە قىلدۇن اپراھيم قاچدى ھم ياشىنېت تورلى
 صورت لرگە كىرب يوردى شول وقت دە كورگان حاللر ئارا اپراھيم بن مهدى او زى
 سوپىلى در مامون نڭ طرف دارلارى غلبە قىلدۇن صوك قام قورقۇم وجامىن دن
 اميدا او زىدەن قىلورغە بىلە دم **كىلە يىر طارا ولدى كون** نڭ توش ئقنى ايدى
 اپومن ياشىنوب چىدم كون بىك امىسى ايدى قايدە واررغە بىلە دم بىر اورنخە
 يولقدىم هېچ قايه باررغە يول تابىمادم نفسم دن بىنولە ئاميدا او زىدەن قايدە وارسامىن
 آپنرا دم بىر اپون نڭ آلدۇن بىرقارا قىل وار ايدى شوڭا وار دم يافلان اپو گز كە
 كوب بىر ورسا عات قىلولە قىلولە بولسا مى دىيد بىك مىكن خوش أولە دىيوب ايشك آچوب
 اپو گە كىرتىدى كرسام شوندا يان اپو كە بىك پاك وزىنلىنى و كوب اسماپلى اپوايىش
 مىن كىرگاچان ياتورغە و قىلولە قىلولە او رن كوسنەر دى او زى ايشكارنى بىكىلەب
 چغۇب كىتىلى توهىم قىلىم مىنى ھونان قويودن مزادى مامون گە ايتىوب مال آملق دىيدم
 شول آرادە من كورقىل كىداوب كردى بىرە مال ايدىك و اىيت وغىرى فرسە لرى ياشماڭ قازان
 ياشماڭا صاوت لر كىتىوردى بونفرسە لىرىنى حمال دن آلدەن مىكىلا ئىتفات قىلوب ايندى ياسىيد
 سېكىجا جانم فدا اولسون مىن او زم قان آلوجى اپرمن كېبىم قان آلودرمىن معېشىم

و پسرگان آشترم سزنگ کبی لره بار میدرمین سیلدا شوندای طعامه مار و شوندابن
قازان و صاو تلر کینوردم بار چه سی با گاهیچ تو قول ماغان شوش اسباب ایلان او زگز
ایچون طعامه مار پسرگز دیدی بیک آچلقده و صوصا غانلقد ایدم هر قایو «ندن پش رو ب
لندنای و تاتلی طعامه مار آشادق آشاب خوشند او لمقدن صوک قل ایندی یامولا شرابدن
و اچکیدن بر آز کرم بیوره سزمی کوئل و خاطرنی خوش قیلوب غم و غصه لاردن قورتاره در
دیدی ضرر یوق کینرگز دیدم دوسنگی آرسون دیدم بس هجام شونداین یاشا
صاو ار کینوردی هیچ کم تو تماغان و شونداین شراب لار کینوردی هیچ کورنگان
شرابلر فی یاصاب حاضر له دک او زی هم رخصت و اذن ویر «گزمهین هم سزنگ
خاطرگزه تسلی و شادلی هاصل ایندرایچون بر آزاولنرب اچار ایدم دیدی خوش
اولادیدم مین اچدم اولن اجدی بر آزاولنربه مدن صوک ایکنچی بوله گه چغوب
اویون قورالی کینورب ایندی یاسیدی بر آزاویناب شعر اینلز دیما کم المنه قدر رمز
قیلومزدن در لکن شولای او لسه ده هر مه زایچون مرود قیلوب پوفقیر عبدگزی
شاد قیاسه سزنگ عهدگزدن کبله چک چونکه سزنگ مهار تکز شب و آرق دیدی
بس موئایافلان مینم شهرو اوینغه هماره منی قایدن بلکل دیدم سپهان الله یامولای
سزنگ بـ و بابده مهار تکز هر که معلوم سین فلان لر دن آرق سین ایسه
مولامز ابراهیم بن مهدی کیچه ده خلیفه مزايدک مأمون سینی تابوب کینورگان کشیگه
یوز ملک دینار آلتون دیدی اسکن میندن سیلدا امینلک مین سینی هیچ وقت ویرمیم
دیدی بـ سوز لرنی ایشند کمدن صوک بـ نگ معرفتینه و هروتینه عجب که قالدم هم
قوایده اویون آلم بالالم و وطنمنی ایسمه تو شرگان ایدم چار هـ سزاولوب اویون
اویناب او شبو بـ نی ایندم * و عسی الدی اهدی لیوسـ فـ اهـ لـ * و اعـ رـ فـ السـ جـ وـ هوـ
اسـ مـ * ان يـ سـ تـ جـ يـ لـ نـ وـ يـ جـ هـ شـ لـ نـ * وـ الـ لـ رـ ربـ العـ اـ مـ يـ قـ دـ يـ رـ * اـ يـ لـ نـ دـ نـ آـ يـ رـ لـ غـ انـ
مـ دـ نـ دـ انـ اـ مـ يـ بـ زـ فـ هـ قـ بـ لـ کـ رـ بـ اـ شـ لـ رـ مـ زـ فـ جـ يـ مـ اـ قـ وـ پـ رـ اـ کـ نـ اـ لـ غـ انـ اـ شـ لـ رـ مـ زـ فـ
ایـ وـ وـ یـ خـ شـ اـیـ لـ هـ مـ کـ چـونـکـهـ اللـهـ تـبارـکـ وـ تـعـالـیـ هـ رـ اـ شـ کـهـ قـاـدرـ دـیـگـانـ مـعـنـادـهـ دـرـ مـیـنـ بـوـیـلهـ
شـ عـ اـیـنـدـ کـدـنـ صـوـکـ هـجـامـ غـایـتـ شـادـلاـنـ توـاـیـلـانـ شـادـلاـنـدـیـ خـصـوـصـالـنـتـلـیـ شـرابـ بـیـگـرـکـ
شـادـلاـنـدـرـدـیـ هـمـ هـجـامـ اـیـقـدـیـ سـیـلـمـ مـیـلـدـاـذـنـ وـیرـهـ نـهـیـ خـاطـرـهـ کـیـلـگـانـ شـعـرـنـیـ اـیـنـورـ
ایـدـمـ شـعـرـگـهـ اـهـلـ وـلـیـاقـتـمـ اوـلـمـاسـهـ دـهـ دـیدـیـ بـیـکـ خـوشـ شـعـرـ اـیـنـدـ کـلـ آـرقـ مـرـ وـ تـکـزـدـنـ

وحسن ادبگردن او لور دیدم او بوننی آلوب اویناب او شبو شعر لرنی ایندی) شکوفا
 الى احبا بنا طول لیدالیا * فقال والذاما اقصر المیل عندنا * وما زال فرط النوم بخشی هیونهم
 سریعا ولا یغشی لیال النوم اعینا * اذا مادنا اللیل المضربی المها) بجز غنا وهم یستبشرون
 اذا دنا * فلو انهم کانوا یلاقوون مثل ما * نلاقی لیکانواف المضاجع، مثلنا * دو سفله زره شکایت
 قیلدق نیچو کدر بزم عنده زره کیچ او زون او له دیدک بزگه ایندیلر بزم عنده زره
 کیچاره بیک قصه دیدیلر او بیقوله یندک کوبلا گک کوزلرن تیز قابلیدر بزم کوزلرن
 او بیقوله بیچن کیله پیمار تو زنک او زون و قصه او لوی شوندان عقل و فکر ایده لرینه ضرر لی
 اولان کیچ یقینلاشنه بزار حسر تلهه من الار ایسه شادلان الارا گرده شول دوستلر من
 یواقغانغه یواقسالار ایدی تو شکلر یقه یاتسه لرده بزم کبی پوقلاماز لار ایدی یعنی
 سرنک جملسکرنک لنقی شوندا ین کشیلر گه تأثیر قیلور ایدی دیگان معناده در
 هجام بو بیننی ایندک دن صوک شول قدر شادلاندم هنی کرکلم ده گی قایغولارم
 بارچه سی او نوتولدی شاداف ایله جملسمزی تمام ایندک هزدن صوک یاتوب پوقلامدم
 تو زنک اور تاسنده او بیغانندم یانهان او لغان آفهه منک بارچه سون سره اولسون دیوب
 هجامگه ویردم هصرفلوه تو قارسن مینم عنده سینه هنک حقک و ارسینه ایله خوفمن
 این او لدم دیدم هجام آفهه آلماینچه او زینه ویردم چاره هز کبر و آلدم چونکه آفهه نی
 کوتاروب یوروی بیک آفر ایدی نیچه کوندن صوک بونک ایوندان چوب کیندم
 یوردم هیچ یوگه قرار قیلندام قایل وار سامن قایل کورولر و تانورلر واولندر لر کبک
 تیه در سیگز کون قدر یوردم شول قدر آقدام تمام او لمک وهلاک او لمک درجه سینه
 کیلدم فقط قارانغو تو زنک یور رایدم صاقچی و قارا ولچی طور طورغان قورقنه چلی کوپرنی
 او ته یم دیوب کوپرنک آغزینه کیلدم کوپر ایسه صوک بونک ایله صاحلمش و طارالمش
 او لوب او ته رگه بیک ناچار ایدی هم او زمه خدعت ایده طورغان و طانی طورغان بر جندی
 کور دیک مونه خلیه هنک ازلای طورغان کشیسی دیوب یابوشدی آچیغم ایله شول قدر
 صوقدم آطنی واوزنی یمان پرگه تو شوردم او زم تیز و آشغچلف ایله کوپردن یوگرب
 چقدم قایل وار رغه بلمه دم ایشگی آچ برا یوگه واردم آنکه بر خاتون وار ایدی
 ای خاتونلر خوجه سی مینی ایوکا کونک مرهمت قیلغل مین ایسه قورقوی و حسر تلی
 بنده من دیدم خوش او له عربجا دیوب ایوبنی کرتدی اور نلر هاضر له دی تو شکلر
 جایدی طعام لار کینتور دی قورقوک دن امین او لسینی هیچ کم بلمه س دیدی برا اینک

ایشکلری قات و کوب ایدی برا یاشک آچوب فاراسام کو پرده صوغرب تو شورگان
 جنلی مونلک زوجی ایدیش آطی یوق فقط اوزی قاین تون باشی جرا عنلی کیومی قان
 ایله بو بالغان خاتونی ایندی سینا فه اولدی نه قیلدک دیدی ایرمیدن ایله بولغان
 حالتون سویله هی خاتون قانلردن یووب و جراحتن چو پره ک ایله ن به ایله دی اورن جایوب
 یاتقوردی بو ایر بر آزیاق تاچ او بی قوغه کیندی صکره خاتون مینم یانه چقدیل مینم ز و چمنلک
 حالی سیندک ایله او لسه کرک دیدی بلی مینم ایله دیدم سین امین اول همیشه مینم تر بیده ملن
 اولورسن هبیع خوف و قور قوغه تو شمه دیدی ایوده اوچ کون تربیه له ندم خاتون نلک
 تربیه و حرمتی نها یفسر اولدی بعث خاتون ایندی ایرم سلام نلندی موندیه چقار ده
 بر ضرر اینار دیوب قور قه من ایمدی او زکنی قور تارکز دیدی کیچکه قدر توردم
 خاتونلر کیومی کیوب تون ایله چغوب کیندم از ادا اینکان بر جاریه و مولامدک ایوینه
 واردم جاریه مینی کور گاچ بیلک بیغلادی و سلامت اولو ومه شادلاندی ایوینه کرتندی بازار غه
 و ارب طعام کیترو و صور تنه ایوردن چغوب کیندی میکن اطعم کیتروه ایکان دیوب طور سام
 مینم مونل ایر کانه می وارد اعلام قیلغان ایمش شول آراده ابرا هیم الوصل کوب ابر لار
 ایلان کیلو ب کردی جاریه هم بیله ایندی نه قیلور غه بلمه دم هلاک اولور منی جزم قیلدم
 خاتونلر کیومی کیگان حاله آلوب کیندیلر مامون کوب کشیده ایله اولتر مس
 ایکان او شبو مجلسکه ایلتو ب کرت دیلر کرد کم ایله مامون گه خلیفه لک ایله سلام و یردم
 مامون الله تعالی سین سلامت و ترک قیلماسون دیدی یاخ لیفه سین بیله سن که عفو تقوی غه
 یقین راق سینک مینی عفو قیلماق ک بارچه عفول رک او ستو نل ایندیک مینم گناهم بارچه
 گناه لار ک او ستو ندیه ایدی اگر عفو اینه سک حق ک واختیار ک عفو ایندیک فضل ک
 دیدم بس مامون باشنى کوتار ب آچیغ لان غان صور تنه میکن افارادی تیز لک او زره *
 اذنبت ذنب اعظیمه * وانت للعفو اهل * فان عفو ته من * وان ابید فعل * دیدم (مین
 بیک) الوف گناه قیلدم سین عفو قیلور غه اهل و صاحبین سن اگر عفو قیلمان ک مندک
 و رهمندک عفو قیلماسک عدل لک دیگان معناده در (بو بیننی ایندیک دن صوک مامون نلک
 قلبی یوم شادی یوز ندیه رحمت اثرنی کور ب شادلان ندم او غلی عباسه و قرداش ابی
 اسحاق نه و باشقة بنی العباسه قاراب ایندی مونل امر ندیه نه دیده سز نه فکر ویره سز دیدی
 هر قایوسی اولتر و ایله اشارت قیلدیلر و تورلی سوزلر ایندیلار مامون احمد بن
 ابی خالد که ایندی ای احمد بو اشدہ سن نه دیده سن نه اینه سن دیدی احمد بن خالد

ایسه خلیفه لرنگ مقصودلردن و غرضلردن آنلای طورغان زیره کوفه ملی آدم اول مدغنه
 مأمون نلگ مقصودی عغراینمک لکن عفو یاغنده اولان کشی لرن آراهق قصد نده
 اول مدغنه آنلاب یا امیر المؤمنین اگرده سین ابراهیم فی او لترسک او خشاش لرگنی
 تابارسن اگرده اول ترمینچه عفو قیلسماک او خشاشندی تابیمان سن اول ایشنی قیلغان
 فقط سین اول هسن دیدی بس مأمون باشند توین قویب او راق فکرده طور دی * قوم
 همو اقدلوا امیم اخی * فلمن رمیت اصابنی سه می * بیت نی او قودی مأمون ده بحوالی
 کورد کمکن صوک باشم داغی بر کانچگمکن طاشلام بیک ققرب تکبیر ایندم امیر
 المؤمنین الله تعالی عفو قیلسون دیدم مأمون ده میکنند اذفات قیلب قارادی یاعم
 سینکن هیچ قایغو بوق دیدی مین دخی یا امیر المؤمنین مینم گناهم شول قدر الوع که
 عندر طلب قیلو رغه ده ممکن تو گل سینکن شول گناهنی عفو قیلماماک دخی شول قدر الوع که
 شکر ایله سویله شورگه ممکن تو گل دیدم مأمون ایندی یاعم سینکن آچیغلار بندی عفو
 قیلدم سینکن بور طکنده نه قدر نرسه آلنغان در بارچه سنی اوزکا قایناردم هم سینکن
 امر قیلدم همیشه مینم مجلس مده اول رغه هیچ آپر لاسه دیدی مونکن بعد نده سجده گه
 بارب بیک او راق سجده قیلدی باشون کوت رگاچ یاعم مین نه او چون سجده قیلدم
 دیدی دولت نه دشمن اولوب دعوت خلافت قیلغان کشی گه غلبه قیلغانک اوجوندر
 دیدم یاعم مین آنک او چون سجده قیلمادم سین عفو قیلدمه و سینکنک مقتله کوکام نک
 صاف اول دغنه دیدی هم یاعم یا شرن یور دکنده نه لرگه یولقدک بارچه سون مینکن
 خبر ویرگل دیدی قاچدقم فی هم حجام و جندی و خاتون و جاریه لر نه قیلدقلرنی
 بارچه سون تفصیل و بیان قیلدم بولار نکن بارچه سون کنورک دیو امر ایله دی
 جاریه یوز ملک آلتون قاچان کیله در دیب حضور قیلب طوره ایکان قوت بکینه در دیار
 مأمون جاریه گه ایندی او زکنی آزاد اینکان خوجه غه نه او چون بو اش فی قیلدک دیدی
 جاریه مال او چون قیلدم دیدی مأمون بالا لارک وزوجک بارمی دیدی جاریه هیچ
 قایوسی بوق دیدی جاریه فی ایکن یوز قامچی صوق در دی و عبس ده ملکو قلاماس ایله امر
 ایله بیابدر دی جندی که سین حجام بولورغه تیش دیب حجامت علمن او گرانورگه
 قوشی اما خاتونون هر منلدی او زی نلگ و قزلوی نلگ سراینه کرتندی بو ایسه غافل و ظریفه
 خاتون در کوب اشلرگه فایدا سی تیار برگه آصرانگ دیدی حجام غه ایندی ای فلان
 سینکن مر وتلی لکنک و ظریف لقک شفقتلی لکنک مینم عنده مده ظاهر او لدی سینی بیک

الوغ درمنار ايله تربيه قيلورهه تيش ديدى و جندى نلث يورطن و اسبابن بوگا و بردى
هم كيوم كيوردى و هر يلغه ملث آلتون و ظيفه تعبيين قيلدى (فرهـم اللهـمـعـينـوـنـ)
والـحـمـدـلـلـهـرـبـ الـعـالـمـيـنـ *

(يوز او تو ز او چنجي حكايي عربـلـنـلـثـ يـوـمـارـدـلـقـلـارـيـ وـهـمـتـلـرـيـ يـاـنـدـهـ)
عبدـالـلهـبنـعـباسـ حـضـرـتـلـارـيـ شـامـدـنـ مـجـازـغـهـ قـاـيـنـدـقـنـدـهـ بـرـأـرـنـغـهـ توـشـدـىـ وـتـوـقـنـادـىـ
آـشـارـغـهـ طـعـامـ وـارـمـيـ دـيـبـ غـلـمـانـ لـرـنـدـنـ صـورـادـيـ يـوـقـ طـعـامـ بـنـكـانـ دـيـدـيـلـرـ باـشـ وـكـيـلـيـنـهـ
اـيـنـدـىـ شـوـشـيـ يـاـپـانـدـانـ اـزـلـهـ آـزـ بـرـأـرـكـتوـچـ يـاـ كـهـ حـيـاـهـلـيـ وـارـدـرـ سـوـدـ يـاـ كـهـ طـعـامـ
كـيـنـدـوـرـگـزـ دـيـدـىـ بـوـوـكـيـلـ غـلـمـانـلـارـ اـيـلـهـ كـيـنـبـ يـرـقـبـيلـهـ دـهـ بـرـقـارـچـقـ تـابـدـيـلـرـ طـعـامـگـزـ
وارـمـيـ صـاـنـبـ آـلـوـرـاـيـدـكـ دـيـدـيـلـرـ صـاـنـلـفـ طـعـامـ يـوـقـ اوـغـلـارـمـ اوـچـونـ حـاضـرـاـمـشـ
طـعـامـ وـارـ صـاـنـمـاـيـمـ دـيـدـىـ اوـغـلـارـكـ قـاـيـدـهـ دـيـدـيـلـرـ قـوـىـ لـرـ كـوـتـهـلـرـ قـاـيـنـتـورـ وـقـنـلـارـىـ
يـنـدـىـ دـيـدـىـ بـولـارـ اـيـنـدـيـلـرـ اوـغـلـلـرـكـ اوـچـونـ حـاضـرـلـمـگـانـ طـعـامـلـدـنـ يـاـرـطـسـىـ اـيـلـهـ
بـزـهـ يـوـمـارـدـلـقـ قـيـلـ دـيـدـىـلـرـ بـارـطـنـىـ وـيـرـمـاـيـمـ بـقـوـنـلـهـىـ وـيـرـهـسـهـ وـيـرـوـرـمـ دـيـدـىـ
بـولـارـيـنـهـ يـاـرـطـسـنـىـ وـيـرـمـىـ سـنـ بـقـوـنـلـهـىـ وـيـرـهـسـنـ بـوـنـيـچـوـكـ دـيـدـيـلـرـ قـارـچـقـ اـيـنـدـىـ
يـاـرـطـسـنـىـ وـيـرـوـدـهـ كـيـمـچـيـلـكـ وـارـبـتـوـنـلـهـىـ وـيـرـوـدـهـ كـمـالـتـ وـارـ كـيـمـچـيـلـكـ قـيـلـغـانـچـهـ كـمـالـتـ
قـيـلـوـالـبـنـهـ آـرـتـقـ دـيـدـىـ بـولـارـ بـوـطـعـامـنـلـ ثـ بـارـچـهـ سـوـنـ آـلـوبـ كـيـنـدـيـلـرـ سـزـلـارـ قـاـيـدـهـغـىـ
كـمـ اـمـ سـزـ دـيـبـ هـيـچـ صـورـاـمـادـىـ عـبـدـالـلـهـ بـنـ عـبـاسـ حـضـرـتـلـارـيـنـهـ قـارـچـقـنـلـ ثـ فـعـلـلـرـنـ
سـوـيـلـهـ دـيـلـرـ عـبـدـالـلـهـ بـنـ عـبـاسـ اـيـنـدـىـ حـاضـرـ وـارـبـ اوـلـ قـارـچـقـنـىـ موـفـهـ كـيـنـدـوـرـگـزـ
دـيـدـىـ وـكـيـلـيـ قـارـچـقـهـ وـارـبـ سـيـنـىـ خـوـجـهـ مـزـچـاـقـرـهـ دـرـ بـزـمـ اـيـلـهـ وـارـغـايـسـنـ دـيـدـيـلـرـ
قـارـچـقـ سـزـنـلـ ثـ خـوـجـهـگـزـ كـمـ نـيـنـدـاـيـ كـشـ دـيـدـىـ عـمـدـالـلـهـ بـنـ عـبـاسـ دـيـدـيـلـرـ قـارـچـقـ
هـيـنـ بـوـ اـسـمـهـ هـيـچـ كـمـنـىـ بـلـمـاـيـمـ اوـلـ نـيـنـدـاـيـ عـبـاسـ دـيـدـىـ رـسـوـلـ عـلـيـهـ السـلـامـنـلـ ثـ عـمـىـ
عـبـاسـنـلـ ثـ اوـغـلـىـ دـيـدـىـ قـارـچـقـ بـونـدـاـيـ شـرـيفـ وـالـوغـنـسـبـلـىـ كـشـ مـيـنـ اـيـلـهـنـهـ قـيـلـهـ دـرـ
دـيـدـىـ بـوـ اـيـنـ گـولـكـنـلـ ثـ بـراـبـرـيـنـهـ اـيـنـ گـولـكـ قـيـلـهـاـنـچـهـ دـرـ دـيـدـىـلـرـنـ قـارـچـقـ مـيـنـ نـيـنـدـاـيـ
اـيـنـ گـولـكـ قـيـلـدـمـ اـگـرـ اـيـنـ گـولـكـ قـيـلـسـامـ اـيـدـىـ مـيـنـ سـزـدـنـ آـنـچـهـ آـلـمـغانـ بـولـورـ اـيـدـمـ بـوـ
اـيـشـهـ جـمـيـعـ خـلـفـ مـشـارـكـ بـولـغـانـ صـاتـوـدـرـ دـيـدـىـ قـارـچـقـ اـبـنـ عـبـاسـ حـضـرـتـلـارـيـنـهـ كـيـلـدىـ
هـمـ سـلامـ وـيـرـدـىـ هـمـ جـمـلسـ كـهـ اـولـنـتـرـتـلـرـ بـنـ عـبـاسـ حـضـرـتـلـارـيـ قـارـچـقـهـ اـيـنـدـىـ سـيـنـ قـاـيـوـ
قـبـيـلـهـ دـنـ قـارـچـقـ بـنـ كـلـبـ قـبـيـلـهـ سـنـدـنـ مـنـ دـيـدـىـ حـالـكـ نـيـچـكـ دـيـدـىـ اوـيـقـومـ كـوبـ
اوـيـاغـلـقـمـ آـزـ دـيـدـىـ اوـغـلـلـرـگـاـنـ فـيـ نـرـسـهـ حـاضـرـلـهـ دـلـكـ دـيـدـىـ حـاتـمـ طـائـبـنـكـ (ولـقـدـ اـبـيـتـ)

على الطوى واظلله * منى انال به كريم الداكل * دیگان قولان حاضر له دم دیدی بوئما
ابن عباس نلث تعجبی آرتبا و هنار اچب کیلسه لرنه قیلورسن دیدی یاهندا بو
ایکدک حقی سینا نلث عند گلن بیک الوغ بولدی سوزنی بیک کوب قیلدک صورا *
کوب بحث قیلمه ایکمک ایسه نفسنی بوزاتورغان و بدنی آغرا یته طورغان نرسه در
دیدی عبدالله بن عباس حضرتلى قارچ نلث اوغلارن هم کینور گه امرايدوب
در حال کینور دیار مجلس که یند کلوفده سلام ویردیلر ابن عباس سلامارن آلدی مین
سز نی طلب ایندم مگر سرز نلث حال کازنلث توزا ک اولاقن سوید کمن آلامزی کیناره چک
نرسه ویره من دیدی قارچ نلث اوغلاری ایندیلر اتفاق قیلماق یاسؤال بعد نده
یا که اولدنه قیلغان پرا یزگول که قارشو اوله در بشرطه ردن باشه احسان اید و پی
آزادله در دیدیلر ابن عباس هین هیچ فایوسی اوچون ویره یم فقط سره کورشی
اولدقم اوچون بر آزمال قالدر مافی بولان دیدی بولار بیز نلث معیشت مزده طارف
یوق رز قم زهم پنه در محتاج تو گل مز محتاج بولغان کش گه ویررسن اگرده در مت اینام
دیسک سؤال سز ویره من احسان کز مقبول اولور دیدیلر ابن عباس البته احسان
قیله من دیب اون ملث در هم آنچه یکرمی تو ویردی قارچ هر قایو گز بر شعر اینتلز مین
هم ایار ور من دیدی او لوغ او غلی * شهدت عليك بطیب السکلام * و طیب الفعال و طیب
الخیر * شهادت ویره من خوش سوز و خوش فعل و خوش و راست خیر ایله دیگان معناده در
اور تاخیسی تبرعت بالجود قبل السؤال * فعال عظیم کرم الحطر * احسان قیلدک سین
صورا و سز یومار دلغث ایله بوا یسه الوغ فعل وقدر لی صفت در دیگان معناده در کچک
او غلی * و حف لمن کان اذا فعله * بان یسته رقاب البشر * بوفعل نی قیلغان
کش گه مستحق ولا یق دیو جمیع آدمی لرنی مالک و قل ایلمک دیگان معناده در قارچ
فعمر ک الله من ماجده * و وقیت کل الردی والحنر * الله تبارک و تعالی سینا نلث
عم رکنی شرف و بلندلک ایله او تکارسون سین ایسه بارچه بوزوق و ناچار نرسه لردن
پاک و صاقلانه ش دیگان معناده در *

(یوز اوتوز دور تنی حکایه صدقه نلث فضیلتی بیاننده)

عبدالله بن المبارک حج سفرینه چغرب کوفه شهرینه یند کنده شهر نلث چوب طاشلی
طورغان اور نلرانده بر خاتون کوردی بر قاز نلث جوننی یولقار و طازار تورا یدی این
المبارک حضرتلى بوقاز مینه در دیو او بیلا بای خاتون بوقاز ایسه مینه من یا که

صویلدمیمی دیدی خاتون مینه در عیالم ایله آشامانچی بولامن دیدی ابن المبارک
 حضرتلری یافلانه مینه آشامق حرام نه ایچون بواشنی قیله سن دیدی خاتون سین
 کوب سویلامه کینکل حرام ایرکانن بله من بالالارم اوچ کوندن بیرو آچلار آشاغانلری
 بوق شولارغه آشاته من دیدی بس ابن المبارک حضرتلری موندان کینتوب شهرگه
 وارب قاپرینه طعام ورزقلر و کیوم لر آلوب تیادیده خاتون نلخایوبینه آلوب وارب
 خاتون نلث ایشگن قاقدی خاتون یوگرب چقدی ابن المبارک حضرتلری یا فلانه
 بوقاچرن اوستنده گی طعام ورزقلری ایله قبول اینتوب آلغل رزقلانگز و کیونکز
 دیدی خاتون بیک شاداولوب دعالار قیلدی عبد الله بن المبارک حضرتلری بول
 کوفه شهرزنده طوردی چونکه هج وقنى او تکان ایدی او زینلش شهرزندن وارغان حاجیلر
 ایله برگه شهرینه قایتدی حاجی لز عبد الله بن المبارکى سورگاچ جبلک مبارک
 او لسون دیدیبار عبد الله بن المبارک مین بول هج قیله آلمادم دیدی بولازنلش برس
 ایندی عجبامین سینلش ایله برگه باردم هنی نرسه لرمی سینکاو دیمعت قویوب عرفاتن
 قایقارب آلمام ایکنچیسی دخ فلان اورنلش سین میکااصواچردک اوچنچیسی تونلش مین فلان
 اورنلش میندن فلان نرسه صائب آلدک دیدیلر ابن المبارک حضرتلری مین هیچ قایوگزی
 آنلش کورمه دم هم هچگه بارمادم دیدی ابن المبارک حضرتلری شول کیچ یوقلاغانان
 توش کوردی توشنده بر کمسه ای عبد الله الله تبارک و تعالی سینلش ویرگان صدقه گئنی
 قبول ایله دی هم سینلش ایچون بر فرشته هی حج قیلدردی دیدی حاجی لار کورگان
 شول فوشنه در دیدی *

(یوز او تو زیشنچی حکایه رسول الله نلث آناسینه واقع اولان حالر)

رسول مزصلی الله علیه وسلم نلث مکرمه آناسی آمنه بنت و هب ایدی محمد علیه السلامه
 حامل و قتمده تو شمده برا گوایندی سین حملی او لدک شوندا یین کش ایله بارچه
 آم لرنلش سیدی و بارچه هالملر نلث خیر راگی در تو غدقندن صکره اسمنی محمد
 قوبارسز دیدی دبو و دخی حضرت آمنه رسول مزصلی الله علیه وسلمی تو درغان
 و قتنده محمد ایله چمیع یارلره طواف قیلکنگز هر بر جان ایاسینه بلگور تکزو ادل محمد که
 آدم پیغمبر نلث خلقن و شیشنلش معروفتن و نوح نلث بهادر لفن و ابراهم نلث حلیم
 لکن و اسماعیل نلث دیلن و اسحق نلث رضالغن و صالح نلث فصامتن ولوطنلش
 حکامن و یعقوب نلث سیوپن و یوسف نلث کور کامل گن و موسی نلث غیرتن و ایوب نلث

صبرین و بیونس نک طاعتن و یوشن نک جهادن و دادنک طاوشن دانیال نک
سوکلی لکن والیاس نک و هارون و یحیی نک هصمن و یسی نک صوف لقن ویرگز
بارچه پیغمبر لرنک حلی لرینه چومرگز دیگان طاوشن ایشندی *

(یوز او تو ز آلتچی حکایه خضر علیه السلام غه او چراغان عجایب)

بر وقت خضر علیه السلام غه ایندیلار عمرگزه عجب لردن فی نرسه لر کوردک خضر علیه
السلام ایندی کورگان نرسه لرمدن عجب ره گی شولکه باپاندان اوزگه هیچ نرسه یوق
قومل ایدی بش یوز بلدن صرک مذکور اورندن اوزسام بر شهر و قلعه اولمش
که مزین والوغ درهم آغامپلر ویلغه لر و چشمہ لر طولودر شول شهرده بر کمسه گه
ایندم بو شهرنی عمارت قیلوگره نچه بیل اولدی دیدم بو کمسه ایندی سبحان الله
بو شهر نک بنما قیلنون آقالرمز و بابالرمز هیچ قایوسی بلیدر دیدی بش
یوز بلدن صرک مذکور اورنگه دخ کلم شهر بیکان بر اولوغ دریا اولمش
بالق توتوجی لر یور لر بولارنک بر سینه ایندتم یافلان بو اورنداگی شهر قایده
دیدم بو کمسه ایندی سبحان الله بو پرده شهرو بولفاذی آنالرمز و بابالرمز
هیچ قایوسی بلیدیور لر دیدی بش یوز بلدن صرک مذکور اورنگه دخ و ارسام
کوردم کم یاگادن بر الوغ و مزین شهر اولمش ایدی شوشی فی کوردم دیدی
(یوز او تو ز ید نچی حکایه عیسی علیه السلام نک معجزه لری بیاننده)
عیسی علیه السلام یهودرنک بالارینه آتا آنالرینک فی نرسه آشاغان لردن و آنلر نک
اچکان لردن اینورایدی بالالرقایدو دشول نرسه فی صور ارلر ایدی قایدین بلدک دیسه لر
عیسی ایندی دیور لر ایدی یهودلر موندان چاره سر بواوب بالالرنی عیسی علیه
السلام غه کور ساتماینچه بر ایوگه یابدیلار عیسی علیه السلام بولردن بالالرگز قایدین
دیو صور دقنه بلهایمز دیدیلار شوشی ایوده یوق مودیلدکنده بوایوده یوق مونده
میدون لر و خنزیرلر دیدیلار عیسی علیه السلام ان شاء الله میمون و خنزیر بولور لر
دیدی بالالرن قارا سه لار بعضی میمون بعضی خنزیر بولمش لار ایدی *

(یوز او تو ز سکن نچی حکایه دیجان الفارسی نک بولوی بیاننده)

شویله حکایه قیلنکیله بروقت کسری نک تختنی نک آستیننے بریلان کردی حاضر
اولانلر یلاننی اولنومکچی بولدیلار کمری او لترمه مکز قایده دار و برگز آردندن
ایارب یورگز دیدی بر کمسه یلان نک آردندن کندی یلان بر قیوننک بانینه کلدی ده

توقنادی بر قیدو غه بر کشی گه با قار ایدی بوكمه مونک بر اشارت اول لغنه بلوب
قیدو غه قارا سه بر عقرب بر بیلان اوستنده اول بوب بیلان نک اوستنده بوكمه بیلان نک
اوستنده گی عقرب فی او لتردی قیو امین اول بی مونک صوکنده بیلان کیر و کسری
نک سرواینه واردی آغزندن بر اور لف صالحی کسری بر اور لف فی چاچب اوستردی
بیک فایده لی و هر مرضغه شفالی او لبی ریحان الفارسی دید کلری او شبه و در

(یوز او تو ز تو قز نچی حکایه صدقه نک فضیلتی ییاننده)

روايت قیله لبی عایشه رضی الله عنها بر جاریه صاتوب آلدی شول ساعت جبراییل
ملیه السلام کل دی یا محمد بوجاریه فی ایوکله تو تمہ چغار غل زیرا بوجاریه اهل ناردان
بعنی قهوغ اهل لدن دخی حضرت عایشه در حال جاریه فی چقار دی قولینه بر خرما
ویردی هنگ کوره جاریه خرمانک پارتی سنی آشادی پارتی سنی بر فرقه بیگه صدقه قیله لبی
جبراییل غلیه السلام دخی کل دی چفارغان جاریه گز صدقه ویر وی سپلی
اهل جنتدن او لبی تمو غدان قورتلدی دیدی *

(یوز قرقچی حکایه دخی صدقه نک فضیلتی ییاننده)

ابن عباس حضرتلار ندن روايت قیله لبی حضرت عثمان نک خلافتی و قتنده مدینه
منور وده آچ لق او لبی ملینه فقراسی ایچون شامدان توه لرایله طعامول
کل کده حضرت عثمان مدینه بايلرینه بو طعامگه کم کوب طابش وریچ ویره دیدی
بايلر اون در همگه ایکی در هم طابش ویره مز دیدی لر حضرت عثمان بو آز دیدی
اون در همگه دورت در هم ویره مز دیدیلر حضرت عثمان آز دیدی میکا موندن
آرتدر دیلر دیدی بولرا بتدیلر بزرگ مدینه نک تاجر لری کم سزه آرتدر دی دیدیلر
حضرت عثمان میمن بو طعامنی فقیر لره ویره من الله تبارک و تعالی آرتدر دی بلکه بر در هم
برابرینه اون در هم ویردی دیدی ابن عباس حضرتلرینه شول کیچه رسول الله
کورنده حله لو کیگان بر آطقه آطلان غان تیز قیز آشغوب وارر ایدی ابن عباس
پار رسول الله سینی کور رگه مشناق ایلم دیدی رسول الله پا این عباس عثمان نک
فقیر لره ویره میش مصدقه سنی مقبول اول بوب عثمان غه جنتده حور قزی نک اه لان لدی
شونک طوینه چاقر لدم شونده وارا من دیدی *

* (یوز قرق بر نچی حکایه بعضی و لیلر نک کرامتلری ییاننده)

شیخ لردن بر الرغ کممه اسنکدریه با لرندن بر بایغه کردی بای بو شیخ فی

غایت الوغلادی شیخ باینک سراینده ایکن پالاص کوردی ده با فلان بو پالاصلارنى
 میکن بپرگل دیدی باش شیخ پالاصلرنى صوراما پرابابرینه آنچه صورا و برورمن
 دیدی شیخ مین بوتون نرسه آلمیم فقط پالاص فی و پرد کنه بیک کیره کاوسله ایکن
 آله برسن آلغل دیدی شیخ پالاصلنک برسن آلوب چقوب کیندی بو باینک ایکن
 اوغلی وار ایدی ایکسپیده کراب ایله دیگردن هنک طرفینه صاتو ایچون کینه مشر
 ایدی بر آزمدندن صولٹ باینک بر اوغلی کیمه سی ایله هلاک اولدق و بر سینک
 اسکندریه گه یقینلاشدق ایشدالدی باش اوغلینه قارشاوسکنند یه نک طشینه چقسه
 کورر کم فقط بر اوغلی مالی داشیاسی ایله سلامت کاورهم شیخ قه و بر لاش پالاص
 دهن کاور باش ایندی ای اوغلم بو پالاصنی نچوک آلدک قایدان بر لندک اوغلی
 ایندی پالاصنک عجب قصه سفی سویله من دیدی باش زتهار — ویله نه وار
 دیدی اوغلی سویله گه باشلاדי بزر هنر دان بیک یخشش فاین کورب قایندوب
 کیله ایدک دنگرزنک اور تاسینه یندک که زده شب یل چقوب کیمه لرمزی سلکنک تو تاره
 حال بولادی هرقایوم باش قایغوسن اولدق شول وقت بزگه بر شیخ ظاهر اولوب
 او شبو پالاص ایله کیمه نی با غلاطی کیمه هز صوکرودن امین اولوب هلاکندا
 قورتلدق قردهشم وباشه کمه لربارچه سی هلاک اول دیلار دیدی باش ایندی اگر
 اول شیخنی کورسک تانور موسن دیدی اوغلی البته تانور من دیدی بس باش اوغلی
 آلوب شیخنی کیندی یکت شیخ فی کور گاچن چقروب هوش و عقلن کیندی شیخ
 قولنی باشیدن قویغان ایدی یکت آیندی کوئلی طنچلاطی و شیخ قه رحمت او قرددی
 باش ایندی ای شیخ نه ایچون بوامنی میکن اظهار قیلمادک ایکن پالاصنیل و پرگان
 اولور ایدم اوغللارم هر ایکسپیده قورتلور ایدی دیدی شیخ الله تعالی امری شولای
 یفعل الله ما یشاء و یفعل ما یرید دیدی *

(یوز قرق ایکنچی حکایه اول گانلر گه صدقه ویر و نک فضیلتی بیانده)

(صالح المرسی) حضرت ایته در بر جمعه کبچن اویوه دن چقب مسجد جامع غه
 وارد قله بر زیارتکه او چراب طالعه قدر شوشتک طور سام هبرت آلسام نچک
 اولور دیو تو قنادم ایکن رکعت نماز او قودم مونک صورکنل باتب بر آزا و یقوغه کینه سام
 قوش کزرم قوشمه قبر اهللری بارچه سی قبر لرنکن چقدیلر آق کیوملری وار
 طابون طابون اولزب اول تور دیلر قورلی سورزلر و خبرلر سویله شورلر اما بر یکت

وار کیومی ناچار هم بالغز قایغوا یله چیند اولنر او زاق او لند مادیلر هیبت پا کزه
 با ولقلرا یله یابولغان دادر تلگان طبق لر کلدیلر هر قایوسی بره طبق آلدیلر ده
 شادلانشب قبرلرینه کردیلر پو یکت بوش قالدی هیچ نرسه کامدی قایغوغو هسر تله
 او لوب قبرلرینه کوه بیم دیب او رنندن تورغان ایدی موئاریاعبله الله سینی مین همیشه
 قایغوده کوره من نه چون قایغولی سن دیدم بس بو یکت یاصالع طبقلر فی کور دگمی
 دیدی بلی کوردم اول نیندای طبق لار دبدم یکت اول طبقلر ایسه آرد لرنان قالغان
 قبیل اریندک اول کلار او چون دیرگان صدقه لر یدر هر جمعه ده شولای طبق صور تله
 کلور مین ایسه بر غریبمن هند اهلندن ایدم آنام ایله هج گه وارد مزده او شهو بصره
 شهرنده وفات او لدم آنام هجلدن قایتفاچ ایرگه واردی ایری ایله همیشه ذوق و صفاده
 مین اونوتدی هیچ ایسینه تو شرگانی یوق صدقه ده و برمی دعا ده قیلمی گویه بالاسی
 بولغان هولای طوره در مین حسرتکن اولمای کم حسرتکن او لسون هیچ ایسینه قوش رگان
 و دعا قیلغان کشم یوق دیدی ای یکت آناث قایلن نیندای کشیده نه اسمی دبو
 صورا خدم آناسیندک صفاتلر فی و قایده ایکانی بیان ایندی او یقه دن او یغانه قمدن
 صوف ایرته نمازن او قدمه یکت نک آناسنی از لاب بار ب ایشکلر فی قاقدم ایشکله
 کم واردیب خاتون فخردی صالح المرس دیدم خاتون اذن ویر ماس ایله اور نینه
 کردم سیندک ایله سویله یه چک سوزم وار لکن سوزی هیچ کم ایشند ماسون دیدم ای
 فلانه سیندک بالاک وار می دیدم یوق دیدی اولنده بول مادیمی دیدم خاتون
 بو سوزنی ایشتكاچ آه ایتوب صولو آلدیله بار ایدی لکن یکت و قندان وفات اولدی
 دیدی بس خاتون نه کور گان قصه فی سویله دم خاتون یغلاما یه باشладی و یاشلری
 کور لرنندن یلغه کبی آقدی ملک درهم آفجه ویردی شوش آفجه مینم بالام و دو سنم
 او چون صدقه قیلغل دیدی هم موندن توبان والله اونو تمام عمرم ب تنکوچه صدقه دعا
 قیلور من دیدی خاتوندان چقب قایدتم ملک درهم فی مصنخه آدم لره من کور یکت
 او چون صدقه قیلدم ایکنچی جمعه کیچه سی اول دن مسجد جامع غه وار ماغه چقب
 یوقار بده ذکر ایدلش زیارت ده تو قتاب ایکی رکعت نماز او قودم بعد یادوب
 او یقه ده کیتم ده قبر اهل لرن بعینه اولنگی کبی یاش یکننی هـ م کوردم
 شول قهر شاد و منون اولش او سنه نفیس و آق کیوملر یوزی آچ حسرتی تمام پنکان
 میدا یقین کل یده یاصالع الله تبارک و تعالی سینی خیر لی جزا ایله جزا ندر سون مراد کنی

حاصل ایقسون ویرگان هر دیه گز بارچه سی طابش لدی هسته مدن قور تلدم دیدی
 (فایده بعض او لیالر نک کرامت لری بیانند) سید عبدالقادر الحبیلی حضرتlerندن
 حکایه قیلندری حضرت عبدالقادر کرس گه او لطری خلق لرغه وعظ قیلور ایکان بر
 تیلگان قوش کیلوپ فقر ب مجلس ده گی خلق لرنی تشوبش گه صالحی حضرت عبدالقادر
 ای بیل بو قوش نک باشن آل دیو قفر دی در حال بو قوش نک باشی بر یاقغه گوده سی
 بر یاقغه کیندی وعظ تمام او لغاندین صوک حضرت عبدالقادر کوسی دن تو شوب
 مذکور قوش نک باشی ایله گوده سن بر یره جمع قیلوپ بسم الله الرحمن الرحيم دیگان
 ایدی قوش ترلوپ او چوب کیندی بو ایسه عبدالقادر الحبیلی حضرتlerینک کرامنندندر
 (دخی شبی حضرتlerی بازار دان بارطی درهم گه ایت صاتوب آلوپ ایوینه کیندی ور
 ایکان بر تیلگان کیلوپ مونک قولندن اینکنی آلوپ کیندی شبی حضرتlerی بو یاهیج
 شی دیمه دی مسجد کرب عبادت قیلوپ ایوینه کیندی قایتسه خاتونی ایت پشور و رشبی
 ایندی بو اینکنی قایدان آلدک دیدی خاقون بزم پور طه ز توغر و سندہ ایکی تیلگان
 طالا شوب اینتلری مینم آلدیه تو شردیلر بو ایسه شول ایندر دیدی شبی حضرتlerی الله
 تبارک و تعالی گه چوق شکر لر او اسون شبی اونوطسه ده اول شبی فی اونو تمیدر دیدی
 (قیلمق تیپیش بولغان نرسه ار) حدیثکه کیلگاندر سر نک برآ گوئز نک آطن با پانده
 قولگزدان قوللوپ کینتسه اینکل کم فخر سر یاعباد الله اهبوسا دیب اگر شولا فخر سه
 الله تعالی برآ گونی ییبه رور منک آطنی تو قم ایچون و برآ گونک آطینک خلقی ناچار
 بولوپ آطلاندر مسه یقسه افغیر دین الله ییغون آ آية کریمه سنی او قسون و دخی
 او ل آطنک قلا غینه قل اعوذ برب الفلاق سوره سنی او قوب برآ گودن اور دسون شولا
 اینتسه تیک ترور (دخی حدیثکه کیلگاندر برآ گو آطقه آطلانسه) بسم الله الذي
 لا يضر مع اسمه شی سبحان الذي سخر لنا الآية الحمد لله رب العالمین وصلی الله
 علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه وسام) دیسنه آ طایتور الله تبارک و تعالی بر کات
 ویرسون مینم آرقامه یکل لک قیلدک ربنا اطاعت قیلدک نفسکا کور کام لک
 قیلدک هاجنکنی او تاوده قول او ستنلک تابل دیو (عالم ار اینکانلر برآ گو کوب
 آشاسه زیان و آغر بولوندن قور سه قولی ایله قور صاغن صیپاسون رضی الله عنہ
 سیدی ابی عبدالله القرشی دیسون اول کشیگه هیج خدر کیلماس *

(لطیفه فقیر لیکنی مدح بایلک فی ذم ده) روایت قیلندر یکه الله تبارک و تعالی موسی
 نوادر ترجمه سی

علیه السلام غه ایندی هر قاجان فقیرنی کورسالک مر جما دیب ایت باینی
 کورسالک بایلک گناه در که عنی ا دنیاده در دیب ایت دیدی *
 (نبنده شربه) روایت قیلندیکه عیسی علیه السلام نک آناسی حضرت مریم عیسی
 علیه السلام غه یوکلی او لقندی اون اوچ باشنده ایدی شام یورطنده قدس ده بیت
 لحمد توغردی عیسی علیه السلام منی الله تعالی پیغمبر قیلندی هم و می بهردی اول وقت
 او توز یاشنده ایدی کوکگه کوتار لد کن اوتوز اوچ باشند ایدی آناسی حضرت مریم
 عیسی علیه السلام دان صوک ایلی میل تر کلک قیلدی (الله تبارک و تعالی عیسی علیه
 السلام منی کوکگه چقارغان دین صوک فرشته ار کلک قاناطلو قیلدی هم طعام شهون
 قطع قیلدی عیسی علیه السلام فرشته لر ایلان برگه عرش تیکرمه سنده او چوب یوریدر
 (غريبه) سليمان بن مقاصل حضرتلری بر وقت او زینه غرور لانه رق و عجب لنه رک
 میندان هرشدان باشنه فی بارچه سون صورا سونلر دیدی برآ گوکیلوب ای سليمان
 آدم علیه السلام حج قیلد قند چاچنی کم آلدی دیدی ایکنچن برآ گوینه قرصمه نک
 منزجی آل یاغنده می آرت یاغنده می دیدی بولار نک هیچ قایوسینه جواب تابمادی
 بندان هیچ عجب له نهائی اوزمه غرور لانب عجب له نمش ایدم بلانندم دیدی *

(یوز قرق او چنچی حکایه الله تعالی نک موسي علیه السلام ایله مناجاتی بیاننده)
 الله تبارک و تعالی حضرتلری طور طاغنده موسي علیه السلام غه مناجات قیلد قندی یوز
 او ن دورت کلمه ایلان سوزله شدی اوچ کوندی الله تبارک و تعالی نک موسي علیه السلام
 اینکان سوزلر ندن بعضی سی شول که الله تعالی ایندی ای موسي دنیاده زاهد لک کلک
 فعل یوق الله تعالی نک هرام قیلغان نرسه لردن صاقلان دون باشنه یقین لق یوق
 میندان قورقب یغلاو کلک عبادت یوق دیدی موسي علیه السلام باربی بولرنی قیلغان
 بنده لر گه فی نرسه حاضر له دلک ذه ابله چزاندره سون دیدی الله تبارک و تعالی زاهدلر گه
 جنتمنی مباح و اختیار قیلد مچک کرسه لرده کرور لر هرام دان صاقلان غان لرنی جنده
 بلاحساب کر تور من میندان قورقب یغلاو چیلار غه بر اعلی و بلند بولد اش و برد و من
 هیچ کم آنده مشارک اول ماز دیدی *

(یوز قرق دور تپچی حکایه عدل لک نک فضیلتی بیاننده)
 مأمون خلیفه گه فارس شاهی نوشروان که سریندی رعینندی عدل لکی ایرشد کله
 عادل پادشاه نک تننی یبر چر قمس دیگانن ایشنگاندیه چر تمسه شوشی نوشروان
 نفن چر تمس تجر به ایچون قبرنلن چقارب قارا رغه کیره لک دیوب کسری شهرینه کیندی

وارب نو شروان قبرن آچ-وب قبرگه مامون او زی تو شوب قاراب بوزنده
 اولغان پرده سن آچ-بیسه کور رکم غایت کور کاما لکده او سنه گن کیوم لمری هیچ
 ضرر لانه گان هر قایوسی باشند و قولنده قزل باقوتن بربوزگی وار قا شنده فارس چه
 بازو باز لغان ایدی مامون موندن غایت عجبله ندی بوایسه نارگه عبادت اید و چی
 مجوسي ش-لای بولسه ده رعینده عدالیت قیلوون الله تعالی یو بی ماغان دیدی
 دیباچ دن بولغان کیوم لرا ایله اور تمکنی امر ایدب قبرینه باشندن قویدی مامون ند
 بر خادمن نو شروان ند قولنداغی بوزنکی آمش ای-کان بحوال مامون نه معلوم
 اولی قلن خادمنی ملک قاچی صوق درب نفی قیلدی اما بوزنکی کسریند قولینه
 بیکادن کیدردی بخادم عجم شاه لرینه بزی یمان کورسته بار دی مامون نباش قبردن
 جوهر آلا در دیور لر ایدی موندین صوک کسری نک قبرنی قور غاشون ایله
 بر کندردی خیانت قصد قیلغانلر آچ ماساف اولدی *

(یوز قرق بشنجی حکایه الف لیله ولیله کتابی نک بیاننده)

فارس پادشاه لرندن برو پادشاه هر کون بر قز جفتله نور ایدی کیچ او زدی ایسه بوقز نی
 اول لنر تور ایدی بر کون بر قز جفتله ندی غایت عقلی و تدبیری قزا ایدی برو پادشاه
 بانینه کر گاچن لفتلی هوز و حکایه باش لادی تو ن چغاچه سویله دی پادشاه همان تکلار
 ایدی ز نهار طوق تامه تمامینه قدر سویله دیور ایدی قز همان سویله دی ایکنچی کیچ
 اولدی آنده همان سویله دیور ایدی جماعده قیلوور ایدی بو حکایه نی سویله دی
 حتی ملکه بر کیچه گه بندی قزدن بربالا تو غدی پادشاه اول بالانی غایت سیو کلی
 تو ندی بالا غیره پادشاه بوقز گه میل قیلوو اول لنر و قو گل آندان او زب سوزده سویله مس
 بولیدی شول قز ندی سویله گان حکایسون باز ب (الف لیله ولیله) دیو تسدیه
 قیلدیلار اول کنایده اولغان حکایه لر بار چه سی بالغان و کتب صریحدلر *

(یوز قرق آتنچی حکایه عمل شی الله تعالی ایچون قیلو بیاننده)

علی رضی الله عنہ بر بعض صوغ شنده بر آدمی یغب باشن کیسمک ایچون کو کره گینه
 آطلانوب اول لنر غان ایدی یاتقان کشی حضرت علی نک بوزنده تکور دی بس حضرت
 علی اول لنر ما یمچه کید و طور دی ایدی اول لنر هم چونکه بوزنده تکر و یمه آچیغم کیلدی
 اول لنر سام او چلکدن اول و بوب الله تعالی ایچون بولما و اهتمالی وار و حال گنکه مین هیچ برا گونی

او لئنر مادم مگر الله تعالی ایچون دیدی بوکشی هم قصه دن آگاه او لدقنه کوشلی
پو مشاب حق مسلمان او لدی *

﴿ یوز قرق ید نجی حکایه قو ناقنی حرمتله و نلث فضیلتی بیان نده ﴾

صالح لردن بر کمسه ایندی بر وقت ایشندمه که شهر اردن بعض شهره براخاتون وار غایت
صالحه و کرامت ایاسی ایمش کوشلله بوخاتون نی کورمک وزیارت قیامق هواسی تو شوب
کرامتن کورمک ایچون شول قریه گه کیتم خاتون نلث کرامنی بر قوی در که اول
قوی دان سوتنه صاو ار بالده صاو ار ایدی و ارب خاتون نلث قریه سنه بیند کمله بر
صاوت صاوت آلوب خاتون نلث ایوینه کیلمدم سلام ویردم سرز نلث هنگزده کرامتلی
قوی وار ایمش شونی کورمک ایچون کیلمدم دیدم بالعین والراس دیوب قوینی میگنا
کوستردی صاوت ایله قوینی صادوم سوتنه بالده صاو دم خاتون نه مینده ایکمز
اچدک بومالنی کورد کمن غایت عجبکه قالدم خاتون دان بر قوینه حکمت وارنه
سروار بیان قیلغل دیو صورا دم خاتون سویله مگه باشلا (بزنک بر قوی مزو ار
ایدی صاو ب بالارمه اچر رایدک بوتن هیچ نرسه من یوق ایدی بر عید کرنی
حاضر او لدقده زوجم ایندی قوینی عید ایچون ذبح قیلا یق دیدی مین ایندم قوی
دان واز کیچ الله تبارک و تعالی نلث بزنک کبی فقیر لره رخصتی وار بزم حاج قم زنی هم بیله دیدم
شول آراده ایومزه قوناقلر کیلدی زوجمه ایندم قوزانی هرم نلملک واجه در باشقه
نرسه من یوق قوینی ذبح لا یکده قوناقلر نی هوم نلایک دیدم بالارم کورب یغلا و ارندن
قور قوب کور آلدنده صوبه چینکه ایلندوب صویغل دیدم ایرم بیک صالح وا یذگو
کشی ایدی قوینی آلوب چغوب صویما گه تو تندی شول وقت کوردمکه پوره هنگ
اچنده بر قوی پوریدر قری مزنک عین ایدی ایرم قوینی صویا آلمغان ایکن قور تلوب
قاچقان ایکن دیب او بلاب ایر منلث یانینه چقسام قوینی طوناب طور و رو بونه هال بونه
عجب وار دیو قصه نی سویله دم ایرم ایندی شاید که اول قوینی الله تبارک و تعالی باله
قویه زنگه بدل ایندوب ویرگان در دیدی بس قوینی تو توب صاو دم سوتنه چقدی باله
چقدی ایرمه ایندم صویغان قوی مزدان فقط شوت کیله ایدی بر قوی دان باله کیله
سو تله کیله در بوا یسه الله تبارک و تعالی نلث قوناقلر نی هرم نلله دکمز ایچون بزه ویر لگان
هر متدر والله اکرم الکرمین دیدم بوا یسه شول قوی در *

(۱۴۸) نچی حکایه فمن یعمل مثقال ذرہ خیر ایره الخ آیتی نک معنایی بیان نده روایت قیلندی ایکی فرشته دور تنچیقات کو کدہ برینه بری یولقدیلر برسی ایندی ای ایندیش قاید واررسن دیدی صورالمش فرشته ایندی عجب ایش ایچون وارمن که فلان شهره بریهودی ایرنک وفاتی یقین کیلدی لکن بر بالف آشافن نفعی تلیدر اول بالف آلانک در بالارنده یوق الله تبارک و تعالی مینی یبه ردی شول بالقنى سورمک ایچون و بولانک آلب بالقنى تو تماقله ایچون الله تعالی نک بویله یهودینک مرادنی و برم کیلک سببی بویهودی ایند گولکلر قیلور ایدی هر قایوسینک جراسن دنیاده و برورایدی بر ایند گولگی قالغان آنکه جراسن دنیاده بقوب آخرتکه قالماسون ایچون مینی ببه ردی دیدی اینکنچیسی ایندی الله تبارک و تعالی مینی هم عجب ذرسه ایچون بیه ردی شولکه فلان شهره بر ایند گور صالح مؤمن با وزلقنی قیلندی ایسه الله تعالی دنیاده بتدره باردي مگر بر گناهی قالدی بر ایرنک حاضر وفاتی یقین کلگان نفسی زیست تلیدر الله تبارک و تعالی مینی یبه ردی بو مؤمنی شول زیندان محروم قیلمق ایچون آنک او زینه شول بر گناهی عفو قیلب هیچ گناهی آخرتکه قالمهیدر دیدی محمد بن کعب ایندی بو ایسه الله تبارک و تعالی نک و من یعمل مثقال ذرہ خیر ایره بر کافر که مثقال قدر ایند گولک قیلسه ثوابنی و خیر فی دنیاده کورر بو مؤمن که ذره قدر یا وزلق قیلسه جراسنی دنیاده کورب آخرتکه قالماس دیگان کلام شریفینک معنایی در دیدی *

(یوز قرق طوقز نچی حکایه سلیمان علیه السلام ایله قرمصه نی بیان نده)

سلیمان علیه السلام عسکری ایله قرمصه لر چو فرندا اوتب وار رایکان قرمصه لرنک ملکی اولان قرمصه (ای قرمصه لر هر قایوکن اور نلکزغه کروکن اور کنی سلیمان طابطاب کیتمسون دیدی سلیمان علیه السلام مذکور طاوشنی ایشنا کاج بو قرمصه نک یانینه واردی سلام و بردی قرمصه و علیکم السلام ای دنیا ایله شغلله نوچی بنه دیدی حال احوال صوراشدقلرندن صلکه سلیمان علیه السلام ای قرمصه نه اوچون بویله قاره کیوم کیه سر دیدی قرمصه، دنیا قایغو یورتی قایغوده اولغانان قاره کیوم تیش شونک اوچون قارامز دیدی سلیمان علیه السلام بیلکزده اولغان کیسک و ناز کلک قایدان و نه دن دیدی قرمصه الله تبارک و تعالی گه عبادت قیلومزنک مشقندن کیلگان اثر دیدی سلیمان علیه السلام نه اوچون خلقدان و بنه لردن براق قاچاسز دیدی قرمصه نه اوچون قاچمایق خلق هر قایوسی غافل لر غافل دان قاچمک تیشدی دیدی

سلیمان علیه السلام نه اوچون کیوم کیمایمز دیدی قرمصه دنیاغه کیلدکمزده
 کیوهسز کیله مز دنیادان هم شولای چعماق اوچون کیوم کیمایمز دیدی سلیمان
 علیه السلام مزدان برگز کوبین آشیدر دیدی قرمصه بر اورل ایکی
 اورل اشیدر دیدی سلیمان علیه السلام نه اوچون بولای آز دیدی قرمصه
 بزلو مسافر وسفر دهم مسافرنگ نه قادر بولکه گان نرسه شی یکل اولسه سفری
 یکل اولادر دیدی سلیمان علیه السلام میندان بر هر حاجنگ وارم صورا غل
 دیدی قرمصه نه ایچون سیندن حاجت صرايم سین او رک عاجز بندسن عاجزدن
 حاجت صورا غل کشیدلک توگل دیدی سلیمان علیه السلام البد سین میندان بر حاجت
 صورا غل دیدی قرمصه رزمنی وعمرمنی آرتدر دیدی سلیمان علیه السلام مینم قولده
 بولغان شیدن صورا عمرنی آرتدر ف میندا توگل دیدی قرمصه ایندی باشه حاجنلرمنی
 الله تعالی وبرودر سیندن صورا غله حاجت برق دیدی موندین صوک قرمصه ای
 سلیمان ملکلک اولغان نرسه لرنگ قایوس ایله بیدر اک هاقطانه سن دیدی سلیمان
 علیه السلام بوزک ایله چونکه اول بوزک جنندن چقغان دیدی قرمصه بوزکانه معنی ونه
 به اشارت ایرکاننی بیله سنه دیدی بوق دیدی سلیمان عه قرمصه سیناگه اکلک اولغان
 شین لار الله تعالی نگ ملکینه قارagan بوزک قاش غنه کبک دیگان معناوه وشوگان
 اشارت دیدی قرمصه ونه بوجوزکدن باشه قایو نرسه لک عجمبلیره ک دیدی سلیمان
 علیه السلام جنندان چقغان بر پالاصم وار بیل ایلان اوچوب بورین دیدی قرمصه بو
 دولنگنگ بیل کبی او ما سینه اشارتدر که بوکون سینه اولسه ایرتگسون ایکنچن
 کشیده اولور دیدی سلیمان علیه السلام اول بیل نگ ایرته سی بر آی کیچه سی بر
 آیدر دیدی قرمصه بو قدر تیز بورمک سیناگه عمرنگ قصه او ما سینه اشارت
 دیدی سلیمان علیه السلام مین قوشلار تلن بله من دیدی قرمصه سین الله تعالی گه
 مناجات قیل غیری ایله سویله ه دیدی سلیمان علیه السلام میثاجنلر وشیطانلار
 خدمت قیلا لار دیدی قرمصه بو ایسه الله تعالی نگ سیناگه غلمنگان مخلوقلرمنی طبار
 قیلدم کننگ مینم غلمن شغل لهن دیده سینه اشارتدر دیدی *

﴿صفة العرش﴾ وهب رضي الله عنه ايندی الله تبارك وتعالي عرشن کرسيدن
 ایکی ملک یل مقدم یاراتدی هم عرشنگ اوچ بوز برجی وار هر ایکی بر جینگ
 آراسی اوچ بوز بیل لف بولمودر هر بر جنگ او زونلگی ملک یل لف بول وشول برج

لریناڭ آرالارنى ده طولۇ فرشەلر محمد علیه السلامنىڭ گنائىلى امتلىرى
ایچون استغفار قىلولار دىدى *

﴿ صفة اللوح ﴾ آق انجىودن ياصالىمىشىركە قىزلى باقاوت وياشى زىمرد ايلە
قااتوشىرلىمش در اىتى يىرايلە كۈوك اىيڭى قىدر اوزىنلىغى چىكى ونهايەسى
يوقدر الله تبارك وتعالى لوح قە هر كون اوچ يوز آلتىمش مرتىبە قارار مەنلەقلەرى
يىارادر ورزق دېرور اوللىنور تۈركۈزۈر قايىوسن والى قىلولور قايىوسن عزل قىلولور
قايىوسن ھەرتىلى قىلولور قايىوسن خور قىلولور دىنيادە اولغان اشلىنىڭ ھەر قايىوسى
الله تبارك وتعالى نىڭ اوشبو لوحقە قاراماق ايلانىدە *

﴿ صفة الكرسى ﴾ كىرسى ايسە آق بولۇدۇن ياراتلىمىشىر اوزۇنلغۇن الله تعالى
دن غىرى كىمسە بلەس كىنلىك كىنلىك بىلەس خېچ كم بىلمەس خېرىدە كېلىگان دىرىدى قات
كۈوك وېرلىرى كىرسىنىڭ اورتاسىندە بىر صحراگە قويمىش قوچە قېيلىنىدىر
﴿ صفة بيت العمور ﴾ بىيت المعمور ايسە قىز آلتۇندان ياراتلىمىشىر
كە اوزىزىندە اوچ يۆزىنلىش ايشك وار ھەر ايشكىنىڭ آراسى مىڭ يىلاق يول
ايىش ھەر ايشكىنىڭ ياصىلىق داوزۇنلىغى بىش يۆزىللىف يول اولوب بوبىت
المعمورنى فرشەلر طواف قىلوللىر آدم بالا لارى اىچون استغفار قىلوللىر و گناھلى
بنىدەلر اىچون يغلا لار واسىنە سقف مرفوع وبىحرى مسجور در ھەم بولارنىڭ
اوستىنە پۇچە قات پىزىدە لىردر كە بعض سى آلتۇنلىن بعض سى ياقوتدىن
بعض سى تىمىردىن وپچە تورلى زېفتلىر ايلەز بىت لەۋەش لىردر *

﴿ صفة السكودثر ﴾ كوشىر ايسە بىرخوض يعنى كول در كە جىنت عىلن دە محمد مصطفى
صلى الله عليه وسلم نىڭ سراينىڭ آستىنە در اىيڭى يۆزىللىف اوزۇنلىغى اوچ مىڭ
يىلاق يۆللىرى اوزۇندا دورت پىزىچەق اولوب بىر پىزىچەنە بىكىر اىكىنچىن پىزىچەنە

عمر اوچىنچىن پىزىچەنە عثمان دورتىنچىن پىزىچەنە على يىازلىمش در *

﴿ صفة الصور ﴾ ابواھرى يە رضى الله عنھ رسول مىز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم دەن
روايت قىلوب اينە در الله تبارك وتعالى صورنى ياراتلىدى اول صورنىڭ آغزى وار
قامش اوخشاشلى ضورلىغى دىنيا كىڭىزىگى اول آغزىنىڭ دورت بىر تاغى و طارماقى بار
برسى مشرقىدە بىرى مغرب دە بىرى يە آستىنە بىرى يىدى قات كۈوك اوستىنە ھەم
اول صوردىنە ھەرجىسىنىڭ رومى صايىن بىرايشك بار بىرى آنبىالارنىڭ جانلىرى اىچون

بری فرشته‌لر ایچون بری چنلر ایچون بری آدمیلار ایچون بری شیطان‌لر
 ایچون کذلک هر بر صنف ایچون برایشک وارد رهم اول صورتی الله تعالی امر افیل
 علیه السلام‌غه ویردی اسرافیل علیه السلام صورتی آغزی قویمشدرکه قاچان امر
 ایدلورسم شونلده او رور من دیب کوتوب ترور اسرافیل علیه السلام نک صورتی
 اورما کی اوج توری در برسی (نفح فرع) در زمانه نک آخری بولسه الله تبارک
 و تعالی امر ایده رگه ای اسرافیل ایدی وقت اولدی صورتکنی او رگل دیه اسرافیل
 عایله السلام بیک قاتی قوت ایله صورتی او رور شول ساعت هرنفسه دتره مگه باشلاط
 طاغلر سراب بولوب او رور کوکلر بیک شب دولقنان تورلر ویر قنرمگه باشلار بوكلی
 خاتونلار بالالار طاشلار لر ایمزلی خاتونلار بالالارون او نور لر بیاش یگنلر قارطفه
 او رلب چاچلری آغار ور شیطانلر قاچار لر بینک توری طرفینه کینار لر قایدیه وارس‌لارده
 فرشته‌لر صوغب قولالار کوکدن بولدلر قولولور آی و قویاش توتولور لار بو
 قرق یلغه‌چه وار روندین صوکایکنچی اور ماك وقتی ینار بوسینه *

* نفحه صعف دیلور اسرافیل علیه السلام بوایکنچی صورتی او رور اینتور که ای
 بالانچاج جانلرای بلالی تن لر دنیادن چقلز دبور بس سموات اهلی یراهلی بارچه‌سی
 اوله رلر مگر اون ایکی فرشته قالور جبرائل میکائیل اسرافیل و عرش فی کوتارگان
 شیگز فرشته لر در هم ابلیس قالور الله تبارک و تعالی عزرائیل علیه السلام غه اینتور مین
 سینکا یرو کوک اهلی نک قوتی ویردم شول قوتکنی صرف قیلوب ابلیس جاننی شول
 قدر قاتیلیق برلان قبض قیلاغل که نه قدر جانلر فی قبض قیلدک بارچه سینک
 قنیلیق ابلیس که جیبیل هون دبور عزرائیل علیه السلام ابلیس نک جاننی آلماغه قصد
 قیلسه ابلیس قاچار مشرق غه بارسه آندده عزرائیل علیه السلام فی مغرب که بارسه
 آنده هم آلدنده کورر هیچ قاچار غه او رن طابه ماس در بیاغه توشارکه کیلور اول هم
 قبول اینتماس آخره باروب آدم علیه السلام نک قبری او سنده توقدار ای آدم مین
 ایسه سینک ایچون بولله ملعون و مرجوم اولدم دیوموندین صوک عزرائیل علیه
 السلام غه اینتور ای عزرائیل مینی قایوکاهه ایلان صوغاره سن و قایو عندا بایله قبض
 ایده سن عزرائیل علیه السلام ای ملعون لظی کاسه سی ایله صوغاره من سعیر تموغی
 ایله عندا ب قیله من دبور ابلیس پقره و باگرر نه قیلور غه بلماس عزرائیل علیه السلام
 هندا ب فرشته لر بینک بارچه سون کینور ب ابلیس نک جاننی توری عندا ب ابله ن

آلورلار موندن صوڭالله تبارك و تعالى كوكىرنىڭ و يېرىرنىڭ طاغلارنىڭ فانى بولماقلارى
 اىلە امرايمىر بارچەسى فانى بولور لار الله تبارك و تعالى ينهايى عزرايىل مەلۋاتلىرىمن
 كەملە حىياتىدە قالدىلىر عزرايىل عليه السلام ايندور بارى جىبرائىل و اسرا فىل و ميكائىل
 و عزرايىل قالدى دىوبىس الله تعالى عزرايىل عليه السلام غە امرايتارك بولارنىڭ
 هم جانن آل جىبرائىل و اسرا فىل و ميكائىل نىڭ جانن آلمۇر فقط عزرايىل عليه السلام
 اوزى قالدىقدە الله تبارك و تعالى ايندور اى عزرايىل ايمىدى او زىڭ هم جنت ايلە نار
 آراسىنە وارب اولىگىل دىبور بارمىز كورا دروندە وفات اولور مەلۋاتقاندىن ھېچ كم
 قالماس فقط الله تعالى قالدۇر بىس الله تبارك و تعالى بالغۇزەالدىقىدىن صىڭرە بوكۇن كم
 اختىيار نىدە كم حكم ايدەچك دىبور ھېچ جواب و يېروچى اولماس شول سوزنى اوچكە
 قدر ايندور ھېچ جواب و يېرلەدىكىن صىڭرە كندى جواب و يېرب (للله الواحد القهار)
 دىبور بىعنى بوكۇن فقط قىھار الله تعالى اىچجۇن باشقەن نىڭ ھېچ دخلى يوق دىگەن معنا دەدر
 زمانەن نىڭ وزمانەد بولغان نرسە لىرنىڭ بىتۈشى در بىر آزمىت او تكاندىن صوڭالله
 تبارك و تعالى طوزغان و تىلىسگان بىرنى ياسادان يارا توردە آڭارغە جەنمىنى قورر بويىرگە
 باشقە ئىكىنچىپى بىر يارا تور بوسىنە جەتنى قوررمۇنداين صوڭ جىبرائىل عليه السلام
 و اسرا فىل و عزرايىل و ميكائىل عليهم السلامنى تىركۈزۈر اسرا فىل عليه السلام يەنە صورنى
 آلمۇر وقىتى يېتكاج او رەك اىچجۇن بوصورنى او روودن مقدم الله تبارك و تعالى جنت
 فرشتەلرн وتەمۇغ فرشتەلرн يارا تور هر قايىوسن حاضرلە تور صراط مىزان و مقام حسابە
 هر قايىرسى حاضرلە نورلۇر صورنى او روودن مقدم پىيغمېر عليه السلامنى قربارماق اىچجۇن
 الله تعالى امرايلەب جىبرائىل عليه السلام پراقنى اياپىلر و اجمەاخىن اىكى حەل كېتىورر
 و حمد لواسنى كوتار رسول مىزى محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم نىڭ قېرىيە كېتار
 رسول مىزى نىڭ قېرىنى نوردىن او لىغان باغانە چىغارىسى جىبرائىل عليه السلام اسرا فىل
 عليه السلام غە ايندور سىن ئىقىرىرسول ايشتەسون اسرا فىل من او يالامن سىن آننى دوستى سىن
 ئىقىرى جىبرائىل من هم او يالامن دىب عزرايىل عليه السلام غە امرايمىر عزرايىل عليه السلام
 اى الله تعالى نىڭ دوستى تور غل حساب و قضا كونى بولدى دىبو ئىقىرى در حال قېر
 بارلىور رسول عليه السلام قېرىنى طورب باشىدىن تو فراق لارنى سلەكە سلاكە چىقار و ايندور
 اى جىبرائىل بونىنىدى كون دىبوجىرا ئىل بوقىيامىت و حىرىت كونى دىبور رسول مىز عليه السلام
 اى جىبرائىل مېڭىن نە سونچ واردىھ جىبرائىل عليه السلام پراق وەلە ولوأ حمد

کنوردم دیوررسولمز علیه السلام ینه میهن سیندن آنی صوراما یم امتم حقنده نه خبر
 کنور دلگ دیوربس اسرافیل اینورای الله نئچ دوستی امنلرندگ هالی معلوم توگل
 چرنکه بعث صوری اور لگانی یوق دیه رسولمزه حله لر کیدرب پرافعه آتلاندر رار
 جنت ایشکی قاتینه ایله رلرسولمز سجله گه کینار بر فقر غوجی غیر رای محمد باشکنی
 کوچه ربوکون سجله ور کوع کونی توگل حساب و عذاب کونی در نه در صورای سن
 صور او بیر من دیور مندین صوک رسولمز ای الله امتم حقنده وعده قیلمش ایدلگ
 نه قلاسن دیه الله تبارک و تعالی ای محمد سینک صورا گانگن و سین رضاب ولاطف شفقت
 و مرحمنی قیلم دیوربس الله تبارک و تعالی عضرتلى اسرافیل علیه السلام گه اچنچی
 صوری اور مک ایله امر ایلر براورونی (نفخت البعث) دیور لراسرافیل علیه السلام
 صوری اور روا اینورای چرگان سویه کلرا ای بلای تنار و توشکان تیری و توکار
 طورگز قبرگزدن چقگز حکم کونی و حساب کونی بولدى دیوربس بارچه آدم ترلشب
 یاز کوننده گی اولنلر کبی قبرلرندن چغارلر کوک طرفینه قاراسه لر تحقیق طارالغان
 بولور بیر آلسونغان بولور قیباش و آی تو تلغان بولور میزان لر قورلغان بولور جنت
 حاضرله گان بولور تمغ قزرلغان بولور کافرلر بوجالنی کورب قورقوب اینورلر فی
 او کنج قبردن کم چغار دی بز نی دیور لرمؤمن لر جواب و برب اینورلر بوا سه الله
 تبارک و تعالی زلگ و عده قیلغان کونی در پیغمبرلر زلگ خبر و برد کلر بیدر دیو آدمیلر
 قبرلرینک اوستنده آپنراب نه قیلور غه بلما ایوب اوچ یوزیل قدر او لتوه لر آندین
 صوک حساب و قضا کونی باشلانور*

(صفة صرح فرعون) آنک صفقی شول که فرعون قومی نئچ موسی علیه السلام غه
 میل لرن کورگانی زمانده خلف غه بر بالغان کور ساتوب موسی علیه السلام دن دوتدر مکی
 او زینه قاراتماقی قص ایله بیک بیوک بر بورط بنا صالماغه امر ایلدی اوستنالار
 بیز نئچ هر طرفندن جیولن دیلر حتی ایللی ملک گه ایرشدیلر بورطنی بنا قیلماغه باشلاف
 بیدی یلدی تمام قیلدیلر دنیاده مونک کبک بیروک والوغ بورط یوق ایدی نه قدر
 یوقاری هارا ماگنه باشی کور نماز ایدی فرعون بورطنی یاصاتوب بترکاج بعض
 او لترداش لری ایله بورطنک اوستینه منب موسی نئچ الله سن او لتره مز دیوب کوک که
 قاراب او قلار آتدیلر انفاق او قلاری قانغه بویالوب تو شدیلر فرعون خلف غه اعلان

قیلدیکه یوقاری منوب موسی نلک الله سنی او لنفر دک دیدی در مال الله تبارک و تعالی نلک
قدرتی ایله جبرائیل علیه السلام کلوب یورطنی خراب و بر باد ایله دی (صرح) ایلان
مراد اشبو پور طدر *

(فایده) دنبیاده ماقتناهه او نرسه ایلان در که اول نرسه لر آختر تان هیچ فایده و برمز لر
بالا لر کور که ملک فصاحت جماعت کو بلک دو س کو بلک تبعه کو بلک مسب شفاعة حیله مال
(فایده) جهیع خلائق او نرسه ده مشارک بولوار اولم هش — ر عمل دفتری
او قو حساب میزان صراط سؤال جزا بعث صحف *

(فایده) هر ش — هرنلک خراب او لوینه بر سبب بار در مدینه نلک بخارانلک هلاک
بولولری آچاق بولان کوفه عراق نلک ترک خلقی بر له یمن نلک چکر نکه ایله هنوز نلک
دیام ایله ارمینیه نلک هلاک بولوی یاشن ایله هملوان نلک بیل ایله بلخندک صو ایله ترمیذ نلک
طاعون ایله مر و نلک قم ایله هرات یغمور ایله کرمان نلک هلاک بولوی طار لفغه تو شره
تورغان عسکر ایله سجستان نلک هلا کنی کبریت طاغی ایله سمرقند و فرغانه و شاش
واسپیچاب و خوارزم نلک هلا کلری بنو قسطورا ایلان اولور * مصنف ذکر ایند کی
ایچون بولرنی بیان ایلدک لکن اینانه تیش تو گل در *

(فایده) الله تبارک و تعالی آدم علیه السلام منی شرش صورتی ایلان بار اندقند
بر تقوچی حیوانلر و قوشلر و با شقه حیوان بونی کور و ب عجب که قالدیلر و بر بنه
بری ایندیلر که بو بزنی هلاک ایده چک و بزگه غالب اولاد چخانوچ ایمش دیوب
هر قایوس بور طرفه کیتمدیلر جنوار لار قرغه یا پان غه قاچدیلر کیک طاغ لار غه
هیوان لار هر قایوسی بر گه یور لر ایدی *

(فایده) توز نلک بار اتلوین نلک سبین بیانده) ابراهیم علیه السلام او زندان صوک
کیل گان پیغمبر ارنلک و محمد علیه السلام نلک امت لرنی قوناق ایتمکنی قصہ قیلدی
الله تبارک و تعالی ایندی ای ابراهیم سین موکار قادر او لمان و قوتلک بین ماس دیدی
ابراهیم علیه السلام ای رب مین حمال منی و نینه بیله سن و مین سؤال منی قیول قیلور غه
قادرسن دیدی بس الله تبارک و تعالی مونلک دعا منی قبول ایندی جبرائیل علیه السلام غه
اما ایلدیکه جفت که وار بر اوچ کافور آلغل شول کافورنی ابو قبیس طاغینه منوب او رو ب
هو اغه چاچکل دیدی جبرائیل علیه السلام کافورنی چاچدی قایبر او زندر که آن کافور دن

توشسه شول اورنده توزچقى هم الله تعالى بىنلىرنىڭ طعاملىرنىڭ لىدىن شول
قرزغە بىر كىندى بىس توزايلان آش پىشىمىك ابراھىم عليه السلامنىڭ ضيافىتىدر *
فایدە خلائقنىڭ رزقلارنى بىيانىندا ﴿الله تبارك وتعالى مخلوقاتى نىڭ هر قايدوسىنە
رزق تقدىر قىلىدى بعضىنىڭ رزق صودەدر فچان كۈن صودن چىسىنە
هلاك او لور بعضى نىڭ رزقنى قودە ويپانىڭ قىلىدى ھوغە توشمارسە هلاك
او لور بىر صنۇقنىڭ رزقنى باال قىورتى كېبىك بىر صنۇقنىڭ رزقنى آط
تېرىزگى قىلىدى قوڭىزدر بىر صنۇقنىڭ رزقنى سىركە قىلىدى سىركە قورنى
كېبىك بعضى نىڭ رزقنى فقط ايسناو قىلىدى جىن لر شىكللى آلار بىزم طعاممىزنى
ايسناب طوبىارلار بعضى نىڭ رزقنى آدم تىنلىق قىلىدى بىت و بورچە شىكللى بعضى نىڭ
رزقنى او لىنلار دە قىلىدى قامش قورنى كېبى بعضى نىڭ رزقنى او تىدە قىلىدى توه
قوشى كېبى بعضى نىڭ رزقنى واق طاشلار قىلىدى قطا كېبى بعضى نىڭ رزقنى
قان قىلىدى جىملەر كېبى بعضى نىڭ رزقنى پچانلار واولانلار قىلىدى آتلار و صىرلار
وقوپىلار كېبى بعضى نىڭ رزقنى او زىيە محېت قىلىدى عارفلار يعنى غايتى صوفى
آدملىرى كېبى آدمنىڭ تقوىيلىقى آرتوب الله تعالى گە ئېتى بىك آرتىسىھېچ آشامىدەر
بعضى نىڭ رزقنى او زن ذكر قىلىدى فرشته لەر كېبى بعضى نىڭ رزقنى قورتلار
قىلىدى ھەدەد كېبى فسبحان الله العزيز الحكيم *

(فایدە اجماءخەدە قوناق غە يرو بىيانىندا) محمد الھروى حضرتلىرنىن روایت
قىلىنىدى جىنت اھللەرى زىارت قىلىشورلار ھېرىدى كۆنلىرە شنبە كۈن بالالرىز زىارت
قىلىرلار آنالارينە يىكشىنبە كۈن آتالار زىارت قىلىرلار اوغللارينە دوشنبە كۈن
شا كىدلەر استاذلارينە زىارت قىلىرلار سەشنبە كۈن اسقازلەرشا كىدلەزىيەوارلار
چەماشنبە كۈن ھرامت پىغمەبرلارينە وارلىر پېجىشنبە كۈن پىغمەبرلر امت لارينە
دارلىرى جمعە كۈن جىنت اھلى گە زىارت قىلىرلار *

(فایدە چرمائى تورغان تىنلار بىيانىندا) اوون تورلى كشىنىڭ تىنلارى قىرددە چرماس
ايىش آنلار الله تعالى يولنىدە صوغىش قىلغۇچىن عالم مؤذن حافظ القرآن نېمى
شەيدىد بالات درغان و قىندى وفات بولغان خاقدىن سەفت اىلە عمل ايد و چى ئالم اىلە او لىنلەگان
كەش جمعە كوننەدە وفات بولغۇچىدەر (خېرددە كېلگاندەر الله تبارك وتعالى

شهید لرنی حرمته دی بیش نرسه ایلهن اول بیش فین لرد هم یوقدر آنلار نک جانلر
الله او زی قبض قیلور نماز و غسل قیلنه اس و آخرت کیدمنه کفن له نور لر قبر لرنده
هم ترکلار دیوب آطالدی و هر کونه شفاعت قیلور لار *

(فایده هر نرسه ده دورت عدد مستحسن بولوی ییانده) اللہ تبارک و تعالی
(اشهر حرمتی دورت قیلدی) نناک فرشته اونک الوغلاری دورت ایدیکه جبرا ایبل
میکائیبل اسرا فیل عزر ایبل دور (كتاب الله نک الوفی هم دورت اولوب تورات
انجیل زبور فرقاندر (طهارت نک فرضی هم دورت یوز یوق ایکی قولان یوون
باشینه مسح اینتمک ایکی آیاغن یـومـف (تسبیح کلمه لری هم دورت در سبحان
والحمد لله ولا الا الله والله اکبر در (علم حساب هم دورت برلو اونلار یوزلر مثلا در
وقنادرخ دورت ساعت کون آییل (فصل لرد هم دورت در یاز جای کوز قیش
طبعیعت هم دورت اسمی صالحون قوری یوش) طبیعنه نک بـوزـلوـی دخی دورت
نرسه ایله صاری بولو اوی بلغم دم (عناسـرـ هـمـ دورـتـ هـوـاـ اوـتـ صـوـ طـوـ فـرـاقـ در
خلفاء راشدین دخی دورت در ابو بکر عمر عثمان علی در رضی الله عنهم (طاغلر نک
سید والوغ لری هـمـ دورـتـ طـوـرـسـيـنـاـ لـبـنـانـ اـمـ جـوـدـیـ (نبـیـلـرـ نـکـ مـبـارـکـ
وزـنـ لـرـیـ هـمـ دورـتـ اـبـرـاهـیـمـ مـوـسـیـ رـوـحـ اللـهـ مـحـمـدـ عـلـیـهـمـ السـلـامـ (کـوـکـنـکـ زـینـتـیـ
هم دورت عرش کرسی جنت ملائکة (خلایق نک زینتی هم دورت در نماز روزه هج طهارت
ولی الله صوفیلر (نفس نک زینتی هم دورت نرسه برلن در نماز روزه هج طهارت
(کوگل نک زینتی هم دورت شی برله ندر معرفت علم عقل تو میدادر (اعضا لار نک
زینتی هم دورت کوز قلاق قول آیاق (بنده وفات اولدق وقتنه الله تبارک و تعالی
دولت فرشته بیهوده پرسی قبر نده اجل او تدی دیو چقرر ایکنه چھن ماللر کیدنی
عمللر قالدی دیور او چنچسی شغللانو او زدی دیور دور دتچسی سونچ اولسردن
حلال طعام بیگن کشیکه دیو تچرور *

(فایده بیش نک مستحسن بولوی ییانده) بلاگل کم الله تبارک و تعالی (بیش
نرسه) بیش نرسه اچینه باشدی رضاسن طاعنلر اچینه باشدی که قایو طاعنده
رضالغی و اراق معلوم توگل قللر همیشه وهر وقت عبادت ایله شغللانسونلر اوچون
آچیغن گناهه اچینه باشدی آدمیلر هر گناهه لودن صافلانسونلر اوچون قدر کیچه سون
رمضانده باشدی هر کیچنی عبادت ایله او تکارسونلر اوچون اسم اعظم منی اسم امری

آراسینه یا شردی آدمیلر بارچه اسمانی ذکر قیلسونلر اوچون او زینلگ ولی بولغان کشیدنی خلق لار اچینه یا شردی ولی فی بلب ده با شهه لار فی خورلاماسونلر اوچون بارچه ایندگو لرنی الوغ توقب بارچه سنی قدر و عزت اینسونلر اوچون (فایده آدم بالا لرینگ یدی حصن لرنی وار آلا رنی یو تمق اصلا تیش تو گل) بعض عارف لر ایندیلر الله تبارک و تعالی بنده فی یدی حصن یعنی اور اینچنده قیلسی بنده شول یدی حصننگ اینچنان شیطان بولارنگ طاشنده در حق بنده بولغان کشی بولارنگ هرقابوسن محکم توب صاقلا رغه تیشدیر اگر برسنی بوزه شیطان کرب یقینلاشب الله تعالی گه دوشمان ایله ر (بری ادب اینچسی صدقه) و اخلاص او چندسی ایندگو لک ایله امر اینتمک بوزق ایشدن نه اینتمک دور تنجی سی الله تعالی دن راضی او لمق و شکر قیلمق بشنچسی ت— وكل قیلمق آلفنچسی ایمان یانچسی الله تعالی فی حق معرفت ایله طانیمقد در *

(فایده یاوز خاتو نلرنی ذم بیاننده) ابو مسلم الخواری حضرتlerینه بر وقت بیک بخشی و بیک قیمتلی بر آط کیفور دیار ابو مسلم حضرتاری مجلس اشلو بینه بو آط نهیه صالح و فی فرسه گه بار ار لف دیدی الله تعالی بولنده صراغش قیلورغه دیدیلر یو ق آندان آرتققه دیدی دشمنانه بولغوغه دیدیلر یو ق آن تو گل دیدی نه نرسه گه صالح او را که بیت دیدیلر ابو مسلم حضرتاری ایندی بو آط ایسه یاوز واوصال خاتونلرن قاصمه اغاهه بیک مناسب دیدی *

(یوز ایلنچی حکایه تو قاته تو رغان جواب بیاننده)

بر کمسنه دوستینه و ارب ایوینه کردی منب وارغان ایشا کنی ایشك تو بنده بیله ب قال مردی بو کمسه دوستینگ ایوندان چقسه کور کم بر صبی مونگ ایشا گینه آطلان غان بو کمسه صبیغه مینم ایشا گمنی رخصتمدن با شه آطلان غان سن دیدی صبی کیقب وار ماسون دیب قور قوب آطلان نام دیدی بو کمسه اگر کینکان بولسه ایدی سینگ آطلان تو گدن آرتق راق بولور ایدی دیدی صبی آنداق او لسه ایشا گکنی کینکان اینتب فروض قیلان میتا همه قیلغل دیدی بو کمسه نه اینفور گه بلما ایب چوابسز قال بدی *

(یوز ایللی بو نجحی حکایه کور کام جواب بیاننده)

خلفاء عباسیه دن معتصم خلیفه خاقان اوغلی فتحجه ایندی اول وقت فتح صبی اولوب معتصم

یافنده ایدی ای فتح سینک آتاڭ آیوی يخشى می مینم ایوم يخشى می دیدی فتح آتامنگ بور طی خلیفه بور طنمن خیر ره اک دیدی معتصم قولندەغى يوزگنى کور ساتب ای فتح بونڭ قاڭىزدىن ڪور کام نرسه کور گانڭ وارمى دید کندە فتح بلى بىار اول ایسە يوزك او لغان قول نڭ صاحبى در دیدى *

(يوزايللى ايكچى حكايه اتفاق نڭ سېبىي يياندە)

مالك بن دينار حضرتاري ايکى نرسه بواتافقده بولماس مگر آرالرنده برجنسىدە متىج بولسەلارغى - بولورلار قوشلاردن هم ايکى نوع متفق بولماس مگر جنسى بربولسە دبوبىر كون مالك بن دينار بركىرگارچىن ايلەن قارغەنى كوردىكە براتافقده بولب بورولار بولازىڭ اتفاقلىرىنىن بىك عجىبکە قالب طورور اىكان قارغە بىلەن كىرگارچىن ايكىسى دە آقصاق لار ايمش بىس ايندى بولازىڭ اتفاقلىرى ايسىپىدە آقصاق او لەقندىن اىكان نتا كىكە آدم اتفاق قىلىمز مگراوزىنڭ او غشاشى ايلەن شولاي بولماغاندە بولار الفنلى بولماس ايدى آيرلورلار ايدى دیدى *

﴿بيت﴾ وقاىئل كيف تفرقتما * فقلت قوله فيه انصاف * لم يك من شكل ففارقة * والناس اشكال واصناف * برأيتوچى اينه در كه نه اوچون فلان ايلەن آيرلشدىڭز آڭا ايتىكم مىين سىڭلا برسوز اينايىمكە آندا انصاف وار اول شولكە بزم آيرلۇمىز نڭ سېبىي برمەز او خشاش و جنسداش بولماغانلىقى دان بله سن كە آدمىلر تورلى شكلدە وتورلى جنسىدە بولالار دېگان معنادە در ديدى *

يوزايللى او چىچى حكايه انه كان رجال من الانس آه آيتىنڭ سبب نزولن يياندە بعض عرب دن حكايه قىلىنىكە يولداش لار ايلەن - فرگە چەمش لار اىكان كىچى يقينى كل كىدە قوى كىدوچىسى قاتىئىنه قىرنىق اىچون توشدىلىر تون اور تاس بولدىقە قوبىلارغە بورى كىلىوب برياش قويىنى كوتارب كىنلىكى كىدوچى بونڭ آرتىدان بوكىردى هم اى عامر الوادى كورشلىق مىئى زيان كېتىردى ديو قىمردى شول وقت بىر طاوش ايشكىلىكە اى سەرمان اول قويىنى بېھر دىوبىس شول ساعت قوى كېرۇ قايقىوب ابىداشلىرى آراسىنە كىردى شونڭ صوگىنلىك الله تبارك و تعالى وانه كان رجال من الانس يعوذون آية كرىمە سىنى اينلىرىدى *

(١٥٤) حكايه آدم عليه السلام يرگە تو شد كىنده او لغان نرسه لرنى يياندە) آدم عليه السلام جنت دن چقارلىب يرگە تو شد كى زمان يراوسىنىدە صودە بالقدان

باشقة وقوری ده نسر یعنی کرکس قوشنگن باشقة نرسه لر یوق ایدی کرکس هر وقت باقی یانینه وارب برگه تورولار و برگه یاتورلار ایدی آدم علیه السلام برگه توشدگن صوڭ کرکس آدمی کورب باللغه خبر و بردی شوندان یبن بر نرسه کوردمکه ایکی آیاغی ایلهن یورور دیدی باقی اگرده سوزڭ راست او لسه ایدی بزه آثار دان قورتلمف او لازدیدی ایکسیده بوندن بری آیرلوش دیلر * * *

(یوزایللى یېشىچى حکایە عجب سوالىر ییاننده)

امام الحرمین هضرتلىرنە برايرکيلوب فلان كمسە گە ملڭ دينار ويرەچگەم وار ایدی آچەم ھېچ يوق دىيوب شاكىت قىيلدى امام مجلسىمىز ده بىر آزاوللىرىڭ ديدى بوجىلس ايسە علم مجلسى او لوب خلق كوب ایدى امامدىن صوردىلر كە الله تبارك و تعالى دە جەت وارمى دىيوا امام البتە يوق دىب جواب ويردى دليل نرسه دىيدەنلىرى ديدى ساڭلار بوقۇلنىڭ السلامنىڭ لافتىلۇنى على یونس ابن متنى دىگان قولىلر ديدى ساڭلار بوقۇلنىڭ نە مناسبىتى وار نېچىك دليل بولۇرغە يارىدر دىك كلىرنىدە امام مەناسىبىتى اینتۇرۇن مەينم قۇناغىم نىڭ حاجىتن او تاسماڭىز دىب اینتىكىنە ایکى اير توروب درحال ملۇغى دەنارى ويردىلر بىس امام الحرمین بىيانىغە شروع قىيلوب رسول مەن مەصطفى صلى الله علیه وسلم معراج غە آشب نە قدر او زىنلۈرگە اير شې بلا واسطە تكلم قىيلوب وبلا واسطە وھى قىيلۇبىدە بالق قارننەدە ياتقان یونسدا ان الله تعالى كە يقىن او لمىسىه البىقە الله تعالى دە جەت يوقىر ديدى والله اعلم *

(۱۵۶ حکایە سليمان عليه السلامنىڭ مخلوقاتى رزقلا ندر ماغە سوراوى) بىروقت سليمان عليه السلام الله تبارك و تعالى دن صورادىكە رىم بارچە مخلوقلىرىنى بىر كون رزق ويرب قوناق قىيلور ايدىم ديدى الله تبارك و تعالى اذن و يوماسى ايله سليمان عليه السلام رزق حاضر لەمگە باشلاپ نېچە كونلىر حاضر لەتىدى اى رىم وقت بولىدى ديدى الله تبارك و تعالى مخلوق لارنىڭ جىلىمالار يىنە امرا يىلدەن دىرىيادن بىر بالق چىغىب سليمان عليه السلامنىڭ طعامىنىڭ بارچە سون آشاب بىردىدە دەنارى وارمى ديدى سليمان عليه السلام ايندى هېچ نرسەم قالمادى بىندى ديدى وباللغە هر كون شوشلائى آشى سەنى ديدى بالق جواب ويرب ايندى مەينم كوننىدە آشى تورغان طعام ملڭ قدر او لوشىر بوايسە فقط براولوش ديدى سليمان عليه السلام موندان عجىبە قالوب اى رىم بىر مخلوقنى طويىرە آلمادى سېنەنڭ قدر تىڭا اعتراض اينمىسون ديدى

(ظریفه) الله تبارک و تعالی مخلوقلارنی نه ایچون آشاماق اچمک که معااج قیلدی
یارا تو بد آشاغه معااج قیلاماسه ده قادر ایدی بونلگ حکمتی شول که اگرده حیوانلارنی
آشاغوچی قیلاماسه ایدی الله تعالی گه معااج بولما سلا رایدیده الـق دعوا قیلور لار ایدی
(لطیفه) حدیثه وارد بولغاندر که الله تبارک و تعالی جنلرنی اوچ تور لک باراتدى
بر تور لیسی بیلانلر کبی برتور لیسی عقرب و چایان لار کبی برتور لیسی بیل
کبی هوا ده بور ور کىدالك آدمى اوچ تور لک باراتدى برتور لیسی بهایم کبی در
قلپلری بولسەدە هېچ نرسە بىلما سلۇر كوزلرى بولسەدە هېچ نرسە ایشىمەز و كورمۇر
بولار ایسە نادان لار درايکەنچى سى تنلر آدم کبی اولور لىكن قلب لرى شیطان
اولور بولار فاسق لار در اوچنچىسى قلب لرى ملا ئىكەنچى بولور الله تبارک و تعالی نىڭ
ظلمىندا ور حەمنىدە بولور لار بولار ایسە عالملار و صالح لردر *

(يوزايللىي يدنچى حکايىه يحى پىغمەر ايله ابلىس حکايىتى)
ابلىس عليه اللعنة يجىنى عليه السلام كىيلدى ابلىس اينىدى اىي يجىنى سىكابرا زىن صىخت
قىيلامى دىدى يجىنى عليه السلام مىن سىغىدن آنى تلaim لىكن سىزنىڭ عىندىگىزدە آدم
بالالرى ينڭ حالتى نىچىك شۇنى بىيان قىيل دىدى ابلىس بىيانغە شروع قىلوب بىزم
عىندىگىزدە آدم بالاسىن ئىچمالى اوچ تورلىرى بىرى شۇنى اين آدلەركە و سوسەز اثر اىنە در
لىكن دخى توبە قىلوب حق بولغە توشه درايکەنچى شول كە اصل و سوسەزە اور ون بولساں
بولار معصوملار و نبى لىدر اوچنچى و سوسەزگەدە حاجىت يوق تمام بىزنىڭ يولدىن يورتوب
آشق كىبى اویناتامز دىدى *

(يوزايللىي سىكىز نىچى حکايىه ابو الطيب المتنبى مقتول اولدقى بىانىدە)
عرب شاعر لارندا مشهور شاعر ابو الطيب المتنبى فارس شهرىنە دارب عضدالدۇلە
قام پادشاهدىن كوب مال آلوب قايتوب كىلورايكان بولىدە قطاع طریق قارشوجۇغۇب
ابو الطیب ھم ایبە شلری ایله صوغشورغە يابوشى قطاع طریق غلبە قىلا باشلاڭاچ
ابو الطیب صوغشنى واپىدە شلرنى طاشلاپ قاچماغا باشلا دىقىنە غلامى اينىدى اى
خواجه سين اوڭىغۇرولاندۇب * الخيل والليل والبيداء تعرىيفنى * والسیف والرمح
والقرطاس والقلم * دىمىش ايدىڭ بوبىلادن قاچوب قور تلسائىڭدە خلف غەنە يوزايلە
كۈرنۈرسن دىد كىنە ابو الطیب قاتلىك الله مىنم موته سېب اولدەك دىب ياسىدان
قايتوب صوغشەماغا باشلاپ شۇنىدە مقتول اولدى بىزنىڭ معناسى مىنى آطوكىچ و هەلاك

اید هچک نرسه لر طانیلار و سنگو و قرطاس لار و قلم لر هم طانیلار یعنی هر قایوسی مینم
کمال قمنی بلور لردیمک در بوبیت متنبی نک وفاتینه سبب اولی متنبی نک و فاتی
اوچ یوز ایلی دورت سنده ده در ولادتی اوچ یوز اوچنچی سنده ده ایدی ابوالطیب قه
متنبی دیمک نک وجه سی شول ابوالطیب ابتداء حالتنه نبی لک دعوا قیامش ایدی
آفدن رجوع و توبه قیلوب پخشیلاردن اولی نبی لک دعوی قیلغانی ایچون متنبی
دیدیلرنبی بولوغه کوچلانوچن دیگان معناده در *

(یوز ایلی تو قز نچی حکایه استاذی تعظیم ایتمک)

امام ابن جنی حضرتلری امام ابوعلی الفارسی حضرتلرندن درس او قوب علم و معرفت
اخذ ایله دی این جنی موصلده طلبه غه تعلیم ایچون اولنرمش ایکان ابوعلی الفارسی
حضرتلری او توب دار را بن جنی کورب درسی طاشلاب استاذی و شیخی آرتوندن
ایارب کیتندی *

(مسئله آط آدم علیه السلام دن مقدمی یا صوّم) امام تقى السدین السبکی
حضرتلرندن صورا دیلرکه آت نک باراتلری آدم دن مقدمی یاکه صوّم منکر
آطمی مؤنمی بو خصوصده کتابده یاست ده بر ارش وارد بولسیمی دیو امام
سبکی جواب ویرب ایندیکه آطلر آدم علیه السلام دن مقدم باراتلر ایکی کون
بوثا آیندندن هم حدیثندن استدلل قیلدی دلیل لرندن بری شول که حیوانات
باراتلری سوهنیه یا که چهار شنبه کون آدم جمعه کون باراتلری هم آطین منکری
مقدم اولی شرف بولغانی ایچون امادنیاده مخلوق لار نک اویی جمادری یعنی جانسر
نرسه لر در طاش کبی آلار دن صوک نباتان در اولن و آغام لار کبی بولار دن صوک
حیوانلر در دیدنی *

(یوز آتمشنجی حکایه خلقنک کورکام بولوی)

امام شافعی نک صاحبین ربیع الجیزی حضرتلری مصزنک پر طار بربندن او توب دار
ایکان کور و رکم بر الوغ صارت ایله کل تولنرب قویغانلر منکور کلنی منبور زنک
باشینه طاش لادیلر حضرت ربیع آطنندن تو شدی اوستنده کل نی قاقدی بوثا
ایندیلر گل تو گوچیلر گه آچیغلا نمایسنی دیور بیع حضرتلری ایندی نارغه مسقیح بولغان
کش گه فقط کلنی تو گلوب اذیت ویرلرب مصالحه قیلننسه نه ایچون آچیغلا نسون دیدی

(یوز آلتمنش بر پنجی حکایه آدم نژاد اعضا سینک عدد نده)

جالینوس هکیم ایندیکه آدم ناچ بروندلری و باشقد او لغان سونگا کلری می دن آلب
اوچاغه چه یکرم دورت در یدسی موینله اون ایکی آرقاده بیش اوچاده قورصاده
وقابر غده دخن یکرم دورت هر ایکی یاقده اون ایکی جمیع سونگاک ایکی یوزده
قرق سکز در دیدی آدم ناچ تنندگی تیشك اون ایکی در که ایکی فلاق ایکی کوز
ایکی بورن تیشك آغز ایکی ایچچک ایکی فرج هم کندکدر سهل بن
عبدالله ایندی آدمده اوچ یوز آلمهش طامر بار یارطی مقداری تیک طرور
یارطی مقداری تیپرانور دیدی *

(یوز آلتمنش ایکنچی حکایه حلم و یوماردلق بیاننده)

قیس بن سعد بن عباده حضرت قلرینه برخاقون کیلوب ایومدگی تچقانلار توفراده
پوريلر دیدی قیس مونك مقصودنی آڭلاب اوپون طولتىرەچىف آزقلر وطعاملار
مېھردى پوايسە حضرت قیس نڭىزكاوتى ويوماردىغىير خاتوننىڭ تچقانلام توفراده
پوريلر دىمماڭ قولىدە تچقانلار آشارلىق طعامدە يوق دېگان سوزدۇ *

(یوز آلتمنش اوچنجی حکایه امر غریب بیاننده)

سلطان رکن الدوّله نشک بر ماجی سی و ارایدی همیشه مجلسنده حاضر بولور ایدی یاقون
لرندن برا گوناک مجاس گه کیلماسی حاجت او لسه در حال یازو یازارده او شپو ماچی
نشک موینینه طاغوب یبه رور ایدی ماچی و ارب آلب قاینور ایدی *

(یوز آتمش دور تنجی حکایه کورکام فکر پیامنده)

لقمان النبوی حضرتlerینه خوجه سی بر قوی و پر دی شوش قوینی ذبح قیلداهایک ناچار
ایندن کیلتور دیدی لقمان قزینی ذبح لهب قلبی و تلینی کیتوردی هوندین صوک خوجه سی
دخ برقوی و پر دی ایک هیبت و خوش پرن کیتوردی دیدی لقمان بو قوینی هم صویوب
او لگیچه دخ قلبی ایله تلینی کیتوردی خوجه سی ناچارن دیسه مله یخشیسوز دیسه مله
همان قلب ایله تل کیتوردی سن بونه حکمت دیدی لقمان ایندی اگر بو ایکی صاف دوزک
اول سه لار بولار دان خوش نرسه یوق اگر ده بولار بوزوق بولسه لار بولار دن ناچار
فرسه پیوق دیدی *

(يوز آلتمنش بشنچى حكايىه بعض ظريف لار ناڭ سو زلرى . بىانىنده)
قاپىغىن الوغ لار ندىن سليمان بن مهران الاعمىش لطيف و مزاحلى كشى ايدى لطا يغىمنىن

بری شول که بنی امیه خلیفه امندن هشام بن عبدالملک مذکور اعمش که برکشی ببه ردی حضرت عثمان‌بن‌عفان نویش لفون و علی نوچ ناچار لقاون یاز سون دیدی هم یاز ماق اوچون قرطاسن ببه ردی بوکشی اعمش گه کرب خلیفه نوچ سور زلن ایند کنده اعمش قرطاسن آلوپ بر قوی آغزینه طقدیده کیرو و ویردی مونک جوابی شوش دیدی هیچ نرسه یاز مادی خلیفه نوچ رسولی زنهار بر نوسه یاز یوقسه مینی اول ترته سن چوکه یاز در ماسک او لتر و رمن دیب ایندی دیب هم اعدش نوچ قرداشلرن قوشب آفرده جواب یاز ماغه کوندر دیلر اعمش قرطاسن آلوپ اما بهدا گرده حضرت عثمان‌بن‌عفان نوچ بندون دنیا الهمینک پخشیدل غی او لسه سینا هیچ فایله ویرمی حضرت علینک بتون دنیا خلقینک ناچار لق قدر ناچار لق او لسه ده سینا هاضر ویرمی سین ایسه او زحالک ایله مشغول اول والسلام دیو یاز دی * (لطایفندن دخی شول که منبور نوچ جمیله و کورکام خاتونی وارایدی باش تارت ب اعمش دن یوز دندری اعمش بر شاکر دینه امر ایله دیکه وار غل مینم کمال‌الزمی و اور نمنی و قایدہ ایرکانمی اینکل شاید فعلندن قایقیب مینکایلور دیدی بشاش کرد خاتون غه وار دی و ایندیکه ای فلانه الله تبارک و تعالی سینک قسمکی کورکام قیلدی زوجک آدمی لرنک اسفادی و شیخیدر آثاردان علم و دین آلو لار حلال و حرامی بلب عمل قیلور لار سینا آنک کوزلری صور لغندن وایکی بالترینک ناچار لقندن هیچ ضرر یوق دیدی اعمش بونی ایشدرا ایدی شاکر دینه یا احمد پایخبیث مین سینی کورکام صفت‌منی ذکر قیلور غه ببه ردم سین ایسه مینم عیب لرمی بیان قیلاسن دیب ایوندان چغار دی (ینه اعدش دریا یاقاسته او لتر و رایکان برآدم کیلوب مونی کوچلی باشладی مینم ایله کیمه گه کر گل دیدی اعدش سبحان‌اللہ سخن‌ناهدا آیة کریمه سنی او قب کیمه گه کرد کنده رب انزلنی منزلا مبارکا وانت خیر المزلین آینن او قودی .

(یوز آلتمش آلتچی حکایه ذبح شاه بیان‌نده)

حسن البصیری حضرت‌لری اینه در که بر قوینی صویمیق اوچون یان قورمش ایدم ابو ایوب السجستانی کیلک کنده پچاغمنی قویوب منبور ایله سویله شملک ایچون اور نملن کوچلم یان قورغان قوی طور دیده آیاغی ایله یرن قازب پچاقنی تو فراقه کومب قویدی ابو ایوب ایله قاراب تور و ر ایدک بوندن غایت عجلنندم هم موندین صوک هیچ حیوان صویماسقه عهد اینتم دیدی *

(یوز آلتمش یدنچی حکایه جعفر صادق حالت)

جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی رضی الله عنهم نک صادق دیو تسمیه اید ماه سی
 کلامندہ راست لف او زرینه اولدق ایچوندر جعفر صادق ایسه غایت عالم و فقیه
 و متفنن ایدی علم کمیا و علم فالیه کتابلری واردرا اوغلی موسی به وصیت قیلوب ایندیکه
 ای او غلم اگر برا گو الله تعالی ویرگانگه راضی اولسه معناج اولماس آدمی لر قولن
 و ملکنده اولغان نرسه گه طمع قیلسه معناج اولور الله تعالی ویرگانگه راضی اولمسه
 الله تعالی گه تهمت قیلغان بولور و بر من آدمیلر نک یوزن برتسه او ز اهلی نک عورتی
 آچلور و بر من قرد اشینه چو قر قازسه او زی تو شر و بر من احمد قلاغه جملسداش
 اولسه خور اولور علم اغه قاتوشسه الوغ اولور و بر من باوز لف محابنه وارسه متهم او لور
 اگر او زینلک ذات و کیه چیلگن کچکنے گه صایسه هلاک او لور دیدی (ابن شبرمه
 ایندی ابو هنیفه برلن اید مر جعفر صادقه کردک ابو هنیفه گه اشارت قیلوب و فقهاء
 سراقدن بر ایرد ر دیدم ابو هنیفه نعم شول ای من اصلاح ک الله دیدی بس جعفر ایندی
 ای نعمان سین دیننی قیاس قیله مه قیاس قیلوچ لازنک اولی ابلیس در لکن قیاسنده
 خطأ قیلدی شونک ایچون آزدی دیدی جعفرینه ای ایر خبر و بر سین میکن الله تبارک
 و تعالی ایکی کوزنی نه ایچون توزلی قیلدی واپکی قلاقنی آچ قیلسه بورن فی
 صولی و مانقه لی قیلدی ایکی ایونلی تاتلی صو قیلدی دیدی ابو هنیفه بلایم دیدی
 جعفر ایندی الله تبارک و تعالی کوزنی توزلی قیلدی شونک ایچون کوز مایلی نرسه
 دیدی اگرده توزلی بولسه ایدی ایر و ضرر کیلور ایدی قلاق هشرات
 یوری تورغان اورن اگر آچی اولسه ایچرو کرو رلر و یوم شاق اینتلرنی آشار لار ایدی
 برون یامان ایس ویخشی نرسه لرنی ای سنمک ایچون اگرده بورونده صو بولسه
 ایدی بولار نک هر ایکسنده ای سنمک ایدی ایکی ایرنی تاتمک ایچون اگرده تمدنی
 صو بولسه ایدی تاتو بولماس ایدی دیدی موندین صوک جعفر دخی ای فلان خبر
 ویرگل نیندی کله در که اولی کفر آخری ایمان اوله امام اعظم لاعالم دیدی بس
 جعفر اول ایسه لا الله الا الله کله مسی در دیدی دخی قتلنی اولوغ زنامی الوغ
 دیدی امام اعظم قتل الوغ دیدی جعفر آنداق اولسنه ایچون قتلده ایکی شاهد
 کرک دیدی امام دخی سکوت قیلدی جعفرینه روزه می افضل صلوتمی دیدی امام
 صلره دیدی جعفر آنداق اولسنه ایچون روزه نی های پس غه واجب ایندی نمازنی

واجب اینهندی امام سکوت قیلدی موندین صوک جعفر صادق ای فلان اتف الله دینده عقلک ایله اینته و قیاس قیلمه دیدی جعفر صادق نلخ فقاھنی و حکیم لسگ از حد فزون ایدی امام اعظم هم بوگار دان کوب علم اخذ ایله دی بروقت امام اعظم غه اینتدی سن ایسه مینم با بامنک سنتنی و دیننی اهیا قیلاچق و نشر قیلاچق دیدی *

﴿ یوز آلتمش سیکنچی حکایه ایلچی نک بیاننده ﴾

یعنی البر مکی اینتدی که اوچ نرسه آدمنک عقللی او لما قینه دلالت قیله در بری هنبه بری خط بری ایلچی دیدی * ابوالاسود الدؤلی حضرت ایرانی ایشندیکم بر کمسه اذا کفت ف حاجه مر سلا * فارسل حکیما ولا توصه * دیگان بیت فی او قور ابوالاسود بوبیت فی اینوچی خط ایلچی مرسلا غیب فی بیله من اگر سین ایلچی بیهربن مرادگنی اینتمسلک و صیت قیلسک مرادگنی نچک ایرشد روسون دیدی هم او شبو بیت فی اوقدی * اذارسلت فی امر رسول * ففمه وارسله ادیبا
ولا تترك وصیة بشئ * اذا ما كان ذا عقل ادیبا

فان ضیعت ذاک فلا تامه * على ان لم یکن علم الغیوبا

اگرده برا امر خصوصنده ایلچی بیوسک ایلچیکنی عقللی و فهمی قیلوب بپرا گرده ایلچیک ادیب و هقاللی او لسه مرادگنی اینتوب تمام فهم لنب و صیت قیلوب بپرا گردو ایکن فی ضایع فیلسک ایلچیکنی شلنله مه غیب فی بلگانه لگی ایچون مرادگنی ایرشد ماکنی ایچون دیگان معناده در *

﴿ یوز آلتمش طوق زنچی حکایه شترنج و نرد نک اصل وجود لرنده ﴾
شترنج اسمی اویوننی اوول یاصاوچی هند حکیم لرفدن (صصه) اسمی کشی ایدیکه (باشت) اسمی پادشاه ایچون یاصامش ایدی بواویوننی یاصاوغه سبب شول ایدی فارسی پادشاهی بزده نرد یعنی قارت ایونی وار هند شاه لار زنده هیچ نرسه بوق دیوب مقاطاندیلر هند شاهی بولزنک سوزلر فدن عار ایدب بوقار بده ذکرا ایدلش حکیم گه امرا ایله دیکه سین براویون ایجاد قیلاسن فارس لازنک نردار بنه غالب اولا دیدی حکیم شترنج نکنی یاصاب چغار دی شول زماننک فضلاسی بونک نرد که غالب و آرتق اولاق ایله اقرار قیلوبیلار بس شاء حکیم گه ایندیکه یاصاما مقاک ایچون نه دلپور سن دیو حکیم شترنج نک اولنگی کوزینه بدر هم ایکنچی سینه ایکنی در هم اوچنچی سینه آلتی در هم شترنج نک بیت لری بنکر نچه ایکنی اولوش ویره

بار ورسن دیدی پادشاه بیک آز نرسه صورا بیسن دید کند و زیر آیندی عقلمندی می بوزد که مرفک صورا غانوچه ویرسلک بتون دنیا خزینه سی ینم در دیدی پادشاه ینه ای حکیم بو ایشلک یا صاوگدن آرتق حکمت اش بولندی دیدی *

(یوز یتمشچی حکایه دعائی قبول او لمائی نک سبین ییانده)
بغ اسرائیل زماننده بر ایره حاجتی ایچون دعا و تضرع قیلور ایکان موسی عليه السلام موئی کورب ای ربم اگرده اختیار مینم قولده اولسی ایدی بوینلک حاجتن او تار ایدم نه چون ویری سن دیدی موسی عليه السلام وحی کل دیکه ای موسی اول بنلک کوکلی قوی لرنده میندا توگل کوکلی میندان با شفته ده بولغان کشینلک دعا سنسی قبول اینه میم دیدی موسی عليه السلام بوسوزنی ایرگه خبر ویردی ایر دنیاسندن آیرلوب فقط الله تعالی گه کوکل بیمارب عبادت قیلماغه باشلا دی قایو خصوصه دعا قیلسه قبول اولور ایدی *

(یوز یتمش بونچی حکایه تورلی آدم لرنی ییانده)
علمادن بعض کمه ایندی سفیان ثور بگه کردم آغرو خسته اول لقندن دوا اچه مش ایکان ایندم که سز فاضل دن بر آز نرسه صورا ماجن بولامن دیدم خیر اختیار گز دیدی صورا دم که خبر ویره سن میکلا کشیلردن آلا رکملردر سفیان ثوری فقهاء دیدی پادشاه لردن قایولری دیدم زاهدلری دیدی الوغ اردن کملر دیدم منقی لری دیدی آزغون لردن کملر دیدم حدیث یازب آدم مالی آشاغانلر دیدی توین واق خلقدان کملر دیدم ظالم وجابرلر تموغ اتلریدر دیدی *

(یوز یتمش ایکنچی حکایه الله تعالی نک قل لرینه رحمتی بولوینه دلینلک قیامی)
روايت قیلندیکه بر اعرابی رسولن مصلی الله علیه وسلم گه کیلدی اعرابی سویله مگه باشلاق ایندی یا رسول الله سیکلا کلد کمن بر آغاج لقدن اوتوب وار را بیدم قوش بالآلرینک طاوشلارن ایشتم شول بالآلری کیدمه تورب آلسام آنالری کلوب باشمنلک اوچنده یوریدر بالآلرینک اوستن آچقان ایدم قوش او زی هم شونده تو شدی قوشنی بالآلری ایله برگه تورب آلوب کلدم دیدی رسول الله ایندی ای فلان او سلن آچقل دیدی آچسه کور رار کم بالآلرینک آناسی جیم و آرق ویرب طوبیدرر بس رسولن اصحاب قه خطاب قیلوب ایندی ای یارانلر بوندان عجب لنه سزمن مینی حف پیغمبر ایندی یبار وچن الله تعالی قل لارینه بوبالآلرینک آناسی بولغان قوشدن

ر حیم لیره ک دیدی موندین صوڭ رسولز اعرابىغە ايندى قاينىڭ قىان بولارنى اورنلىرىنه
قويغىل ديدى اعرابى اورنلىرىنه ايلنېب حرمىلەب قويىدى *

(يوز يتمش اوچىنجى حكايىه ذىالنون حضر تلىنىڭ تو به قىلوى ييانىدە)
ذىالنون المصرى حضرتلىرىنه ايندىلرکە توپه قىلوڭىزه وبو يولغە كروڭىزه سبب
نەدر دىدىلر ذىالنون ايندى بىر وقت مىردن بىرقىريه گە وارماقىن بولوب سفرگە
چقىم بىولىن وار رەبى اور نەغە تو شىم وتوقتىادم شول اورنىڭ او باستىدە بىرقىبەر قوشى وار ايدى
شول وقت قىبەر ياندىن يرىيارلىسى ايڭى صاوت چىدى بىرى آلتۇندىن بىرى كەمشىن
بىرسەنە صو بىرسە سەممىسى ايدى قىبەر صودن اچادر سەممىدىن آشىلەر موندىن عبرت
آلوب الله تعالى گە توپه قىلدىم اول ايسە قبول ايلەدى دىدى *

(١٧٤ نىچى حكايىه عالم دە بىش تورلەك آدم وارشولار بوزولىسى عالم بوزولەدر)
الله تبارك وتعالى امىنى بىش تورلى گە بىلدى عالم لەر زاھىلر غازىلر والى اىر
تاجىلر عالم لەر ايسە انېبالارنىڭ وارث لەر بىر زاھىلر يېزىڭ پادشاھلەر بىر غازىلر
الله تعالى نىڭ دىنىيە باردىم اينتوچىلەر دەر والى لەر ئىس لەر ئىلە تىلىنىڭ خلقلىرى رعىة
قىلوچىلار دەر صاتوچى لەر الله تعالى نىڭ اناپىلى كشى لەر بىر عالم لەر طمعلى وفاسى
بوزولىسى لەر كەم ايلان طوغىرى يولغە كروپلىر زاھىلر آزىزە لەر كەم لەر گە اقتىدا قىلىنور
غازىلار خيانەت قىلسە لەر كەم ايلە دشمانىغە غلبە قىلىنور صاتوچى لەر خيانەت قىلسە لەر
كىمگە اناپت اينلىور والى ورئىس لەر بورىلەر كېيى او لىسى لار خلقنى كەم اھماطە قىلوب جىيار
فلا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم *

(يوز يتمش بشىنجى حكايىه محمد جواد نىڭ محسانى ييانىدە)
محمد الجوابى بن على الرضا بن موسى الكاظم بن جعفر الصادق بن محمد الباقر بن على زين
العبادىن بن الحسين بن على ابي طالب حضرتلىرى غایت عالم وصاحب كرامات
وفقيه ايدى مامون خليفة بوكا قىزى ام الفضلنى ويرمك نىيەندە ولدقىنە قىداشلىرى
ويرمە بوايىھە فەنە گە سبب اولوردىو منع ايلەكلەرنىدە مامون مىن آڭاقزمىن ھېچ نرسە
ايچۈن ويرەپم فقط علمى وكمالنى ايچۈن ويرەم اگرا يىنانماز ايرسە ئىرەلىسىكە دعوت
ايىدە يىك مسئۇلە لەر صورايف كەالتى شۇنىڭ معلوم اولوردىيى محمد جوادنى مجلسى كە
چاقىرىلار وزىر يىھىن بن اكتەم محمد جواددىن پېچە قىسىلار صوراadi بارچە سەنلىن
عجىب جواب لار ويردى مامون ايندى يىھى بن اكتەم دەن اوڭىز بىرەر مسئۇلە صورااڭل

دیدی محمد خوش اولاً دیوب بر اینزاق بر خاتون غه قارامقی ایرته بر له حرام اوله
توشدان مقدم حلال اوله اویله و قتنده دخی حرام اوله ایکنندی و قتننه دخی حلال اولان
اخشام و قتننه دخی حرام اولاً یسیع و قتننه دخی حلال اولاً یارطی کیچل ینه حرام اولاً
طاڭ و قتننه ینه حلال اولاً بونیندای خاتون حلوبیان قیلاسز دیدی یھى بن اکشم
خیرپلامایم دیدی مأمون ایندی اى شریف ذات بالاسى بوناڭ جوابندان او زاڭ خبر
ویرايشتايىك دیدی محمد جواب ویرمگە باشلاپ ایندی اول خاتون جاريي بولور اول
جارىيە گە براجبى كىسىه ايرته قاراصە بوجرام اگر شول جارييەنى ارتفاع و قتننه يعنى
توشدىن مقدم صاتوب آلسە قارامق حلال اویله و قتننه آزاد قىلىسە دخی حرام ایکنندى
و قتننه شۇنى تزوج قىلىسە ینه حلال افسام و قتننه ظهار قىلىسە يعنى سېنلە فرجىڭ
مېنم آنامنۇڭ فرجى كېڭ دىسىه ینه حرام یسیع و قتننه كفارت ويرسە ینه حلال تون
اور تاسى يېنسە طلاق رجعى برله طلاق قىلىسە ینه حرام طاڭ و قتننه رجوع قىلىسە ینه
حلال بولەدر دیدی مأمون خليفە يافاضل جوابلىنى كوركام قىلدۇڭ دىب تحسىن
دیدی هم شول جىلسە قزى ام الفضل فى نكاح لاندردى محمد جموا دمأمون نۇڭ قزى ابلە
مدىنه گە كىنلوب شوندە اقامىت ايندى يلىم بروقت ام الفضل مأمون گە خطيازى كىدە وڭز
محمد شريعت امرى كوب قىلوا ايله بىك رېجىنە در بوصوصىه بىرر امر بىورسەڭز
خوش اولور ايدى دیدی مأمون يازدى الله تعالى حلال قىلغاننى مىن حرام قىلىمام
دیدی مأموننىن صوك مەقصىم خليفە چاقرماسى ابلە محمد جموا دزوجهسى ام الفضل ايله
بىغىدا دەق كىلوب نىچە سەھ اقامىت ايندى كىنن صوك بىغىدادە سەھ دە وفات اولوب
٢٥

قریش مقبره سمله جدی موسی الكاظم قبرینه دفن قیلندی ولادتی سنه ده ایدی
اوزنلن صوک ایکی اوغلی وایکی قزی قالوب علی نام اوغلی امام و مقتدا به او لدی
منبوردن صوک امام علی نلک اوغلی حسن العسكری اولدی عسکر اسلامی شهزاده
طور دق ایچون عسکری دینلدی علمده و معرفت و کرامت ده آناسی نلک وارشی و نائی
ایدی حسن العسكرینلک کوب کرامت لری بلغمش در جمهله دن شول که (متوكل
خلیفه زماننله بر خاتون اهل بیت رسول الله دن میهن هضرت فاطمه نسلنلن من دیبو
دعوا قیلند قنده خلیفه ایتدی کم در که خاتوننی تعریف قیلور دیدی حسن العسكرین
صوراول تعریف و بیان قیلور دیدیلر حسن العسكری حاضر بول قنده متوكل ایتدی
مو خاتون اهل بیت دن و شریف نسلنلن اولماقن قایدین بیله من دیدی حسن ایتدی

الله تبارک و تعالی اول نسلدن بولغان کمسه لری برتقوجی هیوانلرگه هرام قیلدی هم
 هیچ قایبوی آلارغه ضرر کیفور ماسلر بوخاتوننی آرسلان و قابلانلار بیانینه صالحون
 قایبو نسلدن ایرکانلگی ظاهر او لور دیدی خاقونغه بوسوزنی ایرشندرد کارنل عاتون
 قورقوب بالغان اینکنی اقرار قیلدی خلیفه گه ایندیلر که حسن او زی برتقوجی
 حیوانلار آراسنده پورومی کلامنده صادق اولسه بورون دیدیلر خلیفه بونی
 صنامق ایچون امر قیلدی سراینلگ آلدنده بر بوش بیرگه اوچ آرسلان بیهه رگز
 و حسن فی سرابغه شوندان کر گزگز ده کر گان ایشکنی آردندان بیکله گز دیدی او زی
 بیوقار بین قاراب طور دی حسن العسکری فی خلیفه چاقره دیو کینرو ب آرسلانلار بیانینه
 کرتدیلر آردندان ایشکلرنی بغلادیلر آرسلانلار بو کر و دن مقدم قایشا رو ب نه قیلور غه
 پلما بیب بارسب بورلار ایکان حسن کر گاننی کور دبلر ده تیک تور دیلر حسن که واردیلر
 باشلارون آرقالارون صیفادیلر تیکره سیننه بور دیلر حسن بولارنگ آرقالارنی قولی
 ویگی ایلان صیفادی موندین سراي نلگ ایشگن آچوب خلیفه قاتینه منوب کوب
 سوز سویله شد کنلن صرلگ قایشور غه چقدقند مذکور آرسلانلار دخ او لگیچه
 انصافده ادبی طور دیلر متوكل خلیفه گه ایندیلر سین هم شوبه قیلغل دیدیلر خلیفه
 مینی اولتنه گه می تیلا بور سز دیدی هم حسن نلگ بو کرامتنی هیچ کمگه اظهار اینمه گز
 دیدی (هم متوكل زماننده و حاطلک او لوب پچه کون استسقاشه چخوب یاغمور یاغماد قند
 هبسن مذکور حسن فی چقارب دعا قیلد قارنده درمال یاغمور یاغوب قاتیل قار
 مدفع اولدی متوكل خلیفه منبور فی وفاتینه قدر باندین و مجلسندن آبرمایوب هرمتلو
 توتندی رض الله عنهم *

(یوز یتمش بشنجی حکایه مسلم ده اولغان حقلری بیاننده)

اصبهانی ترغیب نام کتابنده ذکر قیله در علی رض الله عنہ دن روایت قیلنده رسول
 الله صلی الله علیه وسلم ایندی مسلم نلگ مسلم قرداشند او تو ز حق وار مسلمان کشی
 آلردن قور تلماز مگراوته مک ایله یا که عفرایله مسلمان قرداشند (خطاسی او لسه
 عفو قیلور) (قایغو تو شوب بغلار او لسه رهمنت قیلور) عورت آجلسه اور تور (نار
 حالنده طایانسه قبول قیلور (عذر لر اینسه هم قبول قیلور) عیب لرنی ستر قیلور
 (قصیحتنی قبول قیلور (لغ لق حفظ قیلور (ذمه سنده بولغان نرسه سنی رعایه
 قیلور (مریض او لسه مالن صورار (میت او لسه جنازه سینه حاضر او اور (دعوت

قیلسه قبول قیلور (هدیه ویرسه هم قبول کورر) صله سی اول سه مکافات قیلور (نعمت ویرله شکر قیلور) باردماین سه استحسان قیلور (حرمتنی حفظ قیلور حاجتی تو شسه اداقیلور (شفاعت قیلسه قبول کورر) مقصوددن امیدسز اینتمس (توجکرسه جواب ویرور (یولدان آزمه کوندرر سلام ویرسه فاینانر (سوز سوبیله سه خوش کورر (نعمت ویرسه اظهار قیلور (قسم امرن تصدق قیلور (ظالم اول سه بد و ایشکلن قایت دیمک ایله (مظلوم اول سه حقن و فاقیلوغه نصرت قیلور (هم دوست کورر (دشمان کورمه (خورلامه (سوکمه (اینگولکدن او زک سوگانی آگا سوکلی توت (یا وز لقدن اورگا مکروه اول غانی آگا مکروه کور او شیولر نلگ هیچ قایوسن قوییاسن قویی ایسنه قیامت کونندۀ صور الاجدر دیدی * (فایده بونی حضرتلر بنلگ مجرباتی بیانندۀ) بونی حضرتلر اینده در برآدم او لترلکندن یا که غیری براشدن قورقسه مومندان قورتلایم دیسنه سیمهز تکه نی تیز لک او زره بوغاز لاسون هم بوغاز لاغاندۀ قبله گه قارشو طورب (اللهم لك هذالك ومنك اللهم افتادی فتفبله منی) دیسون بوغاز قانینه بر چقر قازب قاننی شوندۀ تولنرب کوموب قویسون صویوب تمام قیلمدگن صوک آلمش قه بولوب آلمش کشی گه ویرسون او زلری وبالاری هیچ قایوس آشاماسون بوایسه مجری در بیانندۀ آلمش مسکینتنی بخش طعام ایلهن طعاملندر طعاملندر غاندۀ اینور (اللهم انی استکنی هزا الامر النی اخافه بهوه ولاء دائلک با نفاسوم وارداهم ان تخلصنی هماهاف) دیوالله تبارک و تعالی نلگ باردمی ایله قورقچدن امین اولور *

(فایده صحابه لرنلگ وباشقه فاضل لارنلگ هنرو کسب اری بیانندۀ) ابوبکر و عثمان و طلحه و عبد الرحمن بن عوف حضرتلر بوز صاتوچی بولدیلر حضرت عمر دلال بولوب صاتوچی و آلوچی آراسنل بور رایدی سعد بن ابی وفا اوق یونوچی ایدی ولید بن مغیره تیدر چی ایدی ابوالعاص هم تیدر چی ایدی عقبه بن ابی معیط برا کانچک یاصاصوچی ایدی ابوسفیان بن حرب زیت مابی صاتوچی ایدی عبد الله بن جدعان جاریه ار صاتوچی ایدی نضر بن الحارث ساز صوغار ایدی حکم بن العاص و حارث بن عمر و ضحاک بن قیس «م ابن سرین قوی پچار بولدیلر واصل باروچی ایدی عمر و بن العاص و حضرت عباس توه بوغاز لار ایدی زبیر بن العوام قیس بن محزمه عثمان بن طلحه قگوچی لک قیلور لر ایدی بولر بارچه سی صحابه لر در که شوش هنرلر فی

قیلوب رزفلانورلار و بای او لسه لار انفاق قیلورلار ایدی علمادن ابو منیفه صاتوچی
و دکانچی ایدی مالک بن دینار کاغ-نچی ایدی یزید بن مهلب باچه ایاسی ایدی
قتبیه بن مسلم توهچی ایدی سفیان بن عبینه ضحاک بن مراسم عطابن ابن ریاح شاعر
ایدیلر هجاج بن یوسف عبد الحمید قاسم بن سلام هم کسائی معلم ایدیلر *

(یوزیتمش آلتنجی حکایه کورکام تدیر بیاننده)

الوغ لاردن بعض کمه در بیا ایلان وار رایکان کیمه س آغرا یوب باتمه غه باشلا دی
کیمه سنده مسلمان لار هم کافر لار ده بار ایدی بو کمسه نه قیلور غه بلما دی شونی او ویلا دیکه
هر قایو گزی قاتشدرب قزب عدد مخصوص یورته من قایو گزه چقسه شونی در بیا غه
طاشلیم والا کیمه مز باشه در وغرق اولادر دیدی کافرن مسلمانون قاتشدرب حلقة
یاصاب تزدی عدد مخصوص ایلان درب یورتی قایوسینه آخر غی عدد چقسه در بیا غه
تاشرلر ایدی یورته کافر لر بار چه س طاشلاندی لر فقط مسلمان قالوب لادن
قورتلکلیلر بو ایسه بر تدبیر حسن وفضل ربیانی در *

(۱۷۷) نچی حکایه ابو بکر الصدیق رضی الله عنہ نلک کور گان تو شی بیاننده)
روایت قیلنگی ابو بکر الصدیق بر کیچه او یقوسنده بر عجب تو ش کورب او یقدوده
ایکان چقری بغلار ایدی حتی طشدہ غی خلق ایشندیلر حضرت عمر او توب وار
بو نه ایچون یغلیدر دیب ایونلک ایشگن فاقدی حضرت ابو بکر بونلک طاوشندن
اویغانوب ایشکنی کیلوب آپدی کوزینلک یا شلری یلغه کمی آغار ایدی حضرت عمر
ای ابو بکر بونه ایچون نیک یغلادلک دیکی حضرت ابو بکر ایندی یا عمر صحابه لری
جمع ایله کور گانم فی سویله یم دیدی در حال صعبا هه لار جیلکلیلر حضرت ابو بکر سویله مگه
باشلا ب کور دمکه قیامت قایم بولغان خلق بیلگان بوزلری یولدرلر کبی کور کام کشیلر
نوردن بولغان منبر لار اوزره او لتر ب طور لر بر فرشته دن صورا دم بولر کملر در
دیدم بولز ایسه پیغامبر لر در که محمد فی کوتاره لر شفاعت ترکونی آنلک قولنده شونلک
ایچون آنی کوتب او لتر و لار دیدی بوفرشته گه ایتمد محمد قایدہ در مینی آنکا ایلنگل
عین آنلک خادمی و یولداش دیدم رسول الله فی کور دمکه عرش آسفنده تر و رچاله سی
قولنده او لک قولن عرشکه صرزغان صول قولنی صوب تمو غنلک ایشگن بیکلار
و بغلار الهی امنی الهی امنی امتنوم اچنان عالم لار و ارصاع لار و ارجاح لیلر و ارع عمره چیلر وار
غاز بیلری وار رحمت قیل دیوا یتور شول وقت بر طاوش ایشدلدی یا محمد مطیع

ویخشش امثارگنی ذکر اینه سن ظلم قیلوب خمر اچوب زناقیلوب ربا آشاب گناه قیلغان
 امثارگنی ذکر قیلمای سن دیدی رسول الله ایندی ای ربم آلارسین اینکاچه گناه
 قیلدیلر لکن هیچ قایوسی سیکل شریک قاتمادیلر صنم غه عبادت قیلامادیلر سیل
 ولدانبات قیلامادیلر ای ربم شفاعتم فی قبول قیل اول امثارمه رحمت قیل مینم قایغومنی
 کینار دیور رسول الله نلک بوقدر حسرت ایله قاتی لغه توشب یور گاندن قزغانوب شفقتدم
 کیلوب بیار رسول الله نفسکابر آزیومشاقلق قیل بوقدر قاتیلق قیلامه دیدم رسول ایندی
 ای ابوبکر الله تبارک و تعالی گه امنم توغر و سنن تضرع قیلدم تضرع منی قبول قیلوب
 امنه شفاعت و رحمت قیلدی دیدی رسول الله دن صورا دمکه بارچه امکنی بارقادیمو
 یابغضنمی دیدم شوئامواب ویرما کچی ایدی سینلک ایشکنی قاغوک ایله او بیغاندم
 بوسؤال جوا بسر قالدی دیدی شول وقت ایونلک اچزو طرفندن بر طاوش ایشندیلر که
 بارچه سون بارقادی دیدی بس بولار بحوال گه تشکر قیلوب الحمد لله دیدیلر .

(یوزیتمش سیکنچی حکایه آخرت احوالنده او یلامق بیاننده)

ابراهیم بن ادهم حضرت اینه ایقدیلر بزم ایله مسجدده او لنوسلک ایدی سیندن فایدلل
 علم لمر و عظم ایشدرا ایدک دیدیلر ابراهیم مین دورت نرسه ایسلام مشغولم
 شواردن پوشاسام ان شا الله سرنلک ایله مجالسه قیلور من دیدی اول دورت نلک بری
 شول که الله تبارک و تعالی میثاق کوننده آدم بالا لارینلک جمنلی و ته وغلی او لغافلنون
 آبردی مین قایوسندن او لغافنمی بلمکم ایکنچی شول که بالا لکی بیارتلوی تمام او لوب
 جان کرسه مؤکل او لغافنی بلکم ایکنچی شول که ملک موت جاننی آلور غه کل کنده
 قایوسندن ایرکانمنی بلکم او چنچی شول که ملک موت جاننی آلور غه کل کنده
 الله تعالی گه اینتور بوكمه نلک جانن ایمان او زره آلا بیمی کفر او زره آلا بیمی شول وقت
 میکاجواب پنچک او لور شونی بلما کم دور تپچی شول که الله تبارک و تعالی کلام قدیمنلک فریق
 فی الجنة و فریق فی السعیر دیدی یعنی بر طایفه جننده بر طایفه قموغه دیدی مین
 او زمنلک شوشی ایکی طایفه نلک قایوسندن ایرکانمنی بلکم شوارنی فکر لا و او بیلا و
 ایله مشغول من شواردن پوشاسام مجالسه قیلمق بولور دیدی *

(یوزیتمش تو قز نچی حکایه قزلی حالر بیاننده)

ابن عرس اسلامی جانور بیک زکی و تدبیری ایمش بر وقت تچقان کورب تو تمق ایچون
 آرتندن کیندی تچقان یو کره یو کره و ارب بر آغاچه هنگه باشладی ابن عرس قالما یانچه

همان آغاچه منارايدی تچقان قاچه بوتاق اوچینه یندی آنک ابن عرس
 دخ کيده چك او لمدنده تچقان بريافراقني تسلاب او زن با غلاب طردی ابن عرس
 بوتاق غه يتسه ده يافراق غه واره آلامادي بو ابن عرس نلخ خاتونی وارايانک آنم
 فخرپ آغاچ تو بندن كيتمه يافراق طوغر و سنه طور ديبوب او زن يافراقني تو بندن
 كيسمه باشладی يافراقني او زنگن ايدی تچقان يرگه تو شب بو نلخ خاتونی تو تدى
 ايکاوله بر احفله نوب و شادلانوب آشاديلر (بر آدم ابن عرس نلخ بالاسن تو توب آلوب
 چينلک که يابوب قويمش ايکن ہو بالانلخ آناس ابن عرس خاتونی كيلب بالاسنی
 چينلکلئ کورديکن كيمرو كيتدی برازدن صولك دخ کيلمی آغزندن بردینار آلتوننی
 كيتورب اي زنک آلدینه قويدي مقصودی شول آچه نی ويرب بالاسنی آلمف ايدی
 بو ايرهونلخ بالاسن ويرمدى ويرمگاچ بش دينارغه قدر كيتوردي اي رهمان ويرمدى
 برازدن صولك بروچوبه کي توردي مقصودی آچه سی نلخ بنکانيه اشارت اي رهمان
 ويرمدى بالاسنی ويرمگاچ دينارلری يانینه وارب بردینارنی كيمرو آلوب کيتدی
 دخ کيده گان ايدی ايکنچي لرن دخ آلوب کيتار ديب قور قوب بو ايرابن عرسنلخ
 بالاسنی ويرب يبه رهدي بالاسنی يبه رگاچ آلوب کيتکان دينارنی دخ کيتورب
 ويردى بو ايسه بوجانورنلخ غایمت فهملى لکنندن در *

(ظریفه) فضیل بن عبد الرحمن نام کمسه رقیه بنت عنیة بن ابی لهب که ایندی
 میکندا بر خاتون قاراغل نسبی الوغ او لسون حسبی یخشی او لسون کورکام لگی شه ب
 او لسون سوزی تاقلی او لسون او لنرغانده شرافتلی او لسون یوروسه زیفا او لسون
 اي رنی شادلاندره تورغان بولسون و هرمتلی تورغان بولسون سوکان او لسون بالاتوغدره
 تورغان او لسون هیچ کم که النفات ایتماینچه فقط ایرینه قاری تورغان او لسون و هیچ کمنی
 شادلاندره مایب فقط او زایرنی شادلاندره و تربیه قیلا تورغان بولسون دیدی رقیه
 یا قرداشم او غلی بو خاتوننی سین الله تعالی دن صورا دنیاده بو خاتون برقدر دیدی *

() یوز سیکسانچی حکایه آدمنک خلقی خلقی ییاننده)

(نادره) روایت قیلنندیکه الله تبارک و تعالی آدمنک خلقی خلقی ییاننده قناعت
 مین مجازه وارام دیدی صبر مین سیننک ایلهن دیدی علم مین عراقه وارام دید کنن
 عقل من هم سیننک ایلان دیدی کرم من شام غه وارام دید کنن عزت من هم سیننک
 ایلهن دیدی با ایلک مین مصرغه وارام دید کنن دل مین هم سیننک ایلهن دیدی پچار خلاف

مین مغرب که وارام دیدکنده صارائف مین سینک ایلهن دیدی کورکام خلف مین و مین
گه وارام دیدکنده حلم مین هم سینک ایلهن دیدی شفامین بادیه یعنی قریه لرگه وارام
دیدکنده مروت مین هم سینک ایلهن برگه دیدی پوزو قلک رومغه وارام دیدکنده
حدان باش تارتفع مین هم سینک ایلهن برگه دیدی *

(یوز سیکسان بر نجی حکایه برعرب نک خاتون نتری بیاننده)

برعرب نک ایکنایاکان ایکیسی ده بالا کیدوروب برس ایربالابری قزبالا
کیدوردیلر ایربالا تو درغانی او زینک بالاسی ایر اولوب کونداشینک بالاس فز
اولدغاندن شادلانوب بالاسنی قولینه آلوب سویدیل او شبو بینش ایندی *

(الحمد لله الحميد العالى * انقضى الان من الخوالى)

(من تل شوهأ كش بام * ليدفع الضياع عن عيالى)

حمد اولسون شول ما قتالنمش و بلند الله تعالى گه که مینی قوتلدری مشقت لردن
بو بالانی بیرما کی ایله عیالمدن قایغورمن کینتارمکی ایله دیگان معناده در *

کونداشی مونک سوزلرن ایشتندیده بالاسنی قولینه آلوب — ویوب دخ
او شبو بیتلری ایندی (وما على ان تكون جارية * تغسل رأس و تكون الغالية *
و ترفع الساقط عن خمارية * حتى اذا ما بلغت ثمانية * ازرتها بنقبة يمانیه *

ینکجهما مروان او معاویه * اصحاب صدق و مهور عالية) بالامنک قزبولما قنده هیچ
ضرر یوق اول ایسه مینم باشمنی یوار و فال ایاس اولور و سیگز گه یتسه پرده لریا بونور
و سیگزدان صوک یمن الوغارینه زیارت قیلدور رمن نکاحلنوور آنی مروان یا ایسه

معاویه اخلاصی و محبتل نکاحلنوایله و بیوک مهرلر ایله دیگان معناده در *

قر آناسینک او شبو بینش اینما کی مروانگه ایرشدکنده بو قزی ملک دینار ایلهن
نکاحلنووب خاتوننی شادایله دی بو حمال معاویه گه ایرشدکنده مروان آلامه مین آلغان
اولور ایدم دیو او کنده هم آلای بولسه ده بوش ایدارگه و قطع شفت قیلورغه

پاراماس دیوب خ تونه ایکی ملک دینار آلتون هدیه و بولاک ببه ردی *

(یوز سیکسان ایکنچی حکایه زمانه قاریلر یشک ناچار اغی بیاننده)
مالک بن دینار حضرتler ایندی آخرا زمانده اولغان قاری و حافظ لر زنک مثالی چچق
تو ترف ایچون شبکه قورغان ایردر شول طریقه که چچق توتوجی شبکه سنی قور در ده
و فراقغه یاتور چچق مونک یادینه یقین راق کیلورده ای فلان نه ایچون تو فرانده

کوملوب طورا سن بواير تواضعلى اول دقدمدن دبور چبچق نه ايچون بوكرايدا کاير عبادتم کوبلا گندن دبور چبچق بوقاتىلدەغى او راق كم ايچون ايير صائىھملار ايچون دبور چبچق مين آشاسام اخنييار ايتنار سەمى دبور ايير اخنييار آغا آشانز بىك خوش دبور چبچق آشاييم ديبوب اول لقنى قابسە شبکە مۇينىنە يىلا گب فوت اولور زمانە فارىلرى هم شول ايير كېك قرآن بىكلە ولرى و خەنم قىباولرى هېچ للە توگل بىلەكە بورغرض و صىدالا ايچوندر

(يوز سىكسان اوچنچى حكايىه او ييون و شعر لور ييانىدە)

ابوالمندر هشام ايتدى او ييون اوچ تورلى اولور اولگىسى نصب اول ايسە باشلار يىكنلار او بىونى ايكلەچىسى سىناد بوس آغر كويلى او بوندر كە كويلىرى بىك كوب او لا اوچنچىسى هرج بوس يىكلە و ماتور كويلى او ييون در كە ھەلب لرنى شادلاندرە و خسرتلارنى سوندرەدر او ييون اصلى و معدنى مەيىنە طايىف خىپەر فەرك وادى القرى دومە الجندىل يمامە شهرلىرى در دىدى *

(يوز سىكسان دور تىچى حكايىه قاضى بولۇنڭ ناچارلغى ييانىدە)

ابى معشر فام كمسە دىن روايت قىلىنى دى بىخاتون آلمام يوز كشى گە كىڭاش و مشورت ايتىما يېنچە ديبوب آنط ايتدى شول اير طوقسان توقۇز كشىگە كىڭاش فيلىدى بىر كشى قالدى بىر كون ايوندىن چىدى كم در مقدم اوچراسە شول كشى گە كىڭاش قىلور من دىدى چىسە بىر مەنۇن اوچرادى كە مۇينىنە سويا كدان علامت طاقغان يوزى قارالغان و بىر قاماش فى آطا ايتىوب آطلانتوب قاچڭىز طابتىاب كىتەما سون ديبوب فەرب وار بىر سلام و بىرىدى هم سىندىن صوراچق سوزم وار توقنادىدى مەنۇن توقنادى او زىڭا فايىدەلى فرسە دن صورا او زىڭا فايىدە بولغان ذرسەنى صورا ماما يەراق بولغۇل دىدى بىس اير صورا ماغە باشلاب ايتدى مىن شوند اين ايرمن خاتوفلر بلاسى ايلەن بىك جفالنىم صىڭە آنط ايتدىم كە يوز كشىگە كىڭاش ايتىما يېنچە خاتون آلمام دىدىم طوقسان طوقۇز كشىگە كىڭاش قىلىدم يوزنچىسى سىن اول دىڭىن دىيە سەن دىدى مەنۇن بىلەك كە خاتون اوچ تورلۇك اولور بىرسى سېئنافايىدەلى ايكەنچىسى ضررلى اوچنچىسى فايىدەلى دە ضررلى دە توگل فايىدە لوسى شول كە با كرە و ماتور قزا او لا ھېچ كم توتەغان او لا اگرسىنلىن خىر كورسە ھەم دۇۋىندا يەدور جەغا كورسە ايرلار بارچە سى شولاى بولسە كىرك دىبو صىبر قىلور ضررلى سى شول كە طول خاتون او لا ھەم او لىگى ايرندىن قالغان بالاسى اولە بىخاتون ايسە ايرلارنى طۇنى در و بالاسى ايچون ماڭىنى جىادر اوچنچىسى

شول که سیندن مقدم ایرگه وارغان بوله لکن بالاس اولمایه بو خاتون ایسه سیندن
 خیر کورسه مینم سوگانم سین دیه اگر جفا کورسه اولگی ایرن ذکر قیلور دیوبیان
 ایله دی بس بو ایر چمنون نک عقلی ایر گانون بلوب نه ایچون بو احمدقلقی اختیار
 قیلدک دیدی چمنون مین سینلا اوزگا متعلق او لماغان و فایداس او لماغان سورزان
 صورامه دیماده بوا بر هیچ کمگا اینتم دیب آنط اینکاچ چمنون ایندی بنی قاضی و ما کم
 بولورغه کوچله مشلم ایدی قاضی ایده سونلودیو او شبر او مقلقی اختیار ایله دم
 دیدی هم ینه قامشنه آتلانب بو گرب کیندی قاضیلک شول قدر منموم ایمش
 احمدقلقی و چمنون لک آندان یخشی راق ایمش *

* یوز سیکسان بشنچی حکایه قیلو تیش بو لغان فعل لر یانا نده *
 این ابی الدنیا و هب بن منبه دن روایت قیلدی بنی اسرائیل زمانده ایکی ایر و ارلر
 ایکان هواندن او چوب بار اتور غان بر کشیدگه او چرا دیلر وا یتدیلر که ای فلان بود رجه گه
 نیچوک ایوشدک دیدیلر بو کشی نفسمنی بوز و قلقة سبب بولغان شهوات دن طیلم
 تلمنی فایدہ سوزلر دن دخن طیلم امر و دعوت قیلنغان ایشلر ده دایم چیلک قیلدم هیچ
 کم ایله ن سویله مینچه تیک طوره قنی اختیار قیلدم الله قبارک و تعالی دن نه صور اسام
 در حال ویره در دیدی

* یوز سیکسان آلتیچی حکایه صارا نلقنک نچار لفی یانا نده *
 صارانلر دن بر کمسه برقوغان و بر صاوت صاتوب آلدی یاز و چیغه آلوب و ارب
 برقوغان ایله صاوت قه بر هر نرسه یاز غل علامت او لسوون دیدی یاز و چی نه دیوب
 یاز یم دیگان ایدی شوند بزر زیره ک و فهمی کمسه و ایکان هم مونک حالتی بلو رایکان
 قو مغاینه (فمن شرب منه فلیس من) دیب یاز برقوغان دان اچکان کشی و فایده
 لنغان کشی میندان یعنی الله تعالی نک دو سلرن دن تو گل دیگان معناده در صاویته
 (و من لم يطعمه فانه من) دیوب یاز دیدی اگر برا گو بوصاوت دان آشاماسه میندان دن
 یعنی الله تعالی نک دوست لار ندان در دیگان معناده یعنی صاران کشیدک ملکه
 بولغان نرسه دن آشاسه و اچسه ده الله تعالی دن پراق بوله ایمش *

* یوز سیکسان یدنچی حکایه تو رلی حالر یانا نده *
 شفیق البلغی حضرت لری خاترنی ایچون بر قاون صاتوب آلوب ایوینه کینور دی خاتون
 قاون نی آشامه ناچار و ته سوز تاب دیدیه آچی غلان دی شفیق حضرت لری ایندی سین کمگه

آچیغلانه سن صاتوچیغه می صاتوب الوجیغه می قاونشی چاچوچیگه می اوسلرو چیلله
می صاتوچی دیسک آنک شانی صاتاچف فرسه سینک خوش بولون تلامک آندان
بولسه ایدی ناچار بولماس ایدی صاتوب آلوچی دیسک البته بروخش سون آلورغه
از لیدر آندان بولمه ناچارنی آلماس ایدی چاچوچی واچوچی دان دیسک اولینه
بولای ناچار ایکمز ایدی بس بولاغه آچیغلانه ماڭق مکن توگل فقط الله تعالی قالو يکه
اوسلروچن شوڭامی آچیغلانه من الله دن راضی اول آنک قضاسينه راضی اول دیدی
خاتون هم توبه قیلوب ماھضرغه راضی اول دیدی *

(فایده صبرلرنی بیاندە) بعض علماء اینتىلەر صبر اون تورلک بولادر آچلقغە
صبر قىلماق بونى قناعت دىلور ضدىيە شەرە دىلور (فرج آرزوسىنە صبر قىلماق مۇنى
عفت دىلور ضدىيە شېق دىلور) گناھە صبر قىلماق بولۇڭا صبر دىلور ضدىيە جزع
دىلور بایلىق اوزىزە صبر قىلماق بونى ضبط النفس دىلور ضدىيە بطر دىلور (صوغىشىدە
صبر قىلماق بونى شجاعت دىلور ضدىيە جىن دىلور (آچیغلانغاندە صبر قىلماق بولۇغا
حلم دىلور ضدىيە حەم دىلور (قايغۇ و تاراق ايرشكاندە صبر قىلماق بولۇسا
الصور دىلور ضدىيە ضجر دىلور سرنى صاقلاودە صبر قىلماق بوسىنە كىنمان دىلور
ضدىيە خرق دىلور (معيشىت دە و مال جىبودە صبر قىلماق بولۇغا زەد دىلور ضدىيە
حرص دىلور (بىللەر واشلىرى توشكانڭ صبر قىلماق بولۇغا تۆدە دىلور ضدىيە طېش دىلور)*
(فایده آدمىرنىڭ تورلى طبىيەتىن بولولارى بیانىندا) عبد الله بن عباس حضرتلىرىدان
بىش تورلى ئىشىدان صورادىلەر وايندىلەر كە يومارە نىيندەي كشى ھلىم نىيندەي
كشى صاران كشى بىك اسراف قىلۇچى نىيندەي كشى بىك اينىڭچى نىيندەي
كشى دىدىلەر اپن عباس جواب ويرب ايندى يومارە كشى شولىر كە او زىيە حاجقنى
وېرور حلیم شولىكە ظلم قىلغان كشى في عفو قىلۇر بىك صاران شولىكە رسوللەغە
صلوات اينىمس بىك اسراف قىلۇچى شولىكە اوچۇن طش نماز او قور بىك اينىڭچى
شولىكە دنيا سېپىلى الله دن و آنى ذىكىردىن قالور دیدى *

(ھسن بىصرى حضرتلىرى ايندى سىزنىڭ زماڭىزىدە آدمىلەر آلنى تورلک بولولار
برسى آرسلان بىرى بىرى دوگۇز بىرى ات بىرى تولىكى بىرى قوى بولولار
آر-لان شول كەسىنە كە پادشاھلار ئىز اولور سزنى اذا و جراحت قىلۇر لار سز آلارغە
تعرض قىلا آماس سز شول بىرى كشى لر كە صاتوچى اولالار فرسە آلغانىدە يمانلى

ادزی صاتقاندہ ماقتیدر آلازانگ قایغولاری واثلری ایچون فقط مال جیمیف اولور
دوگز شول کمسه درکه خاتور لارغه او خشاب زینت لنپ بوروچی درات اوللغانی
شول کشیلرکه او زلری بوزق اولالر خلقه يخش کورنور لر حف قه تمسک قبیلماسام
تولـکی شول کشیلردرکه آدملرگه صوف و منقی و عابد صورتنى کورنوب آلدار دنباسن
حاصل ایندار ایچون قوی شول کشیلرکه و شول مؤمن آدم لر کەمالن آلورلر جبر ایندارلر

آشن آشارلار منع قیلورغه هیچ قدرق اولماس *

(فایده لفتارنی بیاندە) بعض عالملر اینقیدیلر بزلر لدتى طابىدق آلتى
زماندە دیدیلر برساعت لدت واربوسى خاتونلار ایلهن ھر کون لدت واربوسى
چكى ایلهن اوچ کون لدت وار اول ایسەنورەدە در برا آطە لدت واربوسى موچىدە
بر آئى لدت واربوسى کیا بولوده بېریل لدت اول ایسە بالادە ھەرلىك لدت وار
بوسى قىداش و قبىلە ایلهن يولقىق در *

(لطیفة سفردن قایتوچىغە تىش بولغان ادبىلر) بعضىلار اینـمـىـلـىـر — فـرـدـن
قایتوچىغە کورشورگە وارلاس مگرا اوچ کوندىن صوڭ وارلور اول کون اوزى ایچون
استراحت قىلور ایكەنچى كىنى اهلەيەسى ایلهن ملاعېه ایچون اوچنچى كونى يقىن
قرداشلىرى ایچون بو كونلردىن صوڭ غىرىزىلىرى زىارت فيـلـوـلـارـ اوزلـرـى
هم زىارت قىلور *

﴿عزىزە * ایت ذڭ آـنـقـلـغـىـ بـيـانـنـدـهـ ﴾ رسول الله صلی الله علیه وسلم ایندى
نبى لردىن بعضى نبى الله تباراك و تعالى گە شكايت قىلىدىكە تىمىن ضعيفلىك طبيعتىم دە
آفرق وارديو شول وقت الله تباراك و تعالى امر ایله دى اینىنى بىلدەي ایلهن پىشىپ
آشاغىل قوة تابارسن ديدى *

﴿يمش لر﴾ آدم عليه السلام ایلهن جىندان او توز تورلى يمش چـفـارـلـىـدى
بعضىينىڭ طشى آشالور اچى آشالماس خرماكى بىن بىن بىن بىن بىن بىن بىن
آشالماس چىكلاۋىك و رمان كىن بعضىينىڭ طشى هم اچى آشالور بوزم و تفاح كىن

(يوز سىكسان سىكىز نىچى حكايىه هدىيە قبول قيلو)

فتح الموصلى حضرتلىرىدان حكايىه قىلىنى دىكە بىر وقت موصلى كە باخچى ایلهن ايللى درهم
ھەدىيە كىيتوردىلار مىدبور بانچىقنى آچىپ بىر دينار آلدىدە قالغانون قاینارب ويردى

مین ایشندم که رسول الله ایتمش در برا گوکه صورا ودن با شفه رزق کیلنه الله تعالی که
قایقارسون دیو شونلک اوچون قایقاردم دیدی *

(یوز سیکسان طوقز نیچی - کایه احوالنده کورکام فکر بیاننده)

پور کون ابن العذاهیه حضرتلىرىنه ايندىلر بوكون طاڭغەزىچىك كردۇڭ دىدىيلر ابن العذاهیه الله تعالى سويمەگان حال اوزرە اوزمەم سويمەگان حال اوزرە هم ابلىيسىم سويمەگان حال اوزرە كردم دىدى دخى بولۇڭا ايندىلر بونىندايى مال بولە دىدىيلر ابن العذاهیه الله تعالى سويمە طورغان حال طاعت مېن آنى قىلامادم اوزم سويمە طورغان مال يايلىق اول هم بولەمە دى ابلىيس سويمە طورغان حال گناه قىلۇ مېن آنى هم قىلامادم دىدى * .

(ظریفه شیلزناک بیش که ویدیگه طوقزغه پولنوي بیاننده) او بیمک بیش تورلک اولور رهمت بالافی او بیمک هومذلب او بیو بوسی آناسیناک باشن او بیمک الوغاب او بیمک سلطان واستاد قولن او بر عبادت اولغافی وار هجر اسودنی او بودوق لنه زو ایلهن او بیمک خاتونلارنی او بودور (ایسر کاک بیش تورلک در اچو ایسر کاگی یاشلشک ایسر کاگی مال ایسر کاگی نفس ایسر کاگی سلطان ایسر کاگی در (بیدی نرسه همیشه بوله اس تیز بنده رب بولوط کولا گه سی عوام چهاری آز کونلرده بولغان دوستلخ خاتونلارغه عشق یالغان ماقطاوه م سلطانلخ و مال در) بعض علماء ایندیلر طوقز فرسه ضایع وبوش اولور هیچ کم یوق یرده سلام ویرمه ک قویاش واردہ شم یاندرو غراب بورطنی بیدکله ب قویو یاشنک بوبالوی فقیرنلاک طارس توتوی ص و قرغه کورکاملک چو راقنک دیکللاوی عاشقان شلنده لمک پخار کشیگه ایندگولک قیله لق دنیانلک ایله زنوی توقزدال ایلهن دین و دنیا دولت دینار درهم دارد ابتدی دبسدر

(۱۹۰ نچی حکایه الله تعالی گه گناه قیلوب تو به قیلوچی و تو به نک قبول بولوی) روایت قیلندری بنی اسرائیل زماننده بریاش بگت الله تعالی ئیکرم بیل عبادت قیلدی هم یگرمی بیل گناه اشلهب یوردی کونلارده برکون کوز گیگه قاراب یوزنی کورسه قارتایغان و یا شلگی کینکان بس او تکان عمر ینه او کنی هم گناه قیلوینه هسرتلنگ آیندیکه ای ربم سیدنا بکرمی بیل هبادت قیلدم و یکرمی بیل گناه قیلدم اگرده بکون قایدوی پاشادن هبادتکه تو تو نسام قبول قیلو رسمن دیلمی بس ایونل اچکار و طرفدن ببر طارش ایشندیکه اگرسین بز گه کیلساڭ بز سیدنا کیلورمزا اگرسین بزني قویساڭ بز هم سپنی قوبارمز اگر گناه قیلساڭ قوبارمز اگر قایق توبه قیلساڭ قېرول

قیلورمز دیوبویگت توبه قیلوب شادلانوب یا شادن عبادت که یابوشدی *
 (نکنه مشهور شهر لرنک صفتاری پیاننده) (مکه و مدینه) بولارنک صفت لاری
 معلوم بوجاعلاوه بوایکن شهرده آلاتنلی کش اولماس طاعون کرماس دجال کوماس
 (بغداد) بوشهرنک مدنی حقنده کوب حکایه لر اولدقی کبی بعضی لر هم موافق
 صاقوچی لاری آرسلان کبی جابرلر صاحب هنرلری اوغریلار جارلری ماسد طبیعتلری
 فاسد دیوبیان ایله دیلر (بصره) صولری تاتلی بلغه لری عجب پری آلتون اسپیلگی
 قاتی در (کوفه) کیچ لری خوش خیرلری کوب (شام) خاتون لار آراسنده یاش
 کیلن کبک (خراسان) صولری جامد دشمنانلری منکر ضرری قاتی شری عنیددر
 (کومان) اگر پچان واولادن وایگن لری یوق اولسه خراب اولاار کوب اولسه آچ
 اولادلر (اصفهان) پری الرغ یولدن چینده پچان واولنلری زغفران چن لری بال
 دورقی در (نهواند) توفراقلری زغفران استینمالری بال توبه لری خرمادر (هند)
 طاغلری یاقوت در آنجو آفاجلاری عمود یفراقلری خوشبوی در (تو ق شهر
 تو ق زدن خالی تو گل قزوین شهرندن اولسه راحتلی اولور یمن دن اولسه اعمق اولور
 و اسطدن اولسه غافلی اولر بصره دن اولسه نزاعچی اولور کوفه دن اولسه پالغاضی
 اولور بلغار دن اولسه جاه ل و نادن اولور خوارزم دن اولسه رنجتوضی اولور
 طبر دن اولسه عقلی بیتل اولور همدان دن اولسه آچولی و قزو اولور *
 (ظریفه) او بشمک هر چیواندکه یوق مگر آدمده و گارچن ده جفنلنمک
 دخی آدم ایله ن لک کده در رئیس و باش صایلامق و اطاعت ایندک دخی هیچ چیواند
 یوق مگر آدمده بال قورتنده و طرزناهه در خنثی هم آدم ایلان قویانده در *
 (نفیسه) می الدین ابن العربي حضرتاری ایندی کمدرکه یومار دلقی تلاسه
 شام غه وارسون شرافتی بولونی تلاسه عراق غه وارسون آخرتنی تلاسه مکه
 و مدینه گه بارسون کورکام خلق فی تلاسه مصر غه وارسون جفانی تلاسه مغرب
 طرفینه یعنی اندلس و قرطبه لره وارسون دیدی *

(یوز طو قسان بر نچی حکایه اشنونی الله تعالی گه طا بشرو بیاننده)

روایت قیلنندیکه موسی عليه السلام پری لری ایلان قایتب کیلد کنده بر چقرغه پندی
 بوریلری غایت کوب ایدی موسی عليه السلام بیک حیرانلقده قالدی اگر قویلری
 صاقلاب کیچ یفلاماسه بیدک آرغانلقدن آغز کیله چک ایدی یفلاسه بوریلر قویلری

آشاق لارايدى بىس موسى عليه السلام كرڭ طرفينه قارا دىدە اى و بىم سىن هەرنىسىنى
بىلە سن و هەرنىسىنى سىنڭ ارادەڭ و تقدىر ئىلەن يورىمدىرى قوى لەرمىنى سىڭا طاپىشىرىدىم
صاقلارىنى دىدى او زى ياتىپ يقلادى او بېقوسلىنى او يغافىسى كوركىم بىر بورى مۇنىڭ
طاپايانى مويىنېنە قوياغان و قوچاقلاغان قوى لەرنى صاقلاپ و كوتىپ يورىمىرىپوتىن
بورى لەرنى ھېچ يېرىمىرى موسى عليه السلام بىزەللەن عجىلەتوب و شەركىلىوب طرور
ايکىن الله تعالى دن وەن كىدىكە اى موسى سىن بىز قلا گانچە بولغۇل بىزەم سىن
تلا گانچە بولور بىز دىدى *

(يوز طوقسان اوچنچى حكايه بىر صىبى نىڭ زىيرە كىلگى بىيانىنە)
ماھادا يېتىدى نوح عليه السلام يۈلدۈن واررەد يۈلدە بىر آرسلانغا اوچراپ آرسلاننى
آياغى ايلان صوقغان ايىدى آرسلان باشنى كوتارب قارا دىدە پېغەبىزنىڭ بالىرنى
تشلادى نوح عليه السلام بوجراحت آغرتۇندىن كىچ يقلا مادى و ايدىكە اى و بىم
پېغەبىزنىڭ غىلارق لەڭ رېجىنە در دىدى الله تعالى دن وەن كىدى اى نوح الله تعالى
ظلم گە را پىن توگل لىكن اول ئىلمىنى سىن او زەڭ باشلاڭ دىدى *

(يوز طوقسان ايکىنچى حكايه حقسز ضرۇر قىصد ايتۇ گە شلتە كىلوى)
روایت قىلىنىدی گە بر كېكىنە صىبى بالا مەكتىب دن چەق قىنە أبو العلاء المعرى
حضرتلىرىنە اوچراپ * دانى وان كىنت الاخىر زمانە * لات بەالم تستنطعە الا و ايل *
دىگان شۇرىنى ايندۇچى سىن توگل مى دىدى أبو العلا خضرتلىرى بىلى اينتۇچى بىز بولامز
دىدى صىبى ايىتىدى سىنلىنە قىدم كىلەگان لە يىكىرىمى طوقزە حرف ايلان كىلەگان لەر شول
طريقە كە اول حرف لەردىن باشقە سوپەلە شومەن توگل ھەمسۈز تمام او لمىدىرى سەزە مەكتىنى
شول حرف لەرگە بىر حرف آرتىدرىق آدمى لەرسوپەلە شەكەنەدە اول حرف كە مەناج بولور لە
باشە، حرفلەر كېك اگر شۇنى كەنور سەڭ اول كېلىرىلەر كىلەگان ايلان كىلەرسەن يوقسە او لە كېلىرىنىڭ
كېھلەرى يېنەگان نىرسە ايلان كىلەدم دىما كڭ نىڭ معناسى يوق دىدى أبو العلاء بۇڭا
ھېچ شى ايتورگە قادر او لمىا يوب توۋىتاب قالدى ھەم بىر صىبى نىڭ آتسان بىلشىپ بالاسن
كۈر كام صاقلاسون تىزوفات او لور ذاكا قى او لەرور دىدى كوب طور مادى صىبى
وفات بولدى .

(يوز طوقسان دور تىنچى حكايه بىر مەجنۇن نىڭ لەطافى بىيانىنە)
پەرمەنون ايمدا رايدى او رام لەردى يورسە او بىنارلارايدى صىبى بالالار تاشلار آثارلار

ایدی بر کون مذکور مجمنون اور امده بور ایکان بر امیر او توب و ار راشنڈ بور کس
وار بور کنده او زون مگوزلری وار مجمنون بو کروب واردی ده بونٹ مگوزلر بنه
یا بوشدی یا اذا القرنین مینی یا جوج ماجوج دان قور تار دیدی جیلغان خلق مونٹ
زیر کلگینه عجب که قال دیلر و قزقندن بیک کول دیلر *

(۱۹۵ نجی حکایہ پادشاه لق فانی بولوب تسبیح نک باق بولوی یا نده)
سلیمان علیه السلام تو اعسی ایلان کرسینه آطلان غان حالدہ بر قوی کتوچی سی
یا نندان او توب و ار را ایکان کندر چی سلیمان بن داو دنینه اینوغ پادشاه و ملکی کو بدر
دیدی بیل موذک بوسوز فی سلیمان علیه السلام نک قلا قینه کین در دی بس سلیمان علیه
السلام کرسینه دان تو شدی کتوچی قاتینه کیلدی و ایندیکه ای فلان قلنک الله تبارک و تعالی
گه قسبیعی و قسبیح نک عمل دفتر نده او لماق سلیمان نک پادشاه لقندن آرتقرار
چونکه قسبیح باق او لا آخر تله فایدہ لیدر پادشاه لق فانی در و فایدہ سزدرو دیدی *
(لطیفه رسول الله نک معراجی کیچھ سندہ پیغمبر نک ثنا الری بیان نده) آدم
علیه السلام الحمد لله الذی خلقنی بیده و اسجدلی ملائکت که و جعل الانبیاء من
ذریتی دیدی (نوح علیه السلام الحمد لله الذی اجب دعوی و فضلنی بالنبوہ
و بخافی و من معی من الغرق بالسفينة دیدی (ابراهیم علیه السلام الحمد لله
الذی اتخنی خلیلا و اعطانی ملکا عظیما و اصطفانی بالرسالة و انقدنی من النار
و جعلها على بردا و سلام دیدی (موس علیه السلام الحمد لله الذی کلمنی تکلیما و اعطانی
علی الناس بر سالتنه و انقدنی من الغرق و انزل علی التورۃ والقی علی محبتہ منه دیدی (داود
علیه السلام الحمد لله الذی انزل علی الزبور والنی الحمد دیدی (سلیمان عہم الحمد لله
الذی سخری الربا و الجن و علمنی من طف الطیر و اعطانی ملکا یبغی لاحمد من بعدی دیدی
(فایدہ ابن سرین نی بیان نده) علم و فضل ده مشهور و اقرانی نه فائق اولان محمد بن
سرین حضرت ایلری بوز صانوچن ایدی اصلده انس بن مالک حضرت ایلری نک آزادلوس
ایدی تو شلر تعییر قیلارده دفیاده بونٹ مثلی بوقدر بر وقت بر آدم واردی
تو شمل بر اگونٹ بالذر لرینه غایة کوب جون او سکاننی کوردم دیدی ابن سرین
ایندی اگر تو شک حق اولسے بالقرینه جون او سکان کشی بور ج ایلان هبسکه کرب
شوندہ وفات اولور دیدی بو کمسه ایندی عیب ایندہ اول کشی سین ایدک دیدی
ابن سرین حضرت ایلله وانا اليه راجعون دیدی واقعا ابن سرین بور ج ایلان

حیس که یاپولوب شول حبسه یوز او ننچی یل وفات اولدی هسن بصری حضرتلوی
نلک وفاتندن یوز کون صوڭ ایدی یاشی پەتمش بىگە ایزمش ایدی او توز عدد
بالاسی اولوب ھیچ قایوسی قالادی مگر عبد الله نام او غلى علم و فقه دە معروف اولوب
بصره تابع لرنلک طبقه ثانیه سندن ایدی * ابن سرین نلک حالی ڪناب ده قصه
د آز اولسەدە مدرجم طرفندن ضم وزیاده قیلنگی *

(یوز طوقسان آلتچی حکایه بعضی خاتونلک و فالی بولوی بیاندە)
حضرت معاویه هدیه بن الحشرون نام كمسه في برج ریمه سبیل اولنزو رگە امرایلک کنە
حبسکە یاپوب فلان کوندە اولنرلار دیدی بىر كىچە بونلک خاتونى بىلک كىنۇب خوش
ايىملار سورتۇب حبسکە كىلەدی بىلک كوركام و ماتور خاتون ایدی سوپەلە شەبدىلر
ويغلاشىدىلار آرادەغى اشلەن ھم قىلدىلار ايرتە ڪون هدیه في حبسدان چقارب
اولنرە توغان يرگە كىنۇردىلەر هدیه خاتونىيە قاراب او شبو بېتىنى ايندى *

اقلی على اللدم وارعن لمن رعن * ولا تجزعن مما اصاب وادعوا
ولا تنكىح ان فرق الدهر بيننا * اغم الفقا والرجه ليس بانزعا
حاصل معناسى مىنى شلنە لمە مىن رعايە قىلغاننى رعايە قىلەم بواشكە قايغورەم اگر
زمانە آرامزنى آيرىسى مەنەن صوڭ اىكىنچى ايىرىگە وارمە دىمكىر خاتون بى سۈزى
ايىشتىكەندن صوڭ اىكىنچى بىر طرفە كىتىدى دە او تکن پچاق ايلە بورۇن كېسىرى
موندىن صوڭ اىرىيە كورتۇب بولاي بولغان خاتون ياشىدان اىرىگە وارمە دىدى
پس اىرى اىنلىدى ايدى اولمك خوش و رامت اولدى دىدى *

(یوز طوقسان يىنچى حکایه الله تعالى نلک و يرگە يىنه رضا بولو بیاندە)
عىتىي اينە دركە بصرى نلک او رامدان وارادر ايىم كوردم كە بىر كوركام وياش خاتون
بىر قارت و قېيىح و يمىسىز اىرايانلار او يىنار سوپەلەر دە یوز يىنه قاراب كولەر ايدى بى
خاتوننە يقىن واربە لىلرندان عجبە قالوب خاتوننە بوسىئىڭا كەم اولا دىلەم خاتون
ايىم وزوجم دىدى خاتوننە بوقدر كوركاملىكەن وياشلىكەن ايلان بى قارت و ناچار
ايىرىگە نېچىك محېت اينە سەن دىك كەدە خاتون بواير قارت و ناچار او لسەدە مىنى تزوج
ورزقلانو ايلەن شىركەنلىرىدىن ھم الله تعالى دەن ويرلىگان قىسىتم شوشى دىبوب صبر
قىلىدەم شىركەنلىرىدىن وصىرىپ قىلۇچى اهل جىندان بولالىرى بىس بىر حال گە نېچىك صبر
قىلىمايم ھم الله تعالى نلک قىسىتىنە راضى او مايم دىبوب جو اىنلە عاجز و اسکات اىلمىدى دىدى

(یوز طوقسان سیکن زنجی حکایه آنطایتوب یویته کیلت و یا نانده)
 ایوب علیه السلام من الله تعالی مرضخه مبتلا قیلندقنده ایوب نک اوچ خاتونندن ایکس
 طلاق صوراب آیرلدیلر فقط رحیمه بنت افرایم بن یوسف علیه السلام قالدی برکون
 ابلیدس رحیمه گه ایوب علیه السلام نک بعض اشلری خصوصنده و سوسه ایله دی لکن
 رحیمه موئی منع قیلمادی ایوب بوندان آگاه او لووب رحیمه گه آچیغلانوب بوز مرتبه
 صوفارمن دیب آنط ایندی ایوب علیه السلام خسنه سندن خلاص تابد قله رحیمه
 خصوصن آبغزادی نه قیلو رغه بلمه دی جبرائیل علیه السلام کیلوب ایندیکه الله تبارک
 و تعالی سیدنا سلام او قودی هم پچان واولننی آلووب رحیمه نی صوقسون آنطفدان
 قورتلور دیدی ایوب علیه السلام هم بوندان شادا لووب جبرائیل علیه السلام اینکاچه
 قیلوب آنطفدان قورتلدی *

مند غیبت رحمة فقلابن * ف نار اشواقها بغمه
 پار بنا ردها علينا * وهب لنا من لدنك رحمة
 حاصل معذاسی کوب و قندن بیرو بزدان رحمتاش غیب او لوینه قلبم قایغوده ایدی
 پاربی رحمنی قاینار کندلک طرفندن رحمنی هبه قیل دیمه کلدر *
 (طریفه) وهب بن منبه هضرتلری ایندی الله تبارک و تعالی بیش مطیعنی بیش
 گناهله ایلهن شلنه قیلدی بری جبرائیل السلامدر که فرعون ایچون شلنه قیلنی
 ایکنچی س نوح علیه السلامدر قومینه دعا قیلدی ایچون اوچنچس ابراهیم علیه
 السلامدر که اوچ گناه قیلغان کشیگه دعا قیلو رقنده شلنه لندی دورتچس موسی
 علیه السلامدر که قارون ایچون بشنچسی محمد علیه الصلاوة والسلام در که کولگان
 کشیلرنی منع قیلدی ایچون الله تعالی یا احمد مینم قل لارمنی رحمنی رهمنی
 قیلمه دیب شلنه یبه ردی *

(فاین شوملانغان نرسه لرنی بیانده) خاتونلار کیچ ایلهن کوزگی گه قارامازلار
 قاراسه ایوری ایکنچی خاتون آلا ایمش دیورلر کیومنی اوستنده او لغانده تکماز لر
 تیزاوله ر ایمش دیورلر توزنی چاچسه بلا کیلور ایمش دیورلر برآگو سفرگه کیفسه
 آنک آردندان ایونی سپرسی لر قایتمی ایمش دیورلر او تدان اوچقون قوشمه
 قوناق کیله دیورلر برآگو یاولغی ایلهن یوزن سورتسه یاوزلوف کیلمای ایمش دیورلر

کچ ایلهن ایونی سپرسه لر سپر کینه لف باشن یاندر لار بولار ن لف بار چه سینه لف
اصلی و توبی یوق اولوب اذایت تیش تو گلدر *

تفیسه حکمالر ینچه تو دلی نرسه دن صاقلانو رغه و نیچه نرسه نی قیلو رغه ایدیلر
خاتون لارده اون تورلی صفت اولسه اول خاتوننی آلورغه کرکمیس بویی بیک قصه
بولسه یا که بیک او زون بولسه تنی بیک بیروک بولسه یعنی بروطی او زون بولسه قارشو
اولوب او ز سوزی اولسه بالابولمی تورغان نسلن بولسه قصه چاچلی اولسه بیک اسراف
قیلوچی اولسه قولی بیک او زون اولسه ایوندان چقغانله تو زنه تورغان بولسه یا که
کمسه دن طلاق قیلنغان بولسه بوصفت لر تابوغان خاتوننی آلاماسون و نکاح اینماسون
(اون تورلی نرسه بدن نی قوتلیدر طبیعتنی توزه ته در ذهن نی آجادر چچک
نرسه لرنی آشاغه دایم چلاق قیلمق مویونغه یقین یرن لک اینتلرن آشامق بغدادی
شور په سون آشامق صالحون ایکمک آشامق قزل یوزم آشامق یا گابال آشامق
چچک تفاح آشامق ارز آشامق باشند مایلامق (اون ایکن کن نرسه طبیعتنی
بوزه در و انزوچیلدن پیدا قیلا در برسی ییلکه طرفندن قان آلدروم ایکنچی تچقاندان
قالغاننی آشامق او چنچی آچی نرسه لر آشامق دور تر ترک هالمچه طاشلامق
 بشنچی یاتوب آشامق آلتنچی پاک صوغه بول اینتمک یدنچی بار ماقله ایلهن او بینامق
سکنچی خاتونلر آراسندن بورمک طوق زنچی قبر طاشرن او قمه او ننچی بسم الله سر
آشامق او ن برچی ایکنندی ایله اخشم آراسنده بوقلامق اون ایکنچی طرن الغان
حیواننگه قارامق (اون بونرسه کوئلنی فارالته در يالقاولقنى کیلتوه در برسی اشطاننی
آیاقغه باسقان حالیه کیمک ایکنچی ایشک طوبصه سینه او لترمک او چنچی سپر کین
ایوده توتمک دور تر تر قوبیلر آراسندن او زمه بشنچی ترناقنى تش ایلهن کیسمک
آلتنچی صول قول ایله آشامق یدنچی یکنی ایلهن یوز سهرمک سکنچی یومرقه
دا باغی اوستندن بورمک طوق زنچی طاش ایلهن او بینامق او ننچی او لک قول ایلهن استنچا
قیلمق او ن برچی کیچدی يالغز بورمک (طوق زنرسه تیز قار طایله دور برسی او بیقدون
طور عاج صالحون صواچمک ایکنچی چاچنی گل صوی ایلهن یومق او چنچی خاتون ایلهن
یوقلامق دور تر تر پردس سینه قارامق بشنچی یوز توبن بوقلامق آلتنچی کیگان
کیم ایلهن یوز فی سپر مک یدنچی جماعنی کوب قیلمق سکنچی قایغو کوب او لامق
طوق زنچی فقیر لک دنیاسی طار او لف (آلنی نرسه فقیر لک نی کینتوه در برسی چو پره ک

ایلهن سبرمک ایکنچی اوچنچی آشامق حاجتکه اولنرغاندہ سلگرمک
دورتنچی پیچکه بولاینمک بشنچی ترناقلر فی نشایلهن کیسمک آلتنچی اوپونلار غه
جیلامق (دورت نرسه کوزنی نورلاندر بررسی یا شل نرسه گه قاراماق ایکنچی آنا
آناغه قاراماق اوچنچی قرآنگه قاراماق دورتنچی کعبه مشرفه گه (دورت نرسه
کوزنی ضعیف لندره در بررسی توزلی آشامق ایکنچی باشینه اسسی صوقویمک اوچنچی
قویا شقه قاراماق دورتنچی دشمان یوزینه قارامق (دورت نرسه ته ننی قالنانا یته رسیره در
بررسی بفک نرسه لر کیمک ایکنچی ایسلی طعاملر آشامق اوچنچی دایم شاداولق
دورتنچی مشقت سز بولهق (دورت نرسه کوئلنی اولنرده در بررسی کوب سویله مک
ایکنچی کوب کولهک اوچنچی کوب آشامق دورتنچی هرام آشامق (دورت نرسه
بابقدره بررسی آز آشامق ایکنچی کوب جماع قیلمق اوچنچی موچه ده کوب باتمق
دورتنچی قویاش با تفانده بغلامق در *

(یوز طوقسان طوقز نچی حکایه ایکی دعوا چینی بیانده)

ماهقی نلک حضورینه ایکی کمه دعوا الاشب بررسی آلاچاگم وار ایکنچیسی یوق دیب
طالاشب کردیلر بررسی مینده آلاچاغی بار دیب اقرار قیلغان ایدی ماھقی مال دعوا
قیلغان کشیگه ترله رسن دبو حکم قیلدی بورچنی تولاوا ایلهن امر اینلگان کش ایندی
الله تعالی امیر نلک اشن توزک قیلسون مین بو شمننی ویرمگه قدرتم بوق هر کونگی
کسبه منی بالا رمه آشاته من هبیچ آرته میدر بومدمعی ایسه او زی بای هم اراف قیلب
هه میشه اچما کده و فساد قیلمق دیدی بس امیر آنچه دعوا قیلو چینی هبسکه یابدرب
بو کمه گه هز کون بالا رگدن آرتقاننی ایلندب ویر ورسن فچان کون توله ب بتروشك
بو حبسدان چقار دیدی فقیر تولامگه باشلا دی بر دینار قالد قده حبسکه گی کمه
امیر گه خبر بیه ردی ایدی چقار ایدن فقط بر دینار قالدی دیدی امیر همان رخصت
ویر ما یاب حقنی تمام قیلغانچه یاتورسن دیب حق ب تنکاج حبسدن چقدی *

۲۰۰ نچی حکایه الوغ لا ردن اولترلگان و طو نالغان و صوغلغان کشیلر بیانده
اولنرلگان حضرت عمر و حضرت عثمان و حضرت علی آنک او غلی حضرت مسین
وعبد الله بن زبیر نعمان بن بشیر سعید بن جبیر رضی الله عنهم لرد و بولار هر قایوسی
صحابه لر در هم ماهان الحنفی در (اولنر و دن مقدم طونالغان لاردن یا که اولنر و دن
صرٹک حبیب بن علی رسول الله و قننه مکه مشرکلری طونادیلار هم عبد الله بن زبیری

حجاج طوناتدی هم احمد بن فخر در (صوغلغان کشی لر عبد الرحمن بن ابی لیلی هجاج
صر قدی دورت یوز قامچی و سعید بن المسیب و ابوالزناد و ابو عمر و بن العلاء و عطیه الصوفی
وثابت البنتانی و عبد الله بن هوف مالک بن انس ابو منیفه احمد بن منبل رضی الله عنهم لردر)

(ایکی یوز بز بخی حکایه ابو حنیفة رح نلث دهر یلرا یلهن بو لغزان حالی بیان نده)
دهو بیدن بر جماعه امام اعظم حضرتlerنی او لتر مک ایچون ایووینه کردیلار امام اعظم
بر لرانلث قصدlerنی آنلاب ایندیکه امرگزدہ بر آز صبر قیلا - کنر بر مسنه صورایمن
شوندان صوک قیلا مغلزی قیلور سز دیدی صوراچق مسنه لک او اسه تیز صورا
دیدیلار امام اعظم بولاردن هیچ بور توچی او لماغاننده در بیانلث اور تاسنده کیده بور رمی
مدیر بار و قنده غی کبک او لورم موندنه نه اینه سز دیدی بولار بو ایمه محال کشی
بولاغاننده کیمه یور رمی دیدیلار امام اعظم دخی کیده بولوب ده مدیر سز یور ماسه دنیا
هم کوکلر ویرلر نیچک مدیر سز طرور لار دیدی دهریلر بو اعتراض دان آبن رادیلر
امام نلث آیا ھینه میقاپ او بیگه و باحیل لک او تنمگه باشلا دیلر گناھلرندن توبه قیلوب
ناچار اعتقاد لرنندن قایتوب اهل سفت دن و قبله دن او لدیلر *

(اطیفه مؤمن او ج تور لک در) ربانی رهبانی جنافی (رهبانی شول که الله تعالی گه عبادت
قیلور تموغ دن قور قوب (جنافی شول که الله تعالی گه عبادت قیلماق جنت امیدیله بولور
(ربانی شول کمسه گه عبادت اینمه کی تموغ دن قور قوب ده بولماس جفت امیدا یقوب ده
بولماس بلکه الله تعالی گه دوستلک و معبتی سبیلی او لور (قیامت کوننده رهبانغه
تموغ دان قور تلذک دیور لر رهبانی حمد او لسون الله تعالی گه بزدن قایغونی کیفار دی
دیرب اینور لر (جنابیغه سیکا جنت و اجب بولمی دیور امر جنافی حمد او لسون شول الله غه که
و عله سفن راست او لدی دیور اینور (ربانیغه اینور لر سیکا الله تعالی اوزون کور ما کنی
ھبه قیلی دیور ربانی اینور حمد او لسون شول الله غه که بزی بروگان بینه در دیو
(صر غه کرگان پیغمبر لر فی و صحابه لرنی بیان) ابراهیم علیه السلام اسمعیل علیه السلام
یعقوب علیه السلام یوسف علیه السلام موسی علیه السلام هارون علیه السلام یوشع علیه
السلام عیسی علیه السلام دانیال علیه السلام لارد (مصر غه کرگان صحابه لار غایت
کوب او لدغندن ضبط قیلماق سهل او لسون او چون هروف هجاتر تیغچه ذکر و بیان
قیلنی (۱) ابرهه بن الصباح ابو الاعد دالعبدی ابو الاعور عمر بن سفیان ابو امامه
الباھلی ابوایوب الانصاری ابو نضرة الغفاری ابو شور الفہمی ابو جابر

البدرى ابو جماعة الانصارى ابو جنوب ابو حامل جمادا ابو الانصارى ابو مراش السلى
 ابو درداء الانصارى ابو درة البلوى ابو ذر الغفارى ابو ذؤيب المندى ابو رانع القبطى
 ابو رمنة البلوى ابو رمادا البلوى ابو رهم السمعى ابو رغامة الاذى ابو والزعرأ ابو رمعة
 البلوى ابو زيد الغافقى ابو سعاد الجهنى ابو سعيد الحيرى ابو الاسكندرى ابو
 الشموس البلوى ابو هرمدة الانصارى ابو الغبيس البلوى عبد الرحمن الجهنى ابو
 عبد الرحمن الفهرى ابو عبد الرحمن القينى ابو عثمان الاصبعى ابو عطية المزنى ابو فاطمة
 الاشعرى الاذى ابو فاطمة الدوسى ابو مالك ابو مسلى ابو مسلم الغافقى ابو منكى ابو مليكه
 البلوى ابو منصور الفارس ابو موسى الغافقى ابو هريرة عبد الرحمن بن صحر الدوسى
 ابو هند الدارى ابو الميمش ابو وحوح ابو اليقظان عمار بن ياسراحد احمد بن قطن
 ادهم بن خطوة ارقم بن هنيفة اسعد ابن عطية ام زرزوجة الغفارى ام عبدالله عمر وبن
 العاص نك خاتونى اوس بن عمر اياس بن البكير ايمى بن خريم (ب) بحر برج
 بسر بن ارطاة بشر بن ربعة بشير بن عراب بصرة بن ابي بصرة الغفارى (ت) تبيع
 بن عامر الممير تميم بن اوس الدارى تميم بن اياس (ث) ثابت بن حارث ثابت
 بن رويف ثابت بن طريف ثابت بن نعمان ثابت بن احناس مولاسى ثمامة بن ابي شمامه
 الردمانى (ج) جابر بن اسامه جابر بن اياس جابر بن عبد الله جابر بن باسر جابر بن
 زواره البلوى جبير بن عبد الله جبلة بن مرو بن ثعلبة جدر بن سبرة جرهد بن خويلى
 جعشن بن حلبيه جمبل بن معمر بن حبيب جذاب بن موئذ جنادة بن ميمون جنادة بن
 ابي امية (ح) هاجر هابس بن ربعة هابس بن سعيد الطائى حرث بن تبيع حرث
 بن حبيب حارث بن عباس بن عبد المطلب حاطب بن ابي بنتخه مهان بن بن بع هجاج بن
 خلى السفلى حرملاة بن سلمى غزام بن عون البلوى حسان بن سعد حكم بن صلت هرمزة
 بن عبد كلل هرمزة بن عمر الاسلامي حمبل صقر بن نصرة حنظلة السقفى حيان بن كرز
 البوى حيبة بن مرندى يصعر بن حرام اللذى (خ) خارجة بن خدا فخارجة بن
 عراك غالهسى قيس خرسه بن حارث (د) دهية الكابى دليم بن هوشع دمون (ذ)
 ذوفرات ذوق رابات (ر) رافع رويفع بن ثابت رافع بن مالك بن العجلان ربعة
 بن شربيل بن حسن ربيعة بن عبادة المكيامى ربعة بن الفارسى رشدان الجهنى رشيد
 بن عمود المزنى (ز) زبیر بن العوام زهير بن قيس البلوى زياد بن حارث زياد بن
 همپور المخنى زياد بن نعيم الحضرمى زياد بن عبد الحلوانى (س) سائب

بن خلاد الانصارى سائب بن هشام سائب الغفارى سخنور بن مالك الخضرمى سرق
 بن آسيد سعد بن ابى وقاص سعد بن سنان الكندى سعد بن مالك الاقيصر سعد بن
 يزيد سفيان بن هانى سفيان بن وهب سلمة بن قصیر الحضرمن سلکان بن مالك سلمة
 بن يزيد سلمة بن الاکوع سندر بن سندر سهل بن سعد الانصارى سهل بن ابى سهل
 سودة بنت ابى خبیس الجھنی سیر بن ماریة قبطیه قرداشی سیف بن مالک (ش) شرمیبل
 بن حسنہ شروح بن برمہ شروح الشافعی شریک بن ابی الاغل شریک بن سمی شفی
 بن قانع الاصبعی شهاب بن شبین بن سعد بن مالک (ص) صبح القبطی صحار صعلة
 بن حارت (ض) ضمرة بن حصین ثعلبة البلوی (ع) عامر بن حارت عامر بن
 عبد الله الخلانی عامر بن عمرو بن حنادفة عائذ بن ثعلبة عبادة بن صامت عبد الله بن
 ابی يزید بن ربیعة عبد الله بن انس الجھنی عبد الله بن انسیسه السلمی عبد الله بن
 حنادفة بن قیس عبد الله بن حوالۃ الاژدی عبد الله بن الزبیر عبد الله بن ابی سرح
 عبد الله بن سعد عبد الله بن سندر عبد الله بن شفی عبد الله بن شموح الخلانی
 عبد الله بن عباس بن عبد المطلب عبد الله بن عرس العلوی عبد الله بن عمر ابن الخطاب
 عبد الله بن عمر و بن العاص عبد الله بن غنم عبد الله الغفاری عبد الله بن قیس
 عبد الله بن مالک الغافقی عبد الله بن مستورد الاسدی عبد الله بن حصہ يکرب عبد الله
 بن هشام بن زهره التیمی عبد الرحمن بن ابی بکر الصدیق عبد الرحمن بن شرمیبل
 عبد الرحمن بن العباس بن عبد المطلب عبد الرحمن بن عریس عبد الرحمن بن
 عصیله عبد الرحمن ابن عمر بن الخطاب عبد الرحمن بن غنم الاشعری عبد الرحمن بن
 معاویه عبد رضی عبد العزیز بن سخیر عبد بن قشیر عبد بن محمد المغافری
 عقبة بن عامر ابن صالح عثمان بن عفان مسلمان بولوندن مقدم تجارت ایلان کردی عثمان
 بن قیس بن ابی العاص عجری من شافع السکسکی علیۃ التمیمی عدی بن عمیرہ عربیس
 بن عمیرۃ الکنڈی عسجد بن مانع عسجد بن قانع السکسکی عقبة بن بحرۃ الکنڈی عقبة
 بن حارت عقبة بن عامر الجھنی عقبة بن کریم الانصاری عقبة بن نافع الفھری عکرمہ
 بن عبد الخلانی العلام بن عبد الرحمن بن انسیس الفھری علیبه بن علی البلوی علقة
 بن جنادہ علقة بن رمہ علقة مسمی بن الخلانی علقة بن يزید المراد عمار بن باسر
 عمارہ السباعی عمر بن الخطاب مسلمان بولوندن مقدم کرمش ایدی عمر بن مالک
 الانصاری عمر و بن الحمق عمر و بن سعید بن العاص عمر و بن شعو عمر و بن العاص

بن واصل عمر والجبنى عميد بن وهب عفيس بن ثعلبة عن أبيه بن عدى البلوى عوف بن
 مالك الاشجعى عوف بن نجد (غ) غرفة بن الحارث الكندى فنى بن قطيب (ف)
 فاضلة الانصاريه فاطمة فضله بن عبيد فضالة الليش (ق) قنادة بن قيس الصدق
 قدامة بن مالك قيس بن العاص بن قيس السهمي قيس بن عدى التجنجي قيس بن
 سعد ابن عبادة الانصارى قيس بن قيس **السكنى (ك)** كثير بن أبي
 كثير الاسدى كريپ بن ابرهه الاصبعى كعب بن عاصم الاشتري كعب بن عدى كعب
 بن يسار ابن منبه (ل) لبدة بن كعب لميد بن تريس بن عقبة لصب بن جشم بن
 هرمله لنطيط بن عدى اللخمى يشرخ بن لى الرعينى (م) مايلور الحص ماريه قبطيه
 رسول الله نك زوجه مخرمهسى در اوغلی ابراهيم نك آناسى در مالك بن ابي سلسلة
 الاسدى مالك بن زاهر مالك بن عبده مالك بن هنادية **السكنى** مالك بن قدامة من
 عربجة مالك بن هبيرة **السكنى** مالك بن هدم التجيبى محمد بن ابي بكر الصديق محمد
 بن عمر وبن العاص السهمي محمد بن مسلمه بن خالد البن ربيعة الانصارى محمد بن جزء
 الزبيدى مردان بن الحكم المستورى دبن سلامه الفهرى المستورى دبن شداد الفهرى
 مسروح بن سندر الحص مسعود بن اويس الانصارى مسلم بن مخلد بن الصامت
 مسعود بن الاسود البلوى المسور بن مخرمة الزهرى المسيب بن المسيب مطعم بن
 عبيد البلوى المطلب بن ابي وداعه معاذ بن انس الجوهينى معاوية بن ابي سفيان معاوية
 بن خديج التجيبى معيد بن العباس بن عبد المطلب معن بن خويك الدبلى معيقى
 الدوسى مغيرة بن شعبة اسلامى مقدم كرمش ايدى المقادى بن عمر والكمى المنذر
 السلى المهاجر رسول الله نك زوجه مخرمهسى ام سلمه نك مولى سى در ابو حذيفه
 ديبهم اينله ر(ن) ناشرة المصرى نبىه بن صواب المصرى الجھن نعمان بن الجزء
 نعيم بن جيان (ه) هالى بن الجزء هبىب بن مغفل هوده بن عرفطة الحميرى (و) واقد
 بن حارت الانصارى وهب بن مغفل (لا) لاجب بن مالك (ى) يزيد بن انيس
 الفهرى يزيد بن ابي زياد الاسلامى يزيد بن عبد الله بن الجراح يزيد بن نعامة الامرى
 يعقوب ابي منصور الانصارى نك مولى سى در (مصرفه تابعین دن شعبى اben عليه
 حفش الفرد رهم الله كرمش لارد (خليفة لردن معاویه مردان بن الحكم عبد الله
 بن الزبیر عبد الله بن مردان عمر بن عبد العزیز مردان بن محمد سفاح منصور
 مامون معتصم واثق دخول وتشريف بيورمش لارد *

(ایکی بوز ایکنچی حکایه نوح علیه السلام نک کیمه سی بیاننده) نوح علیه السلام کیمه یاصاصم ایلهن مأمور اول غنده الله تعالی دن صور دیکه بار بم بو کیمه فی نیچک و نه کیفیت ایلهن یاصاصم دیدی الله تبارک و تعالی جبرا اثبل علیه السلام من بیه رب کیمه فی یاصارغه او گراتدی نوح علیه السلام کیمه یاصارغه تاقطه لار بارب بالطه لار ایلهن وغیری آنفلر ایلهن یاصاص طاقطه لار فی بوینه برسون تیمبلر ایلهن بر کنندی کیمه نک باشی طاوس باشی کبک قویر وغی انج قویر وغی کبک بورنی قارچه بورنی کبک قاناطلری عقاب قاناطی کبک بوزی کرگارچن بوزی کبی ایدی بوین ملک آرشین ایکی وبیدر لکگی اوچ بوز آرشین ایدی هم ییدی قات او لووب هر قاتینک آراسی اوون آرشین او لووب هر قات ایچون بوایشک ایدی کیمه فی شول کیفیت او زره یاصاصدی آلتی آیاق آزق قویدی تمام حاضر لیگانچه قرق کون او زدی یاصاصغاندہ کافرلر کوله روایدی او د کیندر رب یاندر رغه نیچه مرتبه قصد قیلدیلر اصلا او د قابمامدی کیمه الله تعالی نک امری ایلهن تیلگه کیلووب (لا الله الا الله ال الاولین والاخرين انا سفينة النجاة من حملته فجاوه من تخلف عن هلك) (دیدی نوح علیه السلام قومینه خطاب ایدوب ای قوم همان ایمانه کلامازمی سز قوملری انکار لرنده مسـتـمر او لووب اصلا اینانما یمز بوایسـه سـیـدـهـنـکـ سـحـرـنـکـ قـوـتـلـیـلـگـنـدن دیدیلر نوح علیه السلام آنداق او لسه کوره چکـ اـلـزـیـ کـوـرـسـزـ دـیـبـ کـیـمـهـ گـهـ کـرـگـهـ حاضر لـهـ نـوـبـ تـابـعـ لـرـینـهـ کـوـرـگـهـ اـمـرـ اـیـلـهـ دـیـ مـوـنـدـیـنـ صـوـكـ بـارـچـهـ مـخـلـوقـاتـهـ تـقـرـدـیـ طـوفـانـ بـوـلـهـ مـازـدانـ مـقـدـمـ کـیـلـاـ کـنـ کـیـمـهـ گـهـ کـرـکـزـ قـوـرـتـلـوـکـ دـیدـیـ اللهـ تعالـیـ بـوـنـکـ سـوـزـنـیـ مـشـرقـنـ مـغـربـ کـهـ چـهـ اـیـشـنـدـرـ بـارـچـهـ مـخـلـوقـ جـیـلـدـیـلـرـ هـرـ قـاـیـوـسـنـدـنـ بـرـ مـذـکـرـ بـرـ مـؤـنـشـنـ کـرـتـدـیـ اللهـ تعالـیـ نـکـ اـمـرـ اـیـلـهـ کـیـمـهـ نـکـ اـوـلـگـیـ کـاتـنـدـهـ آـدـمـیـلـرـ اـیدـیـ اـیـرـدـنـ خـاتـونـ دـانـ کـیـمـهـ گـهـ کـیـنـورـدـیـ کـیـمـهـ نـکـ اـوـلـگـیـ کـاتـنـدـهـ آـسـلامـنـکـ تـابـوـتـ وـمـوـانـکـ تـابـوـتـ مـمـوعـسـ سـیـکـسـانـ کـشـ اـیـدـیـلـرـ آـدـمـ عـلـیـهـ السـلـامـنـکـ تـابـوـتـ وـمـوـانـکـ تـابـوـتـ جـوـاسـودـ وـهـرـنـبـنـ نـکـ تـایـاـقـلـرـ وـارـ اـیـکـنـچـیـ کـاتـنـدـهـ حـشـرـاتـلـرـ اـیدـیـ اوـچـنـچـیـ کـاتـنـدـهـ قـوـشـلـارـ اـیدـیـ دـورـنـچـیـ کـاتـنـدـهـ آـغـاـچـلـرـ اـیدـیـ بشـنـچـیـ کـاتـنـدـهـ پـرـتـقـوـچـسـ قـوـشـلـرـ وـپـرـتـقـوـچـیـ حـیـوـانـلـرـ اـیدـیـ آـلـنـنـچـیـ کـاتـنـدـهـ پـلـانـلـرـ چـیـانـلـرـ اـیدـیـ یـلـنـچـیـ کـاتـنـدـهـ فـیـلـ وـشـونـکـ کـبـنـ حـیـوـانـلـارـ اـیدـیـ *

(۲۰۳) نچی حکایه ارم ذات العمامد نک تا بوت و سلسله نک صفتلری بیاننده) (ارم ذات العمامد صفتی) بـنـونـ دـنـیـاـگـهـ شـاهـلـفـ اـیدـنـ شـدـادـ پـیـغـهـ بـرـلـرـ گـهـ نـازـلـ بـوـلـگـانـ

کتاب لارنی او قورایدی اجماخنث صفتلارنی کور رایدی بو کتاب لره اینانهای در
بو جننه مین او زم پا صید دیوب نیت قیلوب وزیرلرینی چیب بر تیگز برقار اگزشول
اور نغه بر باچه و شهر بناقیلے اگز آنث او خشاشی او لاماسون دیدی وزیرلری مهندس
ایلان ازلب عدن ایلان یمن آراسنده بر بر تابدیلر شول اور نغه شهر و باچه پا صامغه
نیت قیلوب نیگز قور دیلر هر طرف او ن چاقرم بولندی شداد وزیرلرینه امر ایلمدیکه
هر طرفه طارالگز خلاف دن آلتون و کمش باشقة آصل طاش و گوهار آگز دیدی
وزیرلرینه دنیادن آلتون و کمش باشقة آصل نرسه لرجیدیلرحتی هیچ کنمث
قولنده بر مثقال آلتون و کمش قالما دی حاجت لرنی آلتون و کمش سرپادشاهنث
مهری با صلغان یاز ولی تیری ایلان معامله قیلدیلر بر کنتمش نیگزاوزرینه آلتوندن
کمش دن و یفار بالجعندن قاتش درب سور بنا قیلدیلر او اول سور نک اچینه آلتوندن
و کمش دن توری آصل طاش لار دن سرای و چار لا فلر بنا قیلدیلر او اول چار لا فلا رنث
با غانالاری یاقوت دن زیر جد دن هم آغاچلار و یمش لرا او سدر دیلر او اول آغاچلار نی
عجب و غریب مال و کیفیت او زره قیلدیلر چار لا فلا رنک آسل زدن یلغه لر و چیشه لر
آغز دیلار یلغه لرنک تیکره لرینه یفار لر و زغفرانلر و آغاچلرنده صاندو غاچلار
وقوش قویدیلر شهر نک و باچه نک بناس تمام او لغانه مین صوک شدادقه خبر
ویر دیلر شداد ایدی تور لک تو شه کار و تور لک اسباب لار و صاو تلر ایلئنگز دیدی
وزیرلر اسباب لارنی حاضر له دیلر دنیاده مثلی و اخشاشی بول مagan تو شه کلر و صاو تلار
قویدیلر بنانک تمامی اوچ یوز بیله او لدق کبی صاو تلار و اسباب لر یکرمی یله
تمام او لدی موندین صوک شداد وزیرلری و امیرلری و خاتونلری ایلان تور لک
کیوملر کیوب تور لک کرسی لرگه او لتر بارم ذات العما دقه و اردیلر هم سلطنت
ومهابت ایلان کرو رگه تلاسه لر الله تبارک و تعالی بر فرشته گه امر ایله هیچ قایوسی
کرمائیچه بارچه س هلاک او لدی شهر لری هم هلاک و پرباد او لدی *

(تابوت و سکینه صفتی) و هب بن منبه حضرت لاری ایندی الله تبارک و تعالی موسی
علیه السلام غه و حی قیلوب بیت المقدسه تورات ایچون بر مسجد بناقیلغل سکینه
ایچون بر تابوت و قربان چالو ایچون بر قبه بناقیلغل دیدی موسی علیه السلام بونک
چاره سینه کر شب بنی اسرائیل دن بولغان خلق لرنک بارچه سینه هر قایو گز بزر
مثقال آلتون کنور گز مسجد و تابوت و قبه بناء قیلامن دیدی او اول وقت بنی اسرائیل

آلتنی یوز ایلملی ایرايدیلر موسی علیه السلام مسجدنلک بناسنی تمام ایلدی او زنلگی
و ایلکی ینمش آرشون بولدی بر قبه بنا قیلدی اچنده تورلک زینت ایلان زینتلنمش
قندیل لر قویب یاقوت و آلتون دن اولغان زنجارلار ایلان با غلادی مسجدنی دورت
ایشکان قیلدی بر ایشك فرشته لر کرو ایچون بر ایشك فقط موسی علیه السلام کرو
ایچون بر ایشك هارون و آنلک بالالری کرو ایچون بر ایشك بنی اسرائیل کرسون
ایچون اول مسجد که بر قاتی طاش قویدی اور تاسی تیشك ایدی شول تیشکدن
توتون سزاوت کرب قربان لارنی باندر رايدی و قندیل لرغه اوت قابوز رايدی هم
برتابوت یاصادی او زنلگی ایکی آرشین بارم ایکی ایکی آرشین بیوکلگی
بر آرشین بارم منکور تابوت نلک اچینه سکینه فی قویدی اول سکینه آدم علیه السلام
جفت دن اینمش ایدی پیغمبردن پیغمبرگه قالور ایدی حتی موسی علیه السلام
کلی آندن صوک عمالقة بیت المقدسنی هلاک ایند کلرنی ولا ینترینه کنورسه لرد
یا گادن ایلتوپ قویدیلر (سکینه فی نرسه ایکانلکده اختلاف قیلشدیلر این
عباس حضرتلری پیغمبرلر نلک قلب لرن یوه تورغان آلتون طست دیدی وهب بن
منبه حضرتلری الله تعالی دن کلگان بر جان در که اگر آدمی لرزاع قیلوش سه لار
بوجان سویله شور حق بر لان باطل فی آبرورايدی دیدی این اسحق حضرتلری ایکی
باشلی اول کن ماچی ایدی بنی اسرائیل صوفش قه چقسه لار تابوت نی آلب چقار لار
ایدی اگر شوشن ماچی تیغرسه غالب او لولینه استدلل اینارلر ایدی دیدی بعضی لر
ایندیلر سکینه موسی علیه السلام نلک ایکی باشماغ طایافی نلک بر کیسه کی هارون
علیه السلام نلک چالمه سی دیدیلر *

(سلسنه صفتی) داود علیه السلام چه ویرامش بر زنجر در قومنده نزاع و جدل
بیک کوب اول غلاغ الله تعالی دن صورا دیکه حف ایلان باطلنی آبراجف بر علامت
ویرگل دیدی بس الله تعالی او شبو سلسنه ویردی داود علیه السلام نلک محابین
ایدی قوتی تیمر قوتی کبک ایدی تو سی اوت تو سندی ایدی بر نزاع بولور غه بولسنه
سلکندر و تیپه نور ایدی آدمی لر تیغرسه چلشوب کلسه لر هقلف اول غلاغی
او شبو زنجر فی تونار ایدی حقله او زره اول ماغافی تو قماز ایدی *

(فایده دعا قبول اولاچق وقتی بیانده) کونه ز ایلان کیچه اچنده دعا قبول اولا
تورغان وقت طوقساندر آذان وقتی فامت وقتی خلادن چقغان وقت طهارت دن صوک

اویوئکا کرگاندن صوڭ مسجد كە کرگاندن صوڭ مسجددن چقغان وقت آمین دېگان وقت سورە فاتحە دن صوڭى وقت سمع الله لەن حملە دېگان وقت باشنى سجلە دن كوتىرگان وقت سجلە وقتى تشهد وقتى مسجد حرامدە مسجد مدینە مسجد اقصى دن او بىلە دن مقدم وقت توش وقتى آخشام ايلە يىسىع وقتى قرآن ختم قىلغان وقت طواف داقى وقت امامانڭ منبىرگە آشقاڭ وقتى قدر كىچەسى جمعە كىچەسى هماوشبو ايکى كون سەھر وقتى كىچىنڭ آخرغى اوچىن بىرى وبولاردىن باشقە وقتلار *

(تنبىيە دعانىڭ قبول بولماويىنە سبب اولان شىلىرىپىانىندا) دعانىڭ قبول او لمماويىنە سبب او نرسە در بىرى الله تعالىي نىڭ حق لىرن او تامىس سزلىك اىكەنچى رسول الله تعالىي سەنلىرىن قويىق اوچنچى قرآن ايلەن عملنى قويىق دورتىنچى الله تعالىي نىڭ نعمتلرى يە شەكرى قويىق بشىنچى اپلىيس نىڭ و سوسە لرىنە قلاق صالحوب ايارمك آلتىنچى جىنتى واجب ايندە تورغان نرسە لرنى قىلماس سزلىك يىنچى عنابىنى واجب ايندە تورغان نرسە فى قىلدەق سېىگەنچى او لمگە حاضرلەنەس سزلىك وايسىكە تو شەرس سزلىك طوقزۇنچى آدمىلىر غېبىتى ايلەن شغىللەنمك او نىنچى او لمگە اعتبار قىلماس سزلىقدەر دعانىڭ قبول او لوينە او شبو او نرسە دن صاقلانمىق كرك او لمىمە بوزمانان دعا لىرنىڭ قبول او لاواي ھېچ عجب دىگلىرى چۈنكە بو زمانە نىڭ خلقىندا بىر او نرسە نىڭ بارچەسى باردر *

(اىكى يوز دور تىچى حكايىه زنداندان قور تىدرە تورغان دعائى يىانىدە) او تىكان پادشاھلەردىن براڭو فقيرگە غايىت آچىغلاقى دى وزندانىنغا يابىلرب طعام و شراب ھېچ ويرمەدى اوچ كوندان ايشتىدىكىم مۇكۇر فقير زنداندان چقغان ايمش شول فقيرنى مونىدە كىتىرگەز ديوامر ايلەب فقيرنى درحال كىتىردىلار پادشاھ ايندى بى بىكلى و محكم زنداندان سىنى كم چقاردى نىچىك چىك لەنى نرسە قوتقاردى دىدى فقير ايندى سىنى قور تارغان بىر دعا دىدى پادشاھا اول نىندايى دعا بىيان قىلغىل دىدى بىس فقير او قمايىه باشلاپ (اللهم ان اسالك يا الطيف يا الطيف يا مان و سع لطفه اهل السموات والارض اسألك اللهم ان تلطف بى بلطفك الخفى الذى اذا لطفت به باحد من عبادك كفى فانك قلت و قولك الحق الله لطيف بعباده) دىدى موندىن صوڭ پادشاھ بىر فقيرگە آچىغۇن بىترىب تىسبىن قىلىدى *

ایکی یوز بشنیچی حکایه نفس شهوتی ایچون حق دیندن آیرلوب ده
مقصود ینک بولماوی ییاننده

بر فقیر مسلمان سفرگه چقب روم شهرینه وارب رومده یورد کنده بر جاریه گه کوزی
تو شب عاشق اولوب بو جاریه فی میئا ویرگزدیب خاتون لقنه صورادی روم خلقی
نصاری دینینه کرساڭ ویرهمن دیدگلرندہ بو ایم قبول ایسدوپ نصاری دینینه
کرونى قصد ایندکنده آدمیلر پوپلار و قیسیسلر کیندرب مونی نصاری دینینه
کرتدىلر بونلۇ عاشق او لغان جاریه سی مذکور جماس گه کيلوب مرتبولغان ایرنىڭ
یوزینه توکرب نفسك آرزوسى ایچون حق دین فی طاشلاڭ توگان ماس نعمتلر
بولغاچ حق دیننی مین نه ایچون قبول اینمايم دیب شول بوره اشهدان لا الله الا الله
واشهدان محمد رسول الله دیب مسلمان اولدی * ایرننصاری دینینه کرسەدە
جاریه دن مەروم قالدى .

(حکایه) بىن اسرائیل زماننده بر پادشاه، فلاں اسلامی فلاں روشان بر عابد وزاھد
آدم دار دیو بیان قیلدەن شول عابدی میئا کیندۈرگۈز کوره بیم دیدی عابدی
کینتوردىلر شاه بوعابدکە ایندی سین همیشە میم جملەمە حاضر اول وا یومە کوره تورغان
اول دیدی عابد ایندی سینىڭ بوسۇزڭ بېك کوركام لىكن من بر کون گردىمە
جاریه ئەگ ایلهن اویناسام نه قیلورسن دیدی بس پادشاه بوڭا غایت آچىغلانىوب
نیندای ادبىسىن بىنم حضور مەه بونلۇ كېن ناچار سوزلىرى سوپىلىسىن دیدی عابد ایندی
مینم بر كریم الله تعالیم دارد كە كوندە يەتمەش گناھ قیلسامان ھىچ آچىغلانىمیدر در گاھنەن
سورمیدر رزقىلەن مەروم قیلامیدر بس نېچك آنڭ ایشىگىن دن آیرلوب سینىڭ ایشكىڭ
کیلایم سین ایسە گناھ قیلۇم دن مقلۇم آچىغلانىڭ اگر گناھ قیلغان منى كورساڭ
درحال خراب ایدەرسن دیبوب پادشاه دن آیرلوب كیندی *

(عجیبە) آدم عليه السلام ایله حضرت حوالىڭ آغاچىلەن آشاغاچ اوون نرسە ایله
معاقب اولدىلر اولگىسى الله تعالیزىڭ شلتەسى ایكەنچى جنت كیمەنەن بىنۇ كیمەن
قالب عورتلىرى كورنۇى اوچنچى بولاىدان نورنۇڭ كینتى دورقىچى جنەندان
چقارلولارى بشنچى جنت دان چقفاچ بىرندەن بىرى آيرلولارى آلتىچى ابلىسىنەن دشمان
بىلولى يىنچى قىلغان اشلىيە او كنولرى سىكىزچى ابلىس زىڭ بولازىڭ بالالار يە مسلط
بىلولى تو قزچى دىيانىڭ زىدان بولولى او نىچى آزق ازله وە مشقت تارتولورى *
(ابلىس ھم بىلەنلىدى اوون نرسە ایلهن اولگىسى الله تعالى ابلىسىنى رئىس لىكىن عزل
قىلدى ایكەنچى جنەندا منگۇ مەروم اولماق اوچنچى فرشە لىگى بىق شىطان بولولى

دورتنچی اسمینلک باشقاروی اولنه عزرائیل ایدی صلره ابلیس اولدی بیشنجی
یاوزلارنلک امامی بولماق آلتنچی قیامت کونینه چه لعنتده اولماق یدنچی قلبندن
معرفت کیتماسی سیکردنچی توبه بابینلک با غلانماق تو قزچی هر برخیودن بوش بولماق
اونچی تموغ اهلینه خطبه چی بولماق *

(فایده) رسول الله صلی الله علیه وسلم دن روایت قیلنگیکه اینه در جبرائیل فرشته
میگابردو اوگره تدی طبیب قههم داروغه هیچ حاجت تو شمیدر حضرت ابو بکر و عمر
وعثمان و علی رضی الله عنهم ایندیلریار رسول الله اول نیندای دوادر بزه هم حاجت بیان
اینکل دیدیلر بس رسول الله صلی الله علیه وسلم ایندی بر صاوته یا غمور صوی آلنور
شول صوغه سوره فاتحه نی یتمش مرتبه سوره اخلاصنی سوره فلق ایله سوره
ناشنی هم یتمش مرتبه آیه الکرسینی یتمش مرتبه او قوب اورسون هم بدلی کوننلک
ایرته سنده آچسون مینی حق نبی اینوب بیه رمش من ایله یمین قیلوپ ایده منکه جبرائیل
ایتدی برا گوشول صودن اچسه الله تبارک و تعالی کوتار آنلک تندن هر آغرقنى جمیع
امراضدن بری قیلوه هم برا گوشول صودن خاتوننی اچرب جماع قیلسه الله تعالی زلک
اذنی برله حملی اولور کوزلرگه هم شفا و بیور سحرنی کینار رقارقنی کیسار
کوکر آغرقن و تش آغرقن بول توتلوی هم کینار رهم قان آللدر رغه هیچ محتاج اول ماس
وبولادن باشقه فایده لرچوق و کوب در دیدی *

(فایده) برا گوجمه دن صوڭ (یاغنی یا ھمید یا میدی یامعید یا رحیم یا ودود
اغننی بحلالک عن مرامک وا کفنی بفضلک عن سواک) دیسە الله تعالی اول کمسە زلک
بورچن ادا قیلو آدمی لرگه محتاج قیلاماس بعضی علماء ایندیلریونی ایندرگه هر فرضدن
صوڭ عادت قیلسه ایکنچی جمعه گەچە الله تعالی اول کمسە نی آدمی لرە محتاج قیلاماس دیو *
(فایده) حدیث ده کیلگاندیر برا گوگە قایغو و هسرت ایرشسە اینتسون (اللهم انی
عبدک و ابن عبدک و ابن امک تاصیتی بیدک ماض ف حکمک مدلیق قضاؤک اسألك
بكل اسم هولك سهیت به نفسک و انزله کتاب من کتابک او علمته اهد امن خلفک
او استأثرت به في علم الغیب عندک ان تجعل القرآن العظيم ربیع قلیم و نور بصری
وجلاء مزنی و ذهاب غمی) دیو آگاه بولگاز الله تبارک و تعالی اول کمسە زلک قایغوسنی
کینار و راوزینه شادلقو سرور کینور دیدی (دھی روایت قیلنگی برا گو
جمعه کیچه سنن اون مرتبه (یا دائم الفضل على البرية یا باسط الیدين بالعطیة

يا صاحب المواهب السنية صل على محمد خير البرية واغفر يا ذا العلاء في هذه العشية
ديو ايقنه الله تبارك وتعالى اول كمسه كه مك مك اي زگولك يازار مك مك
گناهسون يويار مك مك درجه وير و ديدى *

(فایده) هدیتند کيلگاندر برا گود شمانه غلبه قيلایم و رز قمن کيئنک او لسون
ديسه (سبحان الله ملا الميزان ومنتهى العلم وبلغ الرضا وزنة العرش والحمد لله
ملا الميزان ولا اله الا الله ملا الميزان والله اكبر ملا الميزان آه) ديو ايerte و كيچه ايتسون
ديدى (آگسز او لمدن رز قنڭ قار بولوندن تموغىن ايماننىڭ كىتونىدىن صاقلانايم
ديسه دورت ركعت نماز او قسون هر ركعت سوره فاتحهنى و برسوره او قوب قرأتن
صوك يوز مرتبه استغفار قىلسون ركوعسىنده و سجعده او لتر شنده يىكرمى بىش

مرتبه ايتسون موندىن صوك تشهىد او قوب سلام ويرسون *

(فایده) يل نڭ آخىرنىدە قىلىنە تورغان دعا بىيانىدە يعنى ذى الججه آينىدە برا گو
ذکر ايىلەچك دعائى مذكور آيدە او قسە الله تبارك وتعالى اول كمسه نڭ يل بويىنه
قىلغان گناهلارن يارلاقارهم شيطان اي تورنە او كىچكە يل بويىنه قىلغان اشم يويلىدى
ديباول دعا او شبودر (اللهم ما عاملت من عمل في هذه السنة مانهيفتى عنه ولم ترضه
ونسيته ولم تنسه وحملت عنى بعد قدرتك على عقوبى ودعوتى الى التوبة بعد
جرأتك عليك فاغفرلى يا غفور) (برروايىندە کيلگاندر برا گو ذى الججه آينىڭ
آخىرغى كونىندە تو شىدىن مقدم دورت ركعت نماز او قسە هر ركعتده سوره فاتحهنى
يدى مرتبه و سورة أخلاصنى او نى مرتبه سوره كوشىنى او نى مرتبه او قوب بعد سلام
و يرسه كيلەچك دعائى قىلسە هم او نى ايىكى مرتبه صلوات ايقنه اللهم اغفرلى ديو ب
يوز مرتبه ايقنه موندىن ينه سجعان قىلوب يدى مرتبه يارب ديسه الله تبارك وتعالى اول
كمسه نڭ يل بويىنه قىلغان گناهلاورن يارلاقارهم بوكمسه نڭ جەيىع گناهسى
يارلاقاندى ديو بى فرشته پىقرور دعا او شبودر (لا اله الا الله وحده لا شريك له
الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو حى لا يموت بيهى الخير وهو على كل شى قدير) در
(فایده) يل نڭ باشندە قىلناچق دعا بىيانىدە محرم آينىڭ اول كونىندە او شبو
دعائى او قبور (اللهم انت الابدى القديم اللى القديم السكرىم المحنان المفان وهذا سنة
مدیدة اسألك فيها العصمة من الشيطان الرجيم) (برروايىندە کيلگاندر برا گو
محرمە ايىكى ركعت نماز او قسە هر ركعتده سوره فاتحه دن صوك سوره أخلاصنى

وتعالى اون مسندت ين بريز ين ساران كشي عندها حاجتى
 (فایده) برا گونلچ جابر سلطان عنده ياكه بخييل وصاران كشي عنده حاجتى
 او لسه بولاردن قورقسى او شيمودعاني او قوسون (اللهم انت العزيز الكبير وانعبدك
 الذليل الضعيف الذى لا حول ولا قوة الا بك اللهم سخلى فلانا كما سخرت فرعون
 لموس، ولمن لي قلبه كمالينت الحديدى لا ود فانه لا ينططق الا باذنك ناصيته في قبضتك

و قلبه في يدك جل ثناً وجهك برحمنك يا رحيم الراهفين *
 (فایده) برآک و تشن آفر قیمه مبنی اول سه اخشام دان صوٹ ایکی رکعت نماز
 او قوسون برستنده قل اعوذ برب الفلق برستنده ناس فی او قوسون یا ایسه او لگیستنده او لم
 یم الانسان انا خلقنا من نطفة آه آینتني ایکنچی سنده اذار لزلت سوره سنی او قوسون
 شفایاب او لماق مجربدر (یا ایسه بر لقمه او سهینه اف امانوا ان قاتیهم غاشیه من
 عذاب الله) فی یازب مد کور لقمه فی چلانغان غه چه تشینه قویوب ترسون
 بعد اتکه تاشلاسون یو و هم مجرب در *

(فایده) مقاتل بن سلیمان حضرتلندن روایت قیلندی اینه در که برا گو ایرقه
نمازی و قننه او قوب کیله چک دعا ایلهن یوز مرتبه دعا قیلسه حاجتی او تالمسه
مقاتل فی لعنت قیلسون دیو دعاء او شبور (اللهم یامی یاقیوم یافرید یا وتر یاصمد
یاسنک من الیه استنک یامن لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد موندین صوک
حاجتن صورار (ایکنچی بر فسخه ده کورلشدکه امام شافعی غه رفع قیلنوب اگر
ایقسه یوز مرتبه بسم الله الرحمن الرحيم لا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم یا قدیم یادایم
یافرید یا وتر یاصمد یامی یاقیوم دیه و سجده قیلسه حاجتی او تالماینچه قالماز ایمیش
(فایده) درس او قورغه با شلا غاندہ او شبور دعائی او قوسون (اللهم یهمنی علما افقه
به او امرک و نواهیک و ارزقني فهم اعلم به کیف انا جیک برمی نک یا رحم الراهین الله
ارزقني فهم النبیین و حفظ المرسلین والهای الملاکة المقربین برمی نک یا رحم
الرحمین الله اکرمی بن سور الفهم و اخر جنی من ظلمات الوهم و افتحی ابراب

رحمتك وانشر على متن خزائن علمك يا رحم الرحمين *
(توبانده ذكر ايدلهمش شعر لرنی او قومق ويا زب تا هف غایت فایدله وشفادر)

سائلنک بالحومق الظیمة * وبالسبع المطولة القديمة * وبالا مین والفرد المبدأ
به قبل المروف المستقیدة * وبالقطب الكبير وصاحبیه * وبالارض المقدمة الكریمة
والقصیر النی علقت عليه * وفيه طیور اصحاب العزیمة * وفي المبوسط في رق المعانی
وبالمنشور في اهل الولیمة * وبالكهف النی قد حل فيه * ابو فتیا تها وابو رقیمه
تقینی فی فوادی کل حب * بروی فی مسار حما صمیده
اذا اردت طول شیء عال * كالنخل والبنیان والجبال

سچینه فایده لی شعر لار

فانظر الى ظلك باقدام * فانه اصل على الدوام * فان تجد ظلك طول القامة
سنة اقدام فخنف قوامه * فكل شيء اردت ظله * في رقنك الحاضر كان مثله
فان حسبت ظله بالاذرع * فنذاك طول ظلك المرتفع * وان وجدت الظل في المیزان
أوف من القامة في البيان * فالقدم الواحد سنت القامة * وظله لسد سه في علامه
وهکذا تفصل في نصف قدم * او قدمین فاعتبره كالعلم * وان تجد ظلك قامتين
فالظل مثلاه بغير مین * ثم القياس بالقرب السهل * قرب الزوال لانتفاض الظل
(فایده) بورجه لرنی بنرو ایچون (بورجه لرنی قاچرو ایچون اوشبو سوزلرنی اینور
(ایتها البراغیث السودانکم فرقه من الجنود من عهد عاد و ثمود اقسمت عليکم بوجملة
المعبد تكونوا عن جلدی يعود ارسلت عليکم صاعقة مثل صاعقة عاد و ثمود لوکم على من
العہود الا اقتل منکم والدا ولا مولودا انفر وافورا عجلاء *

(فایده) رسالله صلی الله علیه وسلم نٹ حج قیلوی ایکی مرتبه او لدی برسن هجرتمن
مقدم برسی صوک ایدی بوسی حج المداع ایدی دورت مرتبه عمره قیلدی حضرت
ابو مکر ایسه بر مرتبه حج قیلدی بر عمره قیلدی حضرت عمر خلافنی نک او لندی
بر مرقبه حج قیلوب خلافنی نک اخیرنده ینه حج قیلدی برسنده خاتونلرنی هم حج
قیلدیلر هم اوچ مرتبه عمره قیلدی عثمان رضی الله عنہ برج حج و بر عمره قیلدی
حضرت علی نک عمره و حج لارینک عددی معلوم دگل در *

(غبرده کیلسگان در که مغرب طرفنده برا گونی او لتراب او دقه صالح دیلر هیچ یانمادی
او دقابیمادی بو واقعه نی بر شیخ قه نقل ایند کلرنده شیخ ایندی او ل کمسه اوچ مرتبه حج
قیلغاندر دیدی صور اوچی لار بلی شولای اوچ مرتبه حج قیلغان ایدی دیدیلر شیخ
ایندی بو ایسه رسول مازصلی علیه وسلم نکحدیث شریفلری نک مضمونی در که ایندی

برا گر بر مرتبه حج قیلسه فرض او تادی ایکی مرتبه قیلسه الله تعالی فی بور چل قیلدی
اوج مرتبه قیلسه الله تبارک و تعالی اول کمسه نلک جسدی و تیرسی اودقه هرام قیلور دیدی

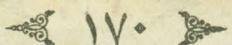
(ایکی یوز آلتنجی حکایه ابو حنیفه گه واقع اولان حال یا نده)

امام اعظم ابو حنیفه حضرتlerی بر وقت مونچه گه کرمش ایکان کور دیکم بر آدم
عورتنی آچوب ازارسز بور بس ابو حنیفه موگاردان کوزنی بومدی ایرا یتدی ای
فلان سینک گه زنک کوبدانی صوقربولدی دیدی امام اعظم حضرتlerی سین
عورتکنی آچقاندان بیولی دیدی *

(ظریفه) امام حضرت علی رضی الله عنہ آدمی لرزنک باشلنندان صورالدی ده ایتدی
آدم بالاسینه اون ایکی گه چه صبن دیلوور یکرمی دورت که چه غلام دیلوور او تو ز
آلنی غه چه حدث دیلوور قرق سینکز گاپه شاب دیلوور آلنمش قه چه کهل دیلوور
سکسانگه چه شیخ دیلوور سکساندن صوک هرم دیلوور دیدی *

(فایله) پوزنک و کوکنک قاتلا ولازنه تورغوجی نرسه لرنی (بیانان) او شبو یریدی
قات اولوب اوّلگی قاتنده آدمی لردر ایکنچی قاتنده بیلدر او چنچی قاتنک جهنم
طاشلری دورتنچی قاتنک جهنم کوکوتلری بشنچی قاتنک جهنم بلانلوی آلتنجی قاتنک
جهنم چیانلری یدچی قاتنده ابلیس هم آنک عسکرلر یدر (بیتون یوگه حکم قیلغان
پادشاه لر دور تدر ایکسی مؤمن سليمان عليه السلام ایله ذوالقرنین در ایکس کافر
نمرود ایله نشد ادب عن عادر (کوکهم یدی قات اولوب هرقاتلا وند برتورلی فرشته لردر

(۲۰۷) نیحی حکایه مامون خلیفه زمان نده پیغمبر لک دعوی قیلغان کمسه نی. بیان نده
روایت قیلنگی مامون خلیفه زمان نده بر آدم پیغمبر و نبی لک دعوی قیلب خلق نی
اوندا یو باشладی مامون گه بونک خبری ایشلک کنک شول کمسه نی میدم حضور مه
کینور گز دیو امر ایله دی بو کمسه حاضر اول لغاج مامون ایتدی سینک نبی ایرکانو گا
علامت نه در دلیلک وارمن دیدی بو کمسه ایندی نبی ایرکانه علامت سینک قلبک
گی شی نی بلما کم دیدی مامون میدم قلبمک نی نرسه واردیدی متنبی ایتدی سینک
قلبکده مینی بالغان لغفه نسبت ویرمک دیدی بس مونی مامون هبس که یا پدر دی
بر آزادان صوک ینه کینور تدی وا یتدی ای فلان زندان نده وقتکده وحی کینور لدی و
دیدی بو کمسه ای خلیفه نیچک وحی کیلسون زندان غه فرشته لر کرمی لردیدی مامون
بو سوزدن غایت کولدی هم بونی آزاد ایتدی (ایکنچی بر کمسه ینه نبی لک دعوی

قیلدقده آنی چاقرندی ثمامه غه بونک نبی الم علامین صورامعه امرایله دی ثمامه
اول کمسه‌گه ایندی ای فلان نبی لکمکاعلامت فی نرسه در دیدی نبی لک دعوی قیلوچی
ایندی کوزنک آلدنه مینی خاتونلک ایله یا تقورف آندان بر بالا کیلور اول بالامین
نبی ایرکانم ایله شهادت ویرور دیدی ثمامه ایندی مین شهادت ویره من سین حف
نبی سن مأمون ایندی یا ثمامه فیچک بیک تیز ایمان کینور دک دیدی ثمامه ایندی
بوئن ایمان کینور مک خاتونمنی کوز آلدنه قیلدر ودن یکل رک دیدی مأمون
بولانلک هر ایکسینلک سوزن دن غایت کولدی هم نبی لک دعوی قیلغان کمسه نی
مجنون دیوب خلاص و آزاد ایله دی *

(ایکی یوز سیکن نچی حکایه کامل سلطانلک شمعدان اسمی نرسه سون ییانده)
کامل سلطانلک شمعدانی وار ایدی اول شمعدانلک اوون ایشگی وار ایدی هر ایشگنک
بر خدمتکار ایدی بر ساعت تولغان صایون شمعدانلک بر ایشگی آلب بر خدمتکار
چقار ایدی بر ساعتمن صوک ایکنچی ایشك آچلوب ایکنچی خدمتکار چقار ایدی اوون
ایکنچی ایشك آچلغانه اوون ایکنچی چقار ایدی هم شمعدانلک باشینه منب تاک
بولغاج سلطان تاکنخه کردی دیو فقرر لار ایدی شولار دان بلور لر ایدی ایرته نمازنک
بولغانون هم ینکاذون بو ایسه بر همت و غریب اشد ر *

(ایکی یوز تو قز نچی حکایه سلطان مؤید نک کوزه سی ییانده)
مشور و معروف سلطان مؤید الدوّلة ایچون بر هنری عالم کمسه کوزه یا صادی کوزه
دن صو اچارلر ایسه کوزه دن اچوچی گه سلامت لک و ایمین لک اولسون دیو فقرر ایدی
(ایکی یوز او نچی حکایه یحی بن خالد البر مکی گه اولان حالت ییانده)
بر آدم یحی بن خالد البر مکی حضرتlerینه بر نامه ویردی یا زمشدر که بر تاجر وفات
اولوب کورکام جاریه سی ایمزکلی بالاسی کوب مالی قالغان بوگارغه وزیر احلف دیو بونی
اوقدقدن صوک یحی نامه گه متوفی غه الله رحمت اینسون جاریه فی الله حفظ اینسون
بالاف الله تعالی رعایه قیلسون مالنی الله تعالی صاقلاسون اما بز گه بوبیازونی ویروچن فی
الله تعالی لعنت قیلسون دیو یازوب بمهردی *

(ایکی یوز اوون بونچی حکایه اسلام نک شرافتن ییانده)
ابراهیم الاجری حضرتlerی بر یهودی گه ایندی ای فلان مسلمان اول اوده کرم از سن
دیدی یهودی ایندی سین و بز هر ایکمز تموغ غه کومای چاره مز یوق آنک ایچون

قرآن و اقبیسز و ان منکم الاواردها دیو اگرده مینم اسلاممنی سوسلک میکار بشی
 کورگازگه شرف اسلامنی بایم دیدی ابراهیم کیهانی صالح دیدی یهودی صالحی
 ابراهیم یهودینک رداسن او زینک رداسته توردی هرا یکی ردانی او دقه صالحی کوب
 مدتندن صوک ردارنی او تدن آلسه لر یهودینک رداشی اچده بولسه ده یانب بنکان
 هونک رداشی هیچ یانه افان ایدی ابراهیم بزم تو غوغه کرما کمز مینم ردام قبیلنندن
 بولور سینک کرم اکل او زکنک رداک قبیلنندن بولور دیدی بس یهودی اسلامغه
 اخلاص تو شب دین اسلام ایله مشرف و معزز اولدی *

(ایکی یوزاون ایکنچی حکایه کورکام توکل و قضاو قدرگه رضا بولو یاننده)
 حکایه قیله فیکه ایکی فرشته یره دوشب بری مشرق فهه بری مغربکه واردیلر کوکله
 قایند قلمزندن صوک یول غشب برسی ایندی سین قایده بولداش مینی الله تعالی مشرق
 طرفنده بر ایرنک خزینه سینه ببه ردى آنک خزینه سون با تردم دیدی ایکنچی
 ایندی مین شول خزینه دان آلوب مغرب ده هیچ فرسه س او لاماگان فقیر آدم گه ایندیم
 دیدی بولار شویله سویله شما کده ارایکان جنت خازن او لغان فرشته ایندی الله تبارک
 سزنک قصه گز دن آرتق دیدی بولار ایندیلر سویله گل خازن جنت ایندی الله تبارک
 و تعالی مینی ببه ردى مشوق داغی بایدان آلوب مغرب طرفند غی فقیر گه ویر لگان
 خزینه فی صاناعمه هم صانادم هربور درهم دینار صایون مذکور بای ایله فقیر گه
 جنت ده برسای بنا قیلماگه امر ایله دی هم بنا ایندیم دیدی فرشته لر ایندی لر ای ریز
 بونده نه حکمت وار باینک هم فقیر نک هر ایکسینه رضالقالک ویوب سرایلار بنا
 قیلدیرغان سن دیدیلر الله تعالی ایندی مشرق داغی باینک خزینه سی کیلکانده
 الحمد لله الذي جعلنى راضيا بقدر دیوب شکر قیلدی فقیره خزینه کیتور لگانده
 الحمد لله في خزینه ملا يحوجنى الى غيره دیوب هیچ شادلانه مادی شونک ایچون بولرنک
 هر قایوسن حرمته دم دیدی *

﴿ فایده ﴾ رسولز صلی الله سلیه وسلم (جهد بلا) دن صغور ایدی جهد بلا نک
 معناسته اختلاف قیلشلیلر حضرت عمر ایندی جهد بلا مالنک یو قلغی جماعت نک
 کوبلگی دیدی بعض لر ایندیلر جهد بلا یاوز کورشی آفرن بوری تورغان ایچون
 قارشو سوزلی خاتون یوش او طون قاران غوشه مطعامتی حاضر ایتنوب قوناق کوتمه کی دیدیلر
 (یوزاون او چنچی حکایه لقطه گه خیانت قیلماس سزلق یاننده)
 (حکایه قیلنگی) بر فقیر ایرنک ایندگو و عابد خاتونی وار ایدی خاتون ایرینه

ایندی رز قم ز هیدجه قالدادی طلب کسب اینکل دیدی ایرا یوند آن چغوب حرم شر بفکه
 دارسه کور رک بر یانچه یاتور اچنهه ملک دینار آچجه س وار ایدی ایر بوگا شادلندي
 هم خاتونینه کیدنورب و بردی خاتون ایندی لقطه فی اشکار ایتمان یانچه یار امیدر و چاره بوقدر
 دیدی هم حرم شر بفکه واردی ایشندیکم بر آدم نلک دیناری یانچه کم تابدی دیور
 خاتون مین تابدم دیدی تقره غوجی ایندی اول دینار لار سیگا اولسون آنک ینه تو قز
 ملک دینار ایبداش وار آلا رهم سیگا بولور دیدی خاتون سین نه سویله بورسن مینی
 استههز آدم قیلا سنی کشینه نلک مالی نیچک میگا اولسون دیدی ایر ایندی یوق حفارت
 اینمایم لیکن عراق اهلندن بر کمه سه میگا اون ملک دینار آچه و بردی اول اون ملک
 دیناری حرم شر بفکه طاشلا غل برا گوتا بوسه هم طابه انلشن اظهار ایتسه قالغان تو قز
 ملک فی هم شول کشیدگه و برجل اول کش ایسه مستحک آدم اولور دیمش ایدی
 شونک ایچون بو آچه لار نلک بار چه سون دیو دیو خاتونه و برب ببه ردی *
 (عجیبه) رسول مار صلی الله علیه وسلم صحابه لری ایلهن اولتر غانده دفیاده میگا
 سوکلو و دوست اوچ نرسه وار بری خاتون لار بری خوشلک بری کوزم قارا سون نمازده
 قیلمق دیدی (حضرت ابوبکر ایندی میگا اوج نرسه سوکلو و دوست در بر سی سیگا
 قارامق ایکنچی سینک حضور گده اولتر هرف اوچنچی سینک بولگا مالنی صرف قیلمق
 دیدی (حضرت عمر ایندی میگاهم اوچ نرسه دنیاده سوکلار و دوست در بری اینک گولک
 ایلهن امر ایندیک ایکنچی باوز لق دن طیم اوچنچی حق سوز آچی اول سه ده دیدی
 حضرت عثمان میگاهم اوچ نرسه سیوکلی و دوست در بری فقیر لرنی طوید مرق ایکنچی
 سلامن اظهار ایندیک اوچنچی کیچه نهاز او قوه دیدی (حضرت علی میگاهم دنیاده
 سیوکلو و دوست اوچ نرسه در بری قلچ ایلهن فی سبیل الله صو غش قیلمق ایکنچی
 قوناقنی الوغلامق و تربیه قیلمق اوچنچی جای کوننده روز تو تمه دیدی (بولار نلک
 سور زرینه آخرينه جبرا ائيل علیه السلام حاضر او لب ایندی میگا هم دوست و سوکلو
 اوچ نرسه در بری امانتنی طابش مرمق ایکنچی رسول لکن ایرشد مر لک اوچنچی
 مسکین لرنی سومک دیدی مو ندین صوک ینه الله تبارک و تعالی ایندی در میگا هم اوچ
 نرسه سیوکلی دیو بری ذکر لی تیل ایکنچی شکولی قلوب اوچنچی بلاغه صبرا ینکان بدن دیدی
 (بودجیث و خبر امام اعظم ابو هنیفه حضر تلرینه ایرشد کنده ایندی میگاهم اوچ نرسه
 سوکلو و دوست در بری تحصیل علم ایکنچی الوغلانونی قریمک اوچنچی دنیا اشنورنده
 براق او لغان قلب دیدی (بوخبر امام مالک حضر تلرینه ایرشد کنده ایندی میگاهم

اوچ نرسه سیوکلی در بری رسول الله روضه سینه کورشی اول مف ایکنچی آنث قبرینه و تربه سینه ملازمت قبیله اوجنچی آنث اهل بین الوغلامق دیدی (بو خبر امام شافعی حضرت‌تلرینه ایرشد کنده سینا هم اوچ نرسه سیوکلی در بری آدمیلر ایله‌ن پیخشی سوزابله‌ن سویله شملک ایکنچی تکلفی نرسه لرنی قویمیق اوجنچی صوفیلار طریقه سینه ایارمک دیدی (اهم‌لبن هنبل حضرت‌تلری ایندی میلادهم اوچ نرسه سیوکلیدر بری رسول‌مز صلی الله علیه وسلم گه مقابعت اینمک ایکنچی آنث آثاری ایله‌ن تبرک‌انمک اوجنچی آنث سنتنده و آثارنده ادب استعمال اینمک دیدی *

(ایکی یوزاون دور تپچی حکایه خاتون نلث حیله‌لری بیاننده)

برایندگو و عابد آدمنک بیک کورکام واخشاشی اولماغان خاتونی وارایدی بوکمه سفر گه چقماچنی بولوقنده چینلکده اولغان دره سینه یعنی سوزیله‌شہ تورغان قوشینه امر ایله‌دی که مین کینکاج خاتونقنه قیلور خبر و بروسن آنکلاپ تورغل دیدی خاتوننک بر دوست پیگنی وارایکان کینکاچده کیلپ مقصودلرنی قیلدیلار ایندگو کمهه قایندق ایله‌ن دره خاتوننک حالنن خبر و بردی ایر آچیغلانب خاتوننی بیک قینادی و بیک اذاقیلدی خاتون بحوالنک دره دن ایرکاننی بلب آندان تزچلامق ایچون حیله‌گه تو تندی کیچنک فاران‌غولقی اول‌لغاج قول تگرمانی وارایکان آنی ایونک توبه سینه منگورب جاریه سینه تارت‌ماغه و ایلندی‌رگه امر ایله‌دی شمنی باقدرب کوزگینی شمله قارشو توتی‌شعله سینه تورلی‌یاقفه بورتور ایدی هم دره سینه کیچنلک‌گینه تو شر ایدی هم چینلک اوستنے صوچاچدی دره بلمدی واعتفاد قیلدی‌یکه کوک کوکراب یاشن یاشناب یاغمور یاغه ایمش دیدی ایرته گوسن دره خواجه سینه ایندی بو کیچ حالتزچک اول‌دی دیدی خواجه نه اول‌سون بیک تزچلاق دیدی دره بوقدر یاغمور یاشن ده پچک قورزدگ دیدی خواجه ای احمد سین فی سویله‌یسن بورقت یاشن بولامی دیدی خاتون ایندی بودره‌گه سن ایفانمه بونک هیچ درس سوزی یوق یینی شونک سوزی ایله‌ن جفا قیلدگ دیب ایرنی ایناندردی ایر بودره‌نچار ایکان دیب بازاره چقارب صاتدی خاتون مقصودینه ایر شب ایرنی ایناندرد بوقت یگنی ایله‌ن راحت کون کیچ‌رور ایدی * فایده بعض علماء ایندی‌لار انده شوند این کورکام خلق‌لار و فعل‌لر وار که اگرده اول فعل لر آدمده بولسه ایدی بیک یوقارو درجه‌گه آشور‌لار ایدی اتنک آچلخ بیک کوب یعنی آچلخ‌فه توزه در صالح

کبک هم معین اورنی واپسی یوق قایدہ بولسہ دهیا ته توکل قیلغان کشیلر کبک هم
یوقلامیدار مگر آزغنه یوقلى الله تعالی گه عبین او لغان آدمدر کبک هم مالی یوق زاهدر
کبک هم ایاسن هیچ طاشلامیدار جفا قیلسہ دهمریدلر کبک بیرنگ هر اور نینه راضی
اوله در تواضعی کشیلو کبک هم ایاسی قیناسه دفی آشارغه ویرسہ آجیغن بنورب
آشارغه کیله در الله تعالی دن قورقوچی قل لار کبک *

(فایدہ) اورمه کچ اینگولردن دورت کمسه گه آغنى قورمشدر برسی رسولمز
صلی الله علیه وسلم ایله مضرت ابو بکر گه غارده باتقدارنده ایکنچی عبدالله بن انس
که رسولمز بر کافرنی او لنر و رگه بیهه رسش ایدی او لنرب باشن آلوب قاید و رغه چغاچ
کافرلر دن قاچوب بروچ و رغه کرد کنده اوره کچ آغنى قوردى اوچنچی زین
العابدین بن حسین گه قوردى که يالانغاچ کویینه طوتارلار ایدی هم داود عليه
السلامغه قوردى طالوت دان قاچدقنده *

(ایکی یوز اوون بشنچی حکایه شفتت بیاننده)

بر وقت موسی علیه السلام الله تبارک و تعالی گه مناجات قیلوب اینتدیکه باربی میکلا و صیت
قیلغل دیدی الله تعالی ایندی مینم مخلوق لارمه شفقتلی او لغفل دیدی موسی علیه السلام
بیک خوش دیدی الله تعالی و ننگ هالنی صنافق و شفقتنی فرشته لرگه اظهار ایتمک ایچون
میکائیل علیه السلامنی چېچق صورتنده جبرا ائیل علیه السلامنی قارچغا صورتنده قیلوب
بیهه ردی چېچق موسی علیه السلامغه واردی ای الله ننگ پېغمبری مینی قارچغا دن صاقلا غل
دیدی موسی علیه السلام خرش اولا دیوب چېچقنى ياشردی قارچغا موسی علیه
السلامغه کیلدی مینم رزق ایچون ویرلگان چېچقنى ویرگل قارنم آجدی دیدی موسی
علیه السلام اینتدی مینم اینمنی آشاغل آچلقات کینه در دیدی قارچغا بابت اینکنی ویرسلک
آشارمن دیگاچ موسی علیه السلام بیک خوش آشاغل دیدی قارچغا مین جیلکه اینکنی
آشایم دیگاچ موسی علیه السلام همان خوش اوله دیدی قارچغا یمه مین ایکی کوزنگنی
آشایم دیگاچ موسی علیه السلام همان آشاغل خوش اوله دیوب اختیار ویردی بس قارچغا
ایله ن چېچق باشقارب فرشته او لمدیلار جبرا ائیل علیه السلام اینتدی الله تبارک و تعالی
بز فی سیکلابه ردی سیندی شفقتلکنی فرشته لرگه بلگورمک ایچون ایمدی بلک که غایت
شفقتلکنی و مرهمتلکنی ایمیش « من الله تعالی چوق خیر لر ویرسون و رهمتلر ایله سون دیدی *
(نکننے) مضرت مسین کور دیکم بر آدم کرسی اوستینه او لنرغان میندان الله تعالی دن

پاشه نوسلار توغر و سنهن صوراڭز جواب وير و من ديو سوبيلر ايدي حضرت حسین ايندى يافلان صفالئىڭ توكلرى زوجمى فودمى ديدى يعني تاقمى جبىي ديدى بواير هيچ جواب ويره آلامدى عاجز قالدى اى رسول اللهنىڭ قىزىنلۇك اوغلۇ اوگۇرەتكىلى ديدى حضرت حسین البىن زوجلارچونكە الله تعالى كلام قىدىمەندە

(ومن كل شىء خلقنا زوجين) ديدىر ديدى *

(وهب بن منبه حضرتلىرى ايندى براڭو صاقالون صوسز طاراسە فىكرى آرتور) صولاب طاراسە فىكرى كيمور يكشىنبە كون طاراسە شادلىقى آرتور دوشنبە كون طاراسە حاجىلىرى اوته لور سهشنبە كون طاراسە الله تعالى اميدىن آرتدرر چەمارشنبە كون طاراسە نعمتى آرتور پېنجشنبە كون طاراسە ايندگولكلرى آرتور جمعە كون طاراسە مسرورا لوور شنبە كون طاراسە الله تعالى قلبىنى فاچار نرسە لوردن پاك قىلىر آياق اوستىندن طاراسە بورچى كوب بولور او لىترب طاراسە الله تعالى نىڭ قدرتى ايلە بورچلىرى اوته لور ديدى (فایان) بعض عالم لار ايندىلر آدمىرگە ويرلىگان نعمتلىزىڭ آرتقراقى كامل عقلدار هم يخشى ادبىر ھم سوزلەمكىن طېلودر ديدىلر (ھم بعضلىرى ايندىلر آدم اوچىر كامل اىراول عاقىل بولور يارتى اىردىر عقلى بولما سەغىرى گە كىڭاش ايدوچى بولور اوچنچىسى اصلا اىر بولما سەغىنىڭ عقلى ده بولما سەم كىڭاش ده ايدەس *

(فايده) عالم لار ايندىلر سوبىلە ماں سزاىكىن كوب فايىك وار ديدىلر اول شولكە تېيك تورمۇق ايسە مشقت سز عبادتىر ھم بىزەك سز زىنت در ھم سلطان بولودن باشقە هيپتىك در ھم مشقت سز تىيمىرسز — ور واحاطە در ھم آنده بلاغە مېنلا بولماق يوقدر كراما كاتبىين لە راھت در ھم عىب لارنى او رتىكىر (نادانلىق ده يدى خصلت وار اوّل كىسى اور نىز آچىغىلانىق اىكىنچى فاييان سز سوبىلە مك اوچنچى اورنىز يرگە هدىيە ويرمك دور تىچىن هر كىمگە سۈرنى فاش قىلىمۇ بشىچى هر كىمگە اينانىق آلتىچى دومن دشمانىنىڭ آيرىمىس سزلىق *

(ايکى يوز اوۇن آلتىچى حكايىيە نىمەنى خورلامق يىانىدە)

ھوسى عليه السلام زمانىدە بىنى اسرائىيل قومى ياغمورا اولماو سېبىلى پۇچە كونلىرى استىقاغە چىدىلر هيچ ياغمورا اولماى ھوسى عليه السلام الله تعالى كە مناجات قىلىوب ايندىي اى رېم قىلىرىڭ پۇچە كونلىن بېر و استىقاغە چىلار هيچ ياغمور ويرمى سەن ديدى بىس الله تعالى دەن وەن كەلىدە كە اى ھوسى قۇرمۇڭ آراسىنما سوز يور تۈچىلىر يعني نىمەن قىلىلوجىلار

دار تعیین قیلوب یوزنی یترمی مز بارچه‌سی توبه قیلسونلر یاغمور بولور دیدی
توبه قیلغانلار ایدی شول قدر هیبت یاغمورلر بولدیکه هوالار خوش‌لانب
آشقاروغه آدمیلرگه شفا بولدی *

(فاین) ابوبکر رضی الله عنہ ایتدی بش نرسه قارانغولقدار هم بش نرسه شول قارانغولارنى
نورلاندره در دیدی بری گناهدر که توبه ایلان نور اولور ایکنچی قبدر که نماز ایلان
نور اولور اوچنچی میزان در که توحید ایلان نور اولور دورتنچی قیامت در که اینگو
عمل ایله نور اولور بشنچی صراط کوبیری در که یقین ایله نور اولور *

(فاین) حدیث ده کاگان در که الله تبارک و تعالی شهلردن دورتنی سوهر هم
صایلامش در بری مکه ایکنچی مدینه اوچنچی بیت المقدس دورتنچی دمشقدر
شغورلردن هم دورتنی اختبیار ایتمش در بری اسکندریه بری قزوین بری عبادان
بری عسقلان در چیشمہ لردن هم دورتنی صایلامش در بری یسان بری سلوان بری
زمزم بری عکار چیشمہ لری در یلغه لردن هم دورتنی اختبیار ایتمشدکه سیحون
جیحون فرات نیل یلغه لریدر *

(فاین) علی رضی الله عنہ دن روایت قیلنگیکه الله تبارک و تعالی یاراتورغه
اراده قیلغانلار بیلنی در باغه بپردی بیل در یافی سلکت صودن کوبک پیداولدی
شول کوبکنی دورت که بولدی بزندن مکه بزندن مدینه بزندن بیت الماء-دس
برزدن کوفه یاراتلدى *

فاین بیت المقدس نک فضیلت لری بیاننن) بیت المقدس ده زکریا عليه السلام
حضرت یحیی ایله بشارت و پرلری ابراهیم عليه السلام و ساره رضی الله عنها اسحاق
و یعقوب عليهما السلام ایله بشارت و پرلری حضرت مریم عیسی ایله بشارت و پرلری
داود و سلیمان عليهما السلام لرزک توبه لرینک قبول بولوی و بولرنک نبی لک و معجزه گه
حصه دار اولولری بارچه‌سی اوشبو قدس شریف ده ایدی هم پیغمبر مسیح مصطفی
صلی الله عليه وسلم مکه دن اوشبو قدس شریفکه کلوب مسجد اقصی ده بارچه پیغمبر لار
ایله نماز او قوب معراج غه او شبو بیت المقدسن آشی هم پیغمبر لرنک کوبره گی
او شبو قدس شریف ده اولدی نچه نچه فرشته لر کل دیلرن «قدرومی لر کفور دیلر موندن
باشقه فضیلتلری کوبدر بیان قیلوب بتورمک ممکن دگلدر *

(فاین عرش دعا سی بیاننن هم اول دعائیک فضیلتن بیانلار رسول ز محمد مصطفی

صلی الله علیه وسلم ایندی میراثیل میکن ایندیکه یا محمد سینیک امکنن برا گو
 او شبود دعا ایلان دعا قیلسه بر مرتبه بولسه ده الله تبارک و تعالی قیامت کونند
 اول کمسه نی قوبار ریوزی آی کبی نوری اول لور آدمیلار اول کمسه نی یا که فرشته
 دیو بلور براق کیندلور جنگله بلا حساب کر گانینه چه بر اغنه آتلانوب وار صراطین
 یاشن کبی اوتار اول کمسه نی در بالرو یاغمور صولار ندن و بغاچلار یافراقلار ندن
 اگر اول دعاعی بر قور قوچی اوقسه امین او لور صوصاغان بولسه یا که آشاغه تلاسه
 طوق بولور بالانغاج اول سه کیوملی او لور آورو اول سه سلامت او لور دنیایا که آخرت
 هاجتلرن صورا سه وی لور اگر بور چلی او لسها او تالور برا گو بود دعاعی باز ب تاسه
 آدم لردن و شیطانلردن و چنلردن آغر ولار دن امین او لور هم برا گو بود دعاعی بش
 مرتبه اوقسه پیغمبر علیه السلام تو شنده کور ابوبکر الصدیق رضی الله عنہ
 او شبود دعاعی کوندز یا که کیچ اوقوب یغلام رسول الله فی کور ما ینچه قال المادم دیدی عمر
 رضی الله عنہ ایندی او شبود دعاعی او قوب هاجتمنی صورا مهیج او تالمی قال المادی دیدی
 عثمان رضی الله عنہ ایندی قرآنی یادمه آلام دادمه رسول علیه السلام گه ایندی که
 نه قدر اجتها دقیلسام یادمه آلم بیک آغر دیدم رسول علیه السلام او شبود دعاعی او قماخه
 قوشدی او قودم ایسه قرآنی یادمه بیک یکل آلم دیدی علی رضی الله عنہ ایندی
 او شبود دعاعی او قمادم او قودم ایسه دشمنه غالب او لدم دیدی دخی ایندی برا گو او شبو
 دعاعی او قوسه هم سوره ذاتجه فی و سوره کافرون و اخلاق منی و معوذ تین فی او قوسه الله تبارک
 اول کمسه گه کاف بولور هیچ نرسه نی ضرورن تیدر مس هم اول دعاعی تاقمی
 او قوکبی در برا گونزگ مالی یوغالسه او شبود دعاعی باش آستینه قویوب یغلase مالی
 تابولور اگر بود دعاعی آقغان صوغه او قوسه تو قنار او تقه او قوسه با صلور و سونار برمون بود دعاعی
 او قوسه یدی مرتبه هم صلووات اینسنه الله تبارک و تعالی اول کمسه نی گناه منی بیوار
 هم هر صلواتی صایون او ج صلووات یازار هم ایکی رکعت نماز او قوسه هر ر کعده سوره
 فاتحه و سوره اخلاق منی بر مرتبه او قوسه آخریده هم بود دعابلان دعا قیلسه هر مطلوبین
 تابار دنیاده بولسون کر کا غرتده بولسون بود دعائی فضیلنلوری بیک کوب بیان قیلوب
 بتورمک مکن دگل در والله الموفق دعا او شبو (بسم الله الرحمن الرحيم لا اله الا الله
 لا اله الا الله الملك الحفظ المبين لا اله الا الله الحكيم العدل المبين ربنا و رب
 آباءنا لا اله الا نحن لا اله الا نحن سه جانک ای کنت من الظالمین لا اله الا الله و حمل اشریک

لله الملك ولله الحمد يحيى ويميت وهو من دايم لا يموت ابدا بيد الخير واليه المصير وهو على كل شيء قد يمر و به نستعين ولا حول ولا قوة الا بالله العالى العظيم لا اله الا الله شكرنا لنعمته لا اله الا الله اقرارا ابر بوبية و سبحان الله تنز يها العظمته اسألك اللهم بحق اسمك المكتوب على جناح جبريل عليك يارب وبحق اسمك المكتوب على ميكائيل عليك يارب وبحق اسمك المكتوب على عزرا ائيل عليك يارب وبحق اسمك الذي سميت منكرا و تكيرا عليك يارب وبحق اسمك الذي تلقاه آدم لاما هبط من الجنة فناداك فلبثت دعاك عليه يارب وبحق اسمك الذي ناداك به شيث عليك يارب وبحق اسمك الذي قويت حملة العرش عليك يارب وبحق اسمك المكتوبات في القورات والانجيل والزبور والفرقان عليك يارب وبحق اسمك الى منتوى رحمتك على عبادك عليك يارب وبحق تمام كلامك عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به ابراهيم فجعلت النار عليه بردا وسلام عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به اسحاق فقضيت حاجته عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به هو دع عليك يارب وبحق اسمك الذي دعاك به سليمان فاعطينه ملك الارض عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به ايوب فنجيته من الغم الذي كان فيه عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به عيسى بن مریم فاحبیت له الموتى عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به موسى لما خاطبك على الطور عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به آسية امرأة فرعون فرزقته الجنة عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به الخضر لاما مش على الماء عليك يارب وبحق اسمك الذي ناداك به محمد صلى الله عليه وسلم يوم الغار فنجيته عليك يارب انك انت السكير و السكير و سبينا الله ونعم الوكيل لا حول ولا قوة الا بالله العظيم وصلى الله على سيدنا محمد وآلـه وصحبه وسلم *

(فایده یهودلر نگ عالملرینگ حضرت على دن سؤاللری بیاننده) یهودلر
 حضرت على گه ایندیلر خبر ویربزه سموات دن نه نرسه الودریردن نه نرسه کیکدر
 او تکن فی نرسه انسیدلر بیلدن فی نرسه تیزیور و چیدر دریادن آرتق محتاج بولماغان
 نرسه وارمی دخ شوندان خبر ویرگل بز کوره مز الله تعالی کورمی نه نرسه در دخ

شوندان خبر ویر فی نرسه بزم ایچون فی نرسه الله تعالی ایچون هم فی نرسه الله تعالی
 برله ایکی آراده بوله درهم خبر ویر بزه آط توه صغر ایش ایشاقوی ات تولکی ماچی آرسلان
 قارغه تویلگان کوگه رجن باقا هد هدقنبره چبچق صاندو غاچ ته ج طاوق او دچقد قلرنده
 طاو شلاند قلرنده نه دیه لر بیل او رگانده صوش او لاغانده یر کوک دریانه دیه لر
 قرباش چقغانده آی نور لان غانده نه دیه لر شواردن خبر ویر گل هم محمد صلی الله علیه
 وسلم نکنچه اسمی وارهم قرآن دیب نه ایچون آقالدی صورت آلماشنغان نرسه لر کوبی
 آلانه ایچون آلماشنغان اگرسین او شمولاردن جواب ویر سلک سز نک حلق اوزره
 ای برکان لسکن زه اقرار ایده هز اگر جواب ویر مسلک باطل دیه هز دیدیلر مومنین صوک
 علی وضی الله غنه ایندی مینم عنده مده علم نک آلتنهش ایشگی وار نیند این نرسه دن
 بولسده صورا کن مینم عنده مده حاضر دیوب جواب قه شروع قیلب ایندی
 کوکان الرغ الله تعالی گه بهتان قیلمف بردان کیک حق بولدر او ددان اسنسی
 مال جیمارغه مریص کشی نک قلیبی در بیل دن تیزیر وچی قهر و ظلم ایدلش که سه نک
 دعا سی در دریان ده ممتاز بولغان نرسه قناعت ایاسیندی قلیبی در تاش دن قاره بولغان
 نرسه قاجرنیک قلیبی در بزرگ رب الله تعالی او چون بولغان نرسه جان در بزم فایده هز ایچون
 او لغان نرسه عمل مزدر الله تعالی برلن ایکی آراده بولغان نرسه دعا در عجبه من سلم
 القوت کیف یستنطیع المسکوت دیدر (صغر یا غافل لک فی الموت شغل شاغل یا غافل
 انت عن قیل راحل یا غافل کل ماقننه حاصل ستلئی فدا مانت عامل دیدر (ایشاك
 اللهم العن السکسب و کسپه دیدر (قوی یاموت ما افعلك یاموت ما اشنعك یاموت ما
 افضك یابین آدم ما اعفلک دیدر (ات اللهم انى مخروم فارهم من برمى دیدر (تولکی
 یا قاسم الارزاق اکفني طلب ما قسمت لی دیدر (ماچی تور اتن دن اون آیت او قیدر
 (آرسلان یامن خضعت له الضخور الصم الصلب سلطنه علی من یعصیک فی النور
 والظلمات دیدر (قارغه یامعشر الام اهندرو ازوال النعم یامعشر الام اهندرو اندزول
 النعم دیدر (تویلگان بولسده البعد عن الناس انس لمن عقل دیدر (کوگه رجن صلوا
 من قطعکم واعفوا عنن ظلمکم واعطوا من هر مکم وکانوا من هجر کم تکن الجنة مسکنکم
 دیدر (با قاسم بجان من یسبح له ما فی البحار سیحان من یسبح له ما فی رؤس الجبال سیحان
 من یسبح له کل ذی شفة ولسان دیدر (هد هد رب انى ظلمت نفسی فاغفرلی فانه
 لا یغفر الذنوب الا انت دیدر (قنبیره اللهم العن ببغض محمد و آل محمد دیدر (چبچق
 یا عالم السر والینوی ویا کاشفضر و البلوی سلطنه علی زرع من لا یؤدی حقک

دیدر (صاندوغاج شکرت نعمته اذا کفافی من الدنیا تمرة فعلی الدنیا العقام دیدر
 (ذه ته چ سبوح قدوس رب الملائكة والروح اذکر والله یا گافلین دیدر (طاوی اللهم
 انت الحف و وعدك الحف دیدر (اوت اللهم افی استجیر بک من نار جهنم دیدر (فیل
 افی مأمور فالعن ما یشتمی دیدر (صو سبحان من هو هوبسحان من لا یعلم کیف هو
 الا هودیدر (یربا بن آدم تمیش علی ظهری ومصیرک الی بطنی یا ابن آدم تدب
 علی ظهری ثم یأكلک الدود ف بطنی دیدر (کوک اللهم افی شاهدة علی کل من کان
 تجنی دیدر (دریا اللهم اثدنا لی ان اغرق من یغضبك دیدر (قویاش ایسه با تقان
 و قننه اللهم افی شاهدة علی کل من وقع نوری علیه دیدر (امام محمد صلی الله علیه
 وسلم نک اون اسمی وار (بری محمد در که اسمندن مشق قیلی (ایکنچی احمد در
 اوچنچی بشپردر چونکه رسول مزم مؤمن لره جنت ایلهن بشارت ویره در (دور تنهچی
 ندیدر چونکه رسول الله کافر لرنی او دتموغ ایلهن قورقنه در بشنچی و حیدر چونکه
 آدم لر الله تعالی ف آنک دعوی ایلهن توحید قیلدیلر (آلتنهچی ثابت در چونکه
 رسول علیه السلام ایلهن الله تعالی دین اسلامی ثابت و بر قرار ایله دی (یلنچی
 قاسم در (چونکه الله تعالی قیامت کوننه جنت ایلهن تموغ آراسون رسول ایلهن بوله در
 (سیدکز نچی حاشر در چونکه آدمی لر قیامت کوننه آنک آردنن قوبار لورلر (توق زنچی
 مامی در چونکه الله تعالی رسول علیه السلام ایلهن گناهی بنده لرنک گناه لرن یوبار
 (اوتنچی بیض چونکه الله تعالی مؤمن لرنک یوز لرن رسول علیه السلام ایلهن آق
 و کورکام قیلور (قرآنک قرآن دیب آطالوی بو کتاب توراه زبور انجیل اور نینیه
 توردق اوچون قرآنک هم معناملک کومبل گنله (صورت آماشقاں ھیوان لرنک آدم
 بالاسندن آنشغازنلاری یکرم تو قزر (فیل آیو قویان پلان عقرب دو گز میمون
 او رمکچه تولکی سرطان باقا بال قورتی زهرة سهیل دعموس و طواط فارغه صایصاقان
 فاخته عنقا صری جبن چبچف بوم هامه کر پی ده مام حرث ضب در (فیل اوّله
 ھیوان وبهایم فی وطی قیلور چ ایرا یمی (آیوازیمه آدمیلرن اونلادچی ایرا یمی
 (قویان جنایت دن ھیض دن غسل لانه ای تورغان خاتون ایدی (عقرب آدمیلره
 سلام ویرمی تورغان ایر ایدی (دو گز عیسی علیه السلام نک مائده سنی آشایده
 ایمان کنور مگان ایرار در آنلر تو قز یوز ایرا یمی بیار (میمون موسی علیه السلام
 مخالفت قیلاغان یهود لرد (او رمکچه ایرن سحر لagan خاتون ایدی دیو حضرت علی
 جواب ویردی بار چه بونک جواب بینه تسلیم و مسلم اول دیلار یوقارغی سوز لر البته حق

دیده‌مز اما حیوانلار مسح دیمادکه ز کین حضرت علیه‌نگ مذکور حیوانلارنى
مسح دیو جواب ویره‌اسنی دخن ثابت دیمایور بز
(فایده نادره‌لر عجیبه بیاننده) اصمعی حضرتلری اینه‌در که بروقت عربلرنلش
الوغلری آشقه چاقدیلر تیزلک و آشچلک او زرنده واردم چاقرغان ایوگه کودم
جلس‌دها ولتر و رایدک غرب‌دن بر جماعه کیلوب کردیلارهم اولتوردیلر آرازلنلک بریاش
یگت باریک آغرسو باکلی کروا ایله مجلس‌نڭ يوقاروسینه او زب اولتوردی آشارغه
توتندی بیش بارماغان واچن توتوش طغادر طعامنلگ او سینه‌بلاکلرلن طقاماغه
باشلادى پلاکلرندن مايلر آغار ایدی قول سورته ترفا نرسه‌سى وارشونلک ایله‌ن
قولنى سورقارا ایدی آغزن آچار کوزن یومار ایدی برق‌در ناچار قیلانغاج براز تنبیه
قیلايم دیب اویلادمه اى عـ رب قرداش *

(كانك حبة في ارض هش * اتهاها ابن من بعدرش)

دیلم بس بوعرب مینم طرفمه ایله‌نديل سؤال مؤفت جواب مذکور دیوب او شبو بیننی ایندی
كانك بعرفة است كبس * مطفه وذاك السکيش يمشي
چيدون و قييون نرسه صورايم ده بوعرب نى مجلس‌داشلردن كولدرای دیب اویلادمه
ای قرداش شعر لر بیله‌سن می دیلم یگت ایندی نیچلک بلمايم مین شعرنلگ آقاسی آناسی
دیدی دخن ایندیمین بر شعر نڭ اولن بیله‌من ایکنچى فقره‌سون بلمايم سین بله‌سەنم
دیلم قایوم‌عناوه اینكل دیدی شعر لرنى تېكشىرب چىتلرلن ازله‌دم (دوا) لى شعردن
آغرنى تابماغانچ شوشى نى اینايم ده الزام قیلايم دیوب او شبو شعرنى ایندی *

﴿ قوم بنعمان عهد نا هم * سقا هم الله من النو ﴾

یگت ایندی بله‌سن می نونرسه بلمايم دیلم بس میکا اوزى بیان اینه‌که باشلاپ
﴿ نوتلالاق دجاليله * مظلمة كالحة لزو ﴾

لو نرسه دیلم ﴿ لو سار فيها فارس لأنثى * على بساط الأرض منظوظو ﴾
منظوظ فرسه دیلم ﴿ منظوظ السكشح هزيم الحشا * كالباز ينقص من الجو ﴾
جو نرسه دیلم ﴿ جوا السماء، الربيع تهوى به * شم رياح الأرض فاعلاو ﴾
اعلو نرسه دیلم ﴿ اعلو لمعاييرل من صبره * وسار نحو القوم ينعوا ﴾
ينعوا نرسه دیلم ﴿ ينعوا رجالا للقنا شرعت * كفيفت مala قواو يلقوا ﴾
يلقوا نرسه دیلم ﴿ يلقوا بأسياق يمانية * وعن قليل سوف يغتوا ﴾
دیدی فنادن صوك هیچ شى يوقلقنى بىلدى شولاي بولسەدە براز عاجز ایلەيم دیوب

ینغوا فرسه دیلم \Rightarrow ان ڪنت لاتفهم ماقلنہ * فانت عنـدی رجل بو \Rightarrow
بو نرسه دیلم \Rightarrow البو سلخ قد هش جلدہ * اقامی یالف قرنان او \Rightarrow
او نرسه دیلم \Rightarrow اوأضرب الرأس بصوابة * تقول في ضر بتها قـوا \Rightarrow
قـوا نرسه دیلم \Rightarrow القـو في الرأس نفعـة * یبین من داخلها الضـو \Rightarrow

ضونرسه دیب دھی صورا مانجی ایدم لـکن عضـیں کیـلـگـانـلـکـدـن قـامـچـیـسـی اـیـلـهـن صـوـغـارـدـه
قامـچـینـٹـ طـاوـشـ شـعـرـنـٹـ برـقـافـیـهـ سـیـ قـیـلـوـرـدـیـبـ قـوـرـقـلـمـ صـورـاـمـادـمـ واـیـنـدـمـکـهـ اـیـ
عرب قـرـداـشـ مـیـکـاـ قـوـنـاـقـ بـوـلـاسـنـهـ دـیـلـمـ مـقـصـودـمـ بـرـارـایـشـ توـغـرـوـسـنـدـهـ عـاجـزـ
فالـدرـماـقـ اـیـدـیـ بـیـکـ وـارـمـنـ کـرـامـتـ قـایـنـارـلـامـسـ دـیـدـیـ بـسـ بـوـیـگـمـتـ فـیـ اـیـوـمـهـ کـیـنـورـدـمـ
خـاتـونـمـهـ اـیـنـدـمـ بـزـہـبـرـطـاـقـ پـشـرـبـ کـیـنـورـدـیـلـمـ خـاتـونـمـ طـاوـقـ فـیـ پـشـرـبـ کـیـنـورـدـیـ جـلـسـکـهـ
طاـوـقـ فـیـ آـشـارـغـهـ اـولـنـرـدـقـ اوـزـمـ بـوـعـربـ هـمـ اـیـکـ اوـغـلـمـ اـیـکـ قـزـمـ خـاتـونـمـ وـارـاـیـدـیـ
عرـبـکـهـ اـیـنـدـمـ بـوـطاـوـقـنـیـ بـوـلـبـ اـوـلـاشـ دـیـلـمـ عـربـ پـچـاـقـ آـلـرـبـ طـاوـقـلـرـ بـوـلـسـگـهـ باـشـلـابـ
باـشـنـیـ کـیـسـبـ آـلـدـیـلـ بـاـشـ کـشـیـگـهـ دـیـبـ مـیـٹـاـ وـیرـدـیـ اـیـکـ قـافـاـنـیـ کـیـسـبـ اـیـکـ
اوـغـلـهـ وـیرـدـیـ اوـغـلـلـرـ قـانـاتـلـرـ دـیـدـیـ اـیـکـ بـوـتـنـیـ کـیـسـبـ اـیـکـ قـزـغـهـ وـیرـدـیـ قـزـلـارـ
بوـنـلـرـ دـیـدـیـ اوـچـانـیـ کـیـسـدـیـ دـهـ خـاتـونـمـهـ وـیرـدـیـ العـجـزـ الـعـجـوزـ دـیـدـیـ آـرـنـاقـ آـرـنـقـ
کـشـ کـادـیـبـ طـاوـقـ نـٹـ بـیـخـشـیـ یـرـلـوـنـ اوـزـیـ آـشـادـیـ بـزـہـہـیـچـ فـرـسـهـ بـوـلـادـیـ اوـزـیـ
طـوـیـغـانـچـهـ آـشـادـیـ خـاتـونـمـهـ اـیـنـدـمـ اـیـمـدـیـ بـزـہـ بـیـشـ طـاوـقـ پـشـرـدـیـلـمـ خـاتـونـمـ طـاوـقـلـرـنـیـ
پـشـرـبـ کـیـنـورـدـیـ کـوـکـلـمـدـنـ اـیـمـدـیـ غـلـبـهـ قـیـلـمـ دـیـلـمـ عـربـ کـهـ اـیـنـدـمـ بـوـنـیـ دـھـ آـرـامـزـهـ
تقـسـیـمـ قـیـلـ دـیـلـمـ وـتـرـنـیـ یـعـنـیـ طـاقـ فـیـ تـلـایـسـنـ مـوـشـفـ یـعـنـیـ بـوـبـ فـیـ تـلـایـسـنـهـ دـیـدـیـ
انـالـلـهـ یـحـبـ الـوـتـرـ وـقـرـنـیـ تـلـایـمـنـ دـیـلـمـ عـربـ بـوـلـهـ رـگـهـ تـوـتـنـوـبـ سـیـنـ هـمـ خـاتـونـٹـ بـرـطاـوـقـ
وـتـرـبـوـلـهـ سـزـ اـیـکـ اوـغـلـ بـرـطاـوـقـ هـمـ وـتـرـبـوـلـهـ دـرـ اـیـکـ قـزـینـهـ بـرـطاـوـقـ وـتـرـبـوـلـهـ لـرـ اـیـکـ
طاـوـقـ مـیـنـ اوـچـمـزـ وـتـرـبـوـلـهـ مـزـ دـیـبـ تـقـسـیـمـ قـیـلـوـبـ اوـزـینـهـ اـیـکـ طـاوـقـ چـفـارـدـیـ بـوـتـقـسـیـمـگـهـ
رـضـاـدـ گـلـ مـنـ دـیـلـمـ نـهـ اـیـچـوـنـ رـضـاـبـوـلـمـایـ سـنـ شـفـعـنـیـ تـلـایـسـنـهـ دـیـدـیـ بـلـیـ شـفـعـنـیـ تـلـایـمـ
بـوـلـهـ مـنـ دـیـبـ اوـجـ طـاوـقـنـیـ اوـزـینـهـ چـفـارـدـیـ هـمـ وـالـلـهـ بـوـتـقـسـیـمـلـمـ صـوـٹـ بـوـتـنـ نـقـسـیـمـ
قـیـلـمـامـ دـیـدـیـ اـصـمـعـیـ حـضـرـتـلـرـیـ اـیـنـدـیـ بـوـیـگـتـ مـیـکـاـ شـعـرـدـهـ غـلـبـهـ قـیـلـدـقـ کـبـیـ
طاـوـقـ آـشـاـغـانـدـهـ هـمـ غـلـبـهـ قـیـلـدـیـ دـیـدـیـ *

(ابی نواسدن حکایه قیلندیکه بر کون ابی نواس مکتب یانندن او توب وارر ایکان
جیولوب سبف او قوچی صبی لار وار بر صبی استاذینه اینه در ابی نواس) الافاسقنى
خمر او قلی هی الخمر * ولا تحققنى سرا اذا امکن الجهر) دیگان شعری ایلهن نه اراده

قیله در بونی اینوده نه فایده وارد استادی بلماں دیدی صبی بیان غه شروع قیلوب
 ابی نواس خمرنی اچما گه قصد قیله واخلاصن قوبه شونک ایچون وشونی اراده قیله در که
 بو خمر ایله جواس خمس مکمل اولادیدر آنک ایچون خمرنی اچسه قوه باصره قوه لس
 شم ذوق حاصل اوله بونی اراده قیلوی (الافاسنی) دیگان سوزندن مستفادبوله در دیدی
 ابی نواس بونی ایشلب ای صبی مین فهم اینه مگن نرسه نی فهمه داگ زکی ایرکان سن دیدی
 (ابی نواس دیدکمز بر مشهور شاعر در که هارون الرشید زماننده ایدی بیک چیرکن
 دیمان شعر لر هم اینوار ایدی بیک ناچار شعر لر ایندکلن صوک هارون الرشید
 بونی اول ترمه گه امر ایله دی اول ترور گاه کینتور گاج ابی نواس هارون الرشید که ایندی
 یا امیر المؤمنین مین سین فقط تلاویث ایله اول ترمه سفمنی یا که اول تر لور گه استحقاق
 و جرم وارمی عذاب قه مستحق او لغان بنده نی الله تبارک و تعالی اول حساب قیله در
 موندین صوک عذاب یا که عفو قیله در مستحق اول سام نه نرسه ایله ن مستحق او لدم
 دیدی هارون الرشید ایندی (الافاسنی خمر او قلی هی الخمر * ولا تسقني سرا اذا
 امکن الجهر) دیگان شعر ک ایله ن دیدی ابی نواس ایندی ای امیر المؤمنین اول
 کمسه نک ویرگانون مینم اچکانمنی کوردک و بدلگمی دیدی خلیفه شولای ظن قیلام
 دیدی ابی نواس ظن ایله ن کشی نی اول تر لمی دیدی هارون الرشید ایندی (مالع
 اخمرنا انه * ف جنة منمات اونار) دیگان شعر ک ایله ن مستحق سن دیدی ابی
 نواس ینه ای امیر المؤمنین جنت ده مصلوات دار دیب کم خبر و بردی دیدی خلیفه ینه
 (یا الحمد لله رب العالمین ف کل نمائیه * قم سیدی نعص جبار السموات) دیگان شعر ک
 ایله ن البته اول تر و گه مستحق سن دیدی ابی نواس دفی ای امیر المؤمنین اینتو قیلو
 بوله می دیدی خلیفه بلماں دیدی ابی نواس بلگان اش ایله ن مینی قتل ایندیه سن می
 دیدی هارون الرشید ایندی کوب سویله ه مینی قتل گه مستحق قیلاتور غان شعر لر ک
 و سوز لر ک کوب نیچه نیچه اور نه زنا ایله ن اقرار قیلک دیدی ابی نواس ینه الله
 تبارک و تعالی مینم قیلاماغان سویله و هنی یا الغافنی اینو منی امیر المؤمنین دن اول بله
 ایدی دیدی خلیفه مونک بو سوزندن کولوب ابی نواس نی قوتل درب بیه ردی *
 حکایه قیلندی که بر امیر گه زمانند اغی ظریف کمسه نی گنبدیلر قولنده خمر
 صاوی رار ایدی امیر خدمتکار لرینه بوكمه نی شراب حدی ایله ن اور گز یعنی
 اچکی گه نه قدر صوغله شولای صوغلز دیدی بر ظریف کمسه ایندی یا امیر
 المؤمنین نه ایچون هد قیله سن امیر ایندی قولکده خمر آلنی وار شونک ایچون

حد شرب ایله حد قیله مز دیدی بو کده سه ایندی منده زنا آلتی ده وار آلای بولسه
ر تاحدن هم قیلندز دیدی امیر مونگ سوزنندن کولوب صو قما ینچه آزاد قیلدی *
﴿ حکایه قیلنده برو اوغلان ایلهن بر قز مکتب ده سبق او قیلر ایکان اوغلان
قزغه عاشق اولدی بیک قاتی محبنی تو شدی ایکسیده بیک کورکام ایدیلر
اوغلان همیشه عشقنده اولوب قزغه هم حالن بلگورتمکن قصد قیلور ایدی
کونارده برو کون اوغلان قزندن طاق طاسینه او شبو بیت قی بازدی *

﴿ ماذا تقولین فیمن شفـه سـفـه * من فـرـط حـبـکـهـتـیـ صـارـ حـیرـانـاـ ﴾
﴿ بشـکـوـ الصـبـابـةـ منـ وجـهـ وـمـنـ الـمـ * لاـ يـسـتـطـيـعـ لـمـافـ القـلـبـ كـتـمـانـاـ ﴾
قز طاق طاسن قولینه آلسه کورکم من کور بیت بازلامش قز هم برو بیت ملک
آستینه او شبو بیت لرنی بازدی *
﴿ اذا رأينا مهـاـقـ اـضـرـبـهـ * جـرـ الصـبـابـةـ اوـلـيـنـاهـ اـحـسـانـاـ ﴾
﴿ وـبـيـلـغـ القـصـدـ مـنـافـ مـهـبـتـهـ * لـوـانـ يـكـونـ عـلـيـنـاـ كـلـ مـاـكـانـاـ ﴾
بولازنگ استاذلری اولان فقیهه مکتب کـه کـرسـهـ کـورـکـمـ قـزـنـگـ طـاقـطـاسـنـدـهـ
او شبو بیتلر یازلشدـرـ بـولـازـنـگـ حـالـلـرـینـهـ فـقـیـهـ نـلـثـ قـلـبـیـ یـوـمـشـابـ شـولـ
طـاقـطـاغـهـ اوـشـبـوـ بـیـتـ لـرـنـیـ باـزـدـیـ *

﴿ صـلـنـ حـبـکـ لـاـتـخـشـینـ منـ اـحـدـ * وـوـاـصـلـیـ مـلـنـفـاـ فـالـحـبـ حـیرـانـاـ ﴾
﴿ اـمـاـ الـفـقـیـهـ فـلـاـ تـخـشـ مـهـاـبـتـهـ * فـانـهـ قـدـ بـلـیـ فـیـ الـعـشـ اـزـمـانـاـ ﴾
جاریه خوجه سـنـ دـارـ اـیـکـانـ اـتـفـاقـ توـغـرـیـ کـلـوـبـ جـارـیـهـ زـکـ طـاقـطـاـ سـنـدـهـ
او شبو شـعـلـارـیـ کـورـرـ اوـچـسـ نـلـثـ بـیـتـلـرـنـاـ اوـقـرـبـ اوـزـیـ هـمـ اوـشـبـوـ بـیـتـلـرـنـیـ باـزـدـیـ
﴿ لـافـرـقـ اللـهـ طـوـلـ الدـهـرـ بـیـنـکـمـاـ * وـظـلـ واـشـیـکـمـاـ حـیرـانـ تـعـبـانـاـ ﴾
﴿ اـمـاـ الـفـقـیـهـ فـلـاـ وـالـلـهـ مـاـ نـظـرـتـ * عـيـنـیـ اـعـرـضـ مـنـهـ قـطـ اـنـسـانـاـ ﴾
موقدین صـوـلـکـ بوـ خـوـجـهـ قـزـنـیـ مـذـکـورـ یـگـنـکـهـ نـکـاحـلـانـدـرـدـیـ کـوـبـ اـهـسـانـلـرـ قـیـلـدـیـ
﴿ فـضـلـاـدـنـ بـعـضـ کـمـسـهـ دـوـسـتـیـنـهـ اوـشـبـوـ خـطـنـیـ یـاـزـدـیـ اـمـاـبـعـدـاـیـ دـوـسـتـمـ آـدـمـیـلـوـنـیـ وـعـظـ
قـیـلـ بـخـشـ لـقـ اـیـلـهـ اوـزـلـکـهـمـ یـخـشـ لـقـنـ قـیـلـوـچـیـ بـولـ اوـزـلـکـ قـیـلـهـ بـایـبـ فـقـطـلـکـ اـیـلـهـ وـعـظـ
قـیـلـمـهـ اللـهـ تـبـارـکـ وـتـعـالـیـ دـنـنـهـ قـدـرـیـقـینـ اوـلـسـهـ شـولـ قـدـرـ حـیـادـهـ بـولـ اللـهـ تـعـالـیـ قـدـرـقـیـ بـنـکـانـ
قـدـرـیـ قـوـرـقـوـچـیـ بـولـغـلـ وـالـسـلـامـ وـاـسـدـخـفـرـ اللـهـ الـعـظـیـمـ وـاـتـوـبـ الـیـهـ